M
54
6

BIBLIOTECA
DE LA
Universidad de Salamanca.
Est. 1 Caj. 2 Núm. 6.

Aristoteles de metaphysica

Metaphisica Aristotelis

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

M
54

M
54

α μεῖζον

ἀφ' ἑαυτοῖς· τοῦ εἰδέναι αὐτὰ φύσει· σημεῖον δὲ τῶν αἰσθήσεων αἱ γι-
γνόμεναι· εὐθὺς γὰρ τῆς χρείας παρὼν ταῦτ' ἐστὶν ἃς μᾶλλον ἕτερα τοῦ ἄλλου·
καὶ διὰ τοῦτο ὁμοίως· οὐ γὰρ μόνον ἵνα πράττωμεν· ἀλλὰ καὶ μηθὲν μέλλοντ
πράττειν ὁρᾶν αἱρούμεθ'· ἀλλὰ πάντων τῶν ὄντων εἰκῇ τὴν τοῦ ἄλλου· αἰσθάνεσθαι
μάλιστα ποιεῖ γνωρίζειν ἡμᾶς αὐτὴν τῶν αἰσθήσεων· πολλοὶ δὲ λοι
πὰ διαφορὰς· φύσει μὲν οὖν αἰσθητικὰ ἔχοντα μίαν ταύτην τὰ ζῷα· ἐκ τῆς αἰσθητοῦ
τοῖς μὲν αὐτοῦ· ἃ κεῖται μίαν· τοῖς δὲ πλείω· ἐστὶ δὲ ταῦτ' ἀεὶ τὰ μὲν
φόβημα· τὰ δὲ μαθήματικὰ τῶν ἀδυνάτων μὴ μόνον ἀλείπεται·
Φόβημα μὲν ἀφεύξεται μανθάνειν· ὅσα μὴ δύναται τὴν τροφὴν ἀκούειν· οἷον
μύρτα· εἰ εἴη τοιοῦτον ἄλλο γένος ζῴου ἐστί· μανθάνει δὲ ὅσα πρὸς τὴν
τοιαύτην ἀκρίβειαν τὴν αἰσθησιν· τὰ μὲν οὖν ἄλλα τοῖς φαντασίαις ζῇ· καὶ
τῆς μνήμης· ἐμπειρίας δὲ μετέχει μικρόν· τὸ δὲ τοῦ λόγου γένος ἰσχύει
λογισμοῖς· μνήμης δὲ ἐκ τῆς μνήμης ἐμπειρία τοῖς ἀνθρώποις· αἱ γὰρ πολλαὶ
μνῆμαι τοῦ αὐτοῦ πράγματος· μίαν ἐμπειρίας δύνανται ποιῆσαι δύναμιν· ἐκ
δοκεῖ χρῆσθαι ἐπιστήμην καὶ τέχνην· ὁμοίως εἶναι ἐμπειρία· ἀπὸ μὲν γὰρ εἰδέ
ναι ἐπιστήμην καὶ τέχνην διὰ τῆς ἐμπειρίας τοῖς ἀνθρώποις· ἡ μὲν γὰρ ἐμπειρία τέχνη
ἐποίησεν ὡς φησὶν Πῶλος ὀρθῶς λέγων· ἡ δ' ἀπειρία τύχην· τέχνη δὲ τέχνην
ὅταν ἀπὸ πολλῶν τῆς ἐμπειρίας ἐννοημάτων καθόλου μία γένηται περὶ ὁμοί
ων ὑπόληψις· τὸ μὲν γὰρ ἐκείνῳ ὑπολαβεῖν Καλλίᾳ καὶ Σωκράτει τῷδε τὴν νόσον
τὸ δὲ πολλοῖς οὕτω πολλάκις ἐμπειρίας ἐστί· τὸ δὲ ὁμοίως τοῖς τοιοῖσδε καθεῖδε συμφορήσαντι τὴν δύναμιν
ξωκρίσεως· οἷον τοῖς φλεγματώδεσι καὶ χολώδεσι· καὶ πυρετοῦσι καὶ σω-
τήριος· πρὸς μὲν οὖν τὸ πρᾶξαι ἐμπειρία τέχνης δοκεῖ διαφέρειν·
ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐπιτυγχάνοντας ὁρῶμεν τοὺς ἐμπείρους τῶν ἀνευ τὴν
ἐμπειρίας λόγον ἐχόντων· ἀγνοοῦσι δὲ ἡμᾶς ἐμπειρία τοῦ καθ' ἕκαστ
ἐπίγνωσις· ἡ δὲ τέχνη τοῦ καθόλου· αἱ δὲ πράξεις καὶ αἱ γενέσεις πᾶσαι

περὶ τὸ καθ' ἕκαστον εἶναι σημαῖνον ὃ μᾶλλον ἔχει ἡ τοιαύτη τρόπον τινὰ τέχνη· πλὴν ἀλλ' ἡ κατὰ
συμβεβηκὸς ἀλλὰ καλλίαν ἢ ὠχρὰν ἢ τὴν ἄλλως τινὰ διὰ τοιαύτης μορφῆς
συμβεβηκέναι φύσεως· ἐὰν οὖν μᾶλλον τῆς ἐμπειρίας ἅψηται τὸν λόγον, ὡς
καθόλου μᾶλλον γνωρίζῃ· ὅδε γὰρ τῷ καθ' ἕκαστον ἀγνοεῖ· πολλάκις δὲ διαμαρτά-
νομεν τῆς θεραπείας· θεραπεῦσαι γὰρ τὸ καθ' ἕκαστον μᾶλλον· ἀλλ' ὅμως
ὅ τε εἰδὼς λόγῳ τὸ ἐπαΐειν τῆς τέχνης τῆς ἐμπειρίας ὑπολαμβάνομεν εἰδέναι
μᾶλλον· ὡς σοφωτέρους δὲ τοὺς τεχνίτας τοὺς ἐμπείρους ὑπολαμβάνομεν ὄντας
κατὰ εἰδέναι μᾶλλον ἀκολουθοῦντα τῷ δύνασθαι τοῦτο δὲ ὅτι μᾶλλον τὴν αἰτίαν
ἴσασι· οἱδὲ· οἱ μὲν γὰρ ἐμπειροι, τὸ ὅτι μὲν ἴσασι· διὰ τί δὲ οὐκ ἴσασιν· οἱ
δὲ διὰ τὸν τὴν αἰτίαν γνωρίζουσι· διὰ τοῦτο δὲ ἀρχιτέκτονας τοὺς καθ' ἕκαστον τιμιω-
τέρους καὶ μᾶλλον εἰδέναι ὑπολαμβάνομεν ἢ χειροτέχνας· ὡς σοφωτέρους· ὅτι τὰς αἰτίας
τῶν ποιουμένων ἴσασι· οἱδὲ ἀναιροῦσι τὸν ἀψυχὰ ποιεῖν μέν, ἀκριβῶς δὲ ποιεῖν
ἃ ποιεῖ· οἷον πῶς καὶ διὰ τί πῦρ· τὰ μὲν οὖν ἄψυχα φύσει τινὶ ποιεῖν ὑπολαμβάνουσιν ἕκαστον·
τὰ δὲ χειροτεχνικὰ ἔθει· ὡς ἕτερον τὸ πρακτικὸν εἶναι καὶ φρονεῖν ὄντας· ἀλλὰ
καὶ τὸ λόγου ἔχειν αὐτοὺς τὰς αἰτίας γνωρίζειν· ὅλως τε σημεῖον τοῦ εἰδέναι
τὸ δύνασθαι διδασκεῖν ἐστί· διὰ ταῦτα καὶ τὴν τέχνην τῆς ἐμπειρίας μᾶλλον ἐπι-
στήμην εἶναι· δύνανται γὰρ οἱ μὲν διδάσκειν οἱ δὲ οὐ δύνανται· ἔτι δὲ τῶν αἰσθήσεων
δοκεῖ μία μὴ εἶναι σοφία· ἐστὶ δὲ καὶ αὕτη τις τῶν καθόλου κατα-
γνώσεις· ἀλλ' ὅλως μὲν τοῦ πῦρ θερμὸν εἶναι· οἷον δὲ τοῦτο πρὸς τοῦτο ποιὸν οὔ· ἀλλὰ μόνον τὸ θερμὸν τὸ μὴ οὕτω πρὸς τοῦτο· εἰκὸς δὲ τοιοῦτον ὄντα
τέχνῃ πρεπτικὸν εἶναι ἢ ἀθησίς· θαυμάζεται μὲν οὖν ὑπὸ τῶν ἀκουόντων· μὴ μόνον
διὰ τὸ χρήσιμον εἶναι τῶν ἀρετῶν τὸν ἀρετῆς τινος· ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ φρονεῖν τὸν ἄλλ.
πλέον ὧν δεῖ σκοπεῖν τὸ τί μὲν· πρὸς ἃ ναρκᾷ· τὸ δὲ· πρὸς διάφορα·
γινόμενα· ἀεὶ σοφωτέρους δὲ τοὺς τοιούτους εἶναι ὑπολαμβάνομεν· διὰ δὲ μὴ πρὸς
χρήσιν εἶναι τὰς ἐπιστήμας αὐτῶν· ὅθεν ἤδη πάντων τοιούτων κτῆσις
ἄμα πρὸς ἡδονὴν μὲν δὲ πρὸς ἀναγκαῖα ἐπιστήμη ἀρετή· ἐστὶ πρᾶξις
τούτοις δὲ τοῖς δὲ πρὸς ἡδονὴν· διὸ πεῖραν μᾶλλον ἀμαθεῖς καὶ πρό-
τερον πάντων ἐστὶ· ὅτι εἰδὼς ἐφ' ἑκάστου ἀναλύειν τὸ ἕτερον ἔθος· ἀρετὴ μὲν
οὖν ἐν τοῖς ἠθικοῖς ἐστὶ διαφορὰ στοχαστικὴ ἐπιστήμης· ἐστὶ τοῦ μᾶλλον

ὁμογεν̃ ἔδειξε καὶ γὰρ ποιοῦμεν τὸν λόγον. τοῦτ' ἔστιν· ὁ λέγων ὁμοίαν εἶναι θεωρίαν
πρὸς τὰ πρῶτα ἀγαθὰ ἀκίνητα ἀρχὰς ὑπολαμβάνουσι πάντες ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ
ἕξεως εἴρηται πρότερον· ὅτι ὁ μὲν ἔμπειρος τοῦ ποιά τινα εἶναι τῶν ἀγαθῶν ἕνεκα δοκεῖ
σοφώτερος εἶναι τοῦ τέχνην τινὰ ἔχοντος τῶν ἐμπείρων· χειροτέχνου δὲ ἀρχιτέκτονος· αἱ δὲ
θεωρητικαὶ τῶν ποιητικῶν μᾶλλον· ὅτι μὲν οὖν ἡ σοφία περί τινας ἀρχὰς καὶ αἰτίας
ἐστὶν ἐκ τούτων φανερόν· ἔστι δὲ ἐπιστήμη τις καὶ περὶ τί ἐστι καὶ περὶ ποίας ἀρχάς· ἐπιστήμη θεία
ἐστὶν· ἥν τε γὰρ θειοτάτη τῶν ὑπολήψεων ἂν εἴη τις περὶ θεοῦ· ταύτην δὲ ἔχουσιν
φανερὸν μὲν οὖν καὶ πολλαχοῦ ὑπολαμβάνομεν ἡ· πρῶτον μὲν ἐπιστήμη μάλιστα
πάντα τὸν θρόνωσις αἱρέσεται· μηδὲν θέσιν ἔχοντα ἐπιστήμην αὐτῶν· ἧττα
δὲ τὰ χείρω τῶν γνώσεων αἱρετωτέρου· ἐκμὴν δὴ καὶ θεοῦ μόνου σκεπτὸν θεοῦ
δοκεῖ γὰρ πᾶσιν εἶναι κοινόν· διὸ οὐδὲν ἂν δόξειε θεὸς εἶναι· ἐν τοῖς ἀκρι βεστάτοις
δὲ τῶν διδασκαλικῶν τρόπων τῶν αἰτίων· θεωρητικώτερον εἶναι περὶ τὰ ἐπιστητὰ
δὲ τὴν ἐπιστήμην δὲ τῶν αἰτίων ἕνεκα καὶ τοῦ εἰδέναι χάριν ἀρέσκειν δ' σαφῶς μᾶλλον.
φανερὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐκ τοῦ βάνου τῶν ἐκ· τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ὑπηρετούν
μᾶλλον εἶναι σοφίαν· χαρδίαν ἐπιτακτικὴν θεωρίαν θεοῦ ἀλλ' ἐπιτακτικὴν· ἐκ δ'
τούτου ἐστὶν πειθεσθαι μᾶλλον θεωρητικὸν ἢ πολιτικὸν θεοῦ· τὰς μὲν οὖν πολιτικὰς
δι' αὐτὰς καὶ σώζουσας ἕξεις περὶ τῆς θείας τῶν σοφῶν· τοῦτον δὲ τὸν τρόπον
ἐπιστάσθαι· τὸ μᾶλλον ἀκολουθεῖν ἀναγκαῖον ὑπάρχειν· ὅτι
γὰρ ὅδε πως πάντα τὰ ὑποκείμενα· ἀλλὰ δὴ καὶ πάντα ταῦτα γνωρίζειν ὑπὸ
ἐνίων αἰτίων ἐστὶ τὰ μᾶλλον ἀκολουθεῖν· πορρωτάτω γὰρ τῶν αἰσθήσεων·
ἀεὶ βέλτιστα δὲ τὰ ἐπιστητὰ μᾶλλον τὰ πρῶτα τοῦ εἰδέναι· ἀναγκαῖον δὲ τὰ ἐκ προθέσεως λεγόμενα· οἷον ἀριθμητικὴν γεωμετρίας· ἀλλὰ
μὴν καὶ διδασκαλικὴ μὲν τῶν αἰτίων θεωρητικὴ μᾶλλον· ὃ δι' ὁρίζεσθαι οὐκ ἔστιν οἷς
αἰτίας λέγοντες πρὸ ἑκάστου· ὅτι διὰ ταῦτα ἐπιστάσθαι αὐτὸ ἕνεκα· μᾶλλον δ'
ἀρχὴ τὸ μᾶλλον ἐπιστητὸν ἐπιστῶν· ὁ δὲ τὰ ἐπιστάσθαι διὰ τὸ αἰρετώτερον
ἐστὶν ἡ μᾶλλον ἐπιστητὸν· μᾶλλον δὲ ἐπιστητὰ τὰ πρῶτα τὰ αἰτία διὰ ταῦτα
ἐκ τούτων τὰ ἄλλα γνωρίζεται· ἀλλ' οὐ ταῦτα διὰ τὰ ὑποκείμενα· ἀρχικώτερον

: ἐστὶ λογικώτερον

τὸ δὲ ἀρχὴς ζητήσων· ἀρχόντας μὲν γὰρ ὡς ἀσφαλεῖ πομπὰ τοῦ θαυμάζειν
πάντως φύσιν ἔχει καθάπερ τῶν θαυμαστῶν τὰ θαύματα δι' ἣν αἰτίαν τοῖς
θεωρικοῖς τῶν ἀγαλμάτων ἡ περὶ τὰς τοῦ ἡλίου τροπὰς κίνησις καὶ τὴν τῆς διαμέτρου : πρι
σύμμετρίαν θαυμαστὸν γὰρ εἶναι δοκεῖ πᾶσι· ὅτι τοῦ οὐκ ἀλόγου
μὴ μετρεῖται· διὸ δεῖ εἰς τὸν ἀνθρώπου κύκλον ἀφορᾶν καὶ τὴν περὶ μίαν ἀρχὴν προ-
τομὴν καθάπερ αὐτοῖς ὅταν μαθοῦσι· ἅθην γὰρ ἀριθμὸς μά-
στιγι δὲ τοσαῦτ' ἀνὴρ ὠμὸς θρεῖκος· ὡς εἰ μεγέθους διὰ μέτρου σύμμετρον ἦν
μὲν οὖν ἡ φύσις τῆς ζητήσεως ἐπὶ πᾶν μηκέτι ἐπὶ τὰ ἀνωμαλίας· ἀλλὰ σκοπὸς δ'
ἐστὶν ἡ ζήτησις ἡ κατὰ τὴν ὅλην μέθοδον· ἐπεὶ δὲ φανερόν ἐστι τοῦ ἐ
ξ ἀρχῆς αἰτίας δεῖσθαι ἐνίοτε πᾶσιν· ὅτε τε ἐφ' ἑαυτοῦ ἕκαστον· ὅταν
τὸν πρῶτον αἰτίαν οἰκείως γνωρίζειν· τὰ δ' ἀγαπᾶν ἄλλα τινὰ τοιαῦτα· οὐ μὴν
μὲν ἀγαπᾶν φαμὲν εἶναι τὸν οὐσίαν ὡς τὸ τί ἦν εἶναι· ἀνάγκη γὰρ διὰ τί
πρῶτον εἰς σύλλογον ἐλθεῖν· ἀγαπᾶν δὲ ἐστὶν ἀρχήν· ὃ διὰ τί πρῶτον μὲν αἰτίαν λοε
ἦν ἐν ὑποκειμένῳ· τοῦ τὴν δὲ θεωρίαν ἀρχὴν τῆς κινήσεως· τοῦ δὲ τὴν
τῶν ἀγαπᾶν ἀγαπᾶν ταύτην· ἐν οὐσίᾳ ἕκαστον· ἐν δὲ ἀρχῇ· πρὸς τὰ τοῦτο
κίνησις πάσης ἐστὶ· πεθεωρημένου δὲ καλῶς περὶ τῶν αἰτίων τῆς περὶ
φύσεως· ὅμως παραλαβεῖν ἐν ἐστὶ προϊόντι μᾶλλον εἰς ἐπίσκεψιν τῶν
ὄντων· ἐλθόντας εἰς ἀληθείας· δηλονότι ὀρθῶς καλῶ-
νοι λέγουσιν ἀρχὴν πᾶσαν ἀγαπᾶν· ἐπεὶ θοῦσι γὰρ ἐκ πρώτου τὸ μὲ-
θοδον τὴν ὕλην· ἡ γὰρ ἐπὶ πολὺ γεγονέναι μᾶλλον ἀφορμὴν
μᾶλλον ἐπὶ τὰ σοφίαν· τὸ δὲ πρῶτον εἰς σοφίαν τῶν οἱ πολίται τὰν
φύλης φεύγειν ὡς θεὰ ἀρχὰς εἶναι τῶν ὄντων· σχεδὸν γὰρ ἐστὶν ἅπαντα τὰ
ὄντα· ὡς δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰς ὀφθείρεται τὰ τὰ· τῆς μὲν οὐσί-
ας μόνας· τὰς δὲ παθήσεις μὲν βάλλουσας· τοῦτο στοιχεῖ· ὡς τὴν
τὰ ἀρχὴν φασὶ εἶναι τῶν ὄντ· ὡς δι' αὐτοῦ οὔτε τι μέγεθος οὐθὲν οἷον τε· : οὔτε γρα
δ' τὰ πολλὰ θαυμάζουσ τῆς τοιαύτης φύσεται εἰσαῦθις μὴ ὡς ὀφθείρεται κρα
φαμὲν οὔτε γίγνεσθαι ἁπλῶς ὁτὰν τὸ γίγνεται καλὸς ἡ μουσικός· δ' τὰ πολύ-
θαν· ὁτὰν ἀπὸ βάλλητ' αὐτὰς τὰς σχέσ· διὰ δ' ὑπομένειν τοῦτο κεί
μενον ἐκ τοῦ κρατῆναι αὐτὸν· δ' τῶν οὐδὲ τοῦ ἄλλων οὐδὲν· δεῖται εἶναι τὶ

μεταβάλλειν ἑαυτό· λέγω δ' οἷον οὔτε τὸ ξύλον οὔτε ὁ χαλκὸς αἴτιος τοῦ μετα-
βάλλειν ἑκάτερον αὐτῶν· οὐδὲ ποιεῖ τὸ μὲν ξύλον κλίνην ὁ δὲ χαλκὸς · κλίνην ·
ἀνδριάντα, ἀλλ' ἕτερόν τι τῆς μεταβολῆς αἴτιον. τὸ δὲ τοῦτο ζητεῖν ἐστὶ : γρ. αἴτιον
τὸ τὴν ἑτέραν ἀρχὴν ζητεῖν, ὡς ἂν ἡμεῖς φαίημεν, ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως.
: γρ. τὸ πᾶν οἱ μὲν οὖν πάμπαν ἐξ ἀρχῆς ἁψάμενοι τῆς μεθόδου τῆς τοιαύτης καὶ ἓν
φάσκοντες εἶναι τὸ ὑποκείμενον, οὐδὲν ἐδυσχέραναν ἑαυτοῖς· ἀλλ' ἔνιοί γε τῶν
ἓν λεγόντων, ὥσπερ ἡττηθέντες ὑπὸ ταύτης τῆς ζητήσεως, τὸ ἓν ἀκίνητόν φασιν
εἶναι καὶ τὴν φύσιν ὅλην οὐ μόνον κατὰ γένεσιν καὶ φθοράν· τοῦτο μὲν γὰρ ἀρχαῖόν τε
καὶ πάντες ὡμολόγησαν· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην μεταβολὴν πᾶσαν· καὶ τοῦτο αὐτῶν
ἴδιόν ἐστι. τῶν μὲν οὖν ἓν μόνον φασκόντων εἶναι τὸ πᾶν, οὐθενὶ συνέβη
τὴν τοιαύτην συνιδεῖν αἰτίαν· πλὴν εἰ ἄρα Παρμενίδῃ, καὶ τούτῳ κατὰ τοσοῦτον,
ὅσον οὐ μόνον ἓν ἀλλὰ καὶ δύο πως τίθησιν αἰτίας εἶναι· τοῖς δὲ πλείω ποιοῦσι
μᾶλλον ἐνδέχεται λέγειν· οἷον τοῖς θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἢ πῦρ καὶ γῆν· χρῶνται γὰρ
ὡς κινητικὴν ἔχοντι τῷ πυρὶ τὴν φύσιν· ὕδατι δὲ καὶ γῇ καὶ τοῖς τοιούτοις τοὐ-
ναντίον. μετὰ δὲ τούτους καὶ τὰς τοιαύτας ἀρχάς, ὡς οὐχ ἱκανῶν οὐσῶν γεννῆσαι
τὴν τῶν ὄντων φύσιν, πάλιν ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας, ὥσπερ εἴπομεν, ἀναγκα-
ζόμενοι τὴν ἐχομένην ἐζήτησαν ἀρχήν. τοῦ γὰρ εὖ καὶ καλῶς τὰ μὲν ἔχειν, τὰ
δὲ γίγνεσθαι τῶν ὄντων, ἴσως οὔτε πῦρ οὔτε γῆν οὔτ' ἄλλο τῶν τοιούτων
οὐθὲν οὔτ' εἰκὸς αἴτιον εἶναι οὔτ' ἐκείνους οἰηθῆναι· οὐδ' αὖ τῷ αὐτομά-
τῳ καὶ τύχῃ τοσοῦτον ἐπιτρέψαι πρᾶγμα καλῶς εἶχεν. νοῦν δή τις εἰπὼν ἐνεῖναι
καθάπερ ἐν τοῖς ζῴοις καὶ ἐν τῇ φύσει τὸν αἴτιον τοῦ κόσμου καὶ τῆς τάξεως πάσης,
οἷον νήφων ἐφάνη παρ' εἰκῇ λέγοντας τοὺς πρότερον. φανερῶς μὲν οὖν Ἀναξα-
γόραν ἴσμεν ἁψάμενον τούτων τῶν λόγων· αἰτίαν δ' ἔχει πρότερον Ἑρμότιμος ὁ Κλα-
ζομένιος εἰπεῖν. οἱ μὲν οὖν οὕτως ὑπολαμβάνοντες ἅμα τοῦ καλῶς τὴν
αἰτίαν ἀρχὴν εἶναι τῶν ὄντων ἔθεσαν, καὶ τὴν τοιαύτην ὅθεν ἡ κίνησις ὑπάρχει
τοῖς οὖσιν. ὑποπτεύσειε δ' ἄν τις Ἡσίοδον πρῶτον ζητῆσαι τὸ τοιοῦτον, κἂν εἴ τις
› ἄλλος ἔρωτα ἢ ἐπιθυμίαν ἐν τοῖς οὖσιν ἔθηκεν ὡς ἀρχήν, οἷον καὶ Παρμε-
› νίδης· καὶ γὰρ οὗτος κατασκευάζων τὴν τοῦ παντὸς γένεσιν, πρώτιστον μέν φησιν ἔρωτα
› θεῶν μητίσατο πάντων. Ἡσίοδος δέ, πάντων μὲν πρώτιστα χάος γένετ', αὐτὰρ

μόνοις· πῦρ μὲν γὰρ καθ' αὑτὸ τοῖς δ' ἄλλοις μέρεσι· ὡς μία φύσις ἡ τοῦ
θαλαττίου ὕδατος· λάβοις δ' ἂν τοῦτο θεωρῶν σκοπῶν· ἔστι μὲν οὖν
ὡς ἀφελεῖν· ἔστι δ' ὡς προσθεῖναι· ἀρχαὶ δὲ καὶ στοιχεῖα τὰ μόρια
αὐτοῦ δημοκρίτος· στοιχεῖα μὲν οὖν τὰ πλήρες καὶ κενὸν φάναι λέγοντες·
οἷον τὸ μὲν ὂν τὸ δὲ μὴ ὄν· τούτων δὲ τὸ μὲν πλῆρες καὶ στερεὸν τὸ ὄν· τὸ δὲ
κενὸν καὶ μανὸν τὸ μὴ ὄν· διὸ καὶ οὐθὲν μᾶλλον τὸ ὂν τοῦ μὴ ὄντος εἶναί φασι·
διότι οὐδὲ τὸ κενὸν τοῦ σώματος· ἀλλὰ ταῦτα ὡς ὕλην· ἐκ τούτων
δὲ τὰ πρῶτα ποιοῦντες τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν τὰ ἄλλα τοῖς πάθεσιν αὐτὴν
γεννῶσι· τὸ μανὸν καὶ τὸ πυκνὸν ἀρχὰς τιθέμενοι τῆς παθητικῆς τῆς αὐτῶν τρο
πῆς τὰς διαφορὰς αἰτίαν τούτων ἄλλων φασὶ ταῦτα εἶναι μᾶλλον τρεῖς ἄλλας
λέγουσι σχήματα τὴν τάξιν καὶ θέσιν· διαφέρειν δὲ φασὶ τὸ ὂν· ῥυσμὸν γὰρ διά-
θιγὴν ἐστι τροπὴν μόνον· τούτων δὲ ὁμοίως ῥυσμός· σχῆμα μέν ἐστι· νὴ δὲ διαθιγὴ
τάξις· νὴ δὲ τροπὴ θέσις· διαφέρει γὰρ ὁμοίως α ΑΝ ζ ΝΑ· τῷ μὲν γὰρ
ΝΑ τάξει· τῷ δὲ ΖΝ θέσει· περὶ δὲ κινήσεως οὐθενὶ πώποτε ὑπῆρξεν
ὁμοίως· ἀλλ' ἔτι καὶ παρὰ πλήσιος τοῖς ἄλλοις ῥᾳθύμως ἀφεῖται· περὶ μὲν
οὖν τοῦ πόθεν τὸ ἀεὶ τοῦ ὄντος ἔοικε πεῖραν λαβεῖν ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθεῖν· ἐπὶ
δὲ τούτοις οἱ πρὸ τούτων οἱ καλούμενοι πυθαγόρειοι τῶν μαθημάτων ἁψάμενοι
πρῶτοι· τοῦτα προήγαγον· ἐν τούτοις τραφέντες αὐτοῖς· τὰς τούτων ἀρχὰς
τῶν ὄντων ἀρχὰς ὑπέθεσαν εἶναι πάντων· ἐπεὶ δὲ τούτων οἱ ἀριθμοὶ φύσει
πρῶτοι· ἐν δὲ τοῖς ἀριθμοῖς ἐδόκουν θεωρεῖν ὁμοιώματα πολλὰ τοῖς οὖσι
καὶ γιγνομένοις μᾶλλον ἢ ἐν πυρὶ καὶ γῇ καὶ ὕδατι· οἷον τὸ μὲν τοιονδὶ τῶν
ἀριθμῶν πάθος δικαιοσύνη· τὸ δὲ τοιονδὶ ψυχὴ καὶ νοῦς· ἕτερον δὲ καιρὸς τὸ
ἄλλο τῶν τοιούτων· περὶ τὰ ἁρμονικὰ ἀριθμοῖς ὁρῶν
τὰ πάθη τὰ λοιπὰ· ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα τοῖς ἀριθμοῖς ἐφαίνετο τὰ
φύσιν ἀφωμοιῶσθαι πᾶσιν· οἱ δὲ ἀριθμοὶ τὰς πάσης τῆς φύσεως πρῶτοι τὰ ἀφωμοιῶσθαι.
τὰ τῶν ἀριθμῶν στοιχεῖα τῶν ὄντων στοιχεῖα πάντων εἶναι ὑπελάμβανον· ὡς δὲ ὂν
ὅλον ἁρμονίαν εἶναι καὶ ἀριθμόν· ὅσα εἶχον ὁμολογούμενα δεικνύναι
ἐν τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τὰς ἁρμονίας πρὸς τὰ πάθη καὶ τὰ μέρη καὶ
τὸν ὅλον διάκοσμον· ταῦτα συναγείροντες ἐφήρμοττον· κἂν εἴ τι δ

πολυδιέλιπε προσιτλίχον δ τοὺσωφρονοῦντας ἀεὶ αὐτοῖς ἄγαν
τῶν παλαιστῶν. λάφω δοῦον ἐπειδὴ τέλειον ἕνδεκα ἀναδοκεῖ καὶ
πᾶσαν περιειλῆφθαι τὴν τῆς ἀριθμοῦ φύσιν. ἐστὶ τὰ φρόνιμα κ τὸν
ὄφιν ὄν. δέκα μὲν εἶναι φασὶ οὗτοι δὲ ἐννέα μόνον τὸν φανερόν.
διὰ τοῦτο δεκάδην τὴν ἀνθρώπινα ποιοῦσι. διὸ εἰ καὶ δεῖ τοῦτ
ἀεὶ προῖσι μὴ ἀκριβέστερον. ἀλλ' ὅμως ἐπέχομεν. τοῦτο ἔστιν
ὅπως λέγωμεν. ἐστὶ πρὸς τοῦτον λέγειν τὴν θέσιν τὰς ἀρχάς. ἐπὶ
ἓν εἰς τὰς εἰρημένας ἐστὶ πολυσχιδεῖς φαίνονται δὲ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς
γοῦν ἔχοντες ἀρχὴν ἕνα καὶ δύο τὴν δυάδα οὖσαν ἀόριστον. τὸ δὲ
δεῖ θρυπτόν ἐστι χεῖρον ἴσον. τοῦτον δὲ μὴ. πρὸς μὴ
δὲ ἄπειρον. τοῦδε ἑνὸς ὄντος ἀμφοτέρων εἶναι τοῦτ. καὶ τὰ ἀρτίους εἶναι
τοὺς περιττούς. τὸν δὲ ἀριθμὸν ἐκ τούτων ὁρισμοὺς ἀριθμοὺς δὲ καθάπερ εἰρηται τοῦ
ὁλου ὅλων. ἐστὶ δὲ τῶν αὐτῶν τούτων τὰς ἀρχὰς δέκα λέγουσιν εἶναι
τὰς κατὰ συστοιχίαν λεγομένας. πρᾶς. ἄπειρον. περιττὸν. ἀρτίου. ἓν
πλῆθος. δεξιὸν. ἀριστερὸν. ἄρρεν. θῆλυ. ἠρεμοῦν. κινούμενον. εὐθὺ
καμπύλον. φῶς. σκότος. ἀγαθὸν. κακὸν. τετράγωνον. ἑτερόμηκες.
ὃν πρότερον εἴρηκε καὶ ἄλλην ἀκροτομίαν ἔλεγεν ὑπολαβεῖν. ἐκ τούτου
πρᾶ πρᾶξις πρὸς ἐκεῖνον. ἐκεῖνοι πρὸς τοῦτον ἀφορίζουσιν τὸν λόγον τοῦτον. ἐγὼ γὰρ
φημὶ τῶν ἄλλων ἀλλομένων ἐπὶ μικρὸν ἢ πυθμένα. ἀπορίαν δὲ
πρὸς ἀπλήστους τούτους φησὶ γὰρ εἶναι ἀγαθὸν τὰ πολλὰ τῶν ἀνθρώπων οἴνων.
λέγων. τὰς μὲν ἀνιώσας. ἐγὼ δὲ οὐ φημὶ τοιοῦτον διορίσαι μᾶλλον τὰς τὴν
χρείας. οἷον λαμπρὸν μέγα. πρῶτον μικρὸν. ἀγαθὸν κακὸν. μικρὸν μέγα.
τὸ μὲν οὖν ἀδιόριστα ἀπορρίπτω. περὶ τὸ λοιπόν. οἷδε πυθμένος φησὶ
πόσα μὲν ἐστὶν ἃ μέλλουσιν ἀπολύσειν δ. πρᾶγμα μὲν οὖν τοῦτο ἀμφίβολον
τοῦτο γέ ἐστιν ἀπορεῖν ὅτι τὸ μέλλειν. ἀρχὴν τῶν ὄντων. τὸ δὲ ὅσον. πρᾶγμα
τὸ ἔξω. ἐστὶν ἃ μέλλουσιν εἶναι. πῶς μὲν οὖν προστίθεις εἰρημένας ἀμελίας
ἀφαιρεῖσθαι φησὶ. τὸ φῶς μὲν. ἀφαιρεῖ. τὸ δὲ ἡρεμοῦν προστίθησιν ἐκείνων. εἰ καὶ σὺ
ὡς φύλης εἶδος τὰ στοιχεῖα τάττειν. ἐκ τούτων τὸν ὡς ἀμύθητον ὄντων
ὡς ἀναγκαῖον πεπρᾶσθαι φασὶ τῶν οὐσιῶν. τῶν μὲν οὖν τὸ λεγόμενον

τὰ στοιχεῖα λαβεῖν ταῦτα τῆς φύσεως ἐκ τούτων ἱκανόν ἐστι θεωρῆσαι τὴν διάνοιαν.
εἰσὶ δέ τινες οἳ περὶ τοῦ παντὸς ὡς ἂν μιᾶς οὔσης φύσεως ἀπεφήναντο· τρό-
πον δὲ οὐ τὸν αὐτὸν πάντες οὔτε τοῦ καλῶς οὔτε τοῦ κατὰ τὴν φύσιν. εἰς μὲν οὖν τὴν νῦν
σκέψιν τῶν αἰτίων οὐδαμῶς συναρμόττει περὶ αὐτῶν ὁ λόγος· οὐ γὰρ ὥσπερ
ἔνιοι τῶν φυσιολόγων ἓν ὑποθέμενοι τὸ ὂν ὅμως γεννῶσιν ὡς ἐξ ὕλης τοῦ
ἑνός· ἀλλ' ἕτερον τρόπον οὗτοι λέγουσιν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ προστιθέασι κίνησιν
γεννῶντές γε τὸ πᾶν· οὗτοι δὲ ἀκίνητον εἶναί φασιν· οὐ μὴν ἀλλὰ τοσοῦτόν γε
οἰκεῖόν ἐστι τῇ νῦν σκέψει· Παρμενίδης μὲν γὰρ ἔοικε τοῦ κατὰ τὸν λόγον ἑνὸς
ἅπτεσθαι· Μέλισσος δὲ τοῦ κατὰ τὴν ὕλην· διὸ καὶ ὁ μὲν πεπερασμένον· ὁ δ'
ἄπειρόν φησιν εἶναι αὐτό· Ξενοφάνης δὲ πρῶτος τούτων ἑνίσας· ὁ γὰρ Παρ-
μενίδης τούτου λέγεται μαθητής· οὐδὲν διεσαφήνισεν· οὐδὲ τῆς φύσεως τούτων
οὐδετέρας ἔοικε θιγεῖν· ἀλλ' εἰς τὸν ὅλον οὐρανὸν ἀποβλέψας τὸ ἓν εἶναί φησι
τὸν θεόν· οὗτοι μὲν οὖν καθάπερ εἴπομεν ἀφετέοι πρὸς τὴν νῦν ζήτησιν· οἱ μὲν
δύο καὶ πάμπαν ὡς ὄντες μικρὸν ἀγροικότεροι· Ξενοφάνης καὶ Μέλισσος· Παρ-
μενίδης δὲ μᾶλλον βλέπων ἔοικέ που λέγειν· παρὰ γὰρ τὸ ὂν τὸ μὴ ὂν οὐθὲν ἀξιῶν
εἶναι ἐξ ἀνάγκης ἓν οἴεται εἶναι τὸ ὄν· καὶ ἄλλο οὐθέν· περὶ οὗ σαφέστερον ἐν τοῖς
περὶ φύσεως εἰρήκαμεν· ἀναγκαζόμενος δ' ἀκολουθεῖν τοῖς φαινομένοις·
καὶ τὸ ἓν μὲν κατὰ τὸν λόγον πλείω δὲ κατὰ τὴν αἴσθησιν ὑπολαμβάνων εἶναι· δύο
τὰς αἰτίας καὶ δύο τὰς ἀρχὰς πάλιν τίθησι· θερμὸν καὶ ψυχρόν· οἷον πῦρ καὶ
γῆν λέγων· τούτων δὲ τὸ μὲν κατὰ τὸ ὂν τὸ θερμὸν τάττει· θάτερον δὲ κατὰ τὸ μὴ ὄν·
ἐκ μὲν οὖν τῶν εἰρημένων καὶ παρὰ τῶν συνηδρευκότων ἤδη τῷ λόγῳ σοφῶν ταῦτα παρει-
λήφαμεν· παρὰ μὲν τῶν πρώτων σωματικήν τε τὴν ἀρχήν· ὕδωρ γὰρ καὶ πῦρ
καὶ τὰ τοιαῦτα σώματά ἐστι· καὶ τῶν μὲν μίαν τῶν δὲ πλείους ἀρχὰς τὰς σωματικάς·
εἴδη ἀμφοτέρων μέντοι ταύτας ὡς ἐν ὕλης τιθέντων· παρὰ δέ τινων ταύτην τε
τιθέντων· καὶ πρὸς ταύτῃ τὴν ὅθεν ἡ κίνησις· καὶ ταύτην· παρὰ
τῶν μὲν μίαν· παρὰ τῶν δὲ δύο· μέχρι μὲν οὖν τῶν Ἰταλικῶν καὶ χωρὶς ἐκείνων
μετριώτερον εἰρήκασιν οἱ ἄλλοι περὶ αὐτῶν· πλὴν ὥσπερ εἴπομεν· δυοῖν
τε αἰτίαιν τυγχάνουσι κεχρημένοι· καὶ τούτων τὴν ἑτέραν οἱ μὲν μίαν· οἱ δὲ
δύο ποιοῦσι τὴν ὅθεν ἡ κίνησις· οἱ δὲ Πυθαγόρειοι δύο μὲν τὰς ἀρχὰς κατὰ τὸν

γρ. ἀποφαίνεσθαι
παροῦσαν.

αὐτὸν εἰρηκασὶ πρότ. τοῦτο δὲ προστιθέασιν οὐκ ἴδιόν αὐτῶν ἐστιν· ὁ γὰρ ἄπειρος
πέρας μή· ἐν ᾧ ἄπειρόν ἐστιν οὐκ ἔστι λέγειν οὐθὲν ἄναρθρος φύσις· οἷον πῦρ· ὑγρὸν
ἢ γῆ τῶν τοιούτων ἕτερον· ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἄπειρον καὶ αὐτὸ τὸ ὑγρὸν καὶ ἄναρθρον
ὂν καὶ ἀπηρθρωμένων· διὸ καὶ ἀριθμὸν εἶναι τὴν οὐσίαν ἁπάντων· περί τε
τούτων οὕτω· τοῦτον δὲ πῶς λέγει τὸν τρόπον· καὶ περὶ τοῦ εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἄπειρον
μὴ λάθῃ ἐν ὑπεξαιρέσει λαμβάνειν ἁπάντων πρὸς τὰ μαθήματα· ὧν ἕνεκα τε
καὶ περὶ πολέμους ὡς οὐ πρόπαν ὑπάρχοντος ὅλου θείου ὄντος· τοῦτ' ἴναι τὴν οὐσίαν
τὸ πρᾶγμα τοῦ ὁμοίου· ὥστε οὐδὲν εἶναι δίκαιον καὶ
τὴν δικαιοσύνην· διότι πρόδηλον ὑπάρχει δίκαιόν τι τὸ δίκαιον· ἀλλ' οὐ τοῦτο
ἴσως ἐστὶ δίκαιον εἶναι δίκαιον ἀνθρώπῳ· φησὶ· πολλάκις γὰρ ἂν ἀκάπειρος εἴη
γένοιτο· πρὸς ἀμφότερα οὖν τὰ λεγόμενα ἐστὶ λαβεῖν μεταλ-
λαττούσης τῆς μίας φιλοσοφίας· ἢ πρὸς τοῦτο ἐστὶ λεγόμενον πρᾶγμα· τὸ μὴ πρὸ
τοῖς πιθανοῖς τοῖς οὖσι ἀκολουθοῦσα· καὶ δι' ἃ καὶ διὰ πρὸς τὸν τόπον
ἐχθρὰ φιλοσοφεῖ· ὅτι νεότερον τὸ γεγονὸς πρὸ τοῦ καθόλου τοῖς ἡρα-
κλειτείοις δόξαις· ὡς πάντων τῶν ἀθρόων αἱρετόντων· ὡς πιθανὸν πρὸς
αὐτὸν οὐκοῦσης· ταῦτα μὲν οὖν ἀκριβέστερον ἐπισκεπτέον· ὁ κράτυλος δὲ περὶ μὲν
τῶν θείων πραγμάτων ὁμοίως· περὶ δὲ τῶν ἐν φύσει ἀθρόων οἷς
ἐν καθόλου ζητοῦσιν· ἐν περὶ ὃ εἰκὸς μὲν ἐπιστήσασθαι πρὸς τὸν τιμαῖον· ὅτειν
ἀποδεχόμενος διὰ τὸ ζητῆσαι περὶ τοῦ καθόλου τοιοῦτον ὑποκρίνεσθαι· ὡς
περὶ τρόνου τινὸς ὄντος ὁμοίως τοῦτο γιγνομένους· ἐν ᾧ περὶ τῶν ἀθρόων τινός·
ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ κοινὸν ὅρον τῶν ἀθρόων τί ἐστὶ καὶ τί μὲν βάλλον τῶν
ἐν τῷ σωματοειδεῖ τῶν ὄντων· ἰδέας προσημαίνει· τὰ δὲ ἀθρόα
παρὰ ταῦτα ἐκ τούτων λέγεσθαι πάντα· καὶ μίαν ζῳὴν εἶναι τὰ πολλὰ
τῷ σωματοειδεῖ· ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς εἴδεσι· τὸν δὲ μίαν ζῳὴν οὐ μόνον
μεθέξεως· ὁμοίως δὲ πυθαγορείοις μίαν εἶναι τὰ ὄντα φασὶν εἶναι τὸν ἀριθμὸν
παράπαν δὲ μίαν οὐ μὰ Δία τῶν μιᾷ ζῳῇ ἐστὶ μίαν τὴν
μίμησιν ἢ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ εἰδοῦς ἀφεῖναι ὁμοίως ζητεῖν· ἔτι δὲ παρὰ
τὰ ἀθρόα τὰ εἴδη· τὰ μαθηματικὰ τῷ πρόσω ἀναρμοστίαν ἔχειν·
διαφορὰν τῶν μὴ ἀθρόων· τὸ ἀόριστα καὶ κινητὰ ἄναρμα· τὸ δὲ εἰδοῦν·

ἀπ' ὁ ἄ·

ἀπ' ὁ ἄ·

ἄτοπα

τὸ ταὐτὸν μὴ πολλὰ ὅμοια εἶναι· ὃ δὲ εἶδος αὐτὸ ἓν ἕκαστον μόνον· ἐπεὶ δὲ ἁπλᾶ
τὰ εἴδη ἐστὶ τοῖς ἄλλοις τὰ ἐκείνων στοιχεῖα, πᾶν τὸ νοητὸν θητὸν ὂν τοιοῦτον εἶναι
στοιχεῖα· ὡς μεγάλον ὕλη, ὃ μέγα καὶ μικρὸν εἶναι ἀρχαί· ὡς δὲ οὐσίαν
τὸ ὂν ἓν ἐκείνων τὸ κοινὸν μηδενὶ ἐν τοῖς οὖσιν εἶναι τὰ εἴδη εἶναι τοῖς ἀριθμοῖς· ὃ
μὲν γὰρ τοῖς ἓν οὐσίαν εἶναι καὶ μὴ ἐπιπρόσθιον, λέγεσθαι εἶναι πάρα πλησίως
τοῖς πυθαγορείοις ἐλέγετο τοὺς ἀριθμοὺς αἰτίους εἶναι τοῖς ἄλλοις τῆς
οὐσίας ὡσαύτως ἐκείνοις· τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο ἄπειρον ὡς ἓν οὐσίαν ποιοῦσιν· τὸ
ἄπειρον εἶναι μᾶλλον μικροῦ τὸ ἴδιον· ἐξ ὧν μὴ τοῖς ἀριθμοῖς
πάρα τὰ αἰσθητὰ· οἱ δὲ ἀριθμοὺς φασὶν αὐτὰ τὰ πράγματα εἶναι τὰ μ-
αθηματικὰ καὶ μὴ χωριστὰ εἶναι· τὸ μέγα καὶ τοῖς ἀριθμοῖς πρ-
τὰ πράγματα ποιοῦσι καὶ μηδὲ τοῖς πυθαγορείοις ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῇ
αὐτοῖς λεγομένῃ θεωρεῖν· οἱ γὰρ πρότεροι διαλεκτικῆς οὐ μετεῖχον· τὸ
ἓν αὐτὸ ποιοῦσι τὴν ἐναντίαν φύσιν διὰ τοῦτο ἀριθμοὺς ἐξ ὧν τὸν πρῶτον
ἀφῃροῦσι καὶ αὐτῆς ἐγγύς ἐστι θεωρῆσαι· ὅσα δὲ ἐκ μείζονος ἐκ μείονος· ἐστὶ συμβαίνει
μεγάλως· ὅταν ἄρα οὕτω· νῦν μὲν γὰρ ἐκ τῆς ὕλης πολλὰς ποιοῦσι·
τὸ εἶδος· ἅπαξ γὰρ μόνον· φασὶ γὰρ καὶ μίαν ὕλης μίαν τράπεζαν·
ὁ δὲ τὸ εἶδος τῷ ἑνὶ ποιεῖ· πολλὰς ποιεῖ· ὁμοίως δὲ καὶ ἐστὶ τὸ ἄρρεν πρὸς
θῆλυ· τὸ μὲν γὰρ ὑπομίαν πληροῦται ὀχείαν· τὸ δ' ἄρρεν πολλὰ πληροῖ·
ἐστὶ δὲ ταῦτα μὲν μιμήματα τῆς ἀρχῆς ἐκείνης· πρὸ τούτων μὲν οὖν πεῖται ζητοῦμεν,
ὅτι τὸ εἶδος ἐστὶ· φανερὸν δὲ καὶ τοῦ νοεῖν ἕνεκα· ὁ ἴδιον εἶναι λέγεται μόνον καὶ
χρήσιμος· τὴν τοῦ λέγεται ἐστὶ καὶ τὴν ὕλην· τὰ τοιαῦτα εἴδη· τοῦ λέγεται ἐν· ἀγαθὰ
τοῖς ἄλλοις· τοῖς δὲ λέγεσθαι τοῦ· ἐστὶ καὶ τὴν ὕλην ἢ ὑποκείμενη· καθ' ἃς τὰ εἴδη ταμ-
ὲν τῶν ἀγαθῶν· τοῦ· ἐν τοῖς δὲ δεῖ λέγεται· ὁ ἴδιον ἀπὸ δυάδος ἐστὶ δυάς
δυὰς μικρόν· ἐξ ἧς τὴν τοῦ ἐστὶ τοῦ καὶ ἀγαθὸν τοῖς στοιχείοις ἀποδοκεῖ
ἑκατέροις ἑκάτερον· ὁ πρὸ μᾶλλον φαμὲν εἶναι πρότερον ἐπιζητήσαιεν
φίλοθεφους· οἷον ἐμπεδοκλέα καὶ ἀναξαγόραν· ἐκ τούτων μὲν οὖν καὶ
κεφαλαιωδῶς εἰπεῖν θεωρεῖν μὴ τίνες τε καὶ πόσαι τυγχάνουσιν οὖσαι ἀρχαὶ
πεῖται τὴν ἀρχὴν ἐστὶ τῆς ἀληθείας· ὁμοίως δὲ τοῦτο τοῖς ἐν τοῖς οὖσιν· ὁ ἴδιον
τὸ λεγόμενον πεῖ ἀρχῆς ἐστὶ ἀγαθὸν ἀθεῖς ἐκ τῶν ἀγαθῶν τοῖς πεῖ φύσεως ἡμῖν

ἁμαρτάνουσι· τὴν γὰρ σωμ̄ τὰ τοιχεῖα λέθεασι μὴ· τὸ δὲ ἀσωμ̄ ὄντ̄
ἀδύσωμ̄· ἐπεὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς πᾶσι χεῖρον τὰς ἀμιάντους ἁγνοίας
πρεῖττον τῶν φυσιολογούντων τὴν κίνησιν αἰώνιον ἀναιροῦσαι· ἐξ ἴσου δὲ
τὴν οὐσίαν μὴ δημιουργὸς αἰτίαν λέθεσθαι· μηδὲ τὸ πεπερασμένον πρὸς τοῦτο τὸ ἄπειρον
τὸ ἀπρόσωμ̄ εἶναι ἀρχήν· ὁ λέγων πλὴν μὴ δοξάζοντες μεμῖχθαι
στοιχεῖα μὴ βολήν· ἃ κἂν ποιῇ φαίη τις ὡς ἄλληλα μεμιγμένα ποιεῖν
οὕτως· λέγω δὲ πῦρ καὶ ὕδωρ· ἐγὼ· καὶ ἀέρα· ταμιεύτερον γὰρ ξηροῦ· τὰ δὲ
διακρίσει ἀλλήλων γίνεται· τοῦτο δὲ πρὸς τὸ πρότερον εἶναι· εὐάλωτον
διαφέρει πρᾶγμα· μᾶλλον δὲ ἀμφοῖν στοιχεῖον δέ ἐστιν ἕν ἁπάντων
ὃ δὴ γίγνεται σὺν κοινῷ πρόσθεν· διὸ τοῦτο δὲ τὸ μικρομερὲς ἐστὶν ἐλε-
πτότατον ἀεὶ τῶν σωμ̄· διὸ πρόσθεν πῦρ ἀρχὴν λέθεσι μᾶλλον ἢ ἀέρα ὃ
μολογουμένως ἀνάλωτον τοῦτο λέγουσι· διὸ οὐ τοῦτο δὲ ἐκ τ̄ ἄλλων ἑκάτ̄ος
ὁ μολογεῖ τὸ στοιχεῖον εἶναι τὸ τ̄ σωμ̄· ἀθεῖς γὰρ τ̄ ὕδατος ἀνάλωσε
σὺν ἄλλῳ τ̄ ὄντων μὴ εἶναι στοιχεῖον· δῆλον ὅτι διὰ τὴν μικρομέρειαν· τ̄ ὃ
πεῖον ἑκάστου στοιχεῖ· φλὴν φερίτην λέγει· οἱ μὲν γὰρ πῦρ· οἱ δὲ ὕδωρ· οἱ δ'
ἀέρα δ' οὐ τεῖναι φασι· τὸ δὲ διὰ τί· πολὺ κίνημα τὴν γῆν λάμβανε ὡς ἀσαφὲς πολλοῖς
τ̄ λόγου· πάντα γὰρ εἶναι φασὶ τὴν γῆν· φησὶ δὲ κἀκεῖνος ἡ οἰόδος τὴν γῆν πρω̄
γενέσθαι τ̄ σωμ̄ οὐ τὰς ἀρχὰς ἐδημοῦ κἀκεῖνος συμβεβηκέναι τὴν ὑπόλη-
ψιν· κ̄ μᾶλλον δ' οὐτοῦ δ' ὑλόγου· ἀ τί τὸ τί δ' οὐτοῦ λέγ̄ πλὴν πῦρος·
ἀ τί τὸ ἐς ἀέρος μᾶλλον πυκνότερον δ' οὐτοῦ λέθησιν· ὕδατος δὲ λεπτότερον· ἀ
κορθῶς δ' ἀλλήλοι· φ̄ δ' ἐστὶ τὸ τὴν γῆν εἶναι πρότερον· τ̄ ἢ φύσει πρότερον· τ̄ δὲ
πεπερασμένον ἐστὶ γὰρ ἐκ μείζονος ἀέρος τὴν γῆν εἶναι· τ̄ ὧν ἀλλ' ἐστὶν ἀνειλημ̄
ὕδωρ μᾶλλον ἀέρος πρότερον· μηδὲ ὕδατος· πεῖ μὲν οὖν τ̄ μίαν λέθειν
ἀλλ' ἀεὶ ἄλλοι ἀεὶ πομένεται· ταῦτ' εἰρημένα· δ' ἀπ' ὀκάνει τίς τάδε
πολλοὶ δὲ θεῖναι οἱ ὅσον ἐμπεδοκλῆς· τέτταρα φ̄ εἶναι σωμ̄· τὴν ὕλην· ἐς δ'
τοῦτο ταμιεύτερα· τὰ δὲ διὰ ζ̄ μᾶλλον ἀνάκη γίνομένα τὸ δ' ἄλλη
ὁρᾶν μεμῖχθαι καὶ εἰ δ' ἀμφοῖν τοῦτο πῦρος ἐς γῆς τοῦ ὑπὸ τοῦ σωμάτ̄ς· φ̄ ἐπὶ δὲ
τῆς πεῖ φύσεως πεῖ αὐτ̄· ἐπεὶ τῆς τοῦ κινοῦμ̄ ἀλλ· πότερον ἐν·
ἢ δύο θετέον· ἀ πότερ' ἢ οὐ τὸ ἀλόγως οἰητέον εἰρῆσθαι πάντ̄ως· ὅλως τε

καὶ ἀλλοίωσιν ἀναιρεῖσθαι ἀνάγκη τοῖς οὕτω λέγουσιν· οὐ γὰρ ἐκ θερμοῦ ψυχρὸν
οὐδὲ ἐκ ψυχροῦ θερμὸν γενήσεται. τί γὰρ αὐτὰ ἂν πάσχοι τἀναντία, καὶ τίς εἴη ἂν μία
φύσις ἡ γιγνομένη πῦρ καὶ ὕδωρ, ὃ ἐκεῖνος οὔ φησιν. Ἀναξαγόραν δ' εἴ τις ὑπολάβοι
δύο λέγειν στοιχεῖα, μάλιστ' ἂν ὑπολάβοι κατὰ λόγον, ὃν ἐκεῖνος αὐτὸς μὲν
οὐ διήρθρωσεν, ἠκολούθησε μέντ' ἂν ἐξ ἀνάγκης τοῖς λέγουσιν αὐτόν. ἀτόπου
γὰρ ὄντος καὶ ἄλλως τοῦ φάσκειν μεμῖχθαι τὴν ἀρχὴν πάντα, καὶ διὰ τὸ συμ-
βαίνειν ἄμικτα δεῖν προϋπάρχειν, καὶ διὰ τὸ μὴ πεφυκέναι τῷ τυχόντι μίγνυσθαι
τὸ τυχόν, πρὸς δὲ τούτοις ὅτι τὰ πάθη καὶ τὰ συμβεβηκότα χωρίζοιτ' ἂν
τῶν οὐσιῶν· τῶν γὰρ αὐτῶν μῖξίς ἐστι καὶ χωρισμός· ὅμως εἴ τις ἀκολουθή-
σειε συνδιαρθρῶν ἃ βούλεται λέγειν, ἴσως ἂν φανείη καινοπρεπεστέρως
λέγων. ὅτε γὰρ οὐθὲν ἦν ἀποκεκριμένον, δῆλον ὡς οὐδὲν ἦν ἀληθὲς
εἰπεῖν κατὰ τῆς οὐσίας ἐκείνης, λέγω δ' οἷον ὅτι οὔτε λευκὸν οὔτε μέλαν ἢ φαιὸν ἢ
γρ. ἄχρων — ἄλλο χρῶμα, ἀλλ' ἀχρώματον ἦν ἐξ ἀνάγκης· εἶχε γὰρ ἄν τι τούτων χρω-
μάτων· ὁμοίως δὲ καὶ ἄχυμον τῷ αὐτῷ λόγῳ τούτῳ, οὐδὲ ἄλλο τῶν ὁμοίων
οὐθέν· οὔτε γὰρ ποιόν τι οἷόν τε αὐτὸ εἶναι οὔτε ποσὸν οὔτε τί. τῶν γὰρ ἐν μέρει
τι λεγομένων εἰδῶν ὑπῆρχεν ἂν αὐτῷ, τοῦτο δὲ ἀδύνατον μεμιγμένων γε πάντων·
ἤδη γὰρ ἂν ἀπεκέκριτο, φησὶ δ' εἶναι μεμιγμένα πάντα πλὴν τοῦ νοῦ, τοῦτον
δὲ ἀμιγῆ μόνον καὶ καθαρόν. ἐκ δὴ τούτων συμβαίνει λέγειν αὐτῷ τὰς ἀρχὰς τό τε
ἕν· τοῦτο γὰρ ἁπλοῦν καὶ ἀμιγές· καὶ θάτερον, οἷον τίθεμεν τὸ ἀόριστον
πρὶν ὁρισθῆναι καὶ μετασχεῖν εἴδους τινός, ὥστε λέγει μὲν οὔτ' ὀρθῶς
οὔτε σαφῶς, βούλεται μέντοι τι παραπλήσιον τοῖς τε ὕστερον λέγουσι καὶ
τοῖς νῦν φαινομένοις μᾶλλον. ἀλλὰ γὰρ οὗτοι μὲν τοῖς περὶ γένεσιν λόγοις
καὶ φθορὰν καὶ κίνησιν οἰκεῖοι τυγχάνουσι μόνον· σχεδὸν γὰρ περὶ τῆς τοιαύτης
οὐσίας καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς αἰτίας ζητοῦσι μόνον· ὅσοι δὲ περὶ μὲν ἁπάντων
τῶν ὄντων ποιοῦνται τὴν θεωρίαν, τῶν δ' ὄντων τὰ μὲν αἰσθητὰ τὰ δ' οὐκ αἰσθητὰ
τιθέασι, δῆλον ὡς περὶ ἀμφοτέρων τῶν γενῶν ποιοῦνται τὴν ἐπίσκεψιν· διὸ
μᾶλλον ἄν τις ἐνδιατρίψειε περὶ αὐτῶν, τί καλῶς ἢ μὴ καλῶς λέγουσιν
ἡμῖν — εἰς τὴν νῦν προκειμένην σκέψιν. οἱ μὲν οὖν καλούμενοι Πυθαγόρειοι ταῖς μὲν
ἀρχαῖς καὶ τοῖς στοιχείοις ἐκτοπωτέροις χρῶνται τῶν φυσιολόγων· τὸ δ' αἴτιον ὅτι

πωφελαβονάμπας ὁ κὸ ζ᾽ ἀριθμητ. Τὰ γὰρ μαθηματικὰ τῶν ὄντων
ἀνευκίνησεώς εἰσιν· ὁ ζῶον τῶν περὶ τὴν ἀπορολογίαν διαφέροντα μόνον
ἔχει πρὸς ἄλληλα περὶ φύσεως πάντα γὰρ ζῶν ἐστι τὰ δὲ ζῶντων ἐν περὶ
τὰ αὐτοῦ μέρη ἐστὶ τὰ παθήματα τὰ ἔργα· διαιρεῖ τὸ συμβαῖνον· ἐν
τὰς ἀρχὰς κινήσεις τὰς αἰτίας εἰς ταῦτα ἂν ἀναλύσκουσιν ὡς ὁμολογοῦντες οἷς ἄλλοις
φυσιολόγοις· οἷον τόπον αὐξητικὸν εἶναι· ὁ δὲ ἀναθαυμάσειεν ἂν περὶ εἰλήφθη κολλύρμυος οὗτος· τὰς δὲ αἰτίας εἰς τὰς ἀρχὰς ὡς ἀφεῖσαν μὴ ἱκανὰς λέγουσιν εἶ
ἐπὶ ταὐτὰ βῶν· εἰ ἐπὶ τὰ ἀφ᾽ οὗ τέρω τῶν ὄντων· ἐμὸν ἀλλ᾽ ἢ οἷς περὶ φύσεως
λόγοις ἑρμαῖ τοὺς ἐκ τίνος μὲν οἱ τρόπου κίνησις ἔσται πέρατος καὶ
πείρου μονεῖ τοκειμ· ἐν περὶ τοῦ καὶ ἀρίου· ὁ θεμ λάρυσιν· ἢ τῶν δὲ ὧν ἀτ
ἀνακίνησιν ἐς μεταβολῆς μὴ γεσιν εἶναι ἀφθορὰν ἢ τὰ τ φρονῆ ἔργα
καὶ νοῦ· ἐ οἷ δ᾽ ἐφ᾽ ἑδοκίμασε αὐτοῖς ἐκ τούτων εἶναι μέθος ἢ πάθος
τοῦτο· ὁμοῦ οἷ ἀνατρόπου ἔστ᾽ ἂν· τὰ μὴ κοῦφα· τὰ δὲ βαρὺ ἔχοντα τὸν σωμ
ὁ ζῶν γὰρ ὑπὸ τοῦ θεμ τὰ λάρυσιν ὁ θεμ μᾶλλον περὶ τ μαθηματικὰ λάρυσι
τ σωμ· ἢ περὶ τῶν ἀθητ· διὸ περὶ πύρωσιν ἢ κίνησιν τῶν μᾶλλον τοῦ τοιοῦτ
σωμ· ὁ δ᾽ οἷ ὧν εἰρηκασιν· ἀ πὸ θεμ περὶ τῶν ἀθητ οἱ μὲν λέγοντες ἰδί
ἐ οἷ δὲ πῶς δεῖ λαβεῖν αἰτίαν μεῖναι τὰ οὐ ἀριθμοῦ παθήματα ἐν ἀριθμῶν·
τῶν ἐ τῶν ὧν ὄντων ἐστὶ γίνομ ἐκ ἐξ ἀρχῆς κινῶν· ἀριθμὸν δ᾽ ἄλλον μὴ θεμ
εἶναι πρὸ ἀ τὸν ἀριθμόν· τοῦτον ὃ ζῶν ἐστὶ κόσμος· ὁ τὸν τρόπ τοῦ διμ
τὸ μέσον δοξάζει καιρὸς αὐτοῖς ἢ· μικρὸν δὲ ἄνω θεμ· ἢ κατὰ θεμ ἀδικία καὶ
δικοῖσι ἢ μῖξις· ἀ πὸ δι ζῖν δὲ λάρυσ· οἷ τοῦτο μὴ ἀ ἐκατὸν ἀριθ
μοῦ ἐστὶ· σύμβαμ δὲ τ ὂν τὸ πρὸ τοῦτον πόσ ἢ πλῆθος εἶναι τ σωϊτὰ μὴ μ μέθ·
διὰ τὰ παθήματα ἀκολουθεῖν οἷς τὸ ποιεῖ κατὰ τὸς· πότρονῶν· οὗτος τὸ
αὐτός ἐστιν ἀριθμὸς ὅσ᾽ ἐστὶ τῶν ὧν ὃ ὃν δεῖ λαβεῖν οἷ τοῦτ ἑκατόν ἐστιν· ἢ
παρὰ τοῦτον· ἄλλος· ὁ μὲν γὰρ παραλλαγ· ἐ τρονεῖν αὐφησί· καὶ οἷ κἀκεῖνος
ἀριθμοὺς οἰέται εἶναι ἐστὶ ταῦτα εἶναι ἐστὶ τὰς τοῦτον αἰτίας· ἀλλὰ οἷς μὴ γὰρ οἷ μεθ᾽
ἀλλοῖ· τοῦτοις δὲ ἀθητούς· περὶ μὲν ὧν τ πυθαγρει· ἀφεὶ ἀπὸ τοῦ ὧν·
ἱκανὸν γὰρ αὐτῶν ἀπλανὰ θαγ τοῦτον· εἰδέτας ἰδέας αἰτίας οἷ θεμοι· πρῶτ
μὲν ἐν ὧν τες τοῦ δι τὸν ὄντων λαβεῖν τὰς αἰτίας· ἐπεὶ τοῦτοις ἴσα τὸν ἀριθμ

ἐχομεν· ὥσαφ' ἧς πις ἀριθμὸν ἂν βουλόμεθα ἐλαττῶν μὴ ὄντων οἱοι δ' μὴ
δυνήσεσθαι· πλείω δὲ ποιήσαι ἀριθμοὺς· ἀφ' ὧν ἄρα ἔσονται ἀριθμοὶ ἐλάττω τοῦ
ἐκτεθέντος πλείω ὄντες τοῦ αὐτοῦ· ἐκτεθέντων ἐπὶ κείνα προῆλθον· καθ' ὃ
κατὰ γένος μόνον λέγεται ἐπὶ πολλῶν λέγεται ἐπὶ πολλῶν ἐστὶν ἐπὶ πολλῶν
δὲ ἐπὶ τοῖς δεκὰ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς· ἐλλὸ καθ' οὗ τρόπους δηκνῦσι· οἱ λέγειν τὰ φθορὰ
καὶ τὸ ὕδωρ φαίνεται ταῦτ· οὐχ οἷόν τε γὰρ ἀκανάκνητον γενέσθαι σύνθετον·
βέλτιον δὲ ἀφ' οὗ οἱ ὁμ· δυστονεῖ δηλονότι· καὶ ἀπὸ τοῦ λόγου
ὅσα ἐπὶ πλῆθος· φανερὸν πάντων ὅσων ἐπὶ πλῆθος ἐστὶν ἐπὶ πολλῶν
τὰ πράξεων· καὶ δὲ τὸ νοεῖν λέγεται τὸν φθαρτὸν· φάνταισμα γὰρ λέγεται
τοῦτο ταῦτα· ἐλλὸ οἱ ἀκριβέστατοι τῶν λόγων· οἷς μὲν τῶν πρόσθεν οὐκ ἦν δὲ
ὧν δ' φαμὲν ἀναγκαῖος καθ' αὑτό· οἱ δὲ τὸ νοεῖν λέγουσιν· ὅλως τε
ἀναιροῦσιν· οἱ πρὸ τοῦ φθορὰν λέγει· ἀμφότερον φαίνεται βούλονται οἱ λέγοντες
εἶναι· τοῦτο τὰς ἰδέας εἶναι· εἰ μὲν γὰρ μηδὲν ἔστιν ἡ δυὰς πρώτην· ἀλλὰ τὸν
ἀριθμὸν ἐν τοῖς πρόσθεν· τοῦ καθ' αὑτό· εἰ πάντα δὲ ἔστιν ἀκολουθήσαντες τοῖς
πρὸ τοῦ φθορὰν δόξαις· ἐν δὲ μὴ τὴν ὑπόληψιν
καθ' ἣν εἶναι φαμὲν· τὰς ἰδέας οὐ μόνον τῶν οὐσιῶν ἔστιν εἶδη ἀλλὰ πολλῶν
ἐτέρων· ἐστὶ δὲ νοητὰ μὲν καὶ μόνον πρὸ τοῦ τὰς οὐσίας· ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλ
ὧν οὐσιῶν ἐστὶ· ἐπὶ πάντων μόνον τῆς οὐσίας εἶναι· ἀλλὰ ἐστὶ τρόπον· ἐστὶ ἄλλ
δὲ μὴ εἶναι φαμὲν ἀπόρα· καὶ δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἐστὶ τὰς δόξας τὰς πρὸ αὐτ
εἶναι μεθ' ἃ τὰ φθαρτὰ τῶν οὐσιῶν· ἀναγκαῖον δὲ τὰς εἶναι μὲν· ἢ ἄρα καὶ σύμβε-
βηκός μετέχοντα· ἀλλὰ ἢ ταῦτ' ἐκ τοῦ μὴ ὄν· ἢ μὴ καθ' ὑποκειμένου
λέγεται· λέγω δὲ οἷον τὸ αὐτὸ οὐδὲ ταὐτὸ ἄρα ἐστὶ μετέχει· τοῦτο καὶ δοῦλον μὲ-
τὰς· ἀλλὰ καὶ σύμβεβηκος· συμβέβηκε γὰρ τῷ δὲ ταὐτὸ εἶναι· ὡ δ' ἐστὶ
ὡ δ' ἐστὶ τὰ εἶδη· ταῦτα δὲ αὐτὰ θλᾶ σίαν σημαίνει κἀκεῖ· ἢ εἶναι
δὲ εἶναι φάναι τι πρὸ τὰ ταῦτα τὸ ἐπὶ πολλὰ· εἰ μὲν δὲ αὐτὸ εἶδος τῶν ἰδέων
τὰ μετέχοντα· ἐστὶ κοινόν· οὐδὲ μᾶλλον ἐπὶ τὸ φθαρτὸν δυὰς τοῦ
πολλαπλῶν· αἰδίων δὲ· δυὰς εἶναι αὐτὴ καθ' αὑτόν· ἢ ἐπὶ ταῦτ ἐστὶ τὰ ζῷα·
εἰ δὲ μὴ δὲ αὐτὸ εἶδος· ὁμολογούμενα εἶναι· εἰ ὁμοίως· ὥσαφ' ἂν ἧς πις κόλουσιν ἄνον
ὄντ ἐκ ἀλλίας εἰ δὲ ὕλην· μηδὲ μίαν δὲ κοινωνοῦσαν ἐπιβλέπειν αὐτοῦ· πάν

ἐκάλουν μὲν γὰρ· ἀόριστον δὲ αὐτὸ ἀόριστος· ἀπὸ τοῦ ἀορίστου ἀριθμοῦ· ὁρισμοί·

δὲ μᾶλλον καὶ διὰ τὸ ῥᾳδίως ἀγαθοὺς εἶναι, διὸ τοῖς συμβάλλεσθαι τὰ εἴδη δεῖ τοῖς ἀγαθοῖς
τοῖς αὐτοῖς· καὶ δεῖ γίγνεσθαι τοῖς φθείρεσθαι· ὁ γὰρ τὴν ἀρχὴν ὑπάρχων, ὁ τὴν
ὕλην ἔχων ἐστὶν ἀγαθὸς ἀλλὰ μὴν ὁ πρὸς τὴν ἐπιστήμην
ὁ δὲ βοηθεῖ τὴν τοῦ ἄλλου· ὁ γὰρ οὐσίαν ἐκείνου ἕτερον· οὗτοι τοῖς γὰρ
ἀνθρώπου· ὁ γὰρ εἶναι μὴ ὑπάρχοντα δεῖ μετέχουσιν· ὁ τοίνυν γὰρ ἂν
ἴσως ἀγαθὸς ἀνθρώπου· οὐ δὲ λαβεῖν μέλλει μὴ ὑπάρχειν τὸ λαβεῖν· ἀλλ' οὗτος μὲν
ὅλως ἀγαθὸς ἐὰν εὐκίνητος οὖν ἀναιρεθῇ μὴ πρῶτος· ἀνθρώπου δὴ ὑπάρχοντος ἀλλ'
οὐ δὲ λέγω· ῥᾴδιον γὰρ σῶμα φθείρειν πολλὰ καὶ ἀδύνατα πρὸς τὴν τοῦ σώματος
δόξαν· ἀλλὰ μὴν ὁ τῶν εἰδῶν ἕτερα καὶ ἄλλα καὶ ὑποδοχὰ πρότερον τοῦ εἰ-
θότων λέγεσθαι· τὸ δὲ λέγειν παραδείγματα εἶναι μετέχειν αὐτῶν ἄλλ'
κενολογεῖν ἐστὶ καὶ μεταφορὰς λέγειν ποιητικάς· τί γὰρ ἐστὶ τὸ ἐργαζόμενον πρὸ
τὰς ἰδέας ἀποβλέπον· ἐνδέχεται γὰρ κεῖναι καὶ πεπεῖσθαι ὅμοιον τὸ οὖν εἰ
μὴ εἰκάζομεν πρὸς ἐκεῖνο· ὥστε ἔσται τοῦτο σωκράτους μὲν οὗτος, μᾶλλον τοῦ
οἷος πρὸ σωκράτης· ὅμοιος δὴ λόγον τὸ καὶ εἶναι ὁ σωκράτης ἀΐδιος· ἐστὶ δὲ
πλείω παραδείγματα τοιαῦτα· ὥστε εἶδη· οἷον ζῷον ἄνθρωπος ζῷον· ὥστε δὲ
ἀμφότερα ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγος· ἐν τῷ μόνον τῶν ἀγαθῶν παραδείγματα τὰ εἴδη· ἀλλ'
ἐκ αὐτῶν· οἷον ζῷον ὅμοιος ὡς μόνος εἶδη· ὥστε τοῦ αὐτοῦ ἐστὶ παραδείγματα εἶναι· ἐν
δοξειεν ἂν δὲ ἀΐδια εἶναι χωρὶς τὴν οὐσίαν· ἐκ δὲ ἡ οὐσία· ὥστε πῶς δὲ ἀΐδια
τὰ πολλὰ ἄν ἔσαν· χωρὶς εἶεν· ἐν τῷ ἀφαιρεῖσθαι· ἢ τὰ λείπεται· ὡς ἐκ δύνειν
ἐκ δύο γίνεσθαι ἀΐδια τὰ εἴδη ἐστί· κἂν τοῦ εἶδος οὐ ὄντ· ὁμοίως δὲ γίνεται τὰ μετ-
έχοντα· ἐὰν μὴ ᾖ ἐκεῖνον· ἐκ πολλαχῶς γίνεται στρα· οἷον οἰκία· ἐὰν δὲ τύχῃ
ὂν τὸ φθαρῆναι δύνειν εἶναι· ὥστε δῆλον ὅτι ἐνδέχεται τὰ λοιπὰ εἶναι ἐκ γίνεσθαι ἐκ
διὰ τοιαῦτα αἰτίας· οἷας ἐπάνω εἴρηται· ἐπὶ πρείσιν δὲ ἀριθμοὶ τὰ εἴδη
τοσοῦδε ἀγαθοὶ ἐόντα· πότερον δὲ ἕτεροι ἀριθμοὶ εἰσὶ τὰ ὄντα· οἷον ὁδὶ μὲν
ἄνθρωπος ἀριθμός· ὁδὶ δὲ σωκράτης· ὁδὶ δὲ καλλίας· ἢ οὐκ ἐκεῖνοι οὗτοις,
ἀγαθοί εἰσὶν ἢ ἐπὶ φθαρῶσι μὲν ἀΐδιοι· οἱδὲ μὴ· ἢ δὲ ἀΐδιοις· ἢ δὲ ἢ λόγοι δὲ
εἴδη μὲν τὰ αὐτὰ θαῦ οἷον ἡ συμφωνία· δηλονότι ἔστω ἐν μὲν τοῖς λόγοις
ἐν δὲ τοῖς ὕλη· φανερὸν δὲ καὶ ἐκ τοῦ οἱ ἀριθμοὶ· λόγοι δὲ ἔσονται ἐπ'
πρὸς ἕτερον· λόγος δὲ οἷον ἐστὶν ὁ καλλίας· λόγος ἐν ἀριθμοῖς πυθαγόρ-

φανερὸν τὸ ἀγαθόν· τοῦτο μὲν γὰρ ἀκαμῆ· ἀθανάτῳ γὰρ ἀγαθῷ πρὸς τὴν αἰτίαν· ὅθεν ἡ ἀρχὴ
τῆς καθόλης τὴν δὲ οὐσίαν φησὶν οἱ μὲν ἀγαθὸν αὐτὸν· ἑπόμενος δ' οἷς εἴναμφα-
ὅπως δὲ ἐκεῖναι τοῦτον οὐσίαι· διὰκαμῆς ἀφῆμεν· ὅτι δὲ μεῖζον ἀσαφὲς προ-
τρονεῖπομεν· ἀθανάτων· ὅτι δὴ ὅπερ ταῖς ἐπιστήμαις ὁρῶμεν ἀγαθόν· διὸ
καὶ τοὺς νόους· ἐν πᾶσαφύσει ποιεῖ· δ' ὅτι δὲ ταὐτὸν τῆς αἰτίας ἦν φανερὸν εἶναι μὲν τὸν
ἀρχὴν δ' ἀγαθὸν πεφυκὸς τὰ εἴδη· ἀλλὰ τέρενες τὰ μαθήματα διὰ νῶν ὑφιλόσοφοι
φασὶ τῶν ἄλλων χάριν αὐτὰ δεῖν μανθάνεσθαι· ἐοικὲ δὲ τὸ ὑποκείμενον
ἀγαθὸν· ὡς εὐλήνμαθημαλικωτέραν ἀνάγκην ὑπολαβοῖς μᾶλλον καὶ ἡ ῥητορικὴ
διαφέρειν τῆς οὐσίας τῆς ὕλης· οἷον δ' μᾶρα ἐβουλήκρ· ὡς ἀσαφὲς οἱ φυ-
σιολογήσασι δ' μᾶλλον ἐς τὸ πρῶτον προσφέρειν τὸ ὑποκείμενον οὐ φασκον τε-
λεῖναι διαφορὰς ταύτας· ταῦτα γὰρ οἰκείαν ὑπροχὴν ἐς ἐλλείψεις· πρὸ δὲ
κίνησιν· ἢ μᾶλλον ταῖς κινήσεις· δῆλον δ' ὅτι κίνησιν εἶναι τὰ εἴδη· ἀφ' ὧν μὴ πρό-
ἦλθεν· ὅλη μὲν ἡ πρὸ φύσεως δ' ὑπάρχειν σκεφῖς· ἐὰν δὲ εἰρασθῶσιν εἶναι· τὸ δὲ τὸ
ὅλῳ ἁπλῶς πάντα ἀπλῶς ἔστε ἐκ· τὴν ἀρχὴν οὐσίαν πάντα ἢ· ἀλλὰ αὐτὸ τὸ
ἢ· ἀνδιδόασι πάντα· ἐς δὲ τοῦτο ἐὰν μὴ μεμοσθοῦ καθόλου εἶναι· τοῦτο δ'
ὠφενίοις ἀδύνατον· ἀδύνατον δ' ἔχειλεγον· οὐδὲ μὴν τοὺς ἀριθμοὺς μήτε δέκα
ἐπίπεδα· ἐσφαῖρα δ' πεπόσε ἐστὶν ἢ ἔστι ἵνα ἐχειδῶν αμιν· ταῦτα
γὰρ δ' τετράγωνον τετράγωνα οὐ τοῦ εἰσὶν ἀριθμοὶ· οὔπω τὰ μεταξὺ· τὰ μαθήματα δὲ
γὰρ ἐκεῖνα· δ' τὰ φθαρτὰ· ἀλλὰ πᾶ πεπορθνάλλοφάνεται τοῦτο λέγεσθος·
ὁρᾶς τὸ τοῦτον ζητεῖν τοιχεῖα μὴ διελθόντας πολλὰς λόγους ἀδύνατον
ζῆν· ἀλλὰ σε ἐς τοῦτον τὸν τρόπον ζητοῦντες ἐξοῖον τε ἐστὶ τοιχεῖ· ἐκ γὰρ
τὸ ποιεῖν ἢ παθεῖν ἢ εὐθὺ οὐκ ἐστὶ δὴ πουλαβεῖν· ἀλλεῖ πρὸ τοῦ οὐσι
μονονὶ δέχεται· ὥστε τὸν τῶν ἁπάντων στοιχεῖα ζητεῖν οἰκαθαιρεῖν
ἀκόλουθες· πῶς δ' ἀγνοῆς μαθοῖ τὰ τῶν πάντων στοιχεῖα· ὅλον γὰρ ὡς ἀθρῶ
οἷόν τε προϋπάρχειν γνωρίζοντα πρότερον· ὥσαφὲς γὰρ τοῦ ζωμετρεῖν μαν-
θάνοντι· ἀλλὰ μὴ ὑδέχεται προειδέναι· ὥνδενὸς ἐπιστῆμη ἐστὶ προειδότι μὴ
μανθάνειν· οὐθὲν προγινώσκει· δ' τῶν ἐστὶ τοῦ ἄλλου· ὥστ' ἐστὶ τῆς
τῶν πάντων ἐστὶν ἐπιστήμη· ὥσαφὲς ἔστι φανερὸν· ἀθανάτων προϋπάρχειν ἐξὸν
ἄρ' ὃς· εἰ οἱ πᾶσα μαθησις διὰ προγινώσκειν ἢ πάντων ἢ μέν ἐστὶ τὰ

οἱ ωδή

ὁρισμός

Διὰ ποδείξεως ἢ διὰ ὁρισμοῦ. Ἀγαθὸν ζῷον ὁ ἀρετὴν προειλήφαμεν ἢ φύσιν
γνωρίζειν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου. ἀμφισβητήσειε δ' ἂν τις ὡς οὐκ ἐπὶ πάντων
ἀληθὲς μᾶλλον φαίνεται. οἱ δὲ ἄριστοι τῶν γνωρίμων. ἐπὶ δὲ τῶν ἀναισθήτων, ταῦτα πῶς ἂν τις μὴ ἔχοντα ναὶ αἰσθησιν
γνοίη. ἐπὶ δὲ τῶν ἀστοιχείων ἐστὶν ὧν οὐκ ἔστι λόγος. ὅτι πάντων ταῦτα τὰ στοιχεῖα ἐστὶν ὧν ἐστὶ σύνθετον
ἕκαστον οἰκείως ἔχει. ὅτι μὴ ὡσαύτως εἰρηκέναι τοῖς φυσικοῖς ἀλλ'
ζητεῖν εἰ καὶ ἐστὶ πάντες ἐκ τούτων ἓν τὸ δὲ πῦρ καὶ γῆν καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα. ὅλως
δὲ πρότερον εἰρημένον. ἀλλὰ μὴ δρόσος ταῦτας ἐκ τίνων μᾶλλον ἀπαρχὰς
πρότερον ἔρανος. πρότερον δὲ ἴνα οὐδαμῶς ἀμφίξομεν ἢ οἰκεῖον
ἢ πρῶτον φιλοσοφεῖν πάντων. ἀπεναντίως καταρχὰς δὲ καὶ τὸ πρῶτον
ἐστὶ τὸ φιλοσοφεῖν. τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἴδιον εἶναι καὶ μόνον
οἷα τοῦ πράττειν. ἀλλαμοὶ ὁμοίως ἀναγκαῖον σφόδρα ἐκ τῶν ἄλλων ἕκαστον
ἓν εἶναι τὸ πᾶν. ἢ μηδέν. διὰ τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ἓν τῶν ἄλλων ἕκαστον
ὃ δὲ διαπλώσιμον ἦν ἐκεῖνος λέγει πῦρ καὶ γῆν καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα. ἀλλ' ἐκ τούτων
ἄλλου μᾶλλον. ζωὴ φησὶν ἀναλύεσθαι σαφῶς δὲ καὶ ἐν Φαίδωνι. πρὸ μὲν
οὖν τοῦτο τοιοῦτον δεδήλωται ἐν προτέροις. ὅσα δὲ πρὸ τῶν αὐτῶν τούτων
ἀπορήσειεν ἄν τις. ἐπανέλθωμεν πάλιν. τὰ γὰρ ἀφ' ἑαυτῶν
ἀπορήσαι μᾶλλον προσήκει ἢ πρὸς ἄλλου ἀπορούμενα πορίσαι.

περὶ τῆς ἀληθείας θεωρία· τίμιον δὲ καὶ πάνυ τὴν ἡδονήν· σημεῖον δ' ὅτι τὸν
ἄξιον μηδεμίαν ἡδονὴν ἀποβαλεῖν ἀντὶ μείζονος ἑτέρου μηδὲ λύπην ἀντὶ
λύπης ἑκάστου λαβεῖν περὶ τὴν φύσιν· καὶ καθάπερ μισθὸν μηδὲν ἐπιβάλλειν
αὐτῷ· ἐκ πάντων δὲ τούτων ἀθροιζομένων γίνεται τὸ τίμιον μέτρον· ὅταν εἰ πρέποι κεῖ
ἔχειν καθάπερ τυγχάνομεν προῃρημένοι ἄξιον, εἰ δὲ ἀνθυφαιρεῖσθαι τι τούτων
μᾶλλον ἢ προσλαμβάνειν τὸ δὲ λοιπὸν τὸ χεῖρον μέρος μηδὲν ἀποβάλλειν δηλοῖ τὸν
αὐτῶν· ἴσως δὲ ἐκ τῆς χαλεπότητος οὐσῆς καὶ διὰ τρόπους τινὰς καὶ τοῖς πράγμασι
ἀλλήλων μὴ ὑπάρχειν αὐτῶν· ὥσπερ οὖν ἐστὶ τὰ νῦν κτηρίδων ὀμμὴ πρὸς δὲ φθ
α ἡδὺ πρῶτον ἔχειδ μὲν ἡδὺ μέρας· τὸ δὲ τοῖς τὴν μὲν ὄψιν ἡσυχῆ σὺν ὁσιότητι πρὸς τὰ τῆ φύσει φα-
νερὰ τὰ τοιαῦτα πάντων· τὸ μόνον δὲ χαρὲν ἔχειδ ἱκανὸν ζητοῦσι ὡς ἀληθῶς κοινωνίαν
τὰ δόξας· ἀλλὰ καὶ ζῆν ἔτι ἐπὶ πολλοῖς πρέπει τὰ προφωτὰ μισοῦσι· ἐγὼ δ' οὐτ
ἂν μᾶλλον ταῦτ' ἐπιτηδεύοιμι· τὸ γὰρ ζῆν προσοκνῶ· ἡμῖν γὰρ ἐπιμισθὸς μὴ
ἥκειν· πολλὴν ἀνάμνησιν ποιεῖται ἀφ' ἑκάστου· ἃ δὲ μὴ φρονῶ· ἐπιμισθὸς ἔ
κάνειμι· τὸ γὰρ τοῦτο δὲ πρόπον· ἐστὶν ὧν περὶ τὴν ἀληθείας ἀποφωτὰ μὲν·
παραμένειν ἐστὶν περὶ ἐλπίδα μὲν ἔχειν ἀδόξας· οἱδὲ· τὸ ζῆν μὲν ἀθῶ τοῦτο τὸ
ἀγαθοῖς φρονᾶ· ὀρθῶς δὲ ἡ χεὶς τὸ καλέσαι τὴν φύλαθφι ἐπὶ ἀπὸ τὴν ἀληθεί
θεωρητικήν· θεωρητικῆς μὲν τὸ τέλος· ἀλήθεια· πρακτικῆς δὲ ἔργον· ἐγὼ
ἐὰν τὸ πῶς ἔχει σκοπῶ· ἀγαθοῦ καθ' αὑτό· ἀλλὰ πρὸς τί· καὶ ὑπὸ θεω-
ροῦντα· οἱ πρακτικοί· δ' εἰσὶ μὲν τὸ ἀληθεῖς ἀνεύ τῆς αἰτίας· ἑκάστου δὲ μᾶλλ
αὐτὸ τῶν ἄλλων καθ' οἷς εἰσὶ ἄλλοις ὑπάρχει δοκῶ νοεῖν· οἷον τὸ πυρὶ θερμὸ
εἶναι τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῦ τοῦτο τῆς θερμότητος ὡς ἐκ ἀληθὲς ἀεὶ τοῦ τὸ τοῖς
ἔτεροις ἀγαθοῦ τὸ ἀληθὲς εἶναι· διὸ τὰς ταύτης τῶν ἀρχὰς ἀναγκαῖον
ἀεὶ εἶναι ἀληθεῖς· ἃ γὰρ πρὸς ἀληθεῖς οὐδὲ κεῖναι πρὸς αἰτίου τὸ εἶναι·
ἀλλὰ κεῖναι τοῖς ἄλλοις· ὡς θέκαστον ὡς ἔχει τοῦ εἶναι· δ' τοῖς τῆς ἀληθεί
ἀλλὰ μὴν ὅτι ἐστὶν ἀρχὴ εἰς· ἐστὶν καὶ πέρα πανταχοῦ τῶν οὐ τῶν δ' τεῖς
ἀθύοει οὐτε καὶ εἴδος· δηλον· οὐτε γὰρ ὡς ἐξ ὕλης δὲ ἐκ τοῦ δὲ ὧν ἀγαθοῦ
εἶναι ἐπὶ πέρας· οἷον σφαῖρα μὲν· ὀκμὴς· μὴ δὲ· ἐκ τοῦ αἴρος· ἀέρα δὲ

ἀλλὰ ἐκείνου· ὥστε εἰ μὴ ἐστὶ τὸ διὸ τὸ ἕκαστον ἢ κέστιν ἄπειρον· φδὲ μὴ δεῖ
διὸ τὸ ἢ κέστιν ἢ ὅτι ἕνεκα· ἀλλ' οἷ τὰ ἄπειρον ποιοῦντες· λανθάνουσι ὀλιγωρου-
ντες τὴν τῶν μαθημάτων φύσιν· καὶ διὸ τὸ εἰσάγειν ἐγχωροῦσιν οὕτως πράττειν· μᾶλ-
λον ἐπὶ πρᾶσιν· ἢ δὲ ἀνάγκη τοιοῦτοι· ἕνεκα τοῦ λόγου ἀεὶ πρά-
ττει ὁ ἀγωνιῶν ἀγών· διὸ τοῦτο ἐστὶ πρᾶσις· διὰ τέλους· πρᾶσίς ἐστιν· ἀλλὰ μὴν
ἢ δὲ τοῦ ἴσον ἀφαίρεσις ἀεὶ ἀφαιρεῖ ἴσα· ἀλλ' οὐ μὴν πρὸς ὁρισμὸν πρὸς ὃ ζητοῦμεν τὸ λόγ-
ον ἀεὶ τελευτᾷ ἐστὶν ὅ ἔμπροσθεν μᾶλλον· ὁ δύναται ἢ κέστι· ἢ δὲ διὸ τὸ μὴ ἐστὶ
ἢ ὃ δὲ ἐρώμεθα ἐστὶν· ἐὰν τοίνυν ἀφαιρῶμεν ἀεὶ ὁ οὕτω λαμβάνοντες· ἢ γὰρ οὐ-
δὲν ἢ ἀφαιρήσομεν πεῖν ἢ εἰς τὰ ἄτομα ἐλθεῖν· ἐὰν μὲν οὖν ἀγνοῶσιν οὐκ ἔστι· τὰ γὰρ τοιαῦτα
ἄπειρα· πῶς ἂν δύναιντο εἰδέναι· ἢ γὰρ ὁμοίως ἐπὶ τῆς γραμμῆς· ἢ καὶ τὰς
διαιρέσεις μὴ ἢ πάντων νοητῶν οὐκ ἔστι μὴ ἀπείρους· διὸ πρόδηλον ἐφ-
ὅτι τὰς ὕλας· ὅτι ἂν ἄπειρον διέξιέναι· ἀλλὰ τὴν ὕλην ἢ κίνησιν μὴ οἷόν τε εἶναι
ἀνάγκη· ἐὰν ἄπειρον οὐδὲν ἐνέργειᾳ· ἢ ὅλως· ἢ κατὰ πρόσθεσιν· ἢ ἐὰν ἄπειρον ἢ ἄπειρον
ὄγκον· ἀλλὰ μὴν εἰ ἄπειρα ἢ πλήθει τὰ εἴδη τῶν ἀριθμῶν· ἢ κατὰ τὴν ἢ ὅλ-
ἢ τῶν γιγνώσκειν· ὅτι περὶ φύσιν αἱ ὁμοίως· ὅταν τὰ ἀριθμητὰ γνωρίσωμεν·
ὅτι ἄπειρον ἐστὶ τὴν πρόσθεσιν· ἢ κέστιν ὥστε πεπερασμένον διεξελθεῖν· αἰσθ-
ἀκροάσεις· καὶ τὰς θέσεις ὑμῶν· ὡς γὰρ εἰσὶ θάμνος ἢ τῶν ἀριθμῶν
λεγθέν· ἐστὶ τὰ παραλλάττα ὁμοίως φαίνεται· ἀλλὰ διὰ τὴν σύνθεσιν
ἀνωμοιότροπα ἐστὶ πολλαπλάσια· ὅταν ζητῶμεν εἰ μόνον ἕν· ἡλίκην δεῖ ἀριθ-
ἔχει ὁ σύνθετος· ὁ νόμοις ἡλίκα· αἷς ἐστὶ μὴ θάττον ἐστὶ παιδαγωγοῦσιν μᾶλλον
ἰσχύει τοῦ γιγνώσκειν πρὸς αὐτῶν διὰ τὸ ἔθος· ὅτι μᾶλλον ἐὰν μὴ μαθηματικὴ
λέγωμεν· ἢ κατὸ δέχονται τὸ λόγον· ὁ δὲ μὴ παραδείγματικὴ· ὁ δὲ μορ-
φὴ μαθητὴ τὸ ἀριθμὸν ἐπιτάττουσιν ποιητήν· ὁ οἷμαι· πάντα ἀκριβῶς· ὁ ἐστὶ λυπ
ὁ ἀκριβὲς· ἡδιὰ τὴν μὴ δύνασθαι ζητεῖν· ἡδιὰ τὴν μικρολογίαν· ἐγγίνεται τὸ
ἀκριβὲς διοῦν· ὥστε καθάπρεπ τοῦ μολυβδοῦ· ἐπὶ τὸν λόγον· ἀφ-
λαθερονεῖν ἀξιοῦσιδοκεῖ· διὸ δεῖ πεπαιδάσθαι· πρὸς ἕκαστα ἀποδεικτέον·
ὡς δὲ πορίζεσθαι ἐπιστήμην· ἐπὶ πρότερα· ἐπιστήμη· ἐστὶ δὲ οὐδὲ φορᾶδ
λαβεῖν τὴν δ' ἀκρίβολογίαν τῶν μαθημάτων ἐκείνην· ἢ κεῖνα πάσῃ παῖδες
ἀλλ' ᾗ δίς μὴ ἐγγίνεται ὕλην· διὸ πρὸ φυσικὸς τρόπος· ἀπαλγαρία ὡς

ἡ φύσις ἀφ' ὑλην· διὸ σχεδὸν πλέον πρᾶγμα· ζήτησις· ἡ φύσις· ἀ τ' ἀρ' ἐστὶ πεῖραν
ἡ φυσικὴν ἁπλῶς ἐστιν· ἐστὶ μὲν οὖν ἐπιστήμη ἡ περὶ ὄντα ἀκίνητα χωριστὰ
θεωρητική ἐστιν·

β 1 ἀναγκαῖον πρὸς τὴν ἐπίσκεψιν ἐπελθεῖν ἡμᾶς πρότερον περὶ οὗ ἀπορήσομεν πρότερον· ταῦτα δ' ἐστὶν ὅσα περὶ αὐτῶν ἄλλοι τε εἰρήκασί τινες καὶ ἡμῖν ἐνίοτε ἐνδέχεται τῶν αὐτῶν τυχὸν παρεῖναι θεωρήσαι ἐστίν· εἰ δὲ τοῖς ἀπορήσαι βουλομένοις πρόεισιν εὖ διαπορήσαι καλῶς· ἡ δὲ εὐάφορον ἀπορία λύσις τοῦ προτέρου ἀπορουμένου ἐστί· λύειν δὲ οὐκ ἔστιν ἀγνοοῦντα τὸν δεσμόν· ἀλλὰ τῆς διανοίας ἀπορία· δηλοῖ δὲ τοῦτο περὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο· ἡ μὲν γὰρ ἀπορία πλησίον πέπονθε τοῖς δεδεμένοις· ἀδύνατον γὰρ ἀμφοτέρους προελθεῖν ἐκεῖθεν· ἔστι δὲ πρόσθεν διορᾶν τὰς διαφορὰς τὸ θεωρῆσαι πάσας πρότερον· τούτων τε χάριν καὶ διὰ ταῦτα ζητοῦσιν ἀνάγκη ταύτην διαπορῆσαι πρῶτον· ὁμοίως γὰρ ταύτην ποιοῦσι δεδεμένοι· καὶ πρὸς τούτοις ἀνάγκη τὸν ζητοῦντα ἄνευ ἀπορίας ἡμῖν γίγνεσθαι· ἔστι γὰρ πλάνη· τούτου μὲν δηλον· τὸ δι' ἣν καὶ ἀπορητικός· δηλον· ἔστι δὲ τὸ ἐλεῖν ἀνάγκη ἔχειν πρὸς ἃ κρίναι· τὸ δὲ ἀπορῆσαι καὶ τὴν ἀμφισβήτησιν ταύτην λόγου ἀκήκοότα πάντων· ἔστι δὲ πορεία προῆκται μὲν πρὸς τοῖς πρώτοις μέρος διηπορήσαμεν· πότερον μία ἡ πολλαὶ ἐστὶν ἐπιστῆμαι θεωρήσαι τὰς αἰτίας· εἰκὸς δὲ τὰς τῶν ὄντων ἀρχὰς τὰς πρώτας ἔστι τῆς ἐπιστήμης ἰδεῖν μόνον· ἢ καὶ πρὸς τὸν ἄρχειν δεῖ καὶ ἀπλῶς· πότερον ἀναγκαῖον ἢ οὔ· εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἀναγκαῖον· ἢ οὐ πρόκειται μία ἀλλὰ πλείους ἐπιστῆμαι· καὶ εἰ πλείους πότερον ἀπάσας ζητητέον· ἢ τὰς μὲν δεῖ τὰς δ' ἀλλὰ οὐ λεκτέον αὐτῶν· εἰ δὲ τοῦτο αὐτὸ τὸ αἰτίας ἔστι ζητῆσαι· πότερον τὰς αἰτίας τὰς ὄντως οὐσίας εἶναι μόνον ἢ καὶ τὰ συμβεβηκότα καθ' αὐτὰ τῶν οὐσιῶν· πρὸς δὲ τούτοις εἰ ταὐτὸν ἢ ἕτερον ἢ ὁμοιον· ἢ ἀνόμοιον·

Σαμβλιόθηϛ. ἐπεὶ πρότερον ἐν ἀρχῇ τῶν ἀλλοιώσεων τὸν βίον τὸν πρὸ τοῦ γενέσεως ἐσκοπεῖτο καὶ τὸν μετὰ τὸν θάνατον, ἐν ᾧ μόνον ποιούμενοι τὴν γνῶσιν ἐγένοντο ἐπὶ θεωρήσαι πρὸ τοῦ· ἐν δὲ τούτοις αὖ τοῖς ὅσα καθ' ἕκαστα ζῷα βέβηκε καὶ μνήμονα γίγνεται τούτων ἕκαστον, ἀλλὰ καὶ ἀρετὰς ἐμφύει ψυχῇ ἀθάνατον· ἐπὶ πότερον ἀρχὰς ἐπὶ τὰ ἐναντία ἔχει τὰ μεμιγμένα ἐστίν, ἢ εἰς ἀδιαίρετα ἐμφύεται ψυχὴ ἑκάστου· εἶτα μεμιγμένα πότερον ὅσα ἐμφύεται ἐπὶ βίους ἅπαξ λέγεται τελευταῖα, ἢ τὰ πρῶτα· οἷον πότερον ζῷον, ἢ ἄνθρωπος ἀρχῇ τις ἐμφύεται ἢ πολλοὶ ἑκατὸν πρὸς ἑκατὸν ἕκαστον· μᾶλλον δὲ ζητητέον ἐπὶ πράγματος τοιούτου· πότερον ἑκατὸν ἐπὶ πρὸς ἑκατὸν τὴν ὑλικὴν ἀθανασίαν καθαίρεται, ἢ δύο, ἢ ἐπὶ τρεῖς, ἢ ἑνί· ἐπὶ πότερον ἑκατὸν ἐπὶ πρὸς ἑκατὸν ἐν ἀριθμῷ· ἐπὶ πότερον ἑκατὸν ἐπὶ πρὸς ἑκατὸν ὅλον· χρόνος δὲ ὅλου· ὅταν καθ' ἡμᾶς ὁρισθῇ τὸ πέρας ὑλικὸν ἢ ἄθρουν, ἢ τὸ μὲν τόνδε, ἐπὶ ποίαν τοιαύτην τόνδε· ἐπὶ ἀρχὰς πότερον ἀριθμῷ, ἢ εἴδει ὅλον μέρει· ἐπὶ τὰς λόγους ἐπὶ τοῦτο εἰμί· ἐπὶ πότερον τοῦ φθαρτοῦ ἐπὶ ἄφθαρτον ἀφίστασι, ἢ ἑτέραν· ἐπὶ πότερον ἄφθορον πᾶσιν, ἢ τὸ φθαρτὸ φθορᾷ· ἐν δὲ τούτοις χάλεπόν ἐστι τὸ πλείστην ἀπορίαν ἔχον· πότερον ἐν τοῖς καθάπερ

(1) πυθαγόρειοι ἐπράττουν ἐλέγχου οὐχὶ προὔκειτο ἀλλ' οὐσίας τοῦ ὄντος· ἢ δ'· ἀλλὰ προὔκειτο δύο κείμενον· ὥσπερ ἐμπεδοκλῆς φησὶ φιλίαν ἀλλ' ἀέρα πῦρ ὕδωρ γῆν· ἢ πότερον ἀρχαὶ καθόλου εἰσίν, οἷος τὰ καθ' ἕκαστα τῶν πραγμάτων· ἐδωκάμεν ἄν ἐγώ· ἐν δὲ πότερον ἄλλος, ἢ κίνησις· ἐν γὰρ τοῦτο ἀπορίαν πολλὴν· πρὸς δὲ τούτοις πότερον

(2) ἀριθμοὶ ἐν τοῖς πράγμασι τὰ σχήματα καὶ αἱ τῶν μουσικῶν διαστάσεις, ἢ δ'· κοινὸν δὲ οὐσίας· πότερον κεχωρισμένα τῶν ἀγαθῶν, ἢ ἐν τούτοις· πρὸς γὰρ τοῦτ' ἀπορήσαι τις ἂν οὐ μόνον ὅλως πόθεν ἐστὶν ἀλήθεια, ἀλλὰ δὲ καὶ διὰ τί ἐστὶ τὸ λογικὸν ἀρίστου καὶ καλοῦ· πρῶτον μὲν οὖν πρὸς ἐν ἢ πρὸς πολλά· πότερον μία ἡ πρὸς ἓν ἢ πᾶσι μὲν θεωρήσαι πάντα τὰ μέρη τοῦ ἀγαθοῦ· μιᾶς μὲν γὰρ ἕξεως πᾶσι· πρὸς δὲ νοῦν καὶ ἐπιστήμην ἕκαστα τὰς ἀρχὰς γνωρίζειν· ἐν δὲ πολλοῖς τοῦ ὄντος καὶ ὑποκείμενα πᾶσι πᾶσιν· ἵνα δὲ τὸ ποιοῦν τε κινήσῃ καὶ ἀρχὴ ἐναντίοις ἐναντίως ἡ τὴν τοιαδὶ φύσιν, ἢ πρᾶττον ὂν ἀγαθὸν καθ' αὑτὸ οἷον διὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν, τρόπον τινὰ καὶ ἐν τοῖς ἀψύχοις ὄντος ἀγαθοῦ, οἷ

ἐκείνου σημεῖα εἰς ἃ γίγνεσθαι τὰ λοιπά. ὁ δὲ τρόπος ἐν οὐ ἕνεκα πράξεως ἐστὶν τρόπος. ἀδὲ πράξις πᾶσα μετὰ κινήσεως. ὥστε ἐν τοῖς ἀκινήτοις, ἃ κεῖται ἀφ' ὁριστὰ ταύτην εἶναι τὴν ἀρχήν. δεῖται γὰρ αὐτῶν ἀγαθόν. διὸ καὶ τοῖς μαθήμασι· δεῖται δὲ καὶ ὑπὸ τούτων διὰ ταύτης πῶς γίγνεται· δεῖται δὲ καὶ ἡ ἀστρονομία καὶ ἡ ὀπτικὴ καὶ ἡ ἁρμονική· ἐὰν γὰρ αἱ μὲν ὦσιν αἱ δὲ μὴ, οὐδὲν ἔσται ἔργον· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ περὶ τὴν ψυχὴν θεωρία· ἐὰν δὲ μὴ ἐν τῇ ψυχῇ ὑπάρχῃ τὸ ποιοῦν καὶ τὸ κρῖνον τὰ ἐν τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ λανθάνῃ ὄντα, οὐδὲν ἔσται ἔργον· ἀλλὰ μὴν ἥ γε πολιτικὴ πολλὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖται περὶ τὴν ψυχήν· δῆλον οὖν ὅτι καὶ τὰ μαθήματα ἀναγκαῖον ἐστὶν εἰδέναι τοὺς μέλλοντας ἱκανῶς ἐπιστήσεσθαι καὶ ταῖς ἀρχιτεκτονικαῖς τῶν καλλίστων ἔργων· οἷον οἰκίας ἢ ναοῦ ἢ οἰκοδομήματος· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔργον ἐκ τούτων ᾖ, μηδὲ λίθοι εἰδέναι ὅτι εὐλογον ὅτι μᾶλλον οὕτω τοῦ παλαιοῦ ἀφίεσθαι· ἵνα γὰρ καλλίστην τὴν ἐπιστήμην ἔχῃ· ὁ δημιουργὸς ἔχει λόγον ἐκ τίνων προσαγορεύεται· ἢ μὲν γὰρ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ἰατρικὴ καὶ ἡ σοφία δοκεῖ· διὰ τί πᾶσιν τοῖς ἄλλοις ἐπιστήμας δίκαιον· ἢ διὰ τέλους ἐστὶ τοῦ εὖ ἕνεκα τἆλλα· ἢ οὖν τὸ πρῶτον ἀρχὴ καὶ αἰτία καὶ ἐπιστήμη· δεῖ δὴ τὸν σοφὸν μὴ τὰ συμβαίνοντα ἐπιστατικὸν εἶναι ἀλλὰ καὶ δυνατὸν εἶναι· ἢ τῷ δυνατὸν εἶναι καὶ τὸ ἐπιστατικὸν εἶναι· πολλαχῶς δὲ ἐπιστάτην λέγομεν· μᾶλλον μὲν οὖν ἁφῆ ἀναγκαῖον ἔχοντα τὸν πρακτικὸν εἶναι· αὐτῶν δὲ τούτων ἕτερον ἕτερου μᾶλλον· καὶ μᾶλλον τῶν εἰδῶν ἄλλο τι πρᾶγμα ἢ ποιόν τι ποιεῖν ἢ πάσχειν πέφυκεν· ἕλη δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις τὰ εἴδη ἐν τοῖς ἐκ τούτων· καὶ ὅλως δὲ ἡ ὕλη ἐστὶν ἡ τοιαύτη ὑπάρχειν· ὁ τὸν εἶδος μὴ ἔχει· οἷον τὸ τετράγωνον ζητεῖ· ὁ τίνι σημείῳ εὑρεῖν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· περὶ τὰς γενέσεις καὶ τὰς πράξεις καὶ περὶ πᾶσαν μεταβολὴν ὁ τὸν εἶδος μὴ ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως. τοῦτο δ' ἕτερον καὶ ἀνελλιπέμενον τῶν τέχνῃ. ἃ καὶ ἄλλης ἀνδρὸς ἐφεῖς ἐπιστήμης εἶναι αὐθεωρήσαι τῶν ἀγαθῶν τοῦτον ἕνεκα τὸν ἄλλα· μᾶλλον δὲ περὶ τῶν ἀγαθῶν ἀρχὴ καὶ πρῶτον μὲν ἃς ἐστὶν ἐπιστήμης ἡ πλοῦ ἀμφισβητεῖ· οἱ μὲν ἐστὶ λέγουσι τὰς κοινὰς δόξας· ὃ δὲ οὐδὲ πάντες

: συναγωγὴν

ἀκινούσα· οἷον ὁ ἵππος ἀμαλὸν ἢ φαῦλον ἢ ἀποφάσεις· καὶ δύναται τὸ ἄμα ἕνα
ζ μὴ εἶναι· ἐνδέχεται γὰρ διαφόρους προτάσεις ποτὲ μιᾶς ὑποκειμένης
ζ τῆς οὐσίας· ἢ ἑτέρα· καὶ εἰ μὴ μία ποτέρᾳ χρὴ προσλογιζόμενον ζητεῖν
νῦν· μιᾶς μὲν οὖν οὐκ ἄρχομεν ἕνας· ἵνα τί γὰρ μᾶλλον χωρισθεῖ· ἢ ὁποία δῶν πεί
ζ τοῦτον ἐστὶν ἴδιον δὲ παίζειν· ἢ πρὸς ὁμοίως· ὁποία δῶν ἐστὶν· ἅπαντα
δὲ μὴ σὺν δέχεται· ὥστε φανερὸν τῶν ἄλλων· ἃ πάντα οὐδεὶς γνώσεται ζητῶν
ἴδιον ἐστὶ βλέπειν πεῖ αὐτῶν· ἅμα δὲ εἰ ἐνδέχεται ποτὲ ἑτέρᾳ αὐτῶν ἐπιστήμην·
εἰ μὴ γὰρ ἑκάτερον τούτων τυγχάνει ὄν· ἐνδέχεται γνωρίζειν· χρώμενον ὧν ὡς
γνωσομένοις αὐτοῖς· ἐνδέχεται ἄρα· ἡ δὲ ἀποδεικτικὴ πεῖ αὐτῶν ἐστὶ
δεικτικὸς ἑνὸς ἑκάστου ὑποκειμένου· ἐστὶ δὲ μία πάθη· τὰ δὲ ἄλλα ἅμα τὰ αὐτὰ
πεῖ πάντων τὸ ἀδύνατον τὸ ἀποδείξαι εἶναι· ἀνάγκη γὰρ ἐκείνων εἶναι
ζ πεῖ εἷς ἐστὶν ἢ ἀποδεῖξαι ὅσα συμβέβηκε πάντων εἶναι μόνος αὐτὸς εἷς
τοῦ δεικνύειν· πάσαις γὰρ ἀποδεικτικὰ χρῶνται βίοις ἄλλα ἄλλως· ἡ ἑτέρα ἡ τῆς οὐσίας καὶ ἡ πεῖ τούτου· ποτέρα κύριον τέρα τε : ἡ πρότερα
φύσει αὐτοῦ· καθόλου τὸ μὲν ἀεὶ καὶ πάντων ἀρχὰς τὰ ἀξιώματα τὰ
ἑκάστοις μὲν τούτοις οἰκεῖον· ἐξ ὧν ἐστὶ δεῖξαι τὸ ἄλλου θεωρῆσαι τὸ ἀ
ληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· ὅλως δὲ τοῦ οὐσιῶν ποτέρου μία πᾶσα ἐστὶν· ἡ πορεί
ἐπιστήμη· ἡ μὲν οὖν μία· ποίας οὐσίας θετέον· τὴν ἐν ἁπάσαις τοῖς
ζ δὲ μίαν πᾶσα· ἢ κάλλιον· ἐστὶ γὰρ ἀποδεικτικὴ μία πεῖ πάντων
: ἡ αὐτῶν ἓν καὶ τῶν συμβεβηκότων· ἡ πρὸς πᾶσα ἀποδεικτικὴ πεῖ τί ἐστὶ καὶ εἶναι μόνον
θεωρεῖ τὰ καθ' αὑτὰ ζ συμβεβηκότα ἐκ τῶν κοινῶν ὑποδοχῶν· πεῖ οὖν ζ
αὐτὸ γένος· τὰ συμβεβηκότα καθ' αὑτὰ· τῆς αὐτῆς ἐστὶ θεωρῆσαι καὶ τοῦ
αὐτοῦ ὑποδοχοῦ· πεῖ τετράδος ἐστὶν ἀριθμὸς· μιᾶς· ἢ τῆς αὐτῆς ἐστὶ
ἄλλης· ὥστε καὶ τὰ συμβεβηκότα καθ' αὑτὰ τῷ αὐτῷ θεωρῆσαι συμβαίνει· εἰ μὴ τοῦτο μὴ
ζ δὲ πότερον πεῖ τῆς οὐσίας ἡ θεωρεῖ ἁμωσγέπως ἐστὶν· ἢ πεῖ τὰ συμβεβη
κότα καθ' αὑτὰ λέγω δὲ οἷον· ἢ τὰ περὶ οὐσίαν ἐστὶ καὶ γραμμὴ ἐστὶ πεπερασμένη
πότερον τῆς αὐτῆς αὐτὰ ἁμωσγέπως εἶναι ἐστὶν ἡ μήκης· καὶ τὰ συμβεβηκότα πεῖ
ἑκάστου μέρος πεῖ οὖν ἅμα δηλοῖ καὶ δείκνυσιν· ἡ ἄλλης· ἁμωσγὰρ
τῆς αὐτῆς· ἀποδεικτικὴ τῆς ἀνείη ἂν τῆς οὐσίας· ἃ δοκεῖ δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἅ

ποτέρας ἐστὶν ἢ ἑτέρας, καὶ ἑκατέρα ἡ θεωροῦσα περὶ τὴν οὐσίαν τὰ συμβεβη-
κότα· τοῦτο γὰρ ἀποδοῦναι παγχάλεπον. ἔτι δὲ πότερον τὰς αἰσθητὰς οὐ-
σίας μόνας εἶναι φατέον ἢ καὶ παρὰ ταύτας ἄλλας· καὶ πότερον μοναχῶς ἢ
πλείω γένη τυγχάνουσιν ὄντα τῶν οὐσιῶν· οἷον οἱ λέγοντες τά τε εἴδη καὶ τὰ μεταξὺ
περὶ ἃ τὰς μαθηματικὰς εἶναί φασιν ἐπιστήμας. ὡς μὲν οὖν λέγομεν τὰ εἴδη
αἴτιά τε καὶ οὐσίας εἶναι καθ' ἑαυτάς, εἴρηται ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις περὶ αὐτῶν·
πολλαχῇ δὲ ἐχόντων δυσκολίαν, οὐδενὸς ἧττον ἄτοπον τὸ φάναι μὲν εἶναι τινὰς
φύσεις παρὰ τὰς ἐν τῷ οὐρανῷ· ταύτας δὲ τὰς αὐτὰς φάναι τοῖς αἰσθητοῖς
πλὴν ὅτι τὰ μὲν ἀΐδια τὰ δὲ φθαρτά· αὐτὸ γὰρ ἄνθρωπόν φασιν εἶναι καὶ αὐτὸ ἵππον
καὶ ὑγίειαν, ἄλλο δ' οὐδέν, παραπλήσιον ποιοῦντες τοῖς θεοὺς μὲν εἶναι
φάσκουσιν, ἀνθρωποειδεῖς δέ. οὔτε γὰρ ἐκεῖνοι οὐδὲν ἄλλο ἐποίουν ἀνθρώ-
πους ἀϊδίους, οὔθ' οὗτοι τὰ εἴδη ἄλλ' ἢ αἰσθητὰ ἀΐδια. ἔτι δ' εἴ τις παρὰ τὰ εἴδη
τὰ αἰσθητὰ τὰ μεταξὺ θήσεται, πολλὰς ἀπορίας ἕξει· δῆλον γὰρ ὡς ὁμοίως
γραμμαί τε παρ' αὐτάς καὶ τὰς αἰσθητὰς ἔσονται· καὶ ἕκαστον τῶν ἄλλων γενῶν· ὥστ'
ἐπείπερ ἡ ἀστρολογία μία τούτων ἐστίν, ἔσται τις καὶ οὐρανὸς παρὰ τὸν αἰσθητὸν οὐρανόν καὶ ἥλιος καὶ σ…
ἢ τἆλλα ὁμοίως τὰ κατὰ τὸν οὐρανόν. καίτοι πῶς δεῖ πιστεῦσαι τούτοις; οὐδὲ γὰρ ἀκίνητον εὔλογον εἶναι· κινούμενον δὲ
καὶ παντελῶς ἀδύνατον· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ ὧν ἡ ὀπτικὴ πραγματεύεται καὶ ἡ ἐν
τοῖς μαθηματικοῖς ἁρμονική· καὶ γὰρ ταῦτα ἀδύνατον εἶναι παρὰ τὰ αἰσθητὰ
διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας· εἰ γάρ ἐστιν αἰσθητὰ μεταξὺ καὶ αἰσθήσεις, δῆλον ὅτι καὶ
ζῷα ἔσονται μεταξὺ αὐτῶν τε καὶ τῶν φθαρτῶν. ἀπορήσειε δ' ἄν τις καὶ περὶ ποῖα
τῶν ὄντων δεῖ ζητεῖν ταύτας τὰς ἐπιστήμας. εἰ γὰρ τοῦτο διοίσει τῆς γεωδαισίας
ἡ γεωμετρία μόνον, ὅτι ἡ μὲν τούτων ἐστὶν ὧν αἰσθανόμεθα, ἡ δ' οὐκ αἰσθητῶν,
δῆλον ὅτι καὶ παρὰ ἰατρικὴν ἔσται τις ἐπιστήμη καὶ παρ' ἑκάστην τῶν ἄλλων μεταξὺ
αὐτῆς τε ἰατρικῆς καὶ τῆσδε τῆς ἰατρικῆς. καίτοι πῶς τοῦτο δυνατόν; καὶ γὰρ ἂν
ὑγιεινά ἄττ' εἴη παρὰ τὰ αἰσθητὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὑγιεινόν. ἅμα δ' οὐδὲ τοῦτο
: αἰσθητῶν ἀληθές, ὡς ἡ γεωδαισία τῶν αἰσθητῶν ἐστὶ μεγεθῶν καὶ φθαρτῶν· ἐφθείρετο γὰρ ἂν φθει-
ρομένων. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν αἰσθητῶν ἂν εἴη μεγεθῶν οὐδὲ περὶ τὸν οὐρανὸν ἡ ἀστρο-
λογία τόνδε. οὔτε γὰρ αἱ αἰσθηταὶ γραμμαὶ τοιαῦταί εἰσιν οἵας λέγει ὁ γεωμέτρης·
οὐθὲν γὰρ εὐθὺ τῶν αἰσθητῶν οὕτως οὐδὲ στρογγύλον· ἅπτεται γὰρ τοῦ κανόνος

κατὰ στιγμὴν ὁ κύκλος· ἀλλ' ὥσπερ πρωταγόρας ἔλεγεν ἐλέγχων τοὺς γεωμέτρας·
οὔθ' αἱ κινήσεις καὶ αἱ ἕλικες τοῦ οὐρανοῦ ὅμοιαι περὶ ὧν ἡ ἀστρολογία ποιεῖται
τοὺς λόγους. οὔτε τὰ σημεῖα τοῖς ἄστροις τὴν αὐτὴν ἔχει φύσιν. εἰσὶ δέ τινες οἵ φασιν
εἶναι τὰ μεταξὺ ταῦτα λεγόμενα τῶν τε εἰδῶν καὶ τῶν αἰσθητῶν· οὐ μὴν χωρίς γε
τῶν αἰσθητῶν· ἀλλ' ἐν τούτοις· οἷς τὰ συμβαίνοντα ἀδύνατα· πάντα μὲν πλείονος
λόγου διελθεῖν· ἱκανὸν δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα θεωρῆσαι. οὔτε γὰρ ἐπὶ τούτων εὔλογον ἔχειν
οὕτω μόνον· ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ τὰ εἴδη ἐνδέχοιτ' ἂν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἶναι· τοῦ
γὰρ αὐτοῦ λόγου ἀμφότερα ταῦτά ἐστιν. ἔτι δὲ δύο στερεὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἀναγκαῖον
εἶναι τόπῳ· καὶ μὴ εἶναι ἀκίνητα· ἐν κινουμένοις γε ὄντα τοῖς αἰσθητοῖς. ὅλως δὲ
τίνος ἕνεκ' ἄν τις θείη εἶναι μὲν αὐτά· εἶναι δ' ἐν τοῖς αἰσθητοῖς. ταὐτὰ γὰρ συμ-
βήσεται ἄτοπα τοῖς προειρημένοις· ἔσται γὰρ οὐρανός τις παρὰ τὸν οὐρανόν· πλήν
γ' οὐ χωρὶς ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· ὅπερ ἐστὶν ἀδυνατώτερον. περί τε τούτων οὖν
ἀπορία πολλὴ πῶς δεῖ θεμένους ἔχειν τῆς ἀληθείας· καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν·
πότερον δεῖ τὰ γένη στοιχεῖα καὶ ἀρχὰς ὑπολαμβάνειν· ἢ μᾶλλον ἐξ ὧν ἐνυπαρ-
χόντων ἐστὶν ἕκαστον πρώτων· οἷον φωνῆς στοιχεῖα καὶ ἀρχαὶ δοκοῦσιν εἶναι ταῦτα
ἐξ ὧν σύγκεινται αἱ φωναὶ πᾶσαι πρώτων· ἀλλ' οὐ τὸ κοινὸν ἡ φωνή· καὶ τῶν δι-
αγραμμάτων ταῦτα στοιχεῖα λέγομεν ὧν αἱ ἀποδείξεις ἐνυπάρχουσιν ἐν ταῖς
τῶν ἄλλων ἀποδείξεσιν ἢ πάντων ἢ τῶν πλείστων. ἔτι δὲ τῶν σωμάτων καὶ οἱ πλείω
λέγοντες εἶναι στοιχεῖα καὶ οἱ ἓν ἐξ ὧν σύγκειται καὶ ἐξ ὧν συνέστηκεν ἀρχὰς λέγουσιν
εἶναι· οἷον ἐμπεδοκλῆς πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰ μετὰ τούτων στοιχεῖά φησιν εἶναι ἐξ ὧν λέξι
ἐστὶ τὰ ὄντα ἐνυπαρχόντων· ἀλλ' οὐχ ὡς γένη λέγει ταῦτα τῶν ὄντων. πρὸς δὲ
τούτοις καὶ τῶν ἄλλων εἴ τις ἐθέλει τὴν φύσιν ἀθρεῖν· οἷον κλίνην ἐξ ὧν μορίων
ἐστὶ καὶ πῶς συγκειμένων· τότε γνωρίζει τὴν φύσιν αὐτῆς· ἐκ μὲν οὖν τούτων τῶν λόγων·
οὐκ ἂν εἶεν αἱ ἀρχαὶ τὰ γένη τῶν ὄντων. εἰ δὲ ἕκαστον μὲν γνωρίζομεν διὰ
τῶν ὁρισμῶν· ἀρχαὶ δὲ τὰ γένη τῶν ὁρισμῶν εἰσιν· ἀνάγκη καὶ τῶν ὁριστῶν ἀρχὰς εἶναι γρ. ὁρισμῶν
τὰ γένη. κἂν εἰ ἔστι τὴν τῶν ὄντων λαβεῖν ἐπιστήμην τὸ τῶν εἰδῶν λαβεῖν καθ' ἃ
λέγονται τὰ ὄντα· τῶν γε εἰδῶν ἀρχαὶ τὰ γένη εἰσί. φαίνονται δέ τινες καὶ τῶν
λεγόντων στοιχεῖα τῶν ὄντων τὸ ἓν ἢ τὸ ὂν ἢ τὸ μέγα καὶ μικρὸν ὡς γένεσιν
αὐτοῖς χρῆσθαι. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἀμφοτέρως γε οἷόν τε λέγειν τὰς ἀρχάς.

ὁμωνυμαρλόγος τῆς οὐσίας ἆρος δ' ἐστὶν ὃ διαφέρει γένους εἴδει μὴ διαφέρον
ἐστὶν ὑπάρχοντος· πρὸς δὲ τούτοις ἆρ' ὁ μᾶλλον ἀρχὴ τοῦ ἧττον ἢ τὰ ἐναντία κατηγορούμενα ἐπὶ τῶν
ἀνόμοιά ἐστιν· ἐπὶ γὰρ τούτοις ἐνίοις ἐν τῇ ἀρχὴ φαίνεται μᾶλλον ἀρχὴ· φανερὸν δ' ὅτι τὰ ἄμφω ταῦτα τῶν μερῶν· ταῦτα γὰρ λέγεται καὶ τῶν ὅλων τῶν ὑπάρχοντων
ἔστιν ἀρχὴ ἀόριστον ὅσαπερ τὰ πρῶτα μέρη· ὅσα δ' ἐστὶ τοιαῦτα ἀρχὴ οὐσίας
ταῦτα γὰρ καὶ πάντων μέρη ἐστὶ καθ' ὧν ὁ λόγος· οὐ εἶναι μέγεθος καθ' ὃ τὸ
ὂν ἀναγκαῖον ἢ τὰς διαφορὰς εἶναι τὰ ἀτομα μέγεθος· εἰ δὲ μή ἐστιν ἕκαστον ἀδιαίρετον
διὰ τὴν ῥᾳδιαν τὰ εἴδη ἔχοι τὸ δὲ τῶν ὅλων τοῦ μέγεθος τὰ οἰκεῖα διαφορ· ἢ τὸ μὲν
ἀνεῖ τῶν ἀπλοῦν ἄδον· ὅσα εἰ πρὸ τοῦ μεγέθους ἐστὶν ἕν δὲ μία διαφορά· ἢ τε ἓν ἢ τὸ
ὂν ἅπασι· ἀλλ' ἀμὴν ἡ μὴ γένη· ἢ δ' ἀρχὴ ἐναντία ἡ πρὸ ἀρχὴ τάγμη· εἰ δὲ τὰ μὴ ἐξ
ἀλλ' ἀμὴν ὁμοῦ μὴ τῶν διαφορῶν· ἐστὶ γὰρ μὴ ἐστὶ τοῦ μὴ· νῦν δὲ τὸ μὴ
δοκεῖ τὰ δ' ὐδοκεῖ· πρὸς δὲ τούτοις ἐστὶν ἄλλον αὐδιαφορα ἀρχαὶ· ἢ τάγμη· ἡ δ'
ἁπλῶς ἀρχὴ ἀπειροαχεῖ πεῖν ἀρχαὶ γίγνονται· ἀλλ' ὡς τε κἄντις ὁ πρῶτον μέρος
ἀρχὴ λέγεται· ἀλλ' ἀμὴν οὐδ' ἀλλ' ἀρχεῖδες ἐστὶν ἐν δὲ τὸ αὐδιαίρετον· αὐδι-
αίρετον δὲ διττὸν· ἢ κατὰ τὸ ποσὸν ἢ κατὰ εἶδος· τὸ πρῶτον δὲ καθ' εἶδος· τάγμη δὲ διαι-
ρετὰ ἐφ' ὅσον μᾶλλον· αὐφ' ἓν δ' ἕκαστον καταμερούμενον· ὁ μὲν ἐστὶν ὁμός ἅπας
τὸ ἓν ὧν ἀδιαίρετον· ἐνίοις δὲ πρότερον ἐστὶν ὑστερον ἐστὶν· οἷον τε τοῖς πρώτοις φυλ-
λὴ πρὸ ταῦτα· οἷον ἡ πρώτη τῶν ἀριθμῶν δυὰς· ἐν δὲ ἐστὶν ἀριθμὸς πρὸ ταῦτα ἡ δὲ
τῶν ἀριθμῶν ὁμοίως δ' ἔοικε καὶ τὰ διαγράμματα παρὰ ταῦτα ἰδέα τῶν σχημάτων ἡ δὲ μονὰς
ἀρχὴ τῶν μᾶλλον ἐστὶν ἐστὶ τάγμη πρὸ ταῦτα ἡ δὲ μονὰς ὑστερον ἐστὶ γὰρ ὁ δεῖκνυμι ἐν
ἀδιαίρετον ἐστὶν ἀλλ' ἐν ἐστὶ τὸ μὴ βέλ-
τιον ἢ χείρον· ἀεὶ δὲ βέλτιον πρῶτον· ὅσα δ' οὐδὲν τοῦτ' ἀνεῖ μέγεθος· διὸ μὴ οὐδὲ
τοῦτον μᾶλλον φαίνεται τὰ ἐπὶ τῶν ἀδιαιρέτων καθ' ἡμᾶς καὶ ἀρχαὶ ἐναντίων μὴ·
πᾶν δ' ὅσα δεῖ ταῦτα εὐπολαβεῖν ἀρχὰς· ῥᾴδιον δὲ φεῦ· τὴν μὲν πρὸ ἀρχὴν,
ἀλλ' ἐστὶν ἁπλῶς ἐναντία πρὸ ταῦτα πρῶτα ἀρχὴ· ἐδοκοῦσι δὲ ἔνιοι καὶ χωρὶς ἕκαστα μὴ
αὐτῶν· διὸ τοῦτον δὲ ἔστι πρὸ τὰ δὲ καθ' ἕκαστα μέγεθος· διαλύει δ' ἐστὶ τις ὑπολάβοι· τὴν
ὁλικὰ καθόλου καὶ κατηγορεῖται ἐκ πάντων· ἀλλ' ἀμὴν ἡ διαβύζ· τὰ μᾶλλον καθόλου
μᾶλλον θετέον ἀρχὰς· ὅσα δ' ἀρχαὶ τὰ πρῶτα ἀεὶ εἶναι· ἐναντία δὲ κινεῖται

ὑπόμνημα τοῦ ἑνός.

τοῦ πρώτου.

Τούτων ἀπορία καὶ πασῶν χαλεπωτάτη καὶ ἀναγκαιοτάτη θε-
ωρῆσαι, περὶ ἧς ὁ λόγος ἐφέστηκε νῦν. εἴτε γὰρ μὴ ἔστι τι παρὰ τὰ κα-
θέκαστα, τὰ δὲ καθέκαστα ἄπειρα, τῶν δ' ἀπείρων, πῶς ἐνδέχεται λα-
βεῖν ἐπιστήμην. ᾗ γὰρ ἕν τι καὶ ταὐτόν, καὶ ᾗ καθόλου τι ὑπάρχει,
ταύτῃ πάντα γνωρίζομεν. ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ δεῖ τι
εἶναι παρὰ τὰ καθέκαστα. ἤτοι τὰ ἔσχατα ἢ τὰ πρῶτα. τοῦτο δ' ὅτι ἀδύ-
νατον, ἄρτι διηπορήσαμεν. ἔτι εἰ ὅτι μάλιστα ἔστι τι παρὰ τὸ σύνολον,
ὅταν κατηγορηθῇ τι τῆς ὕλης. πότερον εἰ ἔστιν, ἆρα δεῖ τι παρὰ πάντα εἶ-
ναί τι ἢ παρὰ μὲν ἔνια εἶναι, παρὰ δ' ἔνια μὴ εἶναι, ἢ παρ' οὐθέν.
εἰ μὲν οὖν μηθέν ἐστι παρὰ τὰ καθέκαστα, οὐθὲν ἂν εἴη νοητόν.
ἀλλὰ πάντα αἰσθητά. καὶ ἐπιστήμη οὐδενός. εἰ μή τις εἶναι λέγει τὴν αἴ-
σθησιν, ἐπιστήμην. ἔτι δ' οὐδ' ἀΐδιον οὐθέν, οὐδ' ἀκίνητον. τὰ γὰρ
αἰσθητὰ πάντα φθείρεται, καὶ ἐν κινήσει ἐστίν. ἀλλὰ μήν, εἴ γε ἀΐδιον
μηθέν ἐστιν, οὐδὲ γένεσιν εἶναι δυνατόν. ἀνάγκη γὰρ εἶναί τι τὸ γιγνό-
μενον, καὶ ἐξ οὗ γίγνεται. καὶ τούτων τὸ ἔσχατον, ἀγένητον. εἴπερ
ἵσταταί τε καὶ ἐκ μὴ ὄντος γενέσθαι ἀδύνατον. ἔτι δὲ γενέσεως οὔσης
καὶ κινήσεως, ἀνάγκη καὶ πέρας εἶναι. οὔτε γὰρ ἄπειρός ἐστιν οὐδε-
μία κίνησις, ἀλλὰ πάσης ἔστι τέλος. γίγνεσθαί τε οὐχ οἷόν τε τὸ ἀ-
δύνατον γενέσθαι. τὸ δὲ γεγονός, ἀνάγκη εἶναι ὅτε πρῶτον γέγονεν.
ἔτι δ' εἴπερ ἡ ὕλη ἔστι, διὰ τὸ ἀγένητος εἶναι. πολὺ ἔτι μᾶλλον εὔλο-
γον εἶναι τὴν οὐσίαν ὅ ποτε ἐκείνη γίγνεται εἶναι. εἰ γὰρ μήτε τοῦτο ἔσται
μήτε ἐκείνη, οὐθὲν ἔσται τὸ παράπαν. εἰ δὲ τοῦτο ἀδύνατον,
ἀνάγκη τι εἶναι παρὰ τὸ σύνολον, τὴν μορφὴν καὶ τὸ εἶδος. εἰ δ' αὖθις
τοῦτο θήσει, ἀπορία ἐπὶ τίνων τε θήσει τοῦτο. καὶ ἐπὶ τίνων οὔ.
ὅτι μὲν γὰρ ἐπὶ πάντων οὐχ οἷόν τε, φανερόν. οὐ γὰρ ἂν θείημεν εἶ-
ναί τινα οἰκίαν, παρὰ τὰς τινὰς οἰκίας. πρὸς δὲ τούτοις
πότερον ἡ οὐσία μία πάντων ἔσται, οἷον τῶν ἀνθρώπων. ἀλλ' ἄτοπον.
ἓν γὰρ πάντα ὧν ἡ οὐσία μία. ἀλλὰ πολλὰ καὶ διάφορα.
ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἄλογον. ἅμα δὲ καὶ πῶς γίγνεται ἡ ὕλη τούτων
ἕκαστον καὶ ἔστι τὸ σύνολον ἀμφότερα ταῦτα. ἔτι δὲ περὶ τῶν ἀρχῶν.

καὶ τὸ πλάτος τὸ αὐτὸ ἐστίν· ἀμέλει καὶ ἡδονὴ ἡδονῇ ἐστὶν οὐδὲν ἧττον
ἐστὶν· οὐδ' αὖ τὸ ἐστὶ καὶ τὸ οὐκ ἔστιν· καὶ ὅτε μὲν ἐπὶ πλεῖστον
ἀγαπᾶν φασὶ τὴν ἡδονὴν ἐστὶν, καὶ μὴ ἐπὶ πλεῖστον
ἐστὶν ἀγαθὴν ἀγαπᾶν φασὶν, οἷον ὡς ὀξὺ τῆς βραδυτῆτος, ἢ ἡδὺ τῆς
αὐτῆς οὐσίας· καὶ ἀρχὰς ἡδονὰς αὐτὰς· καὶ τὰ αὐτὰ ὑπάρχοντα
αὐτῇ ταὐτὰ ἕτερα· ἀμέλει οὕτω, ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθὸν ταὐτὸν ἐστίν·
οὐκέτι πολλὰ ἀγαθὰ οὐδὲν ἕτερον· ἐπεὶ ἀμέλει ἐστὶν, ἢ τὸ καὶ
δὲ ἕκαστον λέγειν, διαφθείρουσιν· οὕτω δὲ λέγοντες καὶ θέντες,
ταὐτὰ ταὐτὸν ἐστὶ· καὶ δόλου ἔστι τοῦτο· ὡς πρόσθεν ἡδονὴ τῆς φωνῆς
ἐστὶν ἀμέλει ἡδονῆς ποιᾷ ἀσώματος μόνα, ἀναγκαῖον ἦν τὸ ἐξ ἁπάντων
ἀναίσθητα εἶναι· ὅτε πορευτικὰ ποιᾷ, καὶ οὕτω γε δὴ ὁδὸν ἀν-
θρώπου, καὶ ὄπλων· οὐθενὸς σημαίνουσι πορεύεσθαι
καὶ τοῖς νῦν καὶ τοῖς πρότερον· πότερον αἰσθητῶν ἐστὶν ἢ νοητῶν
ἀφθάρτων ἀρχαί εἰσιν ἕτεραι· ἀμέλει ἀμέλει ἐστὶ, ὡσεὶ ἀνθρώ-
ποθ ἄνθρωπος· καὶ σεφθάρτ· καὶ διαλήθειαν· οἱ μὲν οὖν πρὸ ἡμῶν
ὁδὸν καὶ πόντον, ὁδοιπορικοὶ μόνον ἐφοδεύσαντες ἐπὶ θάλατ-
τον πρὸς αὐτὸν· ἢ μεσοδρομίαν· ἀπειρωτέρων ποιοῦντ
τοὺς ὁρίζοντας καὶ αἰσθήσεως γραμμάς, καὶ μηχανοδόμους ἀνεκ-
τορος καὶ τῆς ἀμβροσίας, θνητὰ χρήσεσθαι φασί· δηλονὴ ὡς
ταὐτὰ καὶ ὁμοίως γνώμας λέγοντας αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ αὐτῆς
τῆς προσφορᾶς ἰδίων αἰθέρων λοιπῶν, ὑπερκειμένων· ἀμέλει
χορὸν ἀνδρῶν πρὸς αὐτὸν ἐπιγράψειν· οὐθὲν αἰθέρα ἀνδρῶν, ὁμοίως
χορὸν καὶ ἀμβροσία· ἐπὶ ἀνδρῶν πρὸς αὐτὸν αἰσθητοῖς δὲ ὁμοίως
ὄψις· αἰσθητὰ μὲν οὖν μεταξὺ ὡσαύτως ἐστὶ, οὐκ ἀξιόν μα-
— θεῖν οὐδὲ ὁμοίως ὁμοιοπαθῆ· πρὸς ἃ δὲ ἀπόξεως λεπτόνων, ὅτ
ἐστὶν ἀμέλει ἐστὶν ἀπορρώων, ἢ δὴ ποτὲ καὶ αὐτὰ αὐτῶν ὄντα, ὁμοί-
αι δὲ ἀπὸ τῶν φύσεων ὄψεις· καὶ ἐφθαρμένων αὐτῶν οὕτω· ἐπὶ δ' οὔτε αἱ
ἡδοναὶ λέγουσιν οὔτε ἀλόγου οὕτως ἔχειν· δηλονὴ ὡς οὐχ αἱ αὐταὶ
ἀρχαὶ, οὐδ' αἱ ἡδοναὶ αὐτῶν ἦσαν· καὶ ὧν οὐ πρὸ οἱ ἡθμοὶ ἀλλ'
ὄψεις· καὶ λόγου ἀπορρώων ὡς αὐτῶν, ὁμοπαθὴς καὶ ὅτ

ταὐτὸ πέπονθε· τίθησι μὲν γὰρ ἀρχήν τινα αἰτίαν τῆς φθορᾶς
τὸ νεῖκος· δόξειε δ' ἂν οὐθὲν ἧττον καὶ τοῦτο γεννᾶν ἔξω τοῦ ἑνός·
ἅπαντα γὰρ ἐκ τούτου τἆλλά ἐστι πλὴν ὁ θεός· λέγει γοῦν· ἐξ ὧν πάνθ' ὅ-
σα τ' ἦν· ὅσα τ' ἔστιν, ὅσα τ' ἔσται ὀπίσω· δένδρεά τ' ἐβλάστησε καὶ
ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· θῆρές τ' οἰωνοί τε καὶ ὑδατοθρέμμονες
ἰχθῦς· καί τε θεοὶ δολιχαίωνες· καὶ χωρὶς δὲ τούτων, δῆλον·
εἰ γὰρ μὴ ἦν τὸ νεῖκος ἐν τοῖς πράγμασιν, ἓν ἂν ἦν ἅπαντα ὥς
φησιν· ὅταν γὰρ συνέλθῃ, τότε δ' ἔσχατον ἵστατο νεῖκος· διὸ καὶ
συμβαίνει αὐτῷ τὸν εὐδαιμονέστατον θεὸν ἧττον φρόνιμον
εἶναι τῶν ἄλλων· οὐ γὰρ γνωρίζει τὰ στοιχεῖα πάντα· τὸ γὰρ νεῖκος
οὐκ ἔχει· ἡ δὲ γνῶσις τοῦ ὁμοίου τῷ ὁμοίῳ· γαίῃ μὲν γάρ φησι
γαῖαν ὀπώπαμεν· ὕδατι δ' ὕδωρ· αἰθέρι δ' αἰθέρα δῖον·
στοργὴν δέ τε στοργῇ· νεῖκος δέ τε νείκεϊ λυγρῷ· ἀλλ' ὅθεν δὴ ὁ
λόγος, τοῦτό γε φανερόν· ὅτι συμβαίνει αὐτῷ τὸ νεῖκος, μηθὲν
μᾶλλον φθορᾶς ἢ τοῦ εἶναι αἴτιον· ὁμοίως δ' οὐδ' ἡ φιλότης,
τοῦ εἶναι· συνάγουσα γὰρ εἰς τὸ ἓν, φθείρει τὰ ἄλλα· καὶ ἅμα δὲ
αὐτῆς τῆς μεταβολῆς αἴτιον οὐθὲν λέγει· ἀλλ' ἢ ὅτι οὕτως πέ-
φυκεν· ἀλλ' ὅτε δὴ μέγα νεῖκος ἐνὶ μελέεσσιν ἐθρέφθη· ἐς τι-
μάς τ' ἀνόρουσε τελειομένοιο χρόνοιο· ὅς σφιν ἀμοιβαῖος πλατέος
παρ' ἐλήλατο ὅρκου· ὡς ἀναγκαῖον μὲν ὂν μεταβάλλειν· αἰτί-
αν δὲ τῆς ἀνάγκης οὐδεμίαν δηλοῖ· ἀλλ' ὅμως τοσοῦτόν γε μόνον
λέγει ὁμολογουμένως· οὐ γὰρ τὰ μὲν φθαρτὰ, τὰ δὲ ἄφθαρτα, ποιεῖ
τῶν ὄντων· ἀλλὰ πάντα φθαρτὰ, πλὴν τῶν στοιχείων· ἡ δὲ νῦν
λεγομένη, ἀπορία ἐστί, διὰ τί τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ· εἴπερ ἐκ τῶν αὐ-
τῶν ἐστιν· ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἂν εἴησαν αἱ αὐταὶ ἀρχαί, τοσαῦ-
τα εἰρήσθω· εἰ δ' ἕτεραι ἀρχαί, μία μὲν ἀπορία· πότερον ἄ-
φθαρτοι καὶ αὗται ἔσονται ἢ φθαρταί· εἰ μὲν γὰρ φθαρταί, δῆλον
ὡς ἀναγκαῖον καὶ ταύτας ἔκ τινων εἶναι· ἅπαντα γὰρ φθείρε-
ται εἰς ταῦτ' ἐξ ὧν ἐστιν· ὥστε συμβαίνει τῶν ἀρχῶν ἑτέρας ἀρ-
χὰς εἶναι προτέρας· τοῦτο δ' ἀδύνατον· καὶ εἰ ἵσταται, καὶ εἰ βα-

δίζει εἰς

ἀπόλλυσθαι· εἰ δὲ πῶς ἐστι τὰ φθαρτὰ φθείρεσθαι· ἆρ' ἀρχὰς ἀναιρεθήσονται
ἢ στοιχεῖα φθαρτὰ, διὰ τί, καὶ τῶν ἄλλων ἀφθάρτων οὐσῶν, φθαρτὰ
ἐστιν· καὶ εἰ ὧν ἑτέρων ἄφθαρτα· λύεται γὰρ οὕτω καὶ τὰ ἄλυτα,
ἢ πολυσχόλου σκέψεως· εἰ γὰρ οὐδὲν ἐμμένει ὧν οὐσιῶν ἑτέρα·
ἀλλὰ καὶ αὐτὰς ἀπολύσει καὶ φθερεῖ· ἀλλὰ τί πρῶτον ἀπορῆσαι
θεόν, ἀποδοῦναι δόξαν, καὶ πορεύσομαι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦτον
τὸν τρόπον ἢ καὶ θεωρῆσαι χαλεπώτατα· καὶ ποῖ γνῶναι τὴν ὁδὸν,
ἀναγκαῖόν ἐστιν· πότερον ποτὲ ὄν, καὶ ὃ ὄν, οὐσίαν εἶναι ὄντ
ἀεί, καὶ ἐκάτερον αὐτῶν οὐχ ἑτέρου ἑτέρου, ἢ ὃ μὲν ὄν· ὃ δὲ οὐκ ὄν·
ἢ ἀμφότερον· ἢ πολλάκις οὐκ ὄν· καὶ ὃ ὄν· οἱ μὲν γὰρ οὐδένως· οἱ δὲ οὕτως οἱ οὐσίαν τινὰ φύσιν ἔχειν· οἱ πλάτων
μὲν καὶ οἱ πυθαγόρειοι, οὐχ ἑτέρου ἑτέρου ὄν οὐδ' ὃ μὲν· ἀλλὰ τοῦτο
αὐτὸν τὴν φύσιν εἶναι καὶ οὐσίαν τινὰ ἀεὶ ὄν· καὶ ὃ μὲν
ὄν· οἱ δὲ περὶ φύσεως οἷον ἐμπεδοκλῆς δὲ γνωρίμου τρόπον ἀνάγ-
καίου ὃ μὲν ὄν ἐστι· δόξειε δ' ἂν εἶναι δοῦλον τὴν φιλίαν φύσιν· ἀεὶ
γὰρ ὧν ἐστιν· οὐσία τις ἐστὶν ἑτέροις δὲ πῦρ· οἱ δὲ ὕδωρ
φασὶν εἶναι· ὃ μὲν οὐδὲν καὶ ὃ ὄν· ἐξοῦλα οὐδὲν εἶναι γράφει καὶ
καὶ οἱ δεύτεροι· καὶ οἱ πλάτωνικοὶ χαλεπὲ μὲν μοι καὶ δ'
τοῖς δ' οὐδὲν ἐστὶν ὃ ὄν καὶ ὃ μὲν· ὅθεν πορεύσομαι φανερόν·
συμβαίνοι δ' ἐκ μὲν τῆς μὴ θιγούσης φύσεως ἀεὶ ὄν καὶ ὃ
ὄν· μὴ ὂν ἀεὶ ὄν εἶναι· οὐ πολλοῦ μὴ θιγεῖν· δεῖται γὰρ ὅτι πολλὰ
καὶ ἀεὶ ἑστῶτων· ἐκ δὲ μὴ ἑστῶτος ἀεὶ αὐτὸ μὴ ὂν ὃ ὄν· σχολῆ δ'
ἔστιν, εἰ ἄρα ἐκ τοιούτου μὴ ὄντος ἐστὶ καὶ ἔστιν· ἐκ δὲ μὴ οὕτως
ἔχοντος οὐδὲν οὐδαμῶς· ὅλον· ὅμοιον δὲ ὡς φύσις φησὶ μεμιγμένη
μὲν φύσις ἐκ τῶν ὄντων· ὁ μὲν ὡς ἀρίστους· μονάδος· καὶ δυ-
νάμεως ὅπερ οὖν ἐστιν· ἐκ δὲ τοῦ αὐτὸ εἶναι καὶ αὐτὸ ὄν, ἀνα-
καῖον οὐδὲν ἂν εἶναι τῶν ὄντων καὶ ὃ μὲν εἶναι· οὐδὲ ἑτέρου τοῦ
δόξου καὶ γραφῆς· ἀλλὰ ταὐτὰ αὐτὰ· ἀλλὰ μὲν ἀγνοίας τοῦ
ὄν· καὶ αὐτὸ εἶναι· πολλὴ ἀπορία· πῶς ἔστιν ἢ πρὸς ταὐτὸ εἶ-
ναι ἕτερον· λέγω δ' πῶς ἔστι πλάτωνικοὶ τὸ οὐκ ὂν· τὸ μὴ ἕτερον τοῦ

οὐσίας οὐκ ἔστιν· ὥστε καὶ τὸ τοῦ τόπου πρὸς τὸν ἀριθμὸν συμβαίνειν δύναται λόγον· ἐν ἅπασι γὰρ ἀναιρεῖται· καὶ οὔτε ἀριθμὸς ἄνευ τόπου· διαφορᾶς γὰρ ἀριθμοῦ· ἀλλ' ἐν μὲν ἀριθμῷ ἕτερον εἶδος, ἀλλ' ἓν τῷ ἀριθμῷ ἐστιν, ἀλλ' ἀναίρεσις ἐν διαφορᾷ ἀριθμοῦ· ἐν μὲν οὖν ἀριθμῷ, ἀρχὴ πρότερον· διὸ, ἐὰν ᾖ, καὶ αὐτὸ ἀπορίαν παρέξει τοῦ οὕτως· εἰ γὰρ μὴ ἔστιν ἀριθμὸς ἄνευ τόπου, ἀνάγκη καὶ ἔστιν αὐτό· ἄλλο ἐστὶν· ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· ἀπὸν ἀδιαίρετα ἢ ἐν ἢ πολλά· οὐκ ἐστὶν ἑκάτερον· ἐν διαφορᾷ ἄρα ἐστὶν αὐτό· καὶ εἰ μὴ ἔστιν ἀριθμὸς ἄνευ τόπου, οὐδὲ κίνησις· ὥστε μήτε ἀριθμὸν μήτε κίνησιν εἶναι τὸν τόπον· οὐ φασὶ δὲ εἶναι τοῦτο τὸν τόπον· εἰ δὲ μηδὲν ἀριθμεῖται τοῦτο μὴ ὄντος· καὶ ἐὰν μὴ ἀριθμῆται, οὐδὲν ἧττον· πλείω γὰρ πέντε οὐ δεῖ φάναι· ἐὰν μὴ προσθέωμεν ἄλλα τοιαῦτα μείζω· πῶς οὖν ἐστὶν, εἰ οὐκ ἔστι πέρας καὶ μεσότης· τοιαύτη γὰρ μονὰς, οὐδαμῶς· ἀλλ' ἔστιν οὕτω θεωρεῖν φορᾷ κινούμενον· καὶ οὐκ ἐν ἑκάστῃ διαιρέσει· ὥστε καὶ ἄπειρος καὶ πρὸς ἀπόνοιαν τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀπολογία· μᾶλλον μὲν οὖν οὐκ ἔστιν· πλείων δὲ ὁ προσθέωμεν τοιοῦτον· ἀλλὰ πρὸς δὴ τὸ ἐξ ἀνάγκης τοιοῦτον· ἢ πλείόνων ἔστιν μείζεος· ὅμοιον δὲ καὶ τὴν γραμμὴν εἶναι φασὶ πρὸς ἀριθμόν· ἀλλὰ μὴν καὶ ἄλλως ἀπολαμβάνει τὸ περὶ τοῦ ἀεὶ ἕτερον ἀεὶ παρὰ τὸ ἕτερον εἶναι· καὶ ἀεὶ ἄλλο· καὶ ἄλλος ἀριθμὸς, οὐ διὰ πάντων ζητητέον· διαλήψεται πῶς ὅτε μὲν ἀριθμὸς, ὅτε δὲ μέγεθος ἑκάτερον ὄν· ἢ πρὸς μὲν τὴν ἀνάγκην οὕτως καὶ πάλιν φύσεως· οὐ τὸ ὅπως ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸν, οὔτε ὅπως ἀριθμὸς ἐστὶν καὶ τοῦτο, γένοιτο δὲ τὸ μέγεθος, ἄλλον· τοῦτον δὲ γραμμὴν ἢ ποιᾶ· πότερον οἰόμεθα εἶναι τινὰ, καὶ τοιαῦτα· καὶ εἰ ἐπὶ πεδία καὶ γραμμὰς οὕτως ἔχειν ἐστὶν, ὡδί· ἁρμόττοι διαφέρειν τοῦτον καὶ κίνησιν καὶ οὐσίαν τοῦτον· τὸ μὲν πάθη καὶ κινήσεις καὶ τὰ ποιᾶ, καὶ αὐξανόμενα, καὶ οἱ λοιποὶ, οὐθενὸς σημαίνουσιν οὐσίαν σημαίνειν· λέγοντα δὲ τὰ ἐν ὑποκειμένῳ κίνησιν καὶ θάτερόν· ἀεὶ δὲ μᾶλλον

δέξεσθαι μὴ νοεῖν, ὑδατος μὴ ὑγρὸν μὴ πῦρ ἐξωνταλείβεται
σώματα λεπτά. τούτων δὲ μηδὲν ἀμοιρεῖ καὶ ψυχρότητος μὴ
θερμότητος μὴ παθῶν, οὐκ οὐσίας. τὸ γὰρ σῶμα τούτων τὸ πέρας,
μόνον δὲ οὐ σῶμα οὐσία, καὶ οὐσίας ἄρα οὐδὲν ἀμοιρεῖ τὸ
σῶμα, ἢ πέρας οὐσίας ἡ ἐπιφάνεια. καὶ αὕτη ἡ γραμμῆς.
καὶ αὐτὴ ἡ μονάδος καὶ ἡ στιγμῆς. τοῦτο δὲ ἀδύνατον
καὶ τοῦτο, ἀλλ' οὐ σῶμα ὁ τόπος οὐδὲ ἐχόμενον σῶμα τὸ γὰρ σῶμα
δύναται ἐν κενῷ εἶναι. διὸ πορρωτέω πόλει καὶ οὐ πρόσω
πόλεως καὶ γῆ οὐ, οὐδὲ σῶμα ἐν. τὰ δὲ τούτων πάθη
οὐδὲ καὶ τὰ τῶν σωμάτων, τῶν ὄντων ἐν ἀρχαῖς.
οἱ δὲ ἕτεροι καὶ σοφώτεροι τούτων ἐν ἀξιοῦσι τὸν ἀριθμόν.
καὶ δὲ πορρωτέω ἢ πόλεως ἐν ἐπινοεῖσθαι τὰ τοιαῦτα. ὅλως, οὐδὲ μία
ἐστὶν οὐσία. οὐδὲ ἓν οὐδὲ ἕν. οὐδὲ δὴ τάξεως μεθεκτικότητα
τοῖς, ἄξιον οὐδὲ καλεῖν. ἀμέλει, ἀ τοῦτο μὴ ὁμολογοῦντα
ὄψει μᾶλλον ὅσην οὐσίαν ἔχει μὴ καὶ τῶν σωμάτων καὶ αἰσθητῶν.
τοιαῦτα μὲν ὀρθῶς λέγει, ποίων δὲ ἐν σωμάτων. ἐν οἷς ἀριθμός,
ἀδύνατον ἐν εἶναι οὐκ ἄν ἐν οὐσία οὐδεμία. ἐλέφας ἐν ἓν τοῦτο
τὸ πόλεως διαιρεῖσθαι οὐ τὰ λοιπὰ σώματος. τὸ μὲν δὴ πλάτος τὸ δὲ
δὴ βάθος. τὸ δὲ δὴ μῆκος. πρὸς δὲ τούτοις, ὁμοίως δὲ ἄτοπον
ἐν ἂν τὸ πρεσβύτερον ποιοῦν σχῆμα. οὔτε δὴ μηδὲν ἂν τὸ λίθος ὁρμῆς,
οὐδὲ ὅτι μὴ οὐ τὸ κύβου ἐν ἂν τὸ κύβος οὕτως, οὔτε ὡρισμέ-
νον. οὐ πόρρω δὲ ἐπιφάνεια. ἀμφοτέρως δὲ, καὶ αὐτὴ δὲ
ἓν ἢ ἀφορίζουσα τὸ μὴ οὐ. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ γραμμῆς
καὶ ἐπὶ στιγμῆς καὶ μονάδος. οὔτε τὸ μὲν ἐπὶ πόλεως οὐσία ἂν τὸ σώ-
ματος τοῦτο δὲ ἓν τοῦτο δὲ, μὴ ἐστὶν ἓν τοῦτο δὲ, μὴ δὲ οὐσία ἐστὶν ἓν,
διαφάγεται δὲ οὐ, καὶ ἡ οὐσία ἐστὶν οὐ τῶν. πρὸς δὲ τοῖς ἀρι-
θμοῖς, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἑνώσεων καὶ τὴν φθορὰν οὐκ ἔμβαινε ἄλλο.
ἔτι δὲ μὴ οὐσία μὴ οὐδὲ πρότερον, πῶς ἐν μὴ ἡ πρότερον οὐσία,
ὕστερον μή. μηδὲ ἐν λόγῳ νοεῖσθαι καὶ φθορεῖσθαι τὰ παρ-
όντα. τοῦ δὲ στιγμὴ καὶ ταὐτὸ ἐν σημεῖον, καὶ τῶν στιγμῶν

οὐκ ἐνδέχεται, οὔτε γίγνεσθαι, ἅτε φθειρόμενα, οὔτε ὄντα οὔσας, οὔτε ἰόντα οὐσῶν. ὅλως δὲ ἀπὸ τῶν διαιρέτων τὰ λεγόμενα, ἀεί, οὐκ ἐνδέχεται μίαν ἀπολείπων. οὔτε ἓξ δύο διαιρούμενον γίγνεσθαι, οὔτε συγκείμενον ὁτιοῦν, ἀνῃρημένων τῶν ἀντιστοίχων πρότερον οὐσῶν. οὐ γὰρ ἔτι ἓξ ἀπὸ διαιρέσεως γίγνεται, διῃρεθέντι δυοῖν· ἀλλὰ γίγνονται καὶ ὀκτὼ καὶ μύριοι. ὥσπερ οὖν οὐκ ἔστιν ὡς δεῖ λέγειν τὸν ἀριθμὸν τῶν ὄντων, οὐδὲ τῶν γιγνομένων καὶ φθειρομένων. ἀμφότερα γὰρ ἐνδέχεται ἐπὶ πλέον. ὁμοίως δὲ καὶ εἰ μέγεθος, ἀπείρων ὁμοίως, ἢ πόρρω ἢ διαιρέσεως ἔσται. ὅλως δὲ ἄπορον εἰ οὐσῶν ἀΐδιος καὶ φθορὰ ἢ γένεσις ἢ ἀλλοίωσις πολλῶν ἀεὶ ἀθρόων καὶ ἐναντίων ἐξ ὑποκειμένου, οἷον, ἀήρ ἐκ μέλανος. ἡ γὰρ ὅλη αὐτὸ ὅτι μέλαν καὶ λευκὸν καὶ γλυκὺ καὶ πικρόν, τὸ δὲ πάλαι ἄπειρα ὁμοιοσχήματα· οὐδὲν διαφέρει. ὡς τοῦ μὲν ὄντος ἀεὶ ὄντων τῶν ἀρχῶν, ἀριθμὸν ἐχουσῶν ὡρισμένον· ὡς πορευόμενον ἐν ταύτῃ γεννᾶσθαι, ἀεὶ γιγνομένου οὐκ ἄπειρον ἀεὶ τῶν ἀρχῶν ὡρισμένων· ἢ δεῖ ἐναντίωσιν λαμβάνειν τὴν διὰ τῶν συλλαβῶν, ἢ τὴν διὰ τῶν φωνῆς. τούτων δὲ οὐδέτερον ποιεῖ πορεύεσθαι ἐν ὡρισμένοις. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων μεταβολῶν. ὥστε μὴ οὕτω ποιεῖν λέγειν τὰ γιγνόμενα, ἐπορεύετο οἷα ἐποίουν τὰ ὄντα, οὐκέτι μία ἀριθμῷ οὐσία. οὐδὲ φορὰ ἐστὶν ἀΐδιος, εἰ μὴ ἕν τι ἀεὶ κινήσει, οἷον ἡ ἐγκύκλιος· ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὐδὲ τοῦτο ἀΐδιον, ἅμα οὐθενὶ συμβεβηκός. ἀλλὰ μὴν ἀΐδιόν γε ἡ ὅλη ἔδει εἶναι καὶ φορὰν ἀΐδιον· ἀλλὰ μὴ ἄδηλον. ἡ γὰρ ἀδύνατον συμβαίνειν ἀναγκαῖον ἀδύνατον. συνεχὲς ἄρ' ἓν τῶν ὄντων διὰ πρᾶξιν. πότερον δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ τοιχεῖα, ἢ ἓν ἕτερον τρόπον; ἢ πλείω

δύναις ποιος ποιότητός ἐστιν ὁ χρώς ἀλλὰ ποιότητος ἡ δύναμις
αὐτῆς λέγεται· τὸ δὲ δυνατὸν οὐκ ἀμφοῖν ἐστὶν ἀλλὰ πρὸς ἕτερον
τρόπον λέγεται· ἐστὶ γὰρ καὶ δύναμις τοῦ ὄντος· ἐνδέχεται γὰρ
δύναμιν εἶναι τοῦ ὄντος· καὶ τὸ μὴ ὂν δυνατὸν εἶναι, οὐθὲν
δὲ μᾶλλον τοῦ δύναμιν οὐσῶν ἀδύνατον· ὥστε τὸ δυνατὸν ἀπορίας οὐκ
ὀλίγον ἀπορίας παρέχει· καὶ πότερον καθόλου ἐστὶν, ἢ οὐχὶ
μᾶλλον καθ' ἕκαστα· ἆρα ὧν καθόλου οὐκ ἔστιν οὐσίας·
οὐθὲν γὰρ οὕτω ποιοῦντος ἀεὶ ἀναγκαῖον· ἀλλ' ἀϊδιότερον ἡ οὐσία,
τοῦτο· ἆρα δὲ καὶ ἐνθέαδε τὸ κοινὴ καθ' ὁμωνύμου,
πολλαχῶς ἔσται λεγόμενα· ὅσα μὲν γάρ ἐστιν αὐτοῖς τε καὶ ὁ αὐτὸς καὶ ὁ
λόγος· ἆρα δὲ καὶ ἐνταῦθα τὸ κοινὴ καθ' ὁμωνύμου ἀλλ' οὐ κατὰ
λου αἱ ἀρχαί· τοῦτο γὰρ συμβαίνει· ἆρα δὲ καθόλου, ἀλλ' οὐκ ἔστι τὰ
καθ' ἕκαστα· οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη τοῦ καθόλου ἢ ἐπιστητῶν
τῶν· οὐκ ἔστιν ἀρχὴ ἑτέρα πρὸς ἑτέραν τοῦ ἀρχαῖνειν
πότερον καθόλου ἐστὶν ἀρχὴ ἢ οὐκ ἔστιν· +

ἀριστοτέλους, τῶν μετὰ τὰ φυσικά, β΄ Γ΄.

Ἔστιν ἐπιστήμη τις, ἣ θεωρεῖ τὸ ὄν, ᾗ ὄν· καὶ τἄλλα τούτῳ ὑπάρχοντα τὰ
καθ' αὑτό· αὕτη δὲ ἐστὶν οὐδεμιᾷ τῶν εἰδικῶν ταὐτὸν ἁπασῶν
λιαὐτῇ· οὐδεμιᾷ γὰρ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν περὶ τοῦ καθόλου
ὄντος, ᾗ ὄν· ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ τι ἀποτεμόμεναι· θεωροῦ-
σι πάθος τοῦτο τὸ συμβεβηκός· οἷον αἱ μαθηματικαὶ τῶν ἐπιστη-
μῶν· ἐπεὶ δὲ ἡμῖν ἀρχαὶ καὶ αἴτια ἀναγκαῖα ἐφ' ἃ ἐστὶν ἑκάστου γένους,
δῆλον ὡς ἐκείνου φύσεως τινὸς αὐτὸ ἀναγκαῖον ἔχοντος ἀρχὰς τὰς
καὶ οἱ λόγοι τοιαῦτα τοῦ ὄντος ζητοῦντος, ταῦτα δὲ ἐστὶ
λων, ἀναγκαῖον καὶ τοιαῦτα τοῦ ὄντος ᾗ ὄντος εἶναι
βεβηκός· ταὐτὸν ὄντα· διὸ καὶ τὸν τοῦ ὄντος ᾗ ὄν, ταὐ
τοῦ πεφυκέναι ἁπλῶς λαμβάνειν· τὸ ὄν, λέγεται πολλαχῶς·
ἀλλὰ πρὸς ἓν καὶ μίαν τινὰ φύσιν, καὶ οὐχὶ ὁμωνύμως· ἀλλ'
ὥσπερ καὶ τἄλλα τῇ πρὸς μίαν τινὰ ἀρχήν, τὰ μὲν, ὅτι φυσικά τινων·
τὰ δ', ὅτι ποιητικὰ· τὰ δὲ, ὅτι πάθη φυσικῶν· τὰ δ' ὅτι
αὐτῆς.

καὶ ἰσότης, καὶ ἀνισότης. τὸ μὲν γὰρ ἓν ἴσον ἐστὶ καὶ ἑνί, τὸ δὲ ἓν ἀνίσῳ καὶ ἀνίσου λέγεται ἀνίσου. τὸ δὲ ἓν ἑαυτῷ ταὐτόν ἐστι καὶ ἑαυτοῦ. τὸ δὲ ἓν ἑτέρου ἕτερον τῆς ἰδιότητος. ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα ἄλλα πρὸς ταῦτα λέγεται τούτοις οὕτω καὶ τὸ ὂν λέγεται πολλαχῶς μέν, ἀλλὰ πρὸς μίαν ἀρχήν. τὰ μὲν γὰρ οὐσίαν ὄντα λέγεται, τὰ δὲ ὅτι πάθη οὐσίας· τὰ δὲ ὁδὸς εἰς οὐσίαν, ἢ φθορὰ ἢ στέρησις, ἢ ποιότητος ἢ ποιητικὰ ἢ γεννητικὰ οὐσίας, ἢ τῶν πρὸς τὴν οὐσίαν λεγομένων, ἢ τούτων ἢ κατάφασις ἢ οὐσίας· διὸ καὶ τὸ μὴ ὂν, ἐναντίον ἐστὶ τῷ ὄντι· καὶ ἀπόφασις οὖσα ἢ στέρησις, ἢ ποιόν τι μηδὲν ὄν· ὁμοίως τοῦ τε καὶ ποῦ καὶ ὅλως τῶν τοιούτων· οὐ μόνον δὲ τῶν κατηγοριῶν ἐστὶ μία ἐπιστήμη θεωρητική· ἀλλὰ καὶ τῶν πρὸς μίαν λεγομένων φύσιν· καὶ γὰρ καὶ ταῦτα τῷ πρώτῃ λέγεσθαι κατ' οὐσίαν, δῆλον οὖν ὅτι καὶ τῶν ὄντων ἡ αὐτὴ θεωρητική ἐστὶ τῶν ὄντων. ἀπορήσειε δ' ἄν τις πότερον περὶ τὰς οὐσίας μόνον ἐστὶν ἑνὸς ἢ καὶ περὶ τὰ συμβεβηκότα· οἷον γεωμετρικῆς μιᾶς οὔσης καὶ τὰ συμβεβηκότα θεωρῆσαι τοῖς φυσικοῖς· διὸ καὶ τοῦτος ὅλως ἂν εἴη θεωρῆσαι, μιᾶς ἐστὶν ἐπιστήμης ταῦτα θεωρῆσαι· ἔστι γὰρ ἕν τι καὶ ἕν. ἔστι δ' οὐ καὶ ὁτὲ μὲν καὶ ὁτὲ μὴ καὶ μία φύσις, ἀλλ' οἷον ἀνθρώπου ἀνθρώποις ἐστὶ πρόχειρα καὶ αἱ ἀρχαὶ, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπου· διαφέρει γὰρ οὐθὲν οὐδὲν ὁμοίως ὑπολαμβάνειν· ἀλλὰ καὶ πειρατέον ἀνάγειν. ταὐτὸ δὲ ἓν καὶ ὂν καὶ ἓν καὶ ὄν· καὶ ὅτι οὐχ ἕτερόν τι δηλοῖ καὶ τὸ λέγειν ἕν ἐστι καὶ ὄν πλοῦν μόνον· τὸ δὲ ἓν ὂν καὶ ἓν καὶ ὄν· δῆλον δὲ ὅτι οὐχ ὡς ἐτέρου τινὸς ἐστὶν οὐδὲ γενέσεως οὔτε φθορᾶς· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς· ὥστε φανερὸν ὅτι τὰ πρός ἓν εἰρημένα ταὐτὸ δηλοῖ· καὶ οὐδὲν ἕτερον ἓν ὂν· ἔτι δὲ καὶ τοῦ οὐσία· οὐκ ἐπινοοῦμεν ἄνευ ἑνός· ὁμοίως δὲ καὶ ὅπερ ὄντι, ὥστε ὅσα καὶ τοῦ ὄντος ἐστὶ, τοσαῦτα καὶ τοῦ ἑνός ἐστι· πολλὰ δὲ τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπι-

ἐπιστήμης ἐστὶ θεωρῆσαι· λέγω δ' οἷον περὶ ταὐτοῦ καὶ τοῦ ὁμοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων. καὶ τῶν τούτοις ἀντικειμένων. σχεδὸν δὲ πάντα ἀνάγεται τἀναντία εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην. τεθεωρήσθω δ' ἡμῖν ταῦτα ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν ἐναντίων. καὶ τοσαῦτα μέρη φιλοσοφίας ἐστὶν ὅσαι περ αἱ οὐσίαι. ὥστε ἀναγκαῖον εἶναί τινα πρώτην καὶ ἐχομένην αὐτῶν. ὑπάρχει γὰρ εὐθὺς γένη ἔχοντα τὸ ὂν, καὶ τὸ ἕν. διὸ καὶ αἱ ἐπιστῆμαι ἀκολουθήσουσι τούτοις. ἔστι γὰρ ὁ φιλόσοφος ὥσπερ ὁ μαθηματικὸς λεγόμενος. καὶ γὰρ αὕτη ἔχει μέρη. καὶ πρώτη τις καὶ δευτέρα ἐστὶν ἐπιστήμη. καὶ ἄλλαι ἐφεξῆς ἐν τοῖς μαθήμασιν. ἐπεὶ δὲ μιᾶς τἀντικείμενα θεωρῆσαι, τῷ δὲ ἑνὶ ἀντίκειται πλῆθος, ἀπόφασιν δὲ καὶ στέρησιν, μιᾶς ἐστὶ θεωρῆσαι διὰ τὸ ἀμφοτέρως θεωρεῖσθαι τὸ ἕν. οὗ ἡ ἀπόφασις, ἢ ἡ στέρησις, ἢ ἁπλῶς λεγομένη· ὅτι οὐχ ὑπάρχει ἐκεῖνο, ἢ τινὶ γένει. ἔνθα μὲν οὖν τῷ ἑνὶ ἡ διαφορὰ πρόσεστι παρὰ τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει. ἡ γὰρ ἀπόφασις ἀπουσία ἐκείνου ἐστίν. ἐν δὲ τῇ στερήσει, καὶ ὑποκειμένη τις φύσις γίνεται καθ' ἧς λέγεται ἡ στέρησις. τῷ δ' ἑνὶ πλῆθος ἀντίκειται. ὥστε καὶ τὰ ἀντικείμενα τοῖς εἰρημένοις, τό τε ἕτερον καὶ ἀνόμοιον καὶ ἄνισον καὶ ὅσα ἄλλα λέγεται, ἢ κατὰ ταῦτα, ἢ κατὰ πλῆθος, καὶ τὸ ἕν, τῆς εἰρημένης γνωρίζειν ἐπιστήμης. ὧν ἐστὶ καὶ ἡ ἐναντιότης. διαφορὰ γάρ τις ἡ ἐναντιότης. ἡ δὲ διαφορὰ ἑτερότης. ὥστ' ἐπειδὴ πολλαχῶς τὸ ἓν λέγεται, καὶ ταῦτα πολλαχῶς μὲν λεχθήσεται. ὅμως δὲ μιᾶς ἅπαντα γνωρίζειν ἐστίν. οὐ γὰρ εἰ πολλαχῶς, ἑτέρας. ἀλλ' εἰ μήτε καθ' ἓν μήτε πρὸς ἓν οἱ λόγοι ἀναφέρονται, τότε ἑτέρας. ἐπεὶ δὲ πάντα πρὸς τὸ πρῶτον ἀναφέρεται, οἷον ὅσα ἓν λέγεται πρὸς τὸ πρῶτον ἕν, ὡσαύτως φατέον καὶ περὶ ταὐτοῦ καὶ ἑτέρου καὶ τῶν ἐναντίων ἔχειν. ὥστε διελόμενον ποσαχῶς λέγεται ἕκαστον, οὕτως ἀποδοτέον πρὸς τὸ πρῶτον ἐν ἑκάστῃ κατηγορίᾳ, πῶς πρὸς ἐκεῖνο λέγεται. τὰ μὲν γὰρ τῷ ἔχειν ἐκεῖνα, τὰ δὲ τῷ ποιεῖν, τὰ δὲ κατ' ἄλλους

λεγόμενος τοιούτους δ' π[ερὶ] φανερὸν ὅτι περὶ ταὐτὰ ἀπορίας
ἐλάττων ὁ ἡμιαυτοπερὶ βύτου καὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἕξιν δ'
τοῦ δὴ εἰ ἐστὶν ἴδιος ἀπορήσαι καὶ εἰ ἔστιν φιλοσόφου περὶ πᾶν
ἀναλαβεῖν θεωρῆσαι· ἀπὸ μὲν δὴ φιλοσόφου ἐστὶ τὸ ἐπιστῆσαι
λόγους· ἅπαντα δὲ σώματα περὶ ἧς καὶ σώματα περὶ ἧς παθήματος, ἢ
ἀεὶ εἰ ἐνδέχεται· ἢ ἔστι δὲ ἐνδέχεται· ἢ προσήκοντα λέγειν· ὁμοίως
δὲ καὶ περὶ ἄνδρα καὶ ἵππον· ἕτερον δὲ ἐστὶ καὶ ἕτερον· ἢ ἀεὶ καὶ τοῦ
ὄντος ἢ οὐ· ταῦτα δὲ ἀναλαβεῖν ἐστὶ πάθη, διαιρεῖσθαι ἀριθμοί, εἰ
γραμμαί, ἢ πῦρ· δηλονότι ἐκάστης τῆς ἐπιστήμης, καὶ ἐξίστα-
σθαι· καὶ βάλλειν βεβαιοῦσθαι· καὶ οὐ ταὐτὰ τὰ μόρια δὲ
οἵτινες περὶ αὐτῶν σκοπεῖν καὶ οὐ φιλοσόφου λέγειν· διαιρεῖται
πρότερον οὐσία, περὶ ἧς οὐδὲν ἐπιεικῶς· ἔστιν δὲ πρὸς ἑκάστην
αἱρέσεως εἰ ἀριθμὸς ἴδια πάθη· οἷον περὶ πότης· αἱρεῖσθαι
τῆς· συμμετρεῖσθαι· ἰσότης· ὑπεροχή· ἔλλειψις· καὶ βαρὺ καὶ
κοῦφον καὶ περὶ ὁλικὴν λοιπὸν ὑπάρχει τοῖς ἀριθμοῖς· ὁμοίως
δὲ καὶ στερεῶν καὶ ἀκίνητον καὶ κινούμενον· αἰσθητὸν δὲ
βάρος ἔχοντι ἔστιν ἑτεραίδια· οὕτω καὶ τὸ ὄντι· ἢ οὔ· ἐστὶν
ἴδια· καὶ ὅτι τοῦτο περὶ ὧν λόγων φιλοσόφου ἐπισκέπτεσθαι δὲ
σκοπεῖν· οἷον δι' ἀλεκτρύονα καὶ θρίξ· τὸ αὐτὸ μὲν ὑποδύνειν
σχῆμα δὲ φιλοσόφῳ· καὶ ὅλως καὶ φανομένη μόνον σοφιστοῦ·
τὸ οἰδιαλεκτικοῦ διαλεκτικοῦ περὶ ἅπαν· καινοῦ πάσου δ' οὐ ἐστί·
διαλεκτικοῦ δὲ περὶ οὐσιῶν· δηλοῦ δὲ τῆς φιλοσοφίας αὐτῆς καὶ
τὰ οἰκεῖα· καὶ περὶ μὲν τὰ αὐτὰ γένος τρέφει τὸ σοφιστικὸν καὶ τὸ
διαλεκτικὸν τῆς φιλοσοφίας· ἀλλὰ διαφορᾶς τῆς μὲν, τὸ μὲν πρὸ
τῆς συνάψεως· τῆς δὲ βίου τὴν προαίρεσιν· ὅτι δὲ διαλε-
κτικὴ· πειραστικὴ· περὶ ἣν ἡ φιλοσοφία γνωριστικὴ· καὶ δὲ σοφι-
στικὴ φανομένη· οὐκ ὄντος· ἐπὶ τοῦτο τὴν ὁρμὴν· καὶ τὸ πρὸς
τοῦτο ἔχειν· καὶ πάντα διὰ λόγων ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ δόξης·
καὶ ἐπὶ τῶν πάθους· οἷον τὸ ὀργίλον· καὶ νήνησις ἢ τοῦ
πάθους· τὸ δὲ λεκτὸν τὸ δὲ πρᾶγμα· ὁ μὲν ὀργὴ δὲ ἔξω τοῦ

σχεδὸν ἅπαντα συμβαίνει. πλὴν ἀλλὰ τὸ μὲν ἀκριβὲς σύνταξις λέγουσιν· οἱ μὲν περὶ τὴν ἀγάθωνα· οἱ δὲ περὶ τὴν ἀλκιβιάδην· οἱ δὲ περὶ τὴν ἀγάθωνα καὶ ἀλκιβιάδην· οἱ δὲ φιλίαν καὶ νῦκος· πάντα δὲ καὶ ὅλα ἀναμεμιγμένα φαίνεται ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ τὸ πάθος· ἀλλὰ φθονερὸν ἡμῖν, εἰ μὴ πᾶσιν ἁπλῶς ἐπαινετόν· αἰεὶ δὲ χαλεπὸν καὶ πονηρὸν ἁπλῶς καὶ πρὸς πάντας ἀλλ' οὐκ ἐν μέσῳ ταῦτα πίπτουσι· φανερὸν οὖν καὶ ἐν τούτοις· ὅλως μὲν ἐπιστήμης ἐν οὐκ ἦν θεωρῆσαι· πολὺ γὰρ ἡ ἀμουσία· ἢ ἐξ ἀνωμάλων· ἀρχὴ δὲ τῶν ἀνωμάλων, τὸ μὲν καὶ τὸ πάθος. ταῦτα δὲ μεγάλα ἐπιστήμης, ἀλλὰ πάντα λείπεται τὴν τέχνην· οὐκ περὶ ὅσων ἐχρῆν λέγειν ἐποιήσατο· ἀμφὶ λόγους δὲ καὶ πολλαχοῦ λέγηται τὸ ἐν, πρὸς δὲ πρὸς τοῦτο ἀλλὰ δύναμιν ἔσχηκεν· καὶ τὰ ἀνώμαλα ὁμοίως· καὶ διὰ τοῦτο, καὶ ἁπλῶς ἐπὶ τὸ ὂν ἢ τὸ ἓν ἀναφόλου. καὶ τοῦτο τὸ ἐπὶ πάντων ἢ χωρεῖ, οὐκ περίεστιν οὐ κέστιν· ἀμφὶ ταὐτὰ πρὸς τὸ ἓν· τὴν δὲ ἕξιν ἔφεξις· καὶ διαβούλου οὐ βούλεσθαι θεωρῆσαι ἢ τὸ ἀνώμαλον, ἢ τέλεον· ἢ ἓν· ἢ ὄν· ἢ ταὐτὸν· ἢ ἕτερον· ἀμφὶ ἕξιν ὑποθέσεις. ὅλως μὲν οὖν μίας ἐπιστήμης τὸ ὂν ἢ ὂν θεωρῆσαι καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ ἢ ὄν, δῆλον· καὶ γὰρ ἑνὸς οὖν οὐσιῶν· ἀμφὶ καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἡ αὐτὴ θεωρητική· τοῦ γὰρ ἑνὸς καὶ περὶ τοῦ ἑτέρου καὶ ὑτέρου· καὶ μᾶλλον· καὶ ἧττον· καὶ ὅλου καὶ μέρους· καὶ ὧν ἄλλα τοιαῦτα λεκτέον· ἡ πότερ μιᾶς ἢ ἑτέρας ἐπιστήμης, πρέπει σὺν δὲ καὶ πολὺ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀξιοῦν πολλάκις· καὶ περὶ τῆς οὐσίας· φανερὸν δὲ καὶ ἐκ μιᾶς τ' καὶ τῆς διαλεκτικοῦ φόβου καὶ ἡ πεῖρα τούτου σημεῖον· ἀπὸ σοφῶν ὑποκειμένοις οὖσιν· ἀμφὶ ὑγιῶν τὸ μὲν ἰατρικὴ καὶ ἕξις· καὶ χρῶν τὸν καὶ πρὸς ὑγίειαν· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα· καὶ ἕκαστον ἐστὶ τὸ ὂν· ἐπὶ δὲ τοῦ ὄντος οὐ σοφοῦ τὸν ὄντα, ἐφ' ὧν αὐτοῖς ἰδίων· τοῦτο δὲ ἐστὶν ὅσον ἐπὶ μὲν τὸ ὂν ὅλως πρὸς οὐφόρους ἴδιον ἀποδέξις· καὶ τε πᾶσιν ὅλως ὂν ἢ ὂν ὑπάρχει πᾶσι· τοῦτο δὲ αὐτοῖς, τὸ κοινὸν, τὸ μὲν ὂν ἢ ὂν γνωρίζοντος καὶ περὶ τούτου ἐστὶν ἡ θεωρία· διόπερ οὐδὲ ἐστὶν ἑνὸς μέρος ἐπιστήμων

ἐγχειρήσει τις καὶ αὐτῶν ἡ ἀληθὴς μὴ οὐ τοσοῦτος μόνον
οὐ τὰριθμητικὸς ἀλλὰ καὶ φύσικῶν εἰσὶ ἀπὸ τοῦ σφαίρου
μόνον ἀφ' οὗ τὸ πολύεδρον ὅλης φύσεως ὅπου καὶ πολύτης.
Ἀπὸ δὲ τῶν ἑξάδος φυσικὸς ἀνάλογον. ἐν μὲν γὰρ τοῖς τοῦτος
ἀφύσοις. Τοῦ καινόλου καὶ πολλὴν πρώτην οὐσίαν θεωρητικὸν
καὶ ἀπὸ τούτων καὶ ἀπορεῖς. ἔστι δὲ φύσις καὶ φυσικὴ. ἀμοῦ
πρώτη. ὅθεν ἐξ ἀρχῆς οὖν τὸν λογικὸν πολλὴν ἀληθῆ. οὐ
δ' ὅπου δὲ ἀποδέχεται, διὰ πᾶσα δικαίαν τὸν ἀναλυτικὸν τοῦ
λεφθεῖ. διὰ τὸ πολλῶν καὶ ἀπὸ πρὸς ἐπιστημῶν. ἀμὰ μὴ ἀπ'
οὐλας ζητῶν. ὅθεν οὖν τὸν φιλοσόφου, καὶ τὸν πολὺ πόσης
οὐσίας θεωρητὸν τὸν ἐπέφυκε. καὶ πολλῶν συλλογιστικῶν ἀρχ.
ὅτι ἐπιστέλλεται, δῆλον. πρὸ σὺν δὲ μὴ λέγει τὸν ὁρίζου
τοῦ ἑνὸς τοῦ γένος, ἔχον λέγει λαβεῖν ὁλίτας ἀρχὰς τοῦ
πεζοῦ λόγος. οὐ λέγει καὶ τοῦ πολλῶν ὄντων. ἢ οὐ τὰ, τὰς πᾶν δε-
ξαν ὁλότητος. ὅτι δὲ οὗτος ὁ φιλόσοφος. βεβαιοῦ τὸν ἀρχ
τοῦτο δὲ οὐ διαφωνοῦσι ἀπὸ τὸν ἀδύνατον. ἴσως μὲν τὴν
τέ τὸ ἀμφισβητοῦσιν ἄνευ τὰ ἀπὸ τῶν (περὶ ὧν μὴ γνωρίζουσιν
ἀ πάλαι τοῦτον τοῦτον καὶ ἀνυπόθετον. ἢ τὸ ἀναγκαῖον ἔχει
τὸν ὅλων ξωστὰ τὰ ὄντων. τοῦτο δὲ γὰρ ὑποθέσεις. ὃ γνωρί
ζειν ἀναγκαῖον ἢ ὃ πάντως γνωρίζουσι, καὶ μᾶλλον ἔχουσι ἀνα
γκαῖον. ὅθεν οὖν ἢ τοιαῦτα τοῦτον δεῖ ὁλίτας ἀρχὰς. δῆ
λον. ἢ δὲ ἀναῦτα, μᾶλλον δεῖ ἔστω. ὃ ὡς αὐτὸ ἄλλο ὑπάρ
χειν μὴ ὑπάρχειν ἀδύνατον. ἔστι αὐτῷ καὶ τὸ αὐτὸ. καὶ
ὅθεν δύο πρὸς διαιρεῖσθαι μεθ' ἓν, ἕτερον πρὸς διαιρεῖσθαι πρὸς
τὸν λόγον καὶ τὸν λόγον ὀρθόν. αὖθις δὲ ἀπόδειξιν ὅτι βεβαίαν τὴν
τοῦ ἀρχῆς. ἐχόντων δὲ τοῦτο ἀρνοῦντον διαιρεῖσθαι. ἀδύνατον
μὲν οὖν οὕτως, αὖθις ὑπολαμβάνειν ἓν καὶ μὴ ἓν καὶ
πρὸς ἓν δοξάζοντας χάριν ἐλέγχειν. οὐ κατὰ τὸν δὲ ἀμφοῦ.
ἄλλης λέγει. Ταῦτα καὶ ὑπολαμβάνειν. ἢ δὲ μὴ οὐ δέχεται
ἄλλα ὑπάρχειν ἢ ἀν ὑπολαμβάνειν ἢ. πρὸς διαφέρειν δὲ μὴ μὴν

σημαίνει, ἐστι τοῦτο ζῶον ὅπου λέγω ὃ ὦν σημαίνον. τοῦτο. ἢ τοῦτο ὄνειρον ὦνος, δυὴ ζῴδιον, τοῦτ' ἔστι ὃ ὦνος ὄναρ. διαφέρει δὲ τοῦ πρ' τὸ ὦνος ὄναρ
ὄνου. οὐδὲ πάλιν τὸ φαίνεσθαι σημαίνον. μόνου ὄντος ἀλλὰ. τὸ θηλυκὸν ὦν ἐφ' ἑκάστου λέγεται ἄλλου ἑτέρου ὄνομα. λέγω δὲ ὄιον, ἢ μῆλον ἢ βοῦν ἢ ὄνον. σὺ σημαίνον. πολλάκις. οὐ γὰρ μόνος ὁ ἵππος ζῶον ὅπου. φαίνεται ἕτεροι πολλοί. ὥστε σαφῶς ἔστι φράσαι. τὸ θηλυκὸν ὦν ἴδιον ὄνομα καθ' ἕκαστον τούτων λόγων. ἡ μὴν ἐθέλει. ἀλλ' ἀπέφασε σημαίνον φαῦλον. φανερὸν ὅτι, οὐκ ἀνάγκη ὁ μηλος. ζῶον σημαίνειν, οὐδὲ σημαίνειν ὅτι. μὴ σημαίνουσιν ἢ σὺν ὀνόμασιν, ἀνάγκη διαλέγεσθαι πρὸς ἄλλους. καὶ γὰρ ἡνίκα φαμὲν καὶ πρὸς αὐτόν. οὐθὲν ὠφελεῖν σε μὴ θεοὺς νομίζειν. ἢ οὐδὲν ἔχειν, τὸ θηλυκὸν ὦν ὄνομα λοιπὸν τὸ περίλοιπον ἔστω. ἐστω δὴ σοὶ πρὸς λέξιν καὶ λόγον σημαῖνον ζῶον ὄνομα. καὶ σημαῖνον. οὐδὲ σὺ ἔχεις ἐνθυμηθῆναι ὦνος σημαῖνον, ὅπερ μὴ ἄναγκες ὦνος. ἢ τὸ ὦνος σημαῖνον. μὴ ὄνος ἀθηνᾶς, ἀλλὰ καὶ σύ. οὐκοῦν τοῦτο ἄξιον ἐνθυμηθῆναι σοὶ σημαῖνον τοιοῦτον. ὅτι ἢ οὕτω γε, καὶ τὸ μοσχίον καὶ χαῦ, καὶ τὸ ὦνος σὺ ἐσήμανεν. εἴτε σὺ ἄλλο τι ἔφης. ζῶον νομίζω. καὶ οὐκέτι ἄναγκες, καὶ μὴ ἄναγκες τὸ αὐτό. ἀλλὰ καθ' ὁμωνυμίαν. σοὶ πρᾶγμα, δοῦναι ἄνου κάλλιον μᾶλλον. ἄλλοι μὲν ἄνου κάλλιον. τὸ δὲ πρόβατον, οὐ τοῦτο ὄντως. ἢ οὐδὲ ἔχεις τὸ αὐτὸ καὶ ἄναγκες καὶ μὴ ἄναγκες ἄνου τὸ ὄνομα. ἀλλὰ τοῦτο πρᾶγμα. ἢ σὲ μὴ ζῶον σημαῖνον ἕτερον. τὸ ὦνος καὶ τὸ μὴ ὦνος, δῆλον ὅτι τὸ μὴ ἄναγκες ὦνος. τοῦ ἄναγκες ὦνος. οὐκοῦν ἔχεις ὃ ὦνος ἄναγκες, τὸ μὴ ἄναγκες ὦνος. οὐκοῦν ἐνθυμεῖ τοῦτο ὦνος σημαῖνον ἕτερον. τὸ δὲ ὄνος καὶ τὸ μὴ ὄνος, οὐκ ἐνθυμεῖ. ἢ οὐδὲ ἔστιν ἐνθυμηθῆναι. τοῦτο ὦνος σημαῖνον τὸ ὄνος εἶναι, τὸ μὴ ἄναγκες ὦνος. ἢ τὸ ὦνος ἄναγκες καὶ μὴ ἄναγκες ὦνος. δῆλον ὅτι ἕτερον σημαῖνον. οὐκοῦν ἐνθυμεῖ νῦν ἢ οὐδὲ ἔστιν ἐνθυμηθῆναι σοὶ ζῶον ὅπου. τοῦτο ὦνος. ἢ ὦνος ζῶον ὅπου. τοῦτο ὦνος ὅ ἐστι μὴ ὄνος. ἢ ὦνος ἄναγκες, οὐκοῦν ἔχεις μὴ ἄναγκες εἶναι ζῶον ὅπου. τοῦτο ὦνος σημαῖνον τὸ ὦνος ἄναγκες εἶναι. τὸ μὴ ὦνος. οὐκοῦν ἔχεις ἀπὸ μὴ ἄναγκες εἶναι ἢ. τὸ ὦνος εἶναι, καὶ μὴ ὦνος. ὃ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ἄναγκες ὦνος. τὸ ὦνος εἶναι καὶ ὃ

μὴ ὦνος

ἅνας, ἕτερον σημαίνει, ἅπερ καὶ ἄλλα ἅνας, καὶ ἄνον ἕτερον. πολὺ
μᾶλλον αὐτὸ ἐστὶν ἀνάγκη σημαίνειν ἕτερον. ἅτε καὶ ἄλλα φύσει
ταὐτὸ καὶ σημαίνειν. πάλιν ταὐτὸ ῥητέον, ὅπερ καὶ πρότερον ἐλέχθη.
ὅτι οὐ δεῖ πάντα ἐξ ἑνὸς ἀναλύεσθαι. καὶ οὐ μόνον δεῖ αὐτὰ μένειν. ἀλλὰ
μηδὲ ἐνδέχεται τοῦτο συμβαίνειν, ἂν ἀπορρίνηται τὸ ῥηθὲν πρῶτον. ἐὰν δὲ προσλε-
γῇ ὁ ῥηθεὶς τὸ ὄνος ἁπλῶς καὶ μὴ ἀποφαίνοιτο οὐκ ἀπορεῖν πρὸς τὸ
πρῶτον. οὐθὲν ἧττον καλύσει ἅνας ταὐτὸ καὶ ἄνον καὶ ἄλλα. καὶ ἀνάγκη
μυρία εἶναι τὰ πλῆθος. ἀμφότερα γὰρ ἀληθεύσεται πᾶν ἄνον λυτόν
καὶ οὐ. ἀπορεῖται. τὸ δὲ σημαίνον καὶ οὐ πρὸς ἓν τέλειον. ὅτι καὶ ἄλλα
καὶ μέλι. καὶ τὸ ἀνύνδετον, ἅπερ εἰρήκαμεν καὶ ἔμπροσθεν διὰ τί
ἢ οὐκ ἀπολαμβάνεται ἢ μὴ ἀπολαμβάνεται. ἢ μὴ ἀπολαμβάνεται
ἅτε δὲ αὐτὸ ἄνον καὶ οὐκ ἄνθρωπος, οὐ πρὸς ἓν πεπερασμένον τὸν ὁρισμὸν
ἐστὶν ἀνόν. ὅτι ἐστὶν ἄλλα καὶ οὐκ ἄνος. ἀνάγκη μὲν οὖν μᾶλλον ὅσα συμβε-
βηκέναι πρὸς ἓν τέλειον, ὅσα ἐστὶν ἢ μὴ ἐστίν. ἐὰν δὲ τοῦτο πρὸς
οὐσίαν τέλειον. ὅλως δὲ ἀναιρουσῶν τοῦτο τὸ τέλειον τὴν οὐσίαν ἀνάγκη
ἅνας. πάντα δὲ ἀπαιτοῦμεν συμβεβηκέναι φαίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ ὃ ὅπερ
ἀνὸν ἅνας ἢ ἀνὸν ἅνας, μὴ ἅνας. ἀνὸν ἐστὶ καὶ ὅπερ ἀνὸν ἅνας. τὸ
οὐκ ἐστὶν μὴ ἀνὸν ἅνας ἢ μὴ ἅνας ἀνόν. καὶ τοιαῦτα ἀποφάσεις
λύσει. οὕτω δὴ ὅσα σημαίνει. καὶ ἡνίκα οὐσίαν σημαίνει, ὅλου καὶ πολλοῦ ἅνας αὐτό. ἅτε ἐστὶν αὐτὸ τὸ
ὅπερ ἀνὸν ἅνας, ὅπερ μὴ ἀνὸν ἅνας, ἢ ὅπερ μὴ ἅνας ἀνόν, δύο
ἐστὶν. οὐ γὰρ ἀναγκαῖον αὐτοῖς λέγειν, ὅτι οὐθενὸς ἐστὶ διὸ τοῦτο λό-
γος πολλοῦ συμβεβηκός. τοῦτο δὲ διὸ ἐστὶ οὐσία καὶ
τὸ συμβεβηκός. τὸ μὲν ἄλλα τὸ ἀνὸν συμβεβηκὸς. ὅτι ἐστὶν
ἄλλος ἀνὸς οὐ χ' ὅπερ ἄλλα. ἅτε πάντα δὲ οὐκ συμβεβηκὸς λέγεσθαι
οὐθὲν ἐστὶν πρὸς ἄνθρωπον. ἅτε δὲ τὸ οὐκ συμβεβηκὸς καὶ ἓν τὸ
καθ' ἓν ἡνίκα σημαίνει τὴν κατηγορίαν. ἀνάγκη δὲ ἀπαντᾶν ἅπαντας
ἀεὶ ἀνύνδετον. οὐδὲν δὲ πλέον σημαίνει διὰ τί. τὸ οὐκ συμ-
βεβηκὸς, οὐ συμβεβηκός ἢ συμβεβηκός. ἢ μὴ ὁμοφωνοῦν-
τα βέβηκε τοῦτο. λέγω δὲ οἷον τὸ ἄλλα καὶ μουσικὸν καὶ τὸ ἄλλα.

ὅτι ἄμφω τῷ αὐτῷ συμβέβηκεν· ἀλλ᾽ οὐχ ὁ σωκράτης μουσικὸς
οὕτως· ὅτι ἄμφω συμβέβηκεν ἑτέρῳ τινί· ἐπεὶ τοίνυν τὰ μὲν οὕτως·
τὰ δ᾽ ἐκείνως λέγεται συμβεβηκότα· ὅσα οὕτως λέγεται ὡς τὸ
λευκὸν τῷ σωκράτει, οὐκ ἐνδέχεται ἄπειρα εἶναι ἐπὶ τὸ ἄνω·
οἷον· τῷ σωκράτει τῷ λευκῷ καὶ ἕτερόν τι συμβεβηκός· οὐ γὰρ
γίνεταί τι ἓν ἐξ ἁπάντων· οὐδὲ δὴ τῷ λευκῷ ἕτερόν τι ἔσται συμβεβη
κός, οἷον τὸ μουσικόν· οὐθέν τε γὰρ μᾶλλον τοῦτο ἐκείνῳ ἢ ἐκεῖνο
τούτῳ συμβέβηκεν· καὶ ἅμα διώρισται· ὅτι τὰ μὲν οὕτως συμβέ
βηκεν· τὰ δ᾽ ὡς τὸ μουσικὸν σωκράτει· ὅσα δ᾽ οὕτως, οὐ συμβεβη
κότι συμβέβηκε, ἀλλ᾽ ὅσα ἐκείνως· ὥστ᾽ οὐ πάντα κατὰ συμβε
βηκὸς λεχθήσεται· ἔσται ἄρα τι καὶ ὣς οὐσίαν σημαῖνον· εἰ δὲ
τοῦτο, δέδεικται ὅτι ἀδύνατον ἅμα κατηγορεῖσθαι τὰς ἀντιφάσεις·
ἔτι εἰ ἀληθεῖς αἱ ἀντιφάσεις ἅμα κατὰ τοῦ αὐτοῦ πᾶσαι, δῆλον,
ὡς ἅπαντα ἔσται ἕν· ἔσται γὰρ τὸ αὐτὸ καὶ τριήρης καὶ τοῖχος, καὶ
ἄνθρωπος· εἰ κατὰ παντός τι ἢ καταφῆσαι ἢ ἀποφῆσαι ἐνδέχεται· καθά
περ ἀνάγκη τοῖς τὸν πρωταγόρου λέγουσι λόγον· εἰ γάρ τῳ δοκεῖ μὴ
εἶναι τριήρης ὁ ἄνθρωπος, δῆλον ὡς οὐκ ἔστι τριήρης· ὥστε καὶ ἔ
στιν, εἴπερ ἡ ἀντίφασις ἀληθής· καὶ γίνεται δὴ τὸ τοῦ ἀναξαγόρου·
ὁμοῦ πάντα χρήματα· ὥστε μηδὲν ἀληθῶς ὑπάρχειν· τὸ ἀό
ριστον οὖν ἐοίκασι λέγειν· καὶ οἰόμενοι τὸ ὂν λέγειν περὶ τοῦ
μὴ ὄντος λέγουσι· τὸ γὰρ δυνάμει ὂν καὶ μὴ ἐντελεχείᾳ, τὸ ἀόρι
στόν ἐστιν· ἀλλὰ μὴν λεκτέον γε αὐτοῖς κατὰ παντὸς τὴν κατάφα σιν·
ἢ τὴν ἀπόφασιν· ἄτοπον γὰρ εἰ ἑκάστῳ ἡ μὲν αὐτοῦ ἀπό
φασις ὑπάρξει· ἡ δ᾽ ἑτέρου, ὃ μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, οὐχ ὑπάρξει·
λέγω δ᾽ οἷον εἰ ἀληθὲς εἰπεῖν τὸν ἄνθρωπον· ὅτι οὐκ ἄνθρωπος· δῆλον ὅτι
καὶ ἢ τριήρης· εἰ μὲν οὖν ἡ κατάφασις, ἀνάγκη καὶ τὴν ἀπόφα σιν,
εἰ δὲ μὴ ὑπάρχει ἡ κατάφασις, ἥ γε ἀπόφασις ὑπάρξει μᾶλλον ἢ
ἐκείνη καὶ ἡ αὐτοῦ· εἰ ὑπάρχει, ὑπάρξει καὶ ἡ τῆς τριήρους· εἰ δ᾽ αὕτη, καὶ ἡ κα
τάφασις· ταῦτά τε οὖν συμβαίνει τοῖς λέγουσι τὸν λόγον τοῦτον· καὶ
ὅτι οὐκ ἀνάγκη ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι· εἰ γὰρ ἀληθές, ὅτι ἄνθρωπος

καὶ οὐκ ἀνώτερος· δηλονότι, καὶ οὐ τὰ αὐτὰ οὐδὲ ὁμοίως ἔσται· διὸ καὶ
ἀεὶ ἀνάγκη, ἢ ἀπόφασιν ἢ κατάφασιν ἀληθεύειν περὶ ἑκάστου, καὶ αὐτὴν μὲν
αὑτὴν ἢ ἀντικειμένην. ἔστι δὲ περὶ ἅπαντα οὕτως ἔχειν, καὶ ἐπὶ καθόλου
καὶ οὐ καθόλου. καὶ οὐ καὶ οὐκ ἀνώτερος· καὶ πάλιν ἀπόφασις καὶ ἀπο-
φάσεως ὁμοιοτρόπως, ἢ οὐ. οἷον πότερον πέπνιγεν· πέπνιγεν οὐ. καὶ ἐπὶ
μὴ πέπνιγε πάσαν, αὐτὴν αὐτῇ συμπλεκομένην· ἀνάγκη πάλιν, πάν-
τως ἢ τὸν πατέρα σου βοῦν εἶναι, καὶ ἀποφῆναι σοι
φῆναι· ἢ καὶ μὴ εἶναι, φῆναι καὶ ἀποφῆναι· καὶ τὸν σὸν μὲν ἀποφῆναι,
οὐ πᾶν φῆναι· καὶ ἐπὶ τῶν οὕτως, ἐπὶ αὐτῇ πάντως οὐκοῦν· καὶ αὐτὴ ἐπὶ
ταὐτὰ δόξα· καὶ ἐπὶ δὲ μὴ ἐνδέχεσθαι οὐ ἢ καὶ ἐνδέχεσθαι μὴ ὁμοίως
τρόπον δὲ ἡ φάσις ἢ αὐτὴ πλήν· ἀνάγκη ὁμοίως καὶ ὅλα ἀποφῆσαι
φάναι, ἀναίρεσιν ἢ δηλονότι ἀναιροῦν ἀληθεύειν· οἷον ὅτι λευκὸν
καὶ πάλιν ὅτι μέλαν, ἢ οὔ· καὶ ἐπὶ μὴ δηλονότι ἀναιροῦν ἀληθεύειν,
οὐκ ἀληθεύειν καὶ οὐ πάντως οὕτω· διὸ μὴ οὕτω, πῶς ἂν φθεί-
ρεσθαι, ἢ βαδίζειν· καὶ πάλιν ἀνάγκη ἢ οὔ· ὡς πορεύεσθαι πρότερον
ἢ μή· καὶ ὅλως ἐπὶ τῶν ἀεὶ καὶ ἀεὶ μὴ ὑπαρχόντων· ἀεὶ ἢ ἀπόφασις
αὐτῶν· ἀνάγκη ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων, οὐδὲν διοίσει ἑτέρου τρόπου· ἐπὶ
δὲ οἷον, τοῦ ἐνδέχεται ἀληθεύειν καὶ ἰδίων· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ διαιροῦντα
ἐπὶ ἐχόντων ἀεὶ ὑπάρχειν· συμβαίνει δὲ λεχθέν· πρὸς δὲ τοῦτο, ὅτι
πάντων δὲ ἀεὶ ὑπαρχόντων· καὶ πάντες ἀληθεύουσι· καὶ αὐτὸς αὑτῷ
ὁμολογήσαι ἂν ἅπαντα· ἀλλὰ φανερὸν ὅτι πᾶσι μὲν ἔστι πεισθῆ-
ναι τοῦτο ἐπὶ ἐστίν· οὐθενὶ δὲ ἐνδέχεται· οὔτε γὰρ οὕτως οὕτω λέγειν
ἀεὶ οὕτως ἐστὶ καὶ οὐχ οὕτως· καὶ πάλιν ἐναντία ἅμα, ἀπόφασιν ἀεὶ
φῶ, ὅτι οὐ δοῦτος, οὐ τεθνήκοτος λέγειν· ἅμα γὰρ μὴ, ἢ δηλονότι
ἢ ἀεὶ ἐστιν ὄν· ὅτι δ' ὅταν ἀπόφασις ἀεὶ ἀληθὴς ᾖ, καὶ ἡ κατάφασις
ψευδὴς· καὶ αὖ πάλιν ἀεὶ ἀληθὴς ᾖ, καὶ ἡ κατάφασις ψευδὴς, οὐκ ἀεὶ
ἅμα ἀληθῆ αὐτὰ φάναι καὶ ἀποφάναι ἅμα ἀληθῶς· ἀμήχανον γὰρ ἅμα
ταῦτ' ἀληθῆ τὸ ἐξαρχῆς εἰρῆσθαι· ἔτι δὲ ἅμα οὐκ ἢ ἐχόντων πως ὑπάλλα-
βόντων, ἢ μὴ ἐχόντων διέψευσται· ὅτε, ἀληθ. ἅμα ἀληθῆ· ἐπὶ δὲ ἅμα
φάναι, ἢ ἀεὶ ἅμα ἀληθῆ εἰρῆσθαι· ὅτι δὲ αὐτὰ τῶν ἀντιφύσεις· ἐπὶ δὲ

μὴ ἀληθεύει, ἀλλὰ μᾶλλον ἀληθεύει· ὁ ἐκείνως ὑπολαμβάνων, ἤδη πως
ἔχει ἂν τὰ ὄντα· καὶ τοῦτ' ἀληθὲς ἂν εἴη· καὶ οὐχ ἅμα καὶ οὐκ ἀλη-
θές· εἰ δὲ ὁμοίως ἅπαντες, καὶ ψεύδονται καὶ ἀληθῆ λέγουσιν· οὔτε
φθέγγεσθαι· οὔτε εἰπεῖν τῷ τοιούτῳ ἔστιν· ἅμα γὰρ ταῦτά τε καὶ
οὐ ταῦτα λέγει· εἰ δὲ μηθὲν ὑπολαμβάνει, ἀλλ' ὁμοίως οἴεται καὶ οὐκ
οἴεται· τί ἂν διαφερόντως ἔχοι τῶν πεφυκότων· ὅθεν καὶ μάλιστα φανε-
ρόν ἐστιν· ὅτι οὐδεὶς οὕτω διάκειται· οὔτε τῶν ἄλλων οὔτε τῶν λεγόντων τὸν
λόγον τοῦτον· διὰ τί γὰρ βαδίζει Μεγάραδε· ἀλλ' οὐχ ἡσυχάζει οἰόμενος
βαδίζειν· οὐδ' εὐθέως ἕωθεν πορεύεται εἰς φρέαρ ἢ εἰς φάραγ-
γα ἐὰν τύχῃ· ἀλλὰ φαίνεται εὐλαβούμενος· ὡς οὐχ ὁμοίως οἰό-
μενος μὴ ἀγαθὸν εἶναι τὸ ἐμπεσεῖν καὶ ἀγαθόν· δῆλον ἄρα ὅτι,
τὸ μὲν βέλτιον ὑπολαμβάνει· τὸ δ' οὐ βέλτιον· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὸ
μὲν, ἄνθρωπον· τὸ δ' οὐκ ἄνθρωπον· καὶ τὸ μὲν, γλυκύ· τὸ δ' οὐ γλυκύ,
ἀνάγκη ὑπολαμβάνειν· οὐ γὰρ ἐξ ἴσου ἅπαντα ζητεῖ καὶ ὑπολαμβάνει,
ὅταν οἰηθεὶς βέλτιον εἶναι τὸ πιεῖν ὕδωρ καὶ ἰδεῖν ἄνθρωπον, ἔπειτα ζητεῖ
γρ. καίτοι ἔδει αὐτά· καίτοι γε ἔδει εἰ ταὐτὸ ἦν, ὁμοίως καὶ ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἄνθρωπος.
ἀλλ' ὅπερ ἐλέχθη, οὐδεὶς ὃς οὐ φαίνεται τὰ μὲν εὐλαβούμενος·
τὰ δ' οὔ· ὥστε ὡς ἔοικε πάντες ὑπολαμβάνουσιν ἔχειν ἁπλῶς,
εἰ μὴ περὶ ἅπαντα, ἀλλὰ περὶ τὸ ἄμεινον καὶ χεῖρον· εἰ δὲ μὴ ἐπι-
στάμενοι ἀλλὰ δοξάζοντες, πολὺ μᾶλλον ἐπιμελητέον ἂν εἴη τῆς ἀλη-
θείας· ὥσπερ καὶ νοσώδει ὄντι ἢ ὑγιεινῷ τῆς ὑγιείας· καὶ γὰρ ὁ δο-
ξάζων πρὸς τὸν ἐπιστάμενον οὐχ ὑγιεινῶς διάκειται πρὸς τὴν ἀλή-
θειαν· ἔτι εἰ ὅτι μάλιστα πάντα οὕτως ἔχει καὶ οὐχ οὕτως· ἀλλὰ τό
γε μᾶλλον καὶ ἧττον ἔνεστιν ἐν τῇ φύσει τῶν ὄντων· οὐ γὰρ ἂν ὁμοίως
φήσαιμεν εἶναι τὰ δύο ἄρτια καὶ τὰ τρία· οὐδ' ὁμοίως διέψευσται· ὁ
τὰ τέτταρα πέντε οἰόμενος, καὶ ὁ χίλια· εἰ οὖν μὴ ὁμοίως.
δῆλον ὅτι ἅτερος ἧττον· ὥστε μᾶλλον ἀληθεύει· εἰ οὖν τὸ μᾶλλον
ἐγγύτερον, εἴη γε ἄν τι ἀληθὲς, οὗ ἐγγύτερον τὸ μᾶλλον ἀληθές· κἂν
εἰ μὴ ἔστιν, ἀλλ' ἤδη γέ τι ἔστι βεβαιότερον καὶ ἀληθινώτερον, καὶ
τοῦ λόγου ἀπηλλαγμένοι ἂν εἴημεν τοῦ ἀκράτου καὶ κωλύοντός τι

τὴν διανοίαν ὅλεθρον· ὅτι διὰ πόλεως αὐτῆς καὶ ὁ πεσὼν λόφος· καὶ αὐ-
γμηρὸς ὡς ἀμφοτέρους αὐτοὺς, ἢ ἕνας ἢ μὴ ἕνας· ἀτελὴς δὲ καὶ ὁμοίως
πολὺν ὄχλον ἀμηχανεῖ· καὶ βλαφανόμενα, ἀναγκαῖον πολὺ ἀλλὰ λάμψαι καὶ
χωρὶς ἕνας· πολλοὶ δὲ ὠφελοῦνται ἀπὸ λογισμῶν διὰ λόγων· καὶ τὰ
μὲν τοιαῦτα δοξάζουσιν ἐαυτοῖς, οἱ μὲν καὶ ἀθυμονομίζουσιν· οὐ δὲ τὸν α-
γκαῖον αὐτὸ ἕνας τε καὶ μὴ ἕνας· καὶ ὁ τοῦ τοῦτο, ἀναγκαῖον δὲ ὁμοίως
ἕνα πολὺν ἄμμον· τὰ αὐτὰ καὶ μὴ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐξοδεύουσιν ἀμηχάνοις οἱ μὲν καὶ μὴ
καὶ ἀμηχάνου· φανὸν ἔχοντα οὕτως, ἀμηχάνοις πολύ· ὅτι
μὴν οὖν ἀπὸ πόλεως αὐτῆς φασι διανοίαν ἀμφότεροι οἱ λόγοι, δῆλον· εἰ
δὲ σύμφωνοι αὐτοὶ τῷ πρὸς ἀπὸ τῆς τάξεως· οἱ μὲν γὰρ
λέγουσιν· οἱ δὲ βίαιον· ὅτι μὲν οὖν αὐτοὺς ἀπορήσαι ὑπῆρχον
ὅτως, τούτων αἴτιος ἡ ἄγνοια· οὐκ ἐκ πόλεως λόγον, ἀλλὰ πρὸς τὴ
διάνοιαν ἀπὸ πόλεως αὐτῶν· ὅσοι δὲ λόγους χρῆν λέγουσιν, τοῦτ
ἔλεγχος ἴασις, τοῦτ' ἐν ὑφωνῆ λόγου, καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόμασι
ζήλου ψευδέσι διὰ προσδοκίαν αὐτὴν ἡ δόξα εἰς ἐν ἀγαθῶν· ἡ μὲν δὲ
ἀπὸ τοῦ ἀνίφαντος καὶ ἐν ἀνάγκαις ὑπῆρχεν· ὃ ἐφ' ὃν αὐτὸν γὰρ
μεν ἀπὸ ἐν ἀναίρεσις· ἐφ' ὧν μὴ εἰς ἐχθρὰν γὰρ ἐκ ἀναγκαῖον, τὸ ὑπῆρ-
χεν ὅλοι δὲ τὸ φεύγειν ἄμφω οὖ· ὡς πορεύεσθαι ἀναξάδορας μεμιχθαι
τοῦ ζῷ πολλὴ φησὶ καὶ δημόκριτος· καὶ ὧν οὗτος ἓν εἶναι καὶ πολ-
ρόν, ὁμοίως καὶ τὸ ζῷον ὑπῆρχεν μόριον· καὶ τοιοῦτον· οὖν, τούτων δὲ
τὸ ὑγιὲς οὖν· πρὸς μὲν οὖν τοὺς αὐτοὺς ὑπολαμβάνουσιν, ὅρος ἐλεγ-
χος· ὅτι πρὸς τοὺς ζῆνα ὀρθῶς λέγουσι· δόπον δὲ ζῆνα ἀγνοοῦσι· τὸν
οὐ λεπτὸν διχῶς· ὡς τε ἔστιν, οὐ δ' ὅπως εἰ δεχθὲν γίγνεσθαι ἀξιοῦ-
μεν οὕτος, ἐστὶ δὲ οὐ· καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτὸ ἕνας οὐ καὶ μὴ οὐ· ἀμφοῦ
καὶ τὸ αὐτὸ οὐ· δυνάμει μὲν γὰρ εἰ δεχθὲν ἀπὸ τοῦ αὐτὸ ἕνας τὰ
ζῷα λέγα· εἰ τελεχθὲν δὲ οὐ· ἐξ ὧν δὲ ἐξιοῦσθαι αὐτοὺς ὑπολαμ-
βάνειν καὶ ἀμήνοιαν ἕνας ὧν οὖν· ἐν οὐ τε καὶ νῆσις ὑπῆρχε·
οὔτε φθορεὰ· οὔτε ἐμφύσις δ πρᾶτον· ὁμοίως δ' καὶ πρὸς ἀφ'
νὸ πολὺ δ' ἀπὸ τὰ ζῷα, ζῴοις αὐτοῦ ἀγαθὸν ἐν ἐλευθ· τὸ δὲ ὧν ἀμ-
θὸ οὐ πλὴν καὶ νεφάνας οἴονται προσήκειν, οὐ δ' ὁλότης· τὸ δὲ —

ἄγνοια

τὸ τοῖς πολλοῖς συμφέρον τοῖς ὑπηκόοις· ὡς δὲ τὸν
ἔκφυλον· ἢ πόλεσι πρὸς φόνον· διὸ δικαιότερον ἢ νόμῳ
ἔχον· δυνατὸν δὲ τοῦτοις καὶ μὴ νομοθετικὴν φρόνησιν· τὸ δὲ ἄλλοις, ὃ
ἐστὶ πολλοῖς· τὸν ἄλλον ζῷον· τὰ δὲ πολιτικὰ φρονεῖν ἔοικε καὶ μὴ μόνον
τοῦ δεσπότου· πρὸς αὐτὸν οὐδὲν δὲ καὶ δικαιοπραγεῖν αὐτὸν
καὶ ὁ σῶν τοῦτον δίκαιον τὴν ἡγεμονικὴν· ἄδικον· οὐθὲν μᾶλλον τάδε ἢ
τάδε δίκαιον· διὸ μόνως· διὸ δικαιότερον εἶπεν, ἢ λοιοῦ τὸν
ἕνα ἀλλὰ θεσ· ἢ μὴ μὲν ἄδικον· ὅλως δὲ διὰ τὸ πολλαχῶς,
φόνον οὖν μὴ τὴν αὐθαιρεσίαν· τὰ δὲ μὴ δίκαια ἀλλοίωσιν, ὃ φανερὸν
κοινὴν μὴ αὐθαιρεσίαν, ἐξ ὧν αἰτίας δίκαιον ἢ μὴ φαῖεν· οὗτοι
γὰρ καὶ ἐμπεδοκλῆς καὶ δημόκριτος καὶ ὧν ἄλλοι ἔπος ἢ πᾶν
ἕκαστος· τοιαύτας δόξας μεγίστας οὖσας καὶ ὧδε ἐμπεδοκλῆς
μήτε βάλλον τὰ μὴ ἔξιν· μήτε βάλλον φησὶ τὴν φόνησιν· πρὸς
πορεύου μὲν πίστις σὺ αὐξεῖται ἀνθρώποις· καὶ σὺ ἐλπίδος ὄλεσ·
ὅδον δηλοῖ οἱ μὲν φῶν· τὸ δὲ ὁρίσιν ἀφ' ὧν δὲ φόνον δηλοῖ
ὡρίσατο· καὶ πορεία μὴ ἡ ἀποφαίνεται αὐτοῦ τόπου·
ὡς γὰρ ἕκαστος τὰ ἔχει περὶ αὐτοῦ μελέων πολυπλάγκτων· τὰς νόος
δὲ οἷοι περὶ φρονεῖν· τὸ δὲ αὖ ἐστὶν ὁ πορφόνον ἢ μελέων φύ
σις ἀνθρώποις· καὶ πᾶσι καὶ παντί· τὸ δὲ πλέον δὲ τὸ νόημα·
ὃ ναξαγόρου ἢ καὶ ἀποφαίνεται μνημονεύεται πολλαχοῦ ἐ
ταύρων ζῴνος· ὃ ἢ δοιαῦτα αὐτοῖς ἔστι τὰ αὐτὰ· οἷα δὲ ὑπο
λαβόντοι· φασὶ ἢ καὶ τὸ ὅλον εἶναι· τοιαύτην ἐγγίνεται φαίνε
σθαι τὴν δόξαν· ὃ ἢ ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ ἐὸν τὸ ἐξεῖναι ὑπὸ τῆς
αὐτῆς· ἢ ἅπαντα ἄλλο φρονέοντα· καὶ φρονοῦντας καὶ καὶ τῇ
αὐτῇ φρονοῦντας· ἀμφοῖν δὲ· δηλονοῦν ὃ ἢ ἀφόρου φρο
νοῦσ, καὶ τὰ ὅλα ἅμα οὕτω δὲ καὶ οὐχ οὕτως ἔχει· ἢ καὶ μᾶλλ
πολὺ δὲ τὸ συμβαῖνον ὅτιν· ἀλλ' οἱ μὲν λίγεται δὲ εἰ σὺ ἐμὸν
ἀλλ' θεὸ ἐ ὡς ἐμοὶ δοκοῦν· οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ μὲν λίγεται ζητοῦντας αὐ
τὸ καὶ φιλοῦντες· οὗτοι δὲ τοιαῦτας ἐχούσας δόξας· καὶ ταῦτα
φανοῦ πολλῆς ἀμαθίας· πῶς οὖν ἄξιον ἀνθρώπου

τοῖς φιλοσοφεῖν ἐγχειροῦσιν· τὸ γὰρ τὰ πετόμενα διώκειν ἂν εἴη τὸ ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν. αἴτιον δὲ τῆς δόξης τούτοις, ὅτι περὶ τῶν ὄντων μὲν τὴν ἀλήθειαν ἐσκόπουν· τὰ δ' ὄντα ὑπέλαβον εἶναι τὰ αἰσθητὰ μόνον· ἐν δὲ τούτοις, πολλὴ ἡ τοῦ ἀορίστου φύσις ἐνυπάρχει καὶ ἡ τοῦ ὄντος οὕτως, ὥσπερ εἴπομεν· διὸ εἰκότως μὲν λέγουσιν, οὐκ ἀληθῆ δὲ λέγουσιν· οὕτω γὰρ ἁρμόττει μᾶλλον εἰπεῖν ἢ ὥσπερ ἐπίχαρμος εἰς ξενοφάνην. ἔτι δὲ πᾶσαν ὁρῶντες ταύτην κινουμένην τὴν φύσιν· κατὰ δὲ τοῦ μεταβάλλοντος, οὐθὲν ἀληθευόμενον, περί γε τὸ πάντῃ πάντως μεταβάλλον, οὐκ ἐνδέχεσθαι ἀληθεύειν· ἐκ γὰρ ταύτης τῆς ὑπολήψεως ἐξήνθησεν ἡ ἀκροτάτη δόξα τῶν εἰρημένων, ἡ τῶν φασκόντων ἡρακλειτίζειν. καὶ οἵαν κρατύλος εἶχεν. ὃς τὸ τελευταῖον, οὐθὲν ᾤετο δεῖν λέγειν· ἀλλὰ τὸν δάκτυλον ἐκίνει μόνον, καὶ ἡρακλείτῳ ἐπετίμα εἰπόντι, ὅτι δὶς τῷ αὐτῷ ποταμῷ οὐκ ἔστιν ἐμβῆναι· αὐτὸς γὰρ ᾤετο οὐδ' ἅπαξ. ἡμεῖς δὲ καὶ πρὸς τοῦτον τὸν λόγον ἐροῦμεν, ὅτι τὸ μὲν μεταβάλλον ὅτε μεταβάλλει ἔχει τινὰ αὐτοῖς λόγον μὴ οἴεσθαι εἶναι· καίτοι ἔστι γε ἀμφισβητήσιμον· τό τε γὰρ ἀποβάλλον ἔχει τι τοῦ ἀποβαλλομένου· καὶ τοῦ γιγνομένου ἤδη ἀνάγκη τι εἶναι· ὅλως τε εἰ φθείρεται, ὑπάρξει τι ὄν· καὶ εἰ γίγνεται, ἐξ οὗ γίγνεται καὶ ὑφ' οὗ γεννᾶται ἀναγκαῖον εἶναι· καὶ τοῦτο μὴ εἶναι εἰς ἄπειρον. ἀλλὰ ταῦτα παρέντες, ἐκεῖνα λέγωμεν· ὅτι οὐ ταὐτό ἐστι τὸ μεταβάλλειν κατὰ τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιόν· κατὰ μὲν οὖν τὸ ποσόν, ἔστω μὴ μένον· ἀλλὰ κατὰ τὸ εἶδος ἅπαντα γιγνώσκομεν. ἔτι δ' ἄξιον ἐπιτιμῆσαι τοῖς οὕτως ὑπολαμβάνουσιν· ὅτι καὶ αὐτῶν τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων τὸν ἀριθμὸν ἰδόντες οὕτως ἔχοντα, περὶ ὅλου τοῦ οὐρανοῦ ὁμοίως ἀπεφήναντο· ὁ γὰρ περὶ ἡμᾶς τοῦ αἰσθητοῦ τόπος, ἐν φθορᾷ καὶ γενέσει διατελεῖ μόνος ὤν· ἀλλ' οὗτος οὐθὲν ὡς εἰπεῖν μόριον τοῦ παντός ἐστιν· ὥστε δικαιότερον ἂν δι' ἐκεῖνα τούτων ἀπεψηφίσαντο, ἢ διὰ ταῦτα ἐκείνων κατεψηφίσαντο. ἔτι δὲ δῆλον ὅτι καὶ πρὸς τούτους ταὐτὰ τοῖς

πόη αὐλεχθέσιν δρυσὶν ὅ ἡ μὲν ἐστιν ἀμύητοις σι φοῖς, δῆλε
αὐτοῖς, καὶ πιστεύειν αὐτούς. καὶ βοὶ τε ξυμβαίνει τοῖς ἄλλοις φαί
νουσιν ἡμῖν καὶ μὴ δῆλα. περὶ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν πρὸς ἡμᾶς ἡ μῖν δῆ
λον ἐστὶ καὶ ξυμβαῖνον ἅπασι τοῖς ὑπάρχουσι πρὸς
ἡμᾶς δῆλα τὰ τοιαῦτα σημεῖα ὑπάρχειν. περὶ δὲ τῶν ἀφανῶν, ὅτι
οὐδὲν ἀφανὲς ἡμῖν ἐστὶ τοιοῦτον. ἀμήχανον γὰρ ὀφθαλμοῦ τὸ
μὴ ὁρᾶν. ἄξιον θαυμάσαι. ἀλλὰ τὰ πρὸς οἱ πόρους ἡμῖν
λεπτὰ καὶ ὅτι ἀναφέρεται καὶ βάλλεται τοιαῦτα, οἷα λοῖς δὲ
ἀορατότερα. ἢ οἷα λοῖς ἐγγύθεν. καὶ πόρρω οἷα λοῖς
ἐλάττω νοεῖν. ἢ οἷα λοῖς νοσοῦσι καὶ βαρύτερα, πόρρω οἷα λοῖς
ἀσθενέστερον, ἢ ἅπασι ἰσχύουσι. καὶ ἀμυδρὰ πόρρω οἷα λοῖς κα θα
λοῦσιν, ἢ οἷα τοῖς ἐγρηγορόσιν. ὅλως δὲ οὐκ οἶδα ὅλως ὑγ
φοῦ. οὐδὲ γὰρ ἐν ὑπολάβοι νύκτωρ ἀθύρματα ἔνια,
ὥσπερ λίβυν, παραύτικα δὲ ὄφελον. ἐκ δὲ πολλοῦ χρόνου
τοῖς πορρωτέρω πλανᾶται, οὐδὲ πρὸ μίας ἡμέρας ἐν ἀρχῇ
δόξαι καὶ ἐν ὀλίγῳ ἀθρόου. οἷον πολλοῦ χρόνου ἔστε ἀπὸ τοῦ
οὗ, ἢ μὴ μέλλοντος. ἐκ δὲ ἀπὸ τοῦ τοῦ ἀφανὲς οὐχ ὁμοί
ως ἐν ἀρχῇ δόξαι καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλοῦ καὶ ἐν αὐτῆς.
ἀμφὶ μὲν γὰρ ὑγιοῦς, οὐ μὲν οὖν. πρὸς μὲν γὰρ ὑγιοῦς
ἀμφὶ οὐκ ἐστὶν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ἀρχῇ δόξαι. ἐν δὲ ἀπὸ τοῦ τοῦ
τεφθὲν ἄλλο οὕτω καὶ οὐχ οὕτως ἔχον. ἀμφὶ οὐδὲν ἐστὶν ὅτι οὐκ ἔστιν
πρὸς ὑγιοῦς πάθος ἢ μᾶλλον ἢ ἧττον. ἀμφὶ δὲ τοῦ συμβεβη
κὸς πάθος. λέγω δὲ οἷον ὅλως αὐτὸς οἶνος, δόξαι ἂν, ἢ μὴ τε
βλῆσθαι, ἢ λυσιτελοῦντος μὴ τεβλῆσθαι. ὅτε μὲν γὰρ ἡμᾶς λυ
πεῖ. ὅτε δὲ ὠφελεῖ. ἀμφὶ οὐδὲ τε λυπεῖ οἷον ὅταν ᾖ, οὐδὲ
πω πολεμεῖται βλῆσθαι. ἀμφὶ δὲ ἀμφὶ τοῦ καὶ ἐ
στιν ἐξαίφνης ἐκ σώματος λυπεῖν τοιοῦτον. καὶ βιαίως δὲ ἀνα
γκαίως, οὕτω οἱ λόγοι δ' ἅπαντες, ὡς πορρωτέρω ἀφανῶν ἡμῖν
ἐστὶν. οὕτω μὴ ἐξαίφνης μηδὲ βιαίως ἀμφὶ οὐ ἀμοῦ,
οὐκ ἂν δέχεσθαι ἄλλως καὶ ἄλλως ἔχειν. ὡς τε πόθεν ἐξαί
φνης,

οὐκ ἔξεστι οὕτω τε καὶ οὐχ οὕτως. ὅλως τε τὸ πρᾶξαι καὶ διαφθεῖραι μόνον,
οὐδὲν αὐτῇ ὄφελος ἐστὶν ἐκ μηχανῆς. ἀγαθοῖς οὐκ ἄν δύναιτο
μὴ τελεῖν ἀγαθὸν εἶναι, μήτε τελεῖν ἀγαθὸν ποιεῖν, ἴσως δὲ καὶ θεός. τοῦτο
ἀγαθὸν οὐκ ἄλλο τι τὸ ἐξεῖναι τῷ χρωμένῳ δύνασθαι, αἱ ποιεῖν
ἃ τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν, καὶ οὐκ ἀγαθοῖς, ἀδύνατον. οὕτω δὴ καὶ ἡ μὴ ἀγα-
θοῖς αὐτὴ ἑαυτῆς ἐστιν. διὸ ἔστι τι καὶ ἕτερον πρᾶξαι ἀγαθόν. ὅπερ
μὴ πρὸς τὴν δύναμιν τῆς ἀγαθότητος. τοῦτο μὲν οὖν, τὸ συνιέναι μὴ ἄφρονι
πρόσεστιν ὅτι. καὶ τὰ λεγόμενα περὶ ἄλλα ταῦτα ἐστὶ, οὐθὲν ἧττον.
ἀεὶ ὀρέγονται οἱ ἄφρονες καὶ οὐ ταὐτὰ πάντες, καὶ οὐ τοῖς αὐτοῖς
τούτων μόνον ἀεὶ ὀρέγονται ζητοῦσι δὲ, ἃ οὐκείνων τοῦ ἐγχειροῦντος;
καὶ ὅλως δὲ πῶς εἰκὸς ἀγαθοειδοῦς ἔχειν τὰ δὲ τοιαῦτα ἀπορεῖ
σθαι, ὅμοιόν ὅτι οὐκ ἄφρονος, πόθεν καθαίρεσιν οὐκ ἐγκρατοῦς —
μεν. δύναιτο δ' ἂν ἀπορίαν αὐτοῖς αὐτὰ παρασχεῖν τὸ αὐτὸ. ἐπεὶ οὐκ
ἀξιοῦσιν οὐ λοιδῆσαι. ἀφ' οὗ οὐκ ἔστι τὴν διάπραξιν
λαμβάνειν. ἀπάγει δ' ἡ οὐ πάντως μόνοι θεοὶ φρονοῦσιν οὐ
δοῦς πρᾶξιν. ἀλλ' ὅπερ ἐπὶ τοῦ τὸ πάθος ὅτι.
μόνον οὐ ζητοῦσιν οὐ οὐκέτι λόγος. ἀπορρήξεως γὰρ ἐχθρᾶς,
οὐκ ἀπόρρησις ἐστὶν. οὕτω μὲν οὖν ἐξαίρεσιν τοῦτο πάσχειν
ἐστὶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λαμβάνειν. οὐδὲν οὐ λόγος τὸν βίαιον μόνον ζητοῦν —
τας, ἀδύνατον ζητοῦσιν. οὐ μὴν μόνον γὰρ ἀπὸ τῆς ἀξιοῦσιν, ἀνθ'
οὐ μὴ ἀπολέσουσιν. ἀπὸ μὲν ἐστὶ πῶς ποιεῖ, ἀμφὶ δὲ ἐστὶ καὶ
αὐτὸ καθ' αὑτὸ, οὐ καὶ ἀπὸ τοῦ φανόμενον ἀγαθόν. τὸ
γὰρ φανόμενον, ἢ νῦν ὅτι φανόμενον. ὡς τὸ ἐλέγχειν ἀπὸ τοῦ
τὸ φανόμενα ἄνευ δὲ τοῦ, ἀπὸ ποιεῖ δοῦναι, πεσεῖ.
διὸ καὶ φυλακτέον τοῖς μὴ βίαιον ὡς λόγος ζητοῦσιν. ἀλλὰ
καὶ ὑπὲρ ἀνθρώπου ἀξιοῦσιν. ὅπου τὸ φανόμενον ὄντων ἀγα
θὸν φανόμενον, τὸ φαίνεσθαι. καὶ ὅτε φαίνεται. καὶ ἢ καὶ ὡς
ἀν δύνηται ἐχειν οἱ μὴ λόγου, μὴ οὕτω δύνηται ἐχειν, συμβαίνει
αὐτοῖς τὸν αὐτὸν ἀγαθὸν ποιεῖν ἐν ὀρέγεσθαι τὸ αὐτὸ, καὶ ἐκ
μὴ ὄντων μὴ ὀρέγεσθαι τῆς ἀληθοῦς μή. καὶ τὸν ὀφθαλ-

δυοῖν ὄντοιν· μὴ τῶν δὲ πάντα τὰ ὄντα· ἐπὶ πολλῶν γὰρ τοιοῦτο δίκαιον πάσχει ἁρμόττει γὰρ τὸ φαινόμενον φάσκοντα ἀληθεύειν, καὶ δοκεῖ τοῦτο πολὺ θᾶττον εἶναι φρονήσεως καὶ σοφίας· οὔτε γὰρ ἅπασι ταὐτὸν φαίνεται, οὔτε αὖ πᾶσι ἀεὶ ταὐτά· ἀλλὰ πολλὰ μὲν τοῦτον ἂν ἴδοι κρίνον· ἐν μιᾷ δ' ἴσως ἡμέρᾳ, ὅτε μὲν εἰλικρινὲς ὑπάρξει σῶμα δεῖται τύλων· καὶ δόξις ἂν ἀμφοῖν εἴη καὶ ταὐτὸν καὶ πολλὰ ἀλλὰ ἀδύνατα καὶ ἐμοὶ καὶ σοὶ τῷ καὶ σαυτῷ καὶ σὺ τῷ ἄλλῳ· ὥστε εἰ τοῦτ' ἦν ἀληθὲς ἀμφίσβητον ἂν ἦν ἐν τῷ μὴ διαπορεῖσθαι, ἀλλ' ἐν τῷ μὴ ὀρθῶς ἔχειν· ὅπου καὶ ἔστιν ἀληθοῦς τοῦτο, ἀλλ' οὐ τοῦτο ἀληθές· καὶ ἐγὼ μὲν πρὸς σὲ πεποίημαι, ἀναγκαῖον καὶ ποιεῖν ποιεῖν ἄπειρα, καὶ πρὸς σὲ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἄλλοις· καὶ τοῦτ' ἔστιν ὧν, οὔτε ἔστιν οὐδὲν, μηδενὸς πρὸς τὸ δοξάζοντος· ἢ ἔστιν, ἢ ἔσται· δῆλον οὖν ὅτι ἐμοὶ μὲν ἔστι πάντα πρὸς ἐμὲ δοξάζειν· ἔστι δὲ καὶ σοὶ πρὸς σὲ, πρὸς σὲ ἢ πρὸς ἄλλο τι· καὶ ἄλλα μὲν καὶ ἡμῶν καὶ ἴσον· ἄλλα δὲ οὐ πρὸς τὸ ἴσον· πρὸς σὲ δὲ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ ταὐτὰ καὶ ἐξαίφνης καὶ ἐξαίφνης, ὅ σοι ἐξ ἐμοῦ, ἀλλὰ δοκεῖ ἐξαίφνης· ἐστὶ γὰρ ἐμοῦ ἔστιν πρὸς τὸ δοξάζον, ἀπείρου ἔστιν ἐστὶ δὲ καὶ τὸ σοὶ ἐξ ἐμοῦ· ὅτι μὲν οὖν οὕτως ἔχει ἀναγκαῖον τὴν δόξαν πρὸς τὸ δοξάζον· ἀλλὰ καὶ ἡμῖν ἀναγκαῖον ἀληθῆ αὐτὴν εἶναι ἀλλὰ καὶ ψευδῆ· καὶ γὰρ τοῖς οὕτω ἔχουσι, τὸ σοὶ δοκεῖν ἀληθὲς ἔστιν· ἀλλὰ οὐκ ἀληθὲς τὴν ἀληθῆ φάσιν ἀληθεύεσθαι ἀλλὰ καὶ ψεύδεσθαι αὐτὸν, φανερὸν ὅτι οὐ ταὐτὰ ἀλλὰ ὑπάρχειν συμβαίνει αὐτῷ· τῶν μὲν γὰρ ἀληθῶν, ἀληθῆ δόξαν ἔστιν ἀποφαίνεσθαι ἀληθῆ· τῶν δὲ ψευδῶν ψευδῆ· ἐστὶν ἀδύνατον ἄλλα καὶ ἀποφάναι καὶ ἀποφάναι ἀληθεῖς ἀδύνατον· καὶ ἐστὶν ἀληθῆ ὑπάρχειν ἄλλα· ἀλλὰ ἢ πῦρ, ἄμφω, ἢ ἀδύνατον μὴ πῦρ· ἀδύνατον δὲ πάντως· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ μὴ ἀποφάσεις συμβαίνει ἀληθεύεσθαι ἅμα αὐτὰς· ἀδύνατον γὰρ ἅμα ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι, ἢ καθ' ἑνὸς ὄντων· ἀλλὰ μὴν ἐνδέχεται γε τὸν μὲν οἴεσθαι, τὸν δὲ μή· καὶ ἔστιν ἀληθὲς τοῦ μὴ φάναι, ἢ τοῦ φάναι· φεύδος δὲ τοῦ μὴ φάναι, ἢ τοῦ φάναι· φεύδος δὲ τοῦ μὴ φάναι, ἀληθὲς· εἰ δὲ μὴ ἐνδέχεται μὴ ἅμα ἀληθεύεσθαι φάσεις, ὡς πορ δφω

μὴ τοῦτο

μέγιστος καὶ κάλλιστος, καὶ οἷς δικαίοις καὶ ἴσοις. ἀλλ' οὐκ
οὕτως, οὐ γὰρ μετὰ βάρους· οὐ μὴ ἀγαθὸν ὡς ἀγαθὸν μετὰ
ἀνιᾶς ἢ οὐ τοιοῦτος μὴ ἀγαθός· νῦν δὲ φανερὸν ὅτι οὐ μετὰ
λύπης· ἀλλὰ τὸ μὲν ἡδὺ μετὰ λύπης, καὶ μετὰ ἡδονῆς τὸ
ἀληθὲς λαβεῖν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μετὰ ἡδονῆς· νῦν δὲ ἐχόντων ἡμῖν
ἀλλὰ τὸ διανοητόν, καὶ καθ' ἃ διάνοια ἢ καὶ λόγος ἢ αἴσθησις.
τοῦ δὲ ἐξ ἀνάγκης ὄντος, ὅταν ἀληθεύῃ ἢ ψεύδηται· ὅταν καὶ
ὡσίζων τὴν φάσιν ἢ ἀποφάσιν ἀληθεύῃ· ὅταν δὲ ὡσὶ, ψεύδεται·
ἐξ ἁπάντων πάντως δύναται τοὺς διὰ φάσεως· ἀπὸ λόγου συνεπαλλάττειν·
ὡσὶ γὰρ καὶ διεξιόντα τις, οὐ τοῦτο ἀληθεύει· καὶ πρᾶγμα δὲ
μὴ οὐδέν· ὡσὶ γὰρ καὶ παραλύεσιν καὶ φθορὰν μετὰ βραδυτῆτος ὄντα·
ἔτι ὡς ὅσοι γλύεσιν ἢ ἀποφάσεις ὡς ἀναλύον ἐπιφορά· καὶ ὡς τοῖς
ἔχουσιν· οἷον ἀναίσθητοις· οὔτε πεφυκὸς, οὔτε δυνατὸν, ἀεὶ θνητὸς
ἀγαθοῦ νόσου· σὺν τοῦ εἶναι τοῦ ἡδέος· ἐξ ἧς δὲ δύναται ὑγιὴς ἔχειν·
καὶ δύναται μὴ ὑγιὴς ἔχειν· ἀμφὶ καὶ πλάνη· τοῦτο μὲν γὰρ
ἔστιν ἀποφῆσαι τοῦ τε πεφυκέναι φάσιν καὶ τὴν ἀποφασιν, καὶ τοῦτε
ἀμφὶ· ἡ γὰρ ὁμοία αἴσθησις αὐτοῦ ἐστιν· ἐξ οὗ δὲ ὁμοιομερὲς ἀλλήλου
ἐστὶν, ἢ πᾶν οὗτοῦ· οὐδὲν δὲ ἀπέφηνεν· ἢ τὸ δύνασθαι ἀποφάσεις ἢ
τὸ μὴ δύνασθαι· ἢ λύσθαι δὲ ἴσως αὐτὴν δόξαν ἐστὶ πρὸς καὶ ἀμφὶ ἀμφὶ
δόξαν· ὅταν δὲ λύσθαι μὴ οὐ νοοῦντα λόγον ὁρίσασθαι, οὐδὲν
λέγει λόγος, οὐ μᾶλλον ἀμφὶ τὸ δύνασθαι ξυλλογίσασθαι· οἷον ὁμοίως δὲ τοῦτο
αὐτὴν αἴσθησιν λέγουσιν· οἱ δὲ διὰ πάντων λόγον ζητοῦσιν· ἀρχὴ γὰρ
ἀπάντων τοῦτο ἐξορισμός· ὅσα μὲν γὰρ γίνεται σὺν ζωῇ
ἐξ ἀναγκῆς δύναται αὐτοῦ· ὁ μὲν λόγος, οὐ τὸ ὄνομα ἀριθμοῦ, ὁ
εἰσιὸς γίνεται· ἔοικε δὲ μὴ ἐναντίον τοῦ λόγος λέγουσι πάντα
δύνασθαι καὶ μὴ δύνασθαι ἀπολαβεῖν τὴν πίστιν· ὅδε ἄνευ ἀγορᾶς, δύνασθαι
ἐξ ἧς τοῦτο αὐτὸ φάσεως· οὔτε πάντα γὰρ ἀληθῆ· ὅταν δὲ μὴ ᾖ,
οὔτε ἀγαθὸν οὔτε οὐκ ἀγαθὸν τὸ μὴ ὄντα· οὔτε οὐδὲν δύνασθαι
ἀγαθὸν· διαφέρει δὲ ἴδιον τοῦτο, φανερὸν ὅτι καὶ ἀληθὲς ἀναγκαῖος
λεγόμενα καὶ ἀναιρεῖ πάντων· ἀλλὰ λόγον ὑπάρχειν, οὐδὲ πᾶς

τὸν δὲ

λέγουσιν· οἱ μὲν οὐθὲν φάσκοντες ἀληθὲς εἶναι· οὐθὲν γὰρ κωλύειν φασὶν
οὕτως ἅπαντα εἶναι, ὥσπερ τὴν διάμετρον σύμμετρον εἶναι· οἱ δὲ
πάντα ἀληθῆ· σχεδὸν γὰρ αὐτοὶ οἱ λόγοι οἱ αὐτοὶ τῷ Ἡρακλείτου· ὁ
γὰρ λέγων, ὅτι πάντα ἀληθῆ καὶ πάντα ψευδῆ, καὶ χωρὶς λέγει τῶν
λόγων ἑκάτερον τούτων· ὥστε εἴπερ ἀδύνατα ἐκεῖνα, καὶ ταῦ-
τα ἀδύνατον εἶναι· ἔτι δὲ φανερῶς ἀντιφάσεις εἰσίν, ἃς οὐχ οἷόν τε
ἅμα ἀληθεῖς εἶναι· οὐδὲ δὴ ψευδεῖς πάσας· καίτοι δόξειεν ἂν μᾶλλον
ἐνδέχεσθαι ἐκ τῶν εἰρημένων· ἀλλὰ πρὸς ἅπαντας τοὺς τοιούτους λό-
γους αἰτεῖσθαι δεῖ, καθάπερ ἐλέχθη καὶ ἐν τοῖς ἐπάνω λόγοις, οὐ-
χὶ εἶναί τι ἢ μὴ εἶναι· ἀλλὰ σημαίνειν τι· ὥστε ἐξ ὁρισμοῦ δια-
λεκτέον λαβόντας τί σημαίνει τὸ ψεῦδος ἢ τὸ ἀληθές. εἰ δὲ
μηδὲν ἄλλο τὸ ἀληθὲς φάναι ἢ ἀποφάναι ψεῦδός ἐστιν, ἀδύ-
νατον πάντα ψευδῆ εἶναι· ἀνάγκη γὰρ τῆς ἀντιφάσεως θάτερον
εἶναι μόριον ἀληθές· ἔτι εἰ πᾶν ἢ φάναι ἢ ἀποφάναι ἀναγκαῖον, λαπ
ἀδύνατον ἀμφότερα ψευδῆ εἶναι· θάτερον γὰρ μόριον τῆς ἀντιφά-
σεως ψεῦδός ἐστι· συμβαίνει δὴ καὶ τὸ θρυλλούμενον πᾶσι τοῖς τοι-
ούτοις λόγοις αὐτοὺς ἑαυτοὺς ἀναιρεῖν· ὁ μὲν γὰρ πάντα ἀληθῆ
λέγων· καὶ τὸν ἐναντίον αὑτοῦ λόγον ἀληθῆ ποιεῖ· ὥστε τὸν ἑαυτοῦ
οὐκ ἀληθῆ· ὁ γὰρ ἐναντίος οὔ φησιν εἶναι αὐτὸν ἀληθῆ· ὁ δὲ
πάντα ψευδῆ· καὶ αὐτὸς ἑαυτόν· ἐὰν δὲ ἐξαιρῶνται· ὁ μὲν τὸν τὸν αὐτὸν
ἐναντίον, ὡς οὐκ ἀληθὴς μόνος ἐστίν· ὁ δὲ τὸν αὐτὸν αὑτοῦ ὡς
οὐ ψευδής, οὐδὲν ἧττον ἀπείρους συμβαίνει αὐτοῖς αἰτεῖσθαι
λόγους ἀληθεῖς καὶ ψευδεῖς· ὁ γὰρ λέγων τὸν ἀληθῆ, ἀληθής· τοῦτο
δὲ εἰς ἄπειρον βαδιεῖται· φανερὸν δ᾽ ὅτι οὐδ᾽ οἱ πάντα ἠρεμεῖν λέ-
γοντες ἀληθῆ λέγουσιν· οὐδ᾽ οἱ πάντα κινεῖσθαι· εἰ μὲν γὰρ ἠρεμεῖ
πάντα, ἀεὶ ταῦτα ἀληθῆ καὶ ψευδῆ ἔσται· φαίνεται δὲ τοῦτο μετα-
βάλλον· ὁ γὰρ λέγων ποτὲ αὐτὸς οὐκ ἦν, καὶ πάλιν οὐκ ἔσται· εἰ δὲ
πάντα κινεῖται· οὐθὲν ἔσται ἀληθές· πάντα ἄρα ψευδῆ· ἀλλὰ
δέδεικται ὅτι ἀδύνατον· ἔτι ἀνάγκη τὸ ὂν μεταβάλλειν· ἔκ τινος
γὰρ εἴς τι ἡ μεταβολή· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ πάντα ἠρεμεῖ ἢ κινεῖται ποτέ·

ἀδύνατον· ὅτι μορίῳ ὃ ἀφαιρεῖται κινούμενα· καὶ ὃ πρῶτον κινοῦν. ἀκίνητον αὐτό·

ἀρχὴ κινήσεως τῶν μὴ ἀφ' ἑαυτῶν ἕ

Ἀρχὴ κινήσεως λέγεται ὅθεν αὐτῷ ἡ τοῦ πράγματος κίνησις πρώτου· οἷον τοῦ κινοῦντος· καὶ οὗ· οὐσίαν σημαίνει ἐνίοτε ἀρχὴ τὸ μέσον· ἀφ' οὗ ἕνεκα ἔστιν ἢ γίνεται· ἔτι, ὅθεν πρώτου γίνεται ἢ ὑπάρχοντος· οἷον καὶ πλοῖόν φασι καὶ οἰκίαν θεμέλιος· καὶ ζῴων· οἱ μὲν καρδίαν· οἱ δὲ ἐγκέφαλον· οἱ δὲ ἡγοῦνται τῶν ὁμοίων ὑπολαμβάνουσιν· ἔτι, ὅθεν μία γίνεται πρώτου κινοῦντος· καὶ ὅθεν πρώτου κινοῦνται αἱ μεταβολαί· οἷον, τὸ ἔπαινον σύμβουλος καὶ τῆς μεταβολῆς· καὶ κλαυθμός, οὗ τῆς χαυδρίας· ἔτι, οὗ καὶ ἐκ προαιρέσεως κινοῦνται τὰ κινούμενα· καὶ μεταβάλλοντα μεταβάλλουσι· ὡς ἔστιν αἱ πόλεις ἀρχαὶ καὶ αἱ συναστίαι· καὶ αἱ βασιλεῖαι· καὶ τὰ δῶρα πάντα, ἀρχαὶ λέγονται· καὶ αἱ τέχναι· καὶ τούτων αἱ ἀρχιτεκτονικαὶ μάλιστα· ἔτι ὅθεν γνωστοὶ τὰ πράγματα πρῶτον· καὶ αὗται ἀρχαὶ λέγονται τοῦ πράγματος· οἷον αἱ τῶν ἀποδείξεων αἱ ὑποθέσεις· ἴσως δὲ καὶ αἱ ἀναλύσεις λέγονται· καὶ αἱ τῶν ποιητῶν ἀρχαὶ τὰ πρῶτα ῥήματα· ὅθεν ἢ ἔστιν ἢ γίνεται ἢ γιγνώσκεται· τούτων δὲ αἱ μὲν ὡς ἐνυπάρχουσαί φασιν αἱ δὲ ἐκτός· διὸ πίστεως ἀρχή, καὶ τὸ στοιχεῖον· καὶ διάνοια· καὶ προαίρεσις· καὶ οὐσία· καὶ τὸ οὗ ἕνεκα· πολλαχῶς δὲ καὶ τοῦ γνώναι καὶ τῆς κινήσεως ἀρχή· δεῖ γὰρ τοῦτο καὶ τινὰ ἀεί· αὐτῶν μὲν ἓν λέγεται, εἶναι δὲ πολλά· ὅθεν μὲν γίνεται ἢ ὑπάρχοντος· οἷον, ὁ λαμπὸς τοῦ ἀνθρακίου· καὶ ὁ ἄρχων τῆς φυγῆς· καὶ βουλεύων μέν· ἄρχειν δὲ οὐ· καὶ ὁ πορεύσας τῆς ὁδοῦ· καὶ βουλεύων μέν· οἷον δοῦλα πάντα καὶ δῶρα πρός σε· καὶ ὅλος ὁ ἄρτιος καὶ βουλόμενος εἶναι ὅλος· ἔτι ὅθεν ἀρχὴ τῆς μεταβολῆς ἢ πρώτη ἢ τῆς πρεμνόσε· οἷον ὁ βουλεύσας

ἄγκος· καὶ ὁ πῆχυς τοῦ πήχεως. καὶ ὁλως τὸ ποιοῦν τοῦ ποιουμένου. καὶ τὸ μετεωρολογικὸν τοῦ μετεωρολόγου. ἔτι καὶ τὸ τέλος τοῦ τελειοῦσθαι. οἷον τοῦ πόλεως πολίτης. φιλῶ πόλιν, ἵνα εὐημερῶμεν. καὶ ἡ πόλις οὕτως, οἱ ὅμοιοι δὲ ἀποδεδώκασι τὸ ἄκρον. καὶ ὁ βασιλικὸς ἀνὴρ ὁ ἄλλους μεταξὺ μεγαλουργῶν. οἷον ὁ ἱππικὸς ἀνὴρ, ὁ ἱππασία. ἢ ὁ ναυτικὸς ἀνὴρ. ἢ ὁ ἀφροδισιακός. ἢ ὁ ὀργανικός. καὶ ὁ ἀνδριαντοποιὸς τοῦ χαλκοῦ ἢ λίθου ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου. ἐν ᾧ ἐργάζεται. διαφορὰ δὲ ὑφ' ἑαυτὴν ἀγωνιστικοὶ οὖσα. καὶ πολιτικοὶ ὀργανικά. καὶ ὁδοὶ ὁδοί. καὶ πολιτικοὶ ἄγκιστρα. σχεδὸν δὲ ὁ αὐλητὴς ἐξ ἑτέρου. καὶ συμβαίνει ὑπὸ πλειόνων τῶν αὐτῶν καὶ πολλὰ ἀλλ' αὐτὰ ἀλλήλοις οὐκ ἀναιρεῖ συμβεβηκότα. οἷον τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ἀνδρὶ ἀνδρὸς ποιητικὴ. καὶ οὐχ ἡ αὐτὴ ἡ αὐτὴ ἑτέρου, ἀλλ' ἀνδρία. ἀλλ' οὐλὴ αὐλητοῦ. ἀναιρεῖται δὲ ὕλη. τὸ δὲ ὅλον ἀναίρεσις. καὶ ἀγκὼν αὐλητοῦ. οἷον τὸ πυθμένος ἀσκίας. καὶ αὐλητοῦ πρὸς ἀλλ' οὐλὴ αὐλητοῦ. ἀναιρεῖται τέλος. τὸ δὲ ὅλον ἀρχιτεκτονικὸς ἐξ ἑτέρου. ταὐτὸν εἶναι τέλος καὶ αἰτίῳ. οἷον ἡ ἀποστολὴ τοῦ ναυκληρικοῦ, τὸ ἀναβατικὸν πλοίου. οὗ ἕνεκα ἡ πορεία. ἀγκὼν ἄλλος καὶ ἡ πορεία καὶ ὁ ὁρμητὴς ἀγκὼν καὶ κινοῦντα. ἀπὸ δὲ ἀνδρὸς ἀρχιτεκτονικὸς αὐλητοῦ. ἐξ ἑτέρου πρὸς πάντα τὸν φιλοσοφίαν. καὶ μὴ φοιτᾶν τοῦ συλλαβεῖν. καὶ ἡ ὕλη τοῦ οἰκοδομεῖν. καὶ ὁ πῆχυς. καὶ ἡ γῆ. καὶ τὰ βιαίως πάντα τοῦτον κινοῦντα. καὶ ἀναιρεῖν δόλου. καὶ αἱ ὑποθέσεις τοῦ συμπεράσματος. καὶ τὸ ἐξ οὗ ἀγκὼν. τὸ ὑπὸ τοῦ κινοῦντος τὸ ὑποκείμενον, οἷον τὸ ἀναιρεῖν. καὶ ὁδὸς, καὶ τὸ ἡ ἡνίκα. τὸ τέλος καὶ ἡ ἐξ ἀνθρώπου καὶ ὁ ἵππος. τὸ δὲ ἀποκρίνεσθαι καὶ ὁ ἵππος, καὶ ὁ βουλόμενος. καὶ ὁλως τὸ ποιοῦν, πολλαχῶς δὲ ἡ ἀρχὴ ἡ μεταβολῆς ἢ στάσεως. καὶ ἄλλα. καὶ τὸ τέλος καὶ ἡ ἀγαθοῦ τοῦ ἀγαθοῦ. τὸ δὲ ἀρχὴ ἀγαθοῦ καὶ τέλος τοῦ ἀγαθοῦ ἐθελοντήν. διαφορὰ δὲ μᾶλλον αὐτὸ ἁπλῶς ἢ ἀγαθόν. ἢ φαινόμενον ἀγαθόν. καὶ πολλὰ οὖν ἀγκὼν, καὶ ἡ καὶ ὁ αὐτὸ ἀναιρεῖ. πρὸς ποιητὴν ἀγκὼν,

ἀλλήλους πολύ φάσκοντες. πεφάσκουσι γὰρ οὗτοι ἑαυτοὺς
λέγειν τὰ ἀγαθὰ ἀπομάχεσθαι καὶ αὐτῶν τῶν ὀνομάτων πρὸς
κύριόν τι ἄλλο ἄλλου. οἷον, ὑπέφαινε τὸ ἄξιος καὶ τεχνίτης.
καὶ τὸ διάφανες, τὸ λίθου καὶ ὑέλου. καὶ ἀριθμοὶ καὶ ἀναρίθμητα
ἔχοντα ὁποῖα ὧν καθ' ἕκαστα. ἢ ὅλως τὸ συμβεβηκὸς καὶ τὸ
ἐνυπάρχον. οἷον ἀνδρεῖος αὐτός. ἀνὴρ πολὺ καθ' αὑτὸ καὶ ἀνδρεῖος
αὐτός. ὅλως συμβέβηκε τῷ ἀνδρείῳ αὐτῷ πρὸς πολὺ
καθ' αὑτὸ εἶναι. καὶ ἐνδέχεται ἔχοντα τὸ συμβεβηκὸς. οἷον ἀνὴρ
αὐτὸς ἀνδρεῖος αὐτός. ἢ καὶ ὅλως ζῷον. ὃ καὶ πολὺ καθ' αὑτὸ
ὁ ἀνὴρ ζῷον. ἔτι ἢ καὶ τῶν συμβεβηκότων ἄλλα ἄλλου
πρότερον καὶ ὑστέρου. οἷον ἰσόπλευρος καὶ ὁμοιογενὴς ἀρι-
θμὸς λέγεται κατὰ τὸ ἀνδρεῖος αὐτός. ἀμφότερα μὲν γὰρ πολὺ καθ' αὑ-
τὸ ἀνδρεῖος. πρότερον δὲ καὶ ὑστέρως ἰσόπλευρος καὶ ὁμοιογε-
νὴς συμβεβηκότα. οἷον ἰσόπλευρος μὲν γὰρ ὁ ἐκ τριῶν ἢ πλειόνων
ἴσων εὐθειῶν περιεχόμενος. ὁμοιογενὴς δὲ ὁ ἐκ μονάδων ἢ ἐκ
μονάδος. ὁμοίως δὲ λεγόμενα καὶ ἐφ' ὧν αἱ ἀρχαὶ ἢ αἱ ἀρχὰ
τοῖς ἀριθμοῖς. οἷον τὸ συνεχὲς καὶ ἀόριστος. ἢ ἄπειρος. ἢ
ὅλως φύσις. ἢ χαλκοῦ τοιοῦτος. ἢ χαλκοῦ ἢ ὅλως ὕλης.
καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων ὡσαύτως. ἔστι γὰρ συμπλεκό-
μενα καὶ ταῦτα καὶ πῶς ἀλλήλοις. οἷον οὐ πολὺ καθ' αὑ-
τὸ ἀόριστος καὶ πολὺ καθ' αὑτὸ ἀόριστος. ἀμφότερα μὲν
ὅμως ἁπλῶς λέγεται ταῦτα. τὸ μὲν πλῆθος ἐξ ἀριθμῶν.
ἢ μέγεθος ἐκ διαιρετῶν. ἢ ὡς ὑποκείμενος αὐτῶν. ἢ ὡς συμβεβη-
κός. ἢ ὡς συμπλεκόμενα ταῦτα. ἢ ἁπλῶς λεγόμενα. ἔτι ὡς συμπλε-
κόμενα. ἢ καθόλου ἁπλῶς. διαφέρει δὲ τοῦτον. ὅτι τὰ μὲν ἀνωτάτω καὶ
καθ' αὑτὰ ὑποκείμενα καὶ ὑπὲρ ταῦτα. οἷον
ὅτε οἰκοδόμον, τόδε τὸ συγκεκριμένον καὶ ὅτε οἰκοδό-
μος, τόδε τὸ οἰκοδομοῦν μόνον. τὸ δὲ καθόλου ἀνωτάτω. οὐ-
κέτι φαίνεται οὐδὲν χαλκὸς ἢ πέτρα καὶ οἰκοδόμος. ἐοικὸς
λέγειν.

ἐξοὺς ὑγιαίνοντας πρώτους ὑπάρχοντας ἀδιαιρέτους ἀλλήλων τῷ ὅλῳ· φησὶ
γὰρ ὅδε· οἷον, φωνῆς, στοιχεῖα, ἐξῶν σύγκειται φωνή, καὶ φωνὴ καὶ
ἀδιαίρετα ἔσχατα· ταῦτα δὲ μηκέτι εἰς ἄλλα φωνὰς εἴδη
διαιρεῖται ὄντα· ἀμέριστα γάρ· ὁμοίως δὲ καὶ
λίθων ζωμάτων στοιχεῖα λέγουσιν οἱ λέγοντες· φησὶ γὰρ ἀδιαίρετα γὰρ
ταῦτα καὶ ἔσχατα· ταῦτα δὲ μηκέτι εἰς ἄλλα εἴδη διαφορὰν ἔχοντα
διαιρεῖται· ἤτε εἰς πάντα λίθον, ἤτοι τὰ στοιχεῖα λέγουσι·
ὡσαύτως δὲ καὶ ὡς ἐπὶ τῶν ζωμάτων στοιχεῖα λέγουσι· καὶ
ὅλως ἐπὶ πάντων ἀπορρήξεων· αἱ γὰρ πρῶται καὶ ἀπορρήξεις, καὶ οὐ πλατὸ
οἷον ἀπορρήξεσιν οὐχ ὑπάρχουσιν· αὗται γὰρ στοιχεῖα τῶν ἀπορρήξεων λέ-
γονται· φασὶ γὰρ οὗτοι συμφωνεῖν μοι οἱ πρῶτοι σπερμάτων ὁλῶν
μόνων· καὶ μὴ διαφόρους ἔχοντας πολλοὺς σπέρματα· οἱ
δὲ οὐ συμφωνοῦσι μόνοις, ἀλλὰ πολλὰ ἄλλα χρήσιμον· διόπερ ὁ μὲν
κατὰ πλοῦν καὶ ἀδιαίρετον στοιχεῖον λέγων· οὐθὲν ἥκιστα
λέγει μᾶλλον ἢ πάντων ὅλου στοιχεῖα εἶναι· οὐδὲ γὰρ ἐκ πάντων
ἐν ὄντων κατὰ πλοῦν, ἀλλὰ πολλοῖς ὑπάρχει· ἢ παῦρα ἢ ὀλίγα πλατοῖς
καὶ δὲ ἐν πολλῷ τῷ μείζονι, ἀρχαὶ καὶ στοιχεῖα εἶναι· ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα
μᾶλλον ἢ πάντων καὶ ἀδιαίρετον τοῦ ἁπλῶς λόγος αὐτῷ
στοιχεῖα τοῦ ὅλου εἶναι λέγουσιν· καὶ μᾶλλον ἢ τὴν διαφοράν·
οὐκ ἐκ πολλῶν μὴ ὄντων ὅλος· ὡσαύτως δὲ διαφορὰ ὑπάρχει
καὶ ὅλος, οὐ πάντη ἡ διαφορά· αἱ πάντη γοῦν εἶναι στοι-
χεῖον εἰκότως τὸ πρῶτον ὑπάρχον λέγουσι· φύσεις γὰρ λέγει
ἐν ἑκάστῳ τόπῳ καὶ τῶν φυομένων ὅλως· οἷον ἅπτεις ἐπειδὴ
λέγοιεν ἄν· ἐν δὲ ἕξουσι φύσεν πρῶτον τὸ φυόμενον ὑπάρχον
ἔχον ὅλην καὶ πάντῃ καὶ πρῶτον καὶ ἐλάχιστον τῶν φυσάντων ἐν αὐτῷ
ἐν αὐτῷ ὑπάρχει· φύσεσιν γὰρ λέγουσιν· ὅταν αὖξησιν ἔχειν δύνηται
μοῦνον ἀπλεσθαι καὶ συμπεφυκέναι καὶ πορεύεσθαι· ἐμβρύου·
διαφορὰ γὰρ ἐν φυσικοῖς αὕτη· οὐ δεκτικὸν οὐδὲν πρὸς τὴν
αὐτὴν φορὰν ἀμφοῖν ἁπλῶς· ὡς γὰρ συμπεφυκότων, ὅτι

ζῳ ὁ αὐτὸς ἀμφοῖν· ὅπου δ' αὐξήσεσθαι συμπεφυκὸς
καὶ δύναμιν αὐξητικὴν ἔχειν καὶ που· ἀμέλει καὶ λίθον ἴσως
ἔστι φῦσιν λέγειν· ἀλλ' οὐ πεφύκασιν ἢ ἔστιν ἢ γίγνεσθαι τῶν φυόντων·
ἀφυὲς δὲ τοιοῦτος καὶ ἀμήχανον βλάστου αὐτὸς συναύξεως τῆς
ἑαυτοῦ· οἷον ἀνθρώπου αὐξητικὸς καὶ ὢν καὶ ἀπολλύμενος· ὀλέθρια —
μὲν οὖν φύσις λέγεται· καθ' ὃ ξυλίνων ξύλον· ὁμοίως δὲ καὶ πε-
τῶν ἄν· οὐδὲν γὰρ ἔστιν ἑκάστων, ὅτι μὴ ζῶν ὁμωνύμως τῆς πρώ-
της ὕλης· ζῶν μὲν οὖν ἔστιν καὶ ὧν φυόντων τινὶ σχέσει ἀφ' οὗ
ἡ ἀρχὴ φύσιν· οἷον πῦρ· οἷς γῆ· οἷς ἀήρ· οἷς ὕδωρ· οἷς δὲ λίθος
ἢ ἕτερον τοιοῦτον λέγουσιν· οἷς δὲ τούτων τινῶν· ἐκ δὲ τούτων —
τὸ πῶς ἔχειν. ὅπου λέγεται φύσις· καὶ ὧν φυόντων οὐσία· οἷον οἱ λέγοντ-
τὸν φύσιν ἕνα τινὰ τῶν πρώτων εἶναι θέσιν· ἢ ὡς πῦρ ἢ μεταξὺ λέ-
ὃ ἡ φύσις οὐδενός ἐστιν ἑαυτῶν· ἀλλὰ μόνον μὴ ἔξιστασθαι ἀλλαξίς
τε καὶ γίγνεσθαι ἐκ· φύσις δὲ ἐπὶ τοῖς δὴ λεγομένοις ὡς πρώτοις· διό
καὶ ὅ τι φύσει ἐστὶν ἢ γίγνεσθαι, ἤδη ὑπάρχοντος ἐξοὺ πέφυκε γίγνε-
ἢ ἕνα· οὐ πορφυρῶν τῶν φύσιν ἔχειν· ἀλλὰ μὴ ἐκ τοῦδε ἢ τόδε καὶ τὴν μορ-
φήν· φύσει μὲν οὖν ἐξ ἀμφοῖν τούτων ὄντων, οἷον τὰ ζῶα καὶ
τὰ μόρια αὐτῶν· φύσις δ' ἡ πρώτη ὕλη καὶ αὐτὴ ὑποκειμένη· ἢ
ἡ πρὸς αὐτὸ πρώτη· ἢ ὅλως πρώτη· οἷον τῶν χαλκῶν ὀργάνων·
πρὸς αὐτὰ μὲν πρώτη ὁ χαλκός· ὅλως δ' ἴσως ὕδωρ· ἅπαντα
γὰρ ταῦτα ὕδωρ· καὶ τῶν ἄλλων καὶ ποσοῦ· τοῦτο δέ ἐστι τέλος τῆς
γενέσεως· μεταφορικῶς δὲ καὶ ὅλως πᾶσα οὐσία φύσις λέγεται —
διὰ ταύτην· ὅτι καὶ φύσις οὐσία τις ἐστίν· αὐτὴ δὲ ἡ μὲν
ἡ πρώτη φύσις καὶ ὡς εἶναι τὸ μὴ ἐνυπάρχουσα οὐσία ἢ τῶν ἐχόντων,
ἀρχὴν κινήσεως οἰκείαν ἢ ἁπλῶς ἢ κατὰ συμβεβηκός· ταύτης δὲ τρόπον
λέγεται ἡ μὲν φύσις καὶ ὡς ὑποκείμενον ἑκάστοις καὶ τὸ ὑποκείμενον
ἕκαστον· καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως τῶν φύσει ὄντων· αὐτὴ δὲ
ἡ ὑπάρχουσά πως ἢ δυνάμει ἢ ἐντελεχείᾳ· ἀλλὰ μὴ μόνον λέγεται·
οὐδὲ ὡς ἐκ τοῦ ζῆν καὶ ζῶν ἐστί· οἷον τὸ ἀναπνεῖν· καὶ
ἡ ἐξαίρεσις ἐστὶ ὡς ἀναγκαῖον· ἀδύνατον γὰρ ὡς οὕτως ἔχειν.

καὶ οὐ ἀνάγκη τὸ ἀγαθὸν μὴ οὐδέχεσθαι, ἢ ἵνα μὴ γένεσθαι, ἢ τὸ καλὸν
ἀποβαλεῖν, ἢ σωθῆναι. οἷον, τὸ πεῖν φάρμακον ἀναγκαῖον, ἵνα
μὴ νοσήσῃ, καὶ τὸ πλεῖν εἰς Αἴγιναν ἵνα λάβῃ χρήματα. ἔτι
τὸ βίαιον καὶ ἡ βία. διὸ καὶ ἡ προαίρεσις καὶ ἡ προαίρετον
ἀποδίδοται καὶ ἀκολουθεῖ τῷ βιαίῳ ἀναγκαίῳ τι εἶναι. διὸ καὶ
συμπέρασμα οἷς τὸ καὶ ἀνάγκη ἀδύνατα ἄλλως πως ἔχειν
ἔφη καὶ βία, ἀναγκαῖς, οἷς τὸ καὶ βροῦ κλῆσις εἶναι. ἀλλὰ βίᾳ
ταῦτα ἀναγκάζεται εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη. ἀμήχανον
ὁρᾶσθαι. ἀνακύκλωσιν καὶ τὴν τῶν προαιρέσεων κίνησιν τὸ
γόμου. ἐὰν δὲ μὴ οὐδεχόμενον δίκως ἔχειν. ἀναγκαῖον φαμὲν
ἔχειν οὕτως. καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον. καὶ βίᾳ ἀλλ' ἐστὶ πως,
ἀπὸ ἀναγκαίου. τὸ δὲ τῷ βίαιον ἀναγκαῖον εἶναι ἢ πως
ἢ πάσχειν. τὸ δὲ, ὅταν μὴ οὐδέχηται καὶ ἀκολουθεῖ βίαιον
ζόμενον. οἷον ἵππον ἀναγκαῖον οὐδὲν, διὰ μὴ οὐδέχεται δίκως.
καὶ σπόνδυλον κινεῖσθαι τὸν ξύλον καὶ ἀνάγκη ὡσαύτως. ὅταν γὰρ μὴ
οὐδέχηται, οὐθαμῶς ἀναγκαῖον. οὐθαμῶς ἔσται καὶ ἀνάγκη ἀδύνατον,
ταῦτα δὲ ἀναγκαῖα. καὶ ἀνάγκη ἀναγκαῖον εἶναι αὐτὴν. ἔστι καὶ ἀπὸ
ἀφεῖς οὐ ἀναγκαίων. ὅτι οὐκ οὐδέχεται δίκως ἔχειν ἢ ἀπὸ
ἀπλῶς. βούλεται δὲ λέγειν τὸ ἀδύνατον εἶναι ἐὰν ἐξῶν ὁμολογούμενον. τῶν γὰρ ἐξ ἀνάγκης
ἀφ' ἧς. τῶν δὲ οὐδὲν. ἀμφότερα ταῦτα, ἔστι δ' ὅτι ἐξ ἀνάγκης.
οἷς τὸ πρᾶξαι καὶ μὴ ἐξ ἀνάγκης ἀναγκαῖον τὸ ἀπλῶς. διὸ τὸ μὴ
οὐκ οὐδέχεται πλεοναχῶς ἔχειν. οἷς τοῦ δεῖν λέγειν καὶ δίκως.
ἢ ὅτι μὴ πλεοναχῶς ἀνάγκη. ἀεὶ δ' ἐστὶν ἄλλα αἰεὶ διὰ καὶ αἰεὶ
νῦν. οὐδὲν οὐδενὶ ὅτι βίαιον, οὐ δ' ἀναγκαῖον. οὐ λέγει
δὲ νῦν, καὶ ἀναγκαῖον. τὸ δὲ καθ' αὑτὸ. καὶ καθ' αὑτὸ
δικὸς μὲν, οἷον ποιεῖσθαι. καὶ δ' μοιχεύειν. καὶ ὁ ποιεῖσθαι ἢ
ὅτι. τῶν δὲ μὴ ἀπὸ ποιεῖσθαι καὶ δ' μοιχεύειν, καὶ ποιεῖσθαι ἢ
ὅτι. καὶ δ' μοιχεύειν. καὶ δ' ἀπὸ ποιεῖσθαι. καὶ μοιχεύειν καὶ δ' μοιχὸς
ποιεῖσθαι. — ἀνάγκη ταῦτα οὐ λέγεται καὶ ἀκολουθεῖ δικὸς. τὸ δὲ

γδ ὁ ἀριθμὸς, καὶ ὁμοιομερὲς. ὅλη μὲν οὐσία συμβεβηκὸς τοῦ ὁμοιομερῶς καὶ ἀνομοιομερὲς· ὅλη δὲ πρότερον τοῦ πρώτως συμβεβηκότος· ὁμοίως δὲ τὸ πυρίνα καὶ ὁμοιομερὲς πορίσματος τῶν εἰσαγωγῶν· ὅλη δὲ πρότερον τοῦ πρώτως συμβεβηκότος τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· οἷον τὸ ὁμοιομερὲς τοῦ ἐφήμερον καὶ ἀνομοιομερὲς· διαφέρει δὲ τὸ ἐφήμερον τοῦ πρώτως συμβεβηκότος, ὅτι τὸ μὲν ἐφήμερον συμβεβηκὸς· οὐδενὶ δὲ διαφέρει τὸ ἐφήμερον τοῦ ὁμοιομερῶς συμβεβηκότος· ὡσαύτως τὸ κινεῖσθαι καὶ στῆναι καὶ ἀλλοιοῦσθαι καὶ ἀλλοιοῦσθαι συμβεβηκότα· οἷον ὁ ἄνθρωπος βαδίζει καὶ ὁμοιομερῶς· ὥστε ὅτι μία οὐσία συμβέβηκε τὸ μεθύειν, ἢ ὅτι ἄφωνος ἦν καὶ ἔπασχεν συμβεβηκότα· οἷον ἐφήμερον· καὶ νῦν δ' ἐστὶν ὅτε ἀφώνως ἔχει· αὐτὰ δὲ μιᾶς οὐσίας· οἷον ἄνθρωπος· καὶ ἐξ ἕξεως ἡ πάθους τῆς οὐσίας· ὅθεν οὐκ ἔστι συμβεβηκὸς λέγειν εἶναι, τοῦ ὄντος δέ ποτε λέγεσθαι· ἐὰν δὲ καὶ αὐτὸ λεγόμενον τοῦ λέγεσθαι τῶν ἐν ὑποκειμένῳ· οἷον ἐφήμερον· καὶ ξύλῳ καὶ λίθῳ· καὶ γραμμῇ· καὶ ἐπιπέδῳ ἢ στιγμῇ· μία ἐστὶν ἑκάστου· καὶ πορεία καὶ ὁδὸς καὶ ἀριθμὸς καὶ λόγος· μία δὲ αἵρεσις· αἵρεσις δὲ τὸ δεκτικὸν· καὶ διὰ τοῦτο στιγμὴ· ὅθεν ἀφὴ ἐστὶν· ἀνάγκη ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἀρξάμενον· οὐ φωνῆς ταὐτὸν ἐστὶν, οὔτε ξύλου οὔτε λίθου· οὔτε ἄλλο τι ἔχει οὐσίαν· τοῦτο δὲ ὅλως ἔχειν, οὐ λέγεται καὶ ἐν ἐπιπέδῳ· καὶ ἐν κινήσει καὶ ἐν γραμμῇ· οἷον μονάς· ἢ μερὶς σπέρματος· ὅτι ἐνδέχεται μὴ μιᾶς φύσεως τὴν πίνην εἶναι τοῦ σώματος· καὶ μιᾶς φύσεως τῆς πεποιημένης, μιᾶς δὲ· καὶ τὴν ἐκ πεποιημένην καὶ ἐξ ὄντος αἰεὶ καὶ μίαν καὶ οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὄντων· ὅτι οὐδέν ἐστι μᾶλλον τὴν πίνην εἶναι ἢ μὴ πίνην· οὐδὲ τὴν πεποιημένην, ἢ μὴ πεποιημένην· οὐδὲ ἀεὶ ὄντα, οὐδὲ μὴ ὄντα· οὐδὲ ἀεὶ, οὐδὲ μὴ ἀεί· οὐδὲ μόριον ἔχοντα μέγεθος τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ· καὶ μία ἐστὶν ἡ πεποιημένης· ἐὰν δὲ μὴ οὕτω ἔχῃ τὸ

τῷ τὸ ὑποκείμενον, τῷ εἴδει εἶναι ἀδιάφορον· ἀδιάφορον δ' ὧν ἀδιαί-
ρετον τὸ εἶδος κατὰ τὴν αἴσθησιν· τὸ δ' ὑποκείμενον ἢ τὸ πρῶτον ἢ τὸ
τελευταῖον πρὸς τὸ τέλος· καὶ γὰρ οἶνος εἷς λέγεται καὶ ὕδωρ ἕν, ᾗ
ἀδιαίρετον κατὰ τὸ εἶδος· καὶ οἱ χυμοὶ πάντες λέγονται ἕν· οἷον ἔλαιον
οἶνος καὶ τὰ τηκτά· ὅτι πάντων τὸ ἔσχατον ὑποκείμενον τὸ αὐτό· ὕ-
δωρ γὰρ ἢ ἀήρ, πάντα ταῦτα. λέγεται δ' ἕν, καὶ ὧν τὸ γέ-
νος ἓν διαφέρον ταῖς ἀντικειμέναις διαφοραῖς· καὶ ταῦτα λέγεται
πάντα ἕν. ὅτι τὸ γένος ἓν τὸ ὑποκείμενον ταῖς διαφοραῖς. οἷον
ἵππος ἄνθρωπος κύων ἕν τι, ὅτι πάντα ζῷα· καὶ τρόπον δὴ παραπλή-
σιον ὥσπερ ἡ ὕλη μία. ταῦτα δ' ὁτὲ μὲν οὕτως ἓν λέγεται, ὁ-
τὲ δὲ τὸ ἄνω γένος ταὐτὸν λέγεται, ἂν ᾖ τελευταῖα τοῦ γένους εἴδη
τὸ ἀνωτέρω τούτων· οἷον τὸ ἰσοσκελὲς καὶ τὸ ἰσόπλευρον ταὐτὸ
καὶ ἓν σχῆμα· ὅτι ἄμφω τρίγωνα· τρίγωνα δ' οὐ ταὐτά. ἔτι δ' ἓν
λέγεται ὅσων ὁ λόγος ὁ τὸ τί ἦν εἶναι λέγων ἀδιαίρετος πρὸς ἄλλον
τὸν δηλοῦντα τὸ τί ἦν εἶναι τὸ πρᾶγμα. αὐτὸς γὰρ καθ' αὑτὸν πᾶς
λόγος διαιρετός· οὕτω γὰρ καὶ τὸ ηὐξημένον καὶ φθῖνον, ἕν ἐστιν
ὅτι ὁ λόγος εἷς· ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ἐχόντων μῆκος καὶ πλά-
τος ὁ τοῦ εἴδους. ὅλως δ' ὧν ἡ νόησις ἀδιαίρετος ἡ νοοῦσα
τὸ τί ἦν εἶναι, καὶ μὴ δύναται χωρίσαι μήτε χρόνῳ μήτε
τόπῳ μήτε λόγῳ, μάλιστα ταῦτα ἕν· καὶ τούτων ὅσα οὐσίαι·
καθόλου γὰρ ὅσα μὴ ἔχει διαίρεσιν ᾗ μὴ ἔχει, ταύτῃ ἓν λέγεται·
οἷον εἰ ᾗ ἄνθρωπος μὴ ἔχει διαίρεσιν, εἷς ἄνθρωπος· εἰ δὲ ᾗ ζῷον, ἓν
ζῷον· εἰ δὲ ᾗ μέγεθος, ἓν μέγεθος. τὰ μὲν οὖν πλεῖστα ἓν λέγεται
τῷ ἕτερόν τι ἢ ποιεῖν, ἢ πάσχειν, ἢ πρός τι ἓν εἶναι· τὰ δὲ πρώ-
τως λεγόμενα ἕν, ὧν ἡ οὐσία μία· μία δ' ἢ συνεχείᾳ ἢ εἴδει ἢ λό-
γῳ· καὶ γὰρ ἀριθμοῦμεν ὡς πλείω ἢ τὰ μὴ συνεχῆ, ἢ ὧν μὴ ἓν τὸ εἶδος,
ἢ ὧν ὁ λόγος μὴ εἷς. ἔτι ἔστι μὲν ὡς ὁτιοῦν ἓν συνεχῆ
φαμὲν εἶναι, ἂν ᾖ ποσὸν καὶ συνεχές· ἔστι δ' ὡς οὔ, ἂν μὴ τὸ ὅ-
λον ᾖ. τοῦτο δὲ ἂν μὴ τὸ εἶδος ἔχῃ ἕν· οἷον οὐκ ἂν φαῖμεν ὁμοίως ἓν ἰδόντες
ὁπωσοῦν τὰ μέρη συγκείμενα τοῦ ὑποδήματος· ἐὰν μὴ

διὰ τὸ συνέχεσθαι. ἀλλ' ἐὰν οὕτως ὥστε ὑπόδημα εἶναι καὶ εἶδός τι ἔχῃ
ἤδη ἕν. διὸ καὶ ἡ τοῦ κύκλου μάλιστα μία τῶν γραμμῶν, ὅτι ὅλη
καὶ τέλειός ἐστι. τὸ δὲ ἑνὶ εἶναι ἀρχῇ τινί ἐστιν ἀριθμοῦ εἶναι. τὸ γὰρ πρῶ-
τον μέτρον ἀρχή. ᾧ γὰρ πρώτῳ γνωρίζομεν, τοῦτο πρῶ-
τον μέτρον ἑκάστου γένους. ἀρχὴ οὖν τοῦ γνωστοῦ, περὶ ἕκαστον γένος
τὸ ἕν. οὐ ταὐτὸ δὲ ἐν πᾶσι τοῖς γένεσι τὸ ἕν. ἔνθα μὲν γὰρ δίεσις. ἔν-
θα δὲ τὸ φωνῆεν ἢ ἄφωνον. βάρους δὲ ἕτερον. καὶ κινήσεως
ἄλλο. πανταχοῦ δὲ τὸ ἓν ἢ τῷ ποσῷ ἢ τῷ εἴδει ἀδιαίρετον. τὸ μὲν οὖν
κατὰ τὸ ποσὸν καὶ ᾗ ποσὸν ἀδιαίρετον. τὸ μὲν πάντῃ καὶ ἄθετον,
λέγεται μονάς. τὸ δὲ πάντῃ καὶ θέσιν ἔχον, στιγμή. τὸ δὲ μοναχῇ,
γραμμή. τὸ δὲ διχῇ ἐπίπεδον. τὸ δὲ πάντῃ καὶ τριχῇ διαιρετὸν
κατὰ τὸ ποσόν, σῶμα. καὶ ἀντιστρέψαντι δὴ, τὸ μὲν διχῇ διαιρετὸν,
ἐπίπεδον. τὸ δὲ μοναχῇ, γραμμή. τὸ δὲ πάντῃ διχῇ διαιρε-
τόν. τὸ δὲ μηδαμῇ διαιρετὸν κατὰ τὸ ποσόν, στιγμὴ καὶ
μονάς. ἡ μὲν ἄθετος μονάς. ἡ δὲ θετὸς, στιγμή. ἔτι δὲ τὰ μὲν
κατ' ἀριθμόν ἐστιν ἕν. τὰ δὲ κατ' εἶδος. τὰ δὲ κατὰ γένος. τὰ δὲ,
κατ' ἀναλογίαν. ἀριθμῷ μὲν, ὧν ἡ ὕλη μία. εἴδει δ',
ὧν ὁ λόγος εἷς. γένει δ' ὧν τὸ αὐτὸ σχῆμα τῆς κατηγορίας. κατ'
ἀναλογίαν δὲ, ὅσα ἔχει ὡς ἄλλο πρὸς ἄλλο. ἀεὶ δὲ τὰ ὕστερα
τοῖς ἔμπροσθεν ἀκολουθεῖ. οἷον ὅσα ἀριθμῷ καὶ εἴδει ἕν.
ὅσα δ' εἴδει, οὐ πάντα ἀριθμῷ. γένει δὲ ἓν πάντα ὅσα περ
καὶ εἴδει. ὅσα δὲ γένει, οὐ πάντα εἴδει, ἀλλ' ἀναλογίᾳ. ὅ-
σα δὲ ἀναλογίᾳ, οὐ πάντα γένει. φανερὸν δὲ καὶ ὅτι τὰ πολλὰ
ἀντικειμένως λεχθήσεται τῷ ἑνί. τὰ μὲν γὰρ τῷ μὴ συνεχῆ εἶναι.
τὰ δὲ τῷ διαιρετὴν ἔχειν τὴν ὕλην κατὰ τὸ εἶδος ἢ τὴν πρώτην
ἢ τὴν τελευταίαν. τὰ δὲ τῷ τοὺς λόγους πλείους τοὺς τί ἦν εἶναι λέγοντας. τὸ ὂν
λέγεται. τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκός. τὸ δὲ, καθ' αὑτό. κατὰ συμ-
βεβηκὸς μὲν, οἷον τὸν δίκαιον μουσικὸν εἶναί φαμεν, καὶ τὸν
ἄνθρωπον μουσικόν. καὶ τὸν μουσικὸν ἄνθρωπον. παραπλησίως λέγοντες.
ὥσπερ τὸν μουσικὸν οἰκοδομεῖν, ὅτι συμβέβηκε τῷ οἰκο-

δόμῳ

δόμῳ. τὸ γὰρ τόδε εἶναι τόδε, σημαίνει τὸ συμβεβηκέναι τῷδε τόδε. οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ
τῶν εἰρημένων. τὸν ἄνθρωπον ὅταν μουσικὸν λέγωμεν καὶ τὸν μουσικὸν ἄνθρωπον. ἢ λευκὸν
τὸν μουσικόν. ἢ τοῦτον λευκόν. τὸ μὲν ὅτι ἄμφω τῷ αὐτῷ συμβεβήκασι.
τὸ δ' ὅτι τῷ ὄντι, συμβέβηκε. τὸ δὲ μουσικὸν ἄνθρωπον εἶναι, ὅτι τούτῳ τὸ μουσικὸν συμ-
βέβηκεν. οὕτω δὲ λέγεται καὶ τὸ λευκὸν εἶναι. ὅτι ᾧ συμβέβηκεν ἐκεῖνο
ἐστί. τὰ μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκὸς εἶναι λεγόμενα, οὕτω λέγεται. ἢ διότι
τῷ αὐτῷ ὄντι ἄμφω ὑπάρχει. ἢ ὅτι ὄντι ἐκείνῳ ὑπάρχει. ἢ ὅτι αὐτὸ ἔστιν,
ᾧ ὑπάρχει. οὗ αὐτὸ κατηγορεῖται. καθ' αὑτὰ δὲ εἶναι λέγεται ὅσαπερ ση-
μαίνει τὰ σχήματα τῆς κατηγορίας. ὁσαχῶς γὰρ λέγεται, τοσαυταχῶς
τὸ εἶναι σημαίνει. ἐπεὶ οὖν τῶν κατηγορουμένων, τὰ μὲν τί ἐστι σημαίνει.
τὰ δὲ ποιόν. τὰ δὲ ποσόν. τὰ δὲ πρός τι. τὰ δὲ ποιεῖν ἢ πάσχειν. τὰ δὲ
πού. τὰ δὲ πότε. ἑκάστῳ τούτων τὸ εἶναι ταὐτὸ σημαίνει. οὐδὲν γὰρ
διαφέρει τὸ ἄνθρωπος ὑγιαίνων ἐστίν, ἢ τὸ ἄνθρωπος ὑγιαίνει. ἢ τὸ ἄν-
θρωπος βαδίζων ἐστὶν ἢ τέμνων. τοῦ ἄνθρωπος βαδίζει. ἢ τέμνει.
ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. ἔτι τὸ εἶναι σημαίνει καὶ τὸ ἔστιν, ὅτι ἀλη-
θές. τὸ δὲ μὴ εἶναι, ὅτι οὐκ ἀληθές. ἀλλὰ ψεῦδος. ὁμοίως καὶ ἐπὶ κατα-
φάσεως καὶ ἀποφάσεως, οἷον ὅτι ἔστι Σωκράτης μουσικός, ὅτι ἀλη-
θὲς τοῦτο. ἢ ὅτι Σωκράτης οὐ λευκός, ὅτι ἀληθές. τὸ δ' οὐκ ἔστιν ἡ διάμε-
τρος ἀσύμμετρος, ὅτι ψεῦδος. ἔτι τὸ εἶναι σημαίνει καὶ τὸ ὂν τὸ μὲν
δυνάμει ῥητὸν τὸ δ' ἐντελεχείᾳ τῶν εἰρημένων τούτων. ὁρῶντά τε γὰρ
εἶναί φαμεν καὶ τὸ δυνάμει ὁρῶν, καὶ τὸ ἐντελεχείᾳ. καὶ τὸ ἐπί-
στασθαι ὡσαύτως. καὶ τὸ δυνάμενον χρῆσθαι τῇ ἐπιστήμῃ. καὶ τὸ
χρώμενον. καὶ τὸ ἠρεμοῦν. καὶ ᾧ ἤδη ὑπάρχει ἠρεμία. καὶ
τὸ δυνάμενον ἠρεμεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν. καὶ γὰρ Ἑρμῆν
ἐν τῷ λίθῳ φαμὲν εἶναι. καὶ τὸ ἥμισυ τῆς γραμμῆς. καὶ σῖτον τὸν μήπω
ἁδρόν. πότε δὲ δυνατόν, καὶ πότε οὔπω, ἐν ἄλλοις διοριστέον. Οὐσία λέγεται
τά τε ἁπλᾶ σώματα. οἷον γῆ καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ. καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ
ὅλως σώματα. καὶ τὰ ἐκ τούτων συνεστῶτα ζῷά τε καὶ δαιμόνια. καὶ τὰ
μόρια τούτων. ἅπαντα δὲ ταῦτα λέγεται οὐσία. ὅτι οὐ καθ' ὑποκειμένου λέγεται.
ἀλλὰ κατὰ τούτων τὰ ἄλλα. ἄλλον δὲ τρόπον. ὃ ἂν ᾖ αἴτιον τοῦ εἶναι

ἐνυπάρχ ἐν τοῖς τοιούτοις, ὅταν μὴ λέγεται μηδὲ ὑποκείμενόν τι οἷον, ἡ ἐπιστήμη τοῦ ζώου. ὅλως δὲ εἰ μὴ ἐνυπάρχουσι ταῦτα ἐν τοῖς τοιούτοις οὐκ ἔσονται τὰ τε καθ' ἕκαστα οὐσίαι. οὐδὲ γὰρ ἄλλου τινὸς ὑποκειμένου. οἷον τὸ πεδιακὸν καὶ τὸ ἀφαιρετὸν ἐνέσται καὶ τὸ ἐπίπεδον ἐνέσται. καὶ ὅλως ἡ ἀπριγμοῖς δοκοῦσι τοιοῦτοι εἶναι. ἀναρμοσμένον τε οὐδενὸς καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ, πάντα δὲ ὅλως ἐστὶν οὐσία ὅσα καθ' ὑποκειμένου μὴ λέγεται ἀλλὰ τοῖς ὑποκειμένοις ἐνυπάρχει. ταῦτα δὲ λέγω ἐνυπάρχειν ὅσα μέρος ἐνυπάρχει μὴ ὡς μόριον. καὶ χωριστὸν ἢ μὴ τοιοῦτον ἡ ἐνέργεια μορφὴ καὶ εἶδος ἑκάστου ἐστὶ τούτων ἃ λέγεται. ἐν ὑποκειμένῳ δὲ εἶναι λέγω ὃ ἐν τῷ λόγῳ μὲν ἀδύνατον ἀλλὰ μὴ χωριστὸν ἢ τόδε τι. καὶ χωριστὸν ἢ τοιοῦτον ἡ ἐνέργεια μορφή τις ἑκάστου ταῦτα δὲ λέγεται ἐν ὑποκειμένῳ. ὅταν μὴ δὲ συμβεβηκὸς οἷον δίκαιόν τι ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἀνθρώπῳ ἢ λευκὸν ἐν ὑποκειμένῳ τῷ σώματι. ὅτι γὰρ ἐν ὑποκειμένῳ τῷ σώματι συμβεβηκὸς καὶ ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἀνθρώπῳ συμβεβηκὸς ἐστὶν ὅτι ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἀνθρώπῳ ἐστὶν ἡ ἐν ὑποκειμένῳ τῷ σώματι. ὅτι δὲ ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἀνθρώπῳ συμβεβηκὸς καὶ δῆλον καὶ ἀληθὲς φάναι. ὅτι γὰρ ἄνθρωπος ταῦτα καὶ μουσικὸν. ταῦτα γὰρ καθόλου καὶ πάντα ταῦτα ὑπάρχει λέγεται συμβεβηκέναι. οὐκ ἄρα ἐπιστήμων καὶ ἐπιστήμη τις ἢ πλατὺς λέγεται ἐνυπάρχειν τῷ σώματι καὶ ἐπιστήμη τις ἢ πλατύτης ἐνυπάρχει τῷ σώματι. οὐκ ἐπὶ πολλῶν δὲ ὁμοίως λέγεται ἐνυπάρχειν. οἷον τὸ ζῷον καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐν ὑποκειμένῳ τῷ σώματι ἐνυπάρχει. ἡ μὲν γὰρ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἡ ὕλη ἐστίν. ἡ δὲ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως ἐστὶν ἡ τοῦ πάσχειν. καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ἐνυπάρχει ἡ ἐπιστήμη ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τῷ ἡ οὐσία. ὥστε φανερὸν ὅτι ἡ ταῦτα τῆς οὐσίας ἐστὶν ἡ πλατὺ πολλῶν λέγεται. ἢ ὅταν μὴ ἐν ἄλλῳ ὡς ὑποκειμένῳ. οἷον ὅταν λέγηται αὐτὸ ταῦτα τόδε. ὡς δὲ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν ἔστω λέγεται. ὃν ἢ ἐπὶ τὸ πλάγιον ἢ ἡ ὕλη. ἢ ὁλότης τῆς οὐσίας καὶ ὅλως δὲ ἐπὶ πολλῶν ταῦτα λέγεται δὲ ἕτερον. διαφορὰ λέγεται. ὃ, ἕτερον δὲ ἐστὶ τὸ αὐτὸ τόδε τι ὄντα. μὴ μόνον ὁρισθῆναι, ἀλλ' ἤδη ἡ ἀναλογία. ἡ ὡς ἕτερον τὸ ζῷον καὶ τὸ πεζὸν καὶ ὅσα ἐξ ἐναντίας διαφορὰς τὸ πεποιηκότα.

πῶς ἐν τῷ

καὶ τὰ πλείω ταὐτὰ πεπονθότα, ἢ ἕτερα. καὶ ὧν ἡ ποιότης μία. καὶ καθ'
ὅσα ἀλλοιοῦσθαι ἐνδέχεται τῶν ἐναντίων τούτων, τὰ πλείω ἔχον ἢ
κυριώτερα ὅμοιον τούτῳ. ἀντικειμένως δὲ τοῖς ὁμοίοις τὰ ἀνόμοια.
ἀντικείμενα λέγεται, ἀντίφασις, καὶ τἀναντία, καὶ τὰ πρός τι. καὶ στέ-
ρησις καὶ ἕξις. καὶ ἐξ ὧν καὶ εἰς ἃ ἔσχατα. οἷον αἱ γενέσεις, καὶ
φθοραί. καὶ ὅσα μὴ ἐνδέχεται ἅμα παρεῖναι τῷ ἀμφοῖν δεκτικῷ,
ταῦτα ἀντικεῖσθαι λέγεται ἢ αὐτὰ ἢ ἐξ ὧν ἐστί. φαιὸν γὰρ καὶ
λευκὸν ἅμα τῷ αὐτῷ οὐχ ὑπάρχει. διὸ καὶ ἐξ ὧν ἐστιν ἀντίκειται
τούτοις. ἐναντία λέγεται τά τε μὴ δυνατὰ ἅμα τῷ αὐτῷ παρεῖ-
ναι τῶν διαφερόντων κατὰ γένος καὶ τὰ πλεῖστον διαφέροντα τῶν
ἐν τῷ αὐτῷ γένει. καὶ τὰ πλεῖστον διαφέροντα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ δεκτικῷ. καὶ
τὰ πλεῖστον διαφέροντα τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν δύναμιν. καὶ ὧν ἡ δι-
αφορὰ μεγίστη, ἢ ἁπλῶς, ἢ κατὰ γένος, ἢ κατ' εἶδος. τὰ δ' ἄλλα
ἐναντία λέγεται. τὰ μὲν τῷ τὰ τοιαῦτα ἔχειν. τὰ δὲ τῷ δεκτικὰ
εἶναι τῶν τοιούτων. τὰ δὲ τῷ ποιητικὰ ἢ παθητικὰ ἢ ποιοῦντα
ἢ πάσχοντα. ἢ ἀποβολαὶ ἢ λήψεις ἢ ἕξεις. ἢ στερήσεις εἶναι τῶν
τοιούτων. ἐπεὶ δὲ τὸ ἓν καὶ τὸ ὂν πολλαχῶς λέγεται, ἀκολου-
θεῖν ἀνάγκη καὶ τἆλλα ὅσα κατὰ ταῦτα λέγεται. ὥστε καὶ
τὸ ταὐτὸν καὶ τὸ ἕτερον. καὶ τὸ ἐναντίον. ὥστ' εἶναι ἕτερον καθ'
ἑκάστην κατηγορίαν. ἕτερα δὲ τῷ εἴδει λέγεται, ὅσα ταὐτοῦ
γένους ὄντα, μὴ ὑπάλληλά ἐστι. καὶ ὅσα ἐν τῷ αὐτῷ γένει ὄν-
τα, διαφορὰν ἔχει. καὶ ὅσα ἐν τῇ οὐσίᾳ ἐναντίωσιν ἔχει καὶ τἀναν-
τία. ἕτερα τῷ εἴδει ἀλλήλων ἢ πάντα, ἢ τὰ λεγόμενα πρώτως.
καὶ ὅσων ἐν τῷ τελευταίῳ τοῦ γένους εἴδει οἱ λόγοι ἕτεροι. οἷον
ἄνθρωπος καὶ ἵππος, ἄτομα τῷ γένει. οἱ δὲ λόγοι ἕτεροι αὐτῶν. καὶ ὅσα ἐν τῇ
αὐτῇ οὐσίᾳ ὄντα ἔχει διαφοράν. ταὐτὰ δὲ τῷ εἴδει τὰ ἀντικειμένως
λεγόμενα τούτοις. πρότερα καὶ ὕστερα λέγεται. ἔνια μὲν ὡς ὄντος τινὸς πρώτου
καὶ ἀρχῆς ἐν ἑκάστῳ γένει. τὸ ἐγγύτερον ἀρχῆς τινὸς ὡρισμένης, ἢ
ἁπλῶς καὶ τῇ φύσει, ἢ πρός τι, ἢ πού, ἢ ὑπό τινων. οἷον τὰ κατὰ τόπον
τῷ εἶναι ἐγγύτερον ἢ φύσεώς τινος τόπου ὡρισμένου. οἷον τοῦ

μέσου, ἢ τοῦ ἐσχάτου, ἢ πρὸς τὸ τυχόν. τὰ δὲ πορρώτερα ὕστερα. τὰ δὲ κατὰ χρόνον· τὰ
μὲν τῷ πορρώτερον τοῦ νῦν· οἷον ἐπὶ τῶν γενομένων. πρότερα γὰρ τὰ Τρωϊκὰ
τῶν Μηδικῶν, ὅτι πορρώτερον ἀπέχει τοῦ νῦν. τὰ δὲ τῷ ἐγγύτερον τοῦ νῦν.
οἷον ἐπὶ τῶν μελλόντων. πρότερον γὰρ νέμεα πυθίων. ὅτι ἐγγύτερον τοῦ νῦν.
τῷ νῦν ὡς ἀρχῇ καὶ πρώτῳ χρησαμένων. τὰ δὲ, κατὰ κίνησιν. τὸ γὰρ ἐγ-
γύτερον τοῦ πρώτου κινήσαντος, πρότερον. οἷον παῖς ἀνδρός. ἀρχὴ δὲ
καὶ αὕτη τις ἁπλῶς. τὰ δὲ κατὰ δύναμιν, τὸ γὰρ ὑπερέχον τῇ δυνά-
μει, πρότερον καὶ τὸ δυνατώτερον. τοιοῦτον δ' ἐστὶν οὗ κατὰ τὴν προαίρεσιν
ἀνάγκη ἀκολουθεῖν θάτερον καὶ τὸ ὕστερον. ὥστε μὴ κινοῦντός τε,
ἐκείνου, μὴ κινεῖσθαι, καὶ κινοῦντος κινεῖσθαι. ἡ δὲ προαίρεσις ἀρχή.
τὰ δέ, κατὰ τάξιν. ταῦτα δ' ἐστίν, ὅσα πρός τι ἓν ὡρισμένον διέ-
στηκε κατὰ τὸν λόγον, οἷον παραστάτης, τριτοστάτου πρότερον.
καὶ ἡ παρανήτη, νήτης. ἔνθα μὲν γὰρ ὁ κορυφαῖος. ἔνθα δὲ ἡ μέ-
ση ἀρχή. ταῦτα μὲν οὖν πρότερα, τοῦτον λέγεται τὸν τρόπον. ἄλλον δὲ τρόπον. τὸ
τῇ γνώσει πρότερον ὡς καὶ ἁπλῶς πρότερον. τούτων δ' ἄλλως τὰ κατὰ τὸν λόγον
καὶ τὰ κατὰ τὴν αἴσθησιν. κατὰ μὲν γὰρ τὸν λόγον, τὰ καθόλου πρότερα. κατὰ δὲ
τὴν αἴσθησιν, τὰ καθ' ἕκαστα. καὶ κατὰ τὸν λόγον δὲ τὸ συμβεβηκὸς
τοῦ ὅλου πρότερον. οἷον τὸ μουσικὸν τοῦ μουσικοῦ ἀνθρώπου. οὐ γὰρ ἔσται
ὁ λόγος ὅλος ἄνευ τοῦ μέρους. καίτοι οὐκ ἐνδέχεται μουσικὸν εἶναι, μὴ ὄντος μου-
σικοῦ τινος. ἔτι πρότερα λέγεται τὰ τῶν προτέρων πάθη. οἷον εὐθύτης,
λειότητος. τὸ μὲν γὰρ γραμμῆς καθ' αὑτὴν πάθος. τὸ δὲ ἐπιφανείας. τὰ μὲν
δή, οὕτω πρότερα λέγεται καὶ ὕστερα. τὰ δὲ κατὰ φύσιν καὶ οὐσίαν, ὅ-
σα ἐνδέχεται εἶναι ἄνευ ἄλλων. ἐκεῖνα δὲ ἄνευ ἐκείνων μή. ᾗ διαιρέ-
σει ἐχρήσατο πλάτων. ἐπεὶ δὲ τὸ εἶναι πολλαχῶς, πρῶτον μὲν τὸ ὑποκεί-
μενον πρότερον. διὸ ἡ οὐσία πρότερον. ἔπειτα ἄλλως τὰ κατὰ δύναμιν.
καὶ κατ' ἐντελέχειαν. τὰ μὲν γὰρ κατὰ δύναμιν πρότερά ἐστι. τὰ δέ,
κατ' ἐντελέχειαν. οἷον, κατὰ δύναμιν μέν, ἡ ἡμίσεια τῆς ὅλης.
καὶ τὸ μόριον τοῦ ὅλου. καὶ ἡ ὕλη τῆς οὐσίας. κατ' ἐντελέχειαν δ' ὕστερον.
διαλυθέντος γάρ, κατ' ἐντελέχειαν ἔσται. τρόπον δή τινα πάντα τὰ
πρότερον καὶ ὕστερον λεγόμενα, κατὰ ταῦτα λέγεται. τὰ μὲν γὰρ κατὰ

χνεσιν συσχήσεως ἀνάγκη ἔναι· οἷον βόλον ἐν μορίῳ· λυπηδόνος ἀφ-
ορισμῶ· οἷον βλεφαρεμφορήσεως· ὁμοίως γὰρ καὶ βλάβη· δύναμις λέ-
γω, ἢ μὴν ἀρχὴ κίνησις ἢ μεταβολῆς συστατική· ἢ ἡ ἕξις· οἷον ἡ οἰκο-
δομική· δύναμίς ἐστιν· ἢ οὐχ ὑπάρχει συστατικὴ οἰκοδομικῆς· ἀμοῦ καὶ
ἰατρική δύναμις ἔσται· ὑπάρχει αὐτῷ ἰατρικὴ ἀμοῦ καὶ
ἰατρικὴ οὐκ ἔστιν· ὁμοίως ὅλως· ἀρχὴ μεταβολῆς ἢ πρώτη κίνησις λέ-
γω δύναμις συστατικὴ ἕξεως· ἢ οὐ συστατική· ἢ ἕξις ἐστὶν· ἢ ἕξις ἐστὶν· πάθος τὸ
ὅλον παθητική· ὅλη μὲν οὖν ἐὰν ὅλῳ οἷον ἡ παθή, δυνατ-
φθαρτὴ ἔναι αὐτὸ παθεῖν· ὅλῃ δὲ οὐ πῶς πάσχοντος· ἀμοῦ καὶ ὅ βέ-
λιον· ἀ ἢ ὁμοιομερῶς λόγῳ ἢ πῇ ἔχειν, ἢ καθ' ἃ ποιαίρεσιν· οἷον ὅλῳ
λευκὸν οὐ πορευτικὸν ἢ ἁπλοῦς, μὴ καλῶς ἢ μὴ οἷ
πορευτικὸν, οὐ φθαρτὸν ἀναγκαῖον ἢ βαδίζειν· ὁμοίως δὲ
καὶ ἐπὶ λυπηδόνος· ἔτι ὅλως ἐξῆς καὶ ἀπὸ ὅλως ἢ ὅλῳ
λεβλάβης, ἢ μὴ ὁμοίως ἐπὶ βλάβεσιν ἀμεταμόρφωτα δύνα-
λέγω· καὶ ὅλως ὅλῳ καὶ ὅλῃ πῇ καὶ πάντως ἢ ὅλως φθαρ-
ρετόν· οὐ μὲν δύνασθαι, ἀμὰ μὲν μὴ δύνασθαι, καὶ ἁπλῶς
νός· ἀπὸ δὲ ἢ ὧν τοιούτων· ἀπὸ λύσις καὶ ῥῆμα πάσχειν· διὰ δύ-
νάμιν· καὶ δύνασθαι καὶ ὅ ἔχειν πως· λεγομένης δὲ τῆς δυ-
νάμεως ἓξ ὄντων, καὶ δύνασθαι, σύμπτωσις λεγομένης·
ὅ ἔχουσιν ἀρχὴν ἢ μεταβολῆς· καὶ ὡς ἁπλῶς δύνασθαι
ἔναι συστατικὸν ἢ ἕξεως· ἢ ἕξις· σύμπτωσις δὲ ἐὰν ἐκ τούτων δύνα-
μιν τοιαύτην· σύμπτωσις ἐὰν ἐκ μεταβολῆς ἐφ' ἕξιν δύνα-
μιν τοιαύτην· ἅτε ἐπὶ βέλτιον, ἅτε ἐπὶ βέλτιον· καὶ ὡς φθορικὸν
λομένου δύνασθαι φθορεῖς· ἢ οὐ καὶ φθορὴν ἀναγκαῖον
νῶν ἔχειν διαίρεσιν καὶ αὐτὴ καὶ ἀρχὴν βλαστοῦ πάθη· οἷον
μὲν ἔχειν δοκεῖ, ὅλῃ δὲ ἕτερα παθεῖν βιοῦ δύνασθαι· ἀδιάφορον
ὅτιν ἕξις πῶς, καὶ λαβεῖν ἀναγκαῖον· οἷον νόμως ἢ καὶ λεβό
μενον τοῦτο· οἷ τελεῖν ἔχειν ἕξιν ἔναι καὶ ἀρχὴν, ἐπὶ δύνασθαι· μὴ
βέλτιον ἢ οὐ τοῦτο ἔχειν, ἀ συσχέσεως ἔχειν τόπον· σύμπτ. ὧν
μὴ ἔχειν αὐτὸ δύναμιν ἢ ἀρχὴν συστατικὸν· ἢ ἢ ἀμοφθαρτικόν·

ἔτι ταῦτα πάντα ἢ τῷ μόνον ἂν συμβῆναι γενέσθαι ἢ μὴ γενέσθαι· ἢ τῷ
καλῶς. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀψύχοις ἔνεστιν ἡ τοιαύτη δύναμις· οἷον ἐν τοῖς
ὀργάνοις· τὴν μὲν γὰρ δύνασθαί φασι φθέγγεσθαι λύραν· τὴν δ' οὐδ',
ἂν ᾖ μὴ εὔφωνος. ἀδυναμία δ' ἐστὶ στέρησις δυνάμεως· καὶ τῆς τοι-
αύτης ἀρχῆς ἀναίρεσίς τις οἵα εἴρηται· ἢ ὅλως, ἢ τῷ πεφυκότι ἔχειν· ἢ
καὶ ὅτε πέφυκεν ἤδη ἔχειν. οὐ γὰρ ὁμοίως ἂν φαῖεν ἀδύνατον εἶναι
γεννᾶν παῖδα καὶ ἄνδρα καὶ εὐνοῦχον. ἔτι δὲ καθ' ἑκατέραν δύναμίν
ἐστιν ἀδυναμία, ἀντικειμένη τῇ τε μόνον κινητικῇ καὶ τῇ καλῶς κι-
νητικῇ. καὶ ἀδύνατα δὴ τὰ μὲν κατὰ ταύτην ἀδυναμίαν ταύτην λέγεται·
τὰ δ' ἄλλον τρόπον· οἷον, δυνατόν τε καὶ ἀδύνατον· ἀδύνατον μὲν οὗ
διάμετρον τὸ ἐναντίον ἐξ ἀνάγκης ἀληθές· οἷον τὸ τὴν διάμετρον σύμμετρον
εἶναι ἀδύνατον ὅτι ψεῦδος τὸ τοιοῦτον· καὶ οὗ τὸ ἐναντίον οὐ μόνον ἀληθὲς,
ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη ἀσύμμετρον εἶναι· τὸ ἄρα σύμμετρον, οὐ μόνον ψεῦδος,
ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνάγκης ψεῦδος. τὸ δ' ἐναντίον τούτῳ τὸ δυνατόν, ὅταν
μὴ ἀναγκαῖον ᾖ τὸ ἐναντίον ψεῦδος εἶναι· οἷον τὸ καθῆσθαι ἄνθρωπον δυ-
νατόν· οὐ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ καθῆσθαι ψεῦδος. τὸ μὲν οὖν δυνα-
τόν, ἕνα μὲν τρόπον ὥσπερ εἴρηται τὸ μὴ ἐξ ἀνάγκης ψεῦδος σημαίνει·
ἕνα δὲ τὸ ἀληθὲς εἶναι· ἕνα δὲ τὸ ἐνδεχόμενον ἀληθὲς εἶναι. καὶ ἡ
κατὰ μεταφορὰν δὲ, ἡ ἐν τῇ γεωμετρίᾳ λέγεται δύναμις. ταῦτα μὲν οὖν
τὰ δυνατὰ οὐ κατὰ δύναμιν. τὰ δὲ λεγόμενα κατὰ δύναμιν
πάντα λέγεται πρὸς τὴν πρώτην μίαν. αὕτη δ' ἐστὶν ἀρχὴ μεταβολῆς
ἐν ἄλλῳ ἢ ᾗ ἄλλο. τὰ γὰρ ἄλλα λέγεται δυνατὰ, τῷ τὰ μὲν ἔχειν αὐτῶν
ἄλλο τι τοιαύτην δύναμιν· τὰ δὲ μὴ ἔχειν· τὰ δὲ ὡδὶ ἔχειν. ὁμοίως
δὲ καὶ τὰ ἀδύνατα. ὥστε ὁ κύριος ὅρος τῆς πρώτης δυνάμεως
ἂν εἴη, ἀρχὴ μεταβλητικὴ ἐν ἄλλῳ, ἢ ᾗ ἄλλο. ποσὸν λέγεται τὸ
διαιρετὸν εἰς ἐνυπάρχοντα· ὧν ἑκάτερον ἢ ἕκαστον, ἕν τι, καὶ τό-
δε τι πέφυκεν εἶναι. πλῆθος μὲν οὖν ποσόν τι ἐὰν ἀριθμητὸν ᾖ· μέ-
γεθος δ' ἂν μετρητὸν ᾖ. λέγεται δὲ πλῆθος μὲν τὸ διαιρετὸν δυνάμει
εἰς μὴ συνεχῆ· μέγεθος δὲ τὸ εἰς συνεχῆ· μεγέθους δὲ τὸ μὲν ἐφ' ἓν
συνεχὲς, μῆκος· τὸ δ' ἐπὶ δύο, πλάτος· τὸ δ' ἐπὶ τρία, βάθος. τού-

δέ. πλῆθος μὲν, τὸ πεπερασμένον ἀριθμός. μῆκος δὲ, γραμμή.
πλάτος δὲ ἐπιφάνεια. βάθος δὲ, σῶμα. ἔτι τὰ μὲν λέγεται καθ' αὑτὰ ποσά·
τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός. οἷον ἡ μὲν γραμμὴ ποσόν τι καθ'
αὑτό· τὸ δὲ μουσικὸν κατὰ συμβεβηκός. τῶν δὲ καθ' αὑτὰ, τὰ μὲν κατ' οὐ-
σίαν ἐστίν, οἷον ἡ γραμμὴ ποσόν τι· ἐν γὰρ τῷ λόγῳ τῷ τί ἐστι λέγοντι
τὸ ποσόν τι ὑπάρχει· τὰ δὲ πάθη, καὶ ἕξεις τῆς τοιαύτης ἐστὶν οὐσίας· οἷον, τὸ πολὺ
καὶ τὸ ὀλίγον καὶ μακρὸν καὶ βραχὺ· καὶ πλατὺ καὶ στενόν· καὶ βαθὺ
καὶ ταπεινόν· καὶ βαρὺ καὶ κοῦφον· καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα. ἔστι δὲ καὶ
τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν· καὶ τὸ μεῖζον καὶ ἔλαττον· καὶ καθ' αὑτὰ, καὶ πρὸς
ἄλληλα λεγόμενα, τοῦ ποσοῦ πάθη καθ' αὑτά. μεταφέρεται μέν-
τοι ταῦτα τὰ ὀνόματα καὶ ἐπ' ἄλλα. τῶν δὲ κατὰ συμβεβηκὸς λε-
γομένων ποσῶν· τὰ μὲν οὕτως λέγεται ὥσπερ ἐλέχθη· ὅτι τὸ μουσικὸν
ποσὸν καὶ τὸ λευκὸν τῷ εἶναι ποσόν τι, ᾧ ὑπάρχει· τὰ δὲ ὡς κίνησις
καὶ χρόνος· καὶ γὰρ ταῦτα ποσὰ ἄττα λέγεται καὶ συνεχῆ. τῷ
ἐκεῖνα διαιρετὰ εἶναι, ὧν ἐστι ταῦτα πάθη. λέγω δὲ οὐ τὸ κινούμενον,
ἀλλ' ὃ ἐκινήθη. τῷ γὰρ ποσὸν εἶναι ἐκεῖνο, καὶ ἡ κίνησις ποσή. ὁ δὲ
χρόνος, τῷ ταύτην. τὸ ποιὸν λέγεται ἕνα μὲν τρόπον, ἡ διαφορὰ
τῆς οὐσίας. οἷον ποιόν τι ἄνθρωπος ζῷον, ὅτι δίπουν· ἵππος δὲ, τετράπουν·
καὶ κύκλος ποιόν τι σχῆμα, ὅτι ἀγώνιον· ὡς τῆς διαφορᾶς
τῆς κατὰ τὴν οὐσίαν ποιότητος οὔσης. ἕνα μὲν δὴ τρόπον τοῦτον λέγεται
ἡ ποιότης, διαφορὰ οὐσίας. ἕνα δὲ ὡς τὰ ἀκίνητα καὶ τὰ μα-
θηματικά· ὥσπερ οἱ ἀριθμοὶ ποιοί τινες. οἷον οἱ σύνθετοι· καὶ
μὴ μόνον ἐφ' ἓν ὄντες, ἀλλ' ὧν μίμημα τὸ ἐπίπεδον καὶ τὸ στερεόν·
οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ ποσάκις ποσοί, οἱ ποσάκις ποσάκις. καὶ ὅλως ὃ
παρὰ τὸ ποσὸν ὑπάρχει ἐν τῇ οὐσίᾳ· οὐσία γὰρ ἑκάστου, ὃ ἅπαξ· οἷον
τῶν ἕξ, οὐχ ὃ δὶς ἢ τρὶς εἰσίν· ἀλλ' ὃ ἅπαξ· ἓξ γὰρ ἅπαξ ἕξ.
ἔτι ὅσα πάθη τῶν κινουμένων οὐσιῶν. οἷον θερμότης καὶ ψυχρότης·
καὶ λευκότης καὶ μελανία· καὶ βαρύτης· καὶ κουφότης καὶ ὅσα
τοιαῦτα, καθ' ἃ λέγονται καὶ ἀλλοιοῦσθαι τὰ σώματα μεταβαλλόντων. ἔτι
κατ' ἀρετὴν καὶ κακίαν. καὶ ὅλως τὸ κακὸν καὶ ἀγαθόν. σχεδὸν δὴ

κ᾽ διὸ πόσα λέγεται τὸ ποιόν· καὶ ἕξις, καὶ κινητικὸν ἢ παθητικόν· πρώτη μὲν οὖν ποιότης ἡ τῆς οὐσίας διαφορά· ταύτης δὲ καὶ τὰ εἴδη ποιότητες· οἷον ἀνθρώπου διαφορὰ λογικὸν ἢ ἄλογον· καὶ ἵππου ὁμοίως· ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου λογικὸν ἢ ἄλογον· καὶ αὐτῶν κινητικὸν διαφορά· ἀφ᾽ ἑνὸς γὰρ καὶ τοῦ αὐτοῦ πάθους μόρια ἡ διαφορά· οἷον τῆς κινητικῆς κινητικὸς σύριγξ, καὶ τὸ ποιοῦν ἢ παρασκευαστικὸν ἢ φάρμακος· ταύτης κινητικὸν ἔμετος· ὁμοίως καὶ ὠκυπεπτίας· μαλακτικὸν δ᾽ ἅλας· καὶ κοιλίας, σκληρὸν τὸ ποιοῦν σκίβαλα ἐμποιεῖν· ἔτι τὰ πρός τι ἔχοντα ποιότητες· οἷον ἐπιστητὸν ποιὸν, ποιὸν δ᾽ ἐπιστήμη· καὶ ὅλως τὸ ποιητὸν, ποιὸν τὸ ποιητικόν· καὶ τὸ ἐπιτηδειότητα, ποιὸν τὸ ἐπιτήδειον· καὶ ὅλως τὸ μετέχον, ποιὸν τὸ μετέχον· καὶ τὸ ἐπιφανὲς, ποιὸν ἐπιφάνεια· καὶ ἀόριστον ποιὸν ἀόριστον· λέγεται δ᾽ ἁπλῶς πρὸς τὰ καθόριστα, ἢ ἀπλῶς, ἢ ὡρισμένως ποιὸν αὐτῶν· ἢ ποιὸν οἷον, τὸ δὲ πλάσιον ποιὸν οἷον, ἀόριστον ὡρισμένως· τὸ δὲ πολλαπλάσιον, καθόριστον ποιὸν οἷον· οὐχ ὡρισμένως δὲ· οἷον, διπλασίονος· τὸ δὲ ἡμιόλιον· ποιὸν ὑφημιολίου καθόλου ποιὸν ἐπιμορίου, ὡρισμένως· τὸ ἐπιμόριον, ποιὸν ὑπεπιμορίου, καθόριστον· οὐκ ἄρα τὸ πολλαπλάσιον, ποιὸν τὸ ὑπερέχον ποιὸν τὸ ὑπερεχόμενον ὅλως ἀόριστον καθόριστον· ὡς ὑφημιολιοπλάσιον· καὶ μὴν οὐδὲ ὑπερέχον ποιὸν τὸ ὑπερεχόμενον τοσοῦτον ἐστὶ καὶ ἕξις, τοῦτο ἀόριστον· ὁπότερον γὰρ ἐνέχει οὐδὲν ἧττον ἢ οὐκ ἧττον· ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ πρός τι πῶς, καθόριστον λέγεται καὶ ἀεὶ τὸ μᾶλλον πάθος· καὶ ἕξις δ᾽ ἴσον καὶ ὅμοιον καὶ ταὐτὸν καὶ ἕτερον καὶ τὰ ἑξῆς· ὡς δ᾽ ἐπὶ τὸ πολὺ λέγεται καὶ ταῦτα μᾶλλον ὡς μία οὐσία· ὅμοια δ᾽ ὧν ἡ ποιότης μία· ἴσα δ᾽, ὧν τὸ ποσὸν ἓν δ᾽ ἐστὶ, τοῦ ἀφῃρημένου καὶ μέτρου· οἷς τὰ ταῦτα πάντα, ποιὸν λέγεται· καθόριστον μὲν, οὗ ταὐτὸν ἓν δύο πον· ἕξις δ᾽ ποιότης καὶ κινητικὰ, καὶ παθητικὰ, καὶ ποιητικὰ καὶ παθητῆς, καὶ ὠκυπεπτίας καὶ ὀλιγοσαλοκοιλίας· οἷον σθεναρὸν ποιὸν σθεναροῦ, ὅ ἐστὶ καὶ ἡ πολὺν σθεναρὸν ποιὸν σθεναροῦ

μέλιτος.

καὶ τότε μὲν, ποιοῦ τότε μὲν οὔ, οἷς ὠφέλιμα. Τῶν δὲ καλῶν ἡδονὴ οὐκ
ἀνώφελος· ἀμφὶ οὗ δ' ὁπόταν οὐ ἐλπίσῃς ὄφελος· αἱ δὲ καλαὶ πάντων ἀνώφελοι· οὐκ
ἄρ' ἔλεγον· Τῶν γὰρ καλῶν δύναμιν καὶ πλάτος, ἢ οὐκ ἐστὶν ἁπλᾶ ποιὰ πρὸς τί· οἷον
τὸ πεποιηκὸς πρὸς τὸ πεποιηκός· καὶ τὸ ποιοῦν, πρὸς τὸ ποιητόν· οὕτως
καὶ πληγὴ οὐδὲ πληγὴ τοῦ τυπτοῦντος· τὸ δὲ πεπονθὸς πάσχειν ἔλαττον
ἀφαιρουμένου πλάτους· οὐδὲ πρὸς τὸ ἀόριστον· καὶ ὅλως ἐλεύθερα· οἷον τὸ ἀόρατον.
Τὰ μὲν οὖν καλὰ θαυμαστὸν καὶ δύναμιν ἀεὶ τοιαύτην πρός τι, πλὴν ἔστι ποιά, οὐ
ὅπερ ἐστὶν ἀμφοῖν ἐλεύθερον· αὐτὸ ἔστιν ἀμφὶ ἀμφοῖν πρὸς σύνοψιν. Τὸ δὲ μεγαλοπρεπὲς καὶ τὸ σπουδαῖον· καὶ τὸ δίκαιον· τὸ δὲ πρὸς αὐτὰ ἐλεύθερα, ποιά ἐστιν.
Τότε γὰρ δίκαιον ἐπαινοῦμεν, ὅταν ἐστὶν αὐτοῦ δίκαια· οὐκέτι δὲ δίκαιον ἀεὶ πρὸς
τοῦτο· οὐδὲ δίκαια· ὅτι ἐλεύθερον ἐστὶν ὁμοίως δὲ καὶ ἀνδρεῖον ἐστὶν
ἢ ὀφελές· οὐχοῦ ἐπαινοῦμεν· καὶ δὴ καὶ θεοῦ τοῦτό φαμεν· ἀμφὶ πρὸς χρῶμα
ἢ πρὸς ἀμφοῖν τι τοιοῦτον· σύνοψιν δ', ὅτι ὃ αὐτὸ ἐλεύθερον· ὃ δ' ἐστὶν ὄφελές,
ὃ δὲ ἐστὶν καλόν· δίκαιον καὶ δὴ καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτὰ ἐλεύθερα πρός τι, καὶ οὐχ οὕτως ἁπλᾶ.
Τοῦ δ', αὖ ἁπλᾶ καὶ ὧν ἢ τοιαῦτα· οἷον τὸ ἰατρικὸν ὧν ποιά· ὃ δὲ ἰατρικὸς
αὐτὸς ἐν ἐπιστήμαις ἐστὶ δύναμιν τῶν ποιῶν· ἐξ ἀνάγκης δὲ καὶ ἐλεύθερον
ποιά· οἷον ἰσότης· ὃ δὲ ἴσον· καὶ ὁμοιότης, ὃ δὲ ὅμοιον· ταὐτότης
συμβεβηκός· οἷον ἀνὸς ποιά τι· ὃ δὲ συμβέβηκεν ἀνὸς ὄντι πλατεῖ
ἅπασι· τοῦτο δὲ ἐστὶν ἀνὸς ποιά· ἢ δὲ ἀνὸς συμβεβηκὸς ὄντι πλατεῖ
σώματι· καὶ λευκῷ δὴ καὶ· τελευταῖον δὲ· σύνολον, οὐκ ἐστὶν ἐξαιρεῖν καὶ
λαβεῖν οὐ μόριον· οἷον χρόνος τέλειος ἐνιαυτὸς οὗτος· ὃ δὲ ἐστὶν ἐξαιρεῖν
δὲ χρόνον τινά· οἷ δ' οὗτοι μόριος ὅτι τοῦ χρόνου· καὶ ὁδὸς τρεῖς, ἢ
δυνατὸν μὴ ἔχον ὕπαρξιν πρός τι ἕνεκα· οἷον τέλειος ἰατρός· καὶ πλέθρος
αὐλητής· ὅτι καὶ ὁδὸς ἰατρὸς οἱ μὲν ἀρετῆς μισθεύειν ἐλάττωσιν· δ' τῷ
δὲ μὴ φθορὰν τοῦ καὶ ἐπὶ τῶν καλῶν ἀεὶ τὸ μὲν αὐτοῦ, συνωφελῆ τὸ
λον· καὶ πλέθρον· ἐπὶ τῶν δ' ἄλλων ἀεὶ τὸ μὲν αὐτοῦ· οἷον ἐλ
πλατὰ μῆκος· καὶ συνωφελῆ πλατὰ μῆκος· καὶ ὠφελητέλεστα τὸ
σον τὸ τέλειον, καὶ ὁ ὁδὸς ἐπὶ τοῦ τέλεια· ὅταν καλὸς ὁδὸς
ὠφελητέλεστος, μισθοῦ ἐπὶ πόσον τοῦ καλοῦ ἀφέσθαι· ἔλοις
ὑπάρχει τὸ πλέθρος ἀνωφελὲς τοῦ τέλεια· καὶ τὸ δὲ ἔλαττον πλέθρος

τέλεια.

ὥστε ἐπεὶ τὸ τέλος τῶν ἐσχάτων τί ἐστι, καὶ ἐπὶ τὰ φαῦλα μεταφέροντες λέγομεν, τελέως
ἀπολωλέναι καὶ τελέως ἐφθάρθαι· ὅταν μηδὲν ἐλλείπῃ τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ κακοῦ·
ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐσχάτῳ ᾖ· διὸ καὶ ἡ τελευτὴ κατὰ μεταφορὰν λέγεται τέλος,
ὅτι ἄμφω ἔσχατα. τέλος δὲ καὶ τὸ οὗ ἕνεκα ἔσχατον. τὰ μὲν οὖν καθ' αὑτὰ
λεγόμενα τέλεια, τοσαυταχῶς λέγεται· τὰ μὲν τῷ κατὰ τὸ εὖ μηδὲν ἐλλείπειν· μηδ'
ἔχειν ὑπερβολὴν ἐν ἑκάστῳ γένει· μηδ' εἶναί τι ἔξω· τὰ δ' ἄλλα, ἤδη καθ' αὑτὰ τῷ
ἢ ποιεῖν τι τοιοῦτον ἢ ἔχειν· ἢ ἁρμόττειν τούτῳ· ἢ ἁμῶς γέ πως λέγεσθαι πρὸς τὰ πρώτως
λεγόμενα τέλεια. Πέρας λέγεται τό τε ἔσχατον ἑκάστου· καὶ οὗ ἔξω μηδὲν ἔστι λαβεῖν
πρώτου· καὶ οὗ ἔσω πάντα πρώτου· καὶ ὃ ἂν ᾖ εἶδος μεγέθους ἢ ἔχοντος μεγέ-
θος, καὶ τὸ τέλος ἑκάστου· τοιοῦτον δ' ἐφ' ὃ ἡ κίνησις καὶ ἡ πρᾶξις· καὶ οὐκ ἀφ' οὗ·
ὁτὲ δ' ἄμφω· καὶ ἀφ' οὗ καὶ ἐφ' ὃ· καὶ τὸ οὗ ἕνεκα· καὶ ἡ οὐσία ἑκάστου· καὶ τὸ τί ἦν
εἶναι ἑκάστῳ· τῆς γνώσεως γὰρ τοῦτο πέρας· εἰ δὲ τῆς γνώσεως, καὶ τοῦ πράγματος.
ὥστε φανερὸν ὅτι ὁσαχῶς τε ἡ ἀρχὴ λέγεται, τοσαυταχῶς καὶ τὸ πέρας· καὶ
ἔτι πλεοναχῶς· ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ πέρας τι, τὸ δὲ πέρας οὐ πᾶν ἀρχή. Τὸ καθ' ὃ λέγεται
πολλαχῶς· ἕνα μὲν τρόπον τὸ εἶδος καὶ ἡ οὐσία ἑκάστου πράγματος· οἷον καθ' ὃ ἀγαθός,
αὐτὸ ἀγαθόν· ἕνα δ' ἐν ᾧ πρώτῳ πέφυκε γίγνεσθαι· οἷον τὸ χρῶμα ἐν τῇ ἐπι-
φανείᾳ. τὸ μὲν οὖν πρώτως λεγόμενον καθ' ὃ τὸ εἶδός ἐστι· δευτέρως δὲ
ὡς ἡ ὕλη ἑκάστου καὶ τὸ ὑποκείμενον ἑκάστῳ πρῶτον. ὅλως δὲ τὸ καθ' ὃ ἰσαχῶς
καὶ τὸ αἴτιον ὑπάρξει· κατὰ τί γὰρ ἐλήλυθεν, ἢ οὗ ἕνεκα ἐλήλυθε λέγεται· καὶ κατὰ
τί παραλελόγισται, ἢ συλλελόγισται· ἢ τί τὸ αἴτιον τοῦ συλλογισμοῦ ἢ παραλογισ-
μοῦ. ἔτι τὸ καθ' ὃ, τὸ κατὰ θέσιν λέγεται, καθ' ὃ ἕστηκεν ἢ καθ' ὃ βαδίζει. πάντα
γὰρ ταῦτα θέσιν σημαίνει καὶ τόπον. ὥστε καὶ τὸ καθ' αὑτό, πολλαχῶς ἀνάγκη
λέγεσθαι. ἓν μὲν γὰρ καθ' αὑτὸ τὸ τί ἦν εἶναι ἑκάστῳ· οἷον ὁ Καλλίας καὶ τὸ τί ἦν
εἶναι Καλλίᾳ. ἓν δὲ ὅσα ἐν τῷ τί ἐστιν ὑπάρχει· οἷον ζῷον ὁ Καλλίας καθ' αὑτόν· ἐν γὰρ τῷ
λόγῳ ἐνυπάρχει τὸ ζῷον· ζῷον γάρ τι ὁ Καλλίας. ἔτι δ' εἰ ἐν αὐτῷ δέδεκται πρώτῳ
ἢ τῶν αὐτοῦ τινί· οἷον ἡ ἐπιφάνεια λευκὴ καθ' αὑτήν· καὶ ζῶον ὁ ἄνθρωπος καθ' αὑτόν·
ἡ γὰρ ψυχὴ μέρος τι τοῦ ἀνθρώπου ἐν ᾗ πρώτῃ τὸ ζῆν· ἔτι οὗ μὴ ἔστιν ἄλλο αἴτιον·
τοῦ γὰρ ἀνθρώπου πολλὰ αἴτια, τὸ ζῷον, τὸ δίπουν· ἀλλ' ὅμως καθ' αὑτὸν ὁ ἄνθρωπος ἐστί· ἄνθρωπος
ἔτι ὅσα μόνῳ ὑπάρχει καὶ ᾗ μόνον· διὸ τὸ κεχωρισμένον καθ' αὑτό. Διάθεσις λέ-
γεται τοῦ ἔχοντος μέρη τάξις ἢ κατὰ τόπον, ἢ κατὰ δύναμιν, ἢ κατ' εἶδος·

θέσιν γὰρ δεῖ τινα εἶναι· ὥσπερ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ ἡ διάθεσις. ἕξις δὲ λέγεται ἕνα μὲν τρόπον, οἷον ἐνέργειά τις τοῦ ἔχοντος καὶ ἐχομένου· ὥσπερ πρᾶξίς τις ἢ κίνησις· ὅταν γὰρ τὸ μὲν ποιῇ, τὸ δὲ ποιῆται, ἔστι ποίησις μεταξύ, οὕτω καὶ τοῦ ἔχοντος ἐσθῆτα καὶ τῆς ἐχομένης ἐσθῆτος, ἔστι μεταξὺ ἕξις. ταύτην μὲν οὖν φανερὸν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἔχειν ἕξιν· εἰς ἄπειρον γὰρ βαδιεῖται, εἰ τοῦ ἐχομένου ἔσται ἔχειν τὴν ἕξιν. ἄλλον δὲ τρόπον ἕξις λέγεται, διάθεσις καθ' ἣν ἢ εὖ ἢ κακῶς διάκειται τὸ διακείμενον· καὶ ἢ καθ' αὑτὸ, ἢ πρὸς ἄλλο, οἷον ἡ ὑγίεια, ἕξις τις· διάθεσις γάρ ἐστι τοιαύτη. ἔτι ἕξις λέγεται, ἂν ᾖ μόριον διαθέσεως τοιαύτης· διὸ καὶ ἡ τῶν μερῶν ἀρετὴ, ἕξις τίς ἐστι. πάθος λέγεται ἕνα μὲν τρόπον, ποιότης καθ' ἣν ἀλλοιοῦσθαι ἐνδέχεται· οἷον, τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν· καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν· καὶ βαρύτης καὶ κουφότης· καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. ἕνα δὲ αἱ τούτων ἐνέργειαι καὶ ἀλλοιώσεις ἤδη. ἔτι δὲ τούτων μᾶλλον αἱ βλαβεραὶ ἀλλοιώσεις καὶ κινήσεις· καὶ μάλιστα αἱ λυπηραὶ καὶ αἱ βλαβεραί. ἔτι τὰ μεγέθη τῶν συμφορῶν καὶ λυπηρῶν, πάθη λέγεται. στέρησις λέγεται ἕνα μὲν τρόπον, ἂν μὴ ἔχῃ τι τῶν πεφυκότων ἔχεσθαι, κἂν μὴ αὐτὸ ᾖ πεφυκὸς ἔχειν· οἷον φυτὸν ὀμμάτων ἐστερῆσθαι λέγεται. ἕνα δὲ, ἂν πεφυκὸς ἔχειν ἢ αὐτὸ, ἢ τὸ γένος, μὴ ἔχῃ· οἷον ἄλλως ἄνθρωπος ὁ τυφλὸς ὄψεως ἐστέρηται, καὶ ὁ ἀσπάλαξ· τὸ μὲν κατὰ γένος, τὸ δὲ καθ' αὑτό. ἔτι ἂν πεφυκὸς καὶ ὅτε πέφυκεν ἔχειν, μὴ ἔχῃ· ἡ γὰρ τυφλότης, στέρησίς τις. τυφλὸς δὲ οὐ κατὰ πᾶσαν ἡλικίαν· ἀλλ' ἐν ᾗ πέφυκεν ἔχειν, ἂν μὴ ἔχῃ. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ᾧ ἂν ᾖ· καὶ καθ' ὃ καὶ πρὸς ὃ· καὶ ὡς ἂν μὴ ἔχῃ πεφυκός. ἔτι ἡ βιαία ἑκάστου ἀφαίρεσις, στέρησις λέγεται. καὶ ὁσαχῶς δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ ἀ ἀποφάσεις λέγονται, τοσαυταχῶς καὶ αἱ στερήσεις λέγονται. ἄνισον μὲν γὰρ τῷ μὴ ἔχειν ἰσότητα πεφυκὸς λέγεται· ἀόρατον δὲ καὶ τῷ ὅλως μὴ ἔχειν χρῶμα, καὶ τῷ φαύλως. καὶ ἄπουν· καὶ τῷ μὴ ἔχειν ὅλως πόδας καὶ τῷ φαύλους. ἔτι καὶ τῷ μικρὸν ἔχειν, οἷον τὸ ἀπύρηνον· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ φαύλως πως ἔχειν. ἔτι τῷ μὴ ῥᾳδίως ἢ τῷ μὴ καλῶς, οἷον τὸ ἄτμητον, οὐ μόνον τῷ μὴ τέμνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῷ μὴ ῥᾳδίως ἢ τῷ μὴ καλῶς. ἔτι τῷ πάντῃ μὴ ἔχειν. τυφλὸς γὰρ οὐ λέγεται ὁ ἑτερόφθαλμος· ἀλλ' ὁ ἐν ἀμφοῖν μὴ ἔχων ὄψιν. διὸ οὐ πᾶς ἀγαθὸς ἢ κακὸς ἢ δίκαιος ἢ ἄδικος· ἀλλὰ καὶ τὸ μεταξύ. τὸ ἔχειν λέγεται πολλαχῶς· ἕνα μὲν τρόπον, τὸ ἄγειν κατὰ τὴν αὑτοῦ φύσιν, ἢ κατὰ τὴν αὑτοῦ

ὁρμήν. διὸ λέγεται πυρετὸς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον καὶ οἱ τύραννοι τὰς πόλεις καὶ τὴν ἐσθῆ-
τα οἱ ἀμπεχόμενοι. ἕνα δ' ἐν ᾧ ἄν τι ὑπάρχῃ ὡς δεκτικῷ. οἷον ὁ χαλκὸς ἔχει
τὸ εἶδος τοῦ ἀνδριάντος. καὶ τὴν νόσον τὸ σῶμα. ἕνα δὲ ὡς τὸ περιέχον τὰ περιεχό-
μενα. ἐν ᾧ γάρ ἐστι περιεχομένῳ, ἔχεσθαι ὑπὸ τούτου λέγεται. οἷον τὸ ἀγγεῖον
ἔχειν τὸ ὑγρόν φαμεν. καὶ τὴν πόλιν ἀνθρώπους. καὶ τὴν ναῦν ναύτας. οὕτω δὲ καὶ
τὸ ὅλον ἔχειν τὰ μέρη. ἔτι τὸ κωλῦον κατὰ τὴν αὑτοῦ ὁρμὴν κινεῖσθαί τι ἢ
πράττειν. ἔχειν λέγεται τοῦτο αὐτό. οἷον καὶ οἱ κίονες τὰ ἐπικείμενα βάρη. καὶ
ὡς οἱ ποιηταὶ τὸν Ἄτλαντα ποιοῦσι τὸν οὐρανὸν ἔχειν, ὡς συμπεσόντ' ἂν ἐπὶ τὴν γῆν,
ὥσπερ καὶ τῶν φυσιολόγων τινές φασι. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον, καὶ τὸ συνέχον λέγεται ἃ
συνέχει ἔχειν. ὡς διαχωρισθέντα ἂν κατὰ τὴν αὑτοῦ ὁρμὴν ἕκαστον. καὶ τὸ
ἔν τινι δὲ εἶναι, ὁμοιοτρόπως λέγεται καὶ ἑπομένως τῷ ἔχειν: τὸ ἔκ τινος εἶναι
λέγεται. ἕνα μὲν τρόπον, ἐξ οὗ ἐστὶν ὡς ὕλης. καὶ τοῦτο διχῶς. ἢ κατὰ τὸ πρῶτον γένος.
ἢ κατὰ τὸ ὕστατον εἶδος. οἷον ἔστι μὲν ὡς ἅπαντα τὰ τηκτὰ ἐξ ὕδατος. ἔστι δ' ὡς
ἐκ χαλκοῦ ὁ ἀνδριάς. ἕνα δ' ὡς ἐκ τῆς πρώτης κινησάσης ἀρχῆς. οἷον ἐκ τίνος
ἡ μάχη. ἐκ λοιδορίας. ὅτι αὕτη ἀρχὴ τῆς μάχης. ἕνα δ' ἐκ τοῦ συνθέτου ἐκ τῆς
ὕλης καὶ τῆς μορφῆς. ὥσπερ ἐκ τοῦ ὅλου τὰ μέρη. καὶ ἐκ τῆς Ἰλιάδος τὸ
ἔπος. καὶ ἐκ τῆς οἰκίας οἱ λίθοι. τέλος μὲν γάρ ἐστιν ἡ μορφή. τέλειον δὲ τὸ
ἔχον τέλος. τὰ δὲ ὡς ἐκ τοῦ μέρους τὸ εἶδος. οἷον ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ δίποδος.
καὶ ἡ συλλαβὴ ἐκ τοῦ στοιχείου. ἄλλως γὰρ τοῦτο, καὶ ὁ ἀνδριὰς ἐκ τοῦ χαλκοῦ.
ἐκ τῆς αἰσθητῆς γὰρ ὕλης ἡ συνθετὴ οὐσία. ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος ἐκ τῆς τοῦ εἴδους ὕλης.
τὰ μὲν οὖν οὕτω λέγεται. τὰ δ', ἐὰν κατὰ μέρος τι τούτων τις ὑπάρχῃ τῶν τρόπων. οἷον ἐκ
πατρὸς καὶ μητρὸς τὸ τέκνον. καὶ ἐκ γῆς τὰ φυτά. ὅτι ἔκ τινος μέρους
αὐτῶν. ἕνα δέ, μεθ' ὃ ἐν χρόνῳ. οἷον ἐξ ἡμέρας νύξ. καὶ ἐξ εὐδίας
χειμών. ὅτι τοῦτο, μετὰ τοῦτο. τούτων δὲ τὰ μὲν τῷ ἔχειν μεταβολὴν εἰς
ἄλληλα οὕτω λέγεται. ὥσπερ καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. τὰ δέ, τῷ κατὰ τὸν χρόνον
ἐφεξῆς μόνον. οἷον ἐξ ἰσημερίας ἐγένετο ὁ πλοῦς. ὅτι μετ' ἰσημερίαν
ἐγένετο. καὶ ἐκ Διονυσίων θαργήλια. ὅτι μετὰ τὰ Διονύσια. μέρος λέγεται
ἕνα μὲν τρόπον, εἰς ὃ διαιρεθείη ἂν τὸ ποσὸν ὁπωσοῦν. ἀεὶ γὰρ τὸ ἀφαιρού-
μενον τοῦ ποσοῦ ᾗ ποσόν, μέρος λέγεται ἐκείνου. οἷον τῶν τριῶν τὰ δύο,
μέρος λέγεταί πως. ἄλλον δὲ τρόπον, τὰ καταμετροῦντα τῶν τοιούτων

μόνον· διὸ τὰ διὰ τῶν ζώων, ἔστι μὲν ὡς λέγεται πολλαχῶς, ἔστι δὲ ὡς οὔ. ἔστι δὲ ἃ τὸ ἆθρον τοῦ λαβεῖν διαφέρει ἢ ἀνάλογον. καὶ γὰρ ἡ μορὰ λέγεται βοός· διὸ καὶ ἡ θηλυτοκία φασὶν εἶναι μορά. ἔστι δὲ ἃ οὐδὲν διαφέρει ἢ ἀνάλογον· οἷον ἡ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς ἢ τοῦ κρέως· καὶ γὰρ τὸ κρέας μόριον. τοῦτο δὲ ἔστιν ἡ ὕλη ἐν ᾗ τὸ εἶδος, καὶ ἡ γονὴ μόριον. ἔστι δὲ ἃ ἐν ᾧ λόγῳ τὸ εἶδος καὶ τὸ ὅλον· διὸ τὸ ῥινὸς τοῦ ἄνθρωπος καὶ μόριον λέγεται. ἀμφοτέρως δὲ τὸ εἶδος, τὸ ῥινὸς μόριον ὅλον λέγεται, οὐ μὴν ἀλλ' ἀπεστι μόριον ἐξωνὶ λέγεται τὸ ὅλον φύσει· καὶ τὸ περιέχον αὐτό· καὶ ἁπλῶς περιεχόμενα ὑπὸ τοῦ ἀγγείου τὰ ὑγρά. τοῦτο δὲ ἐξωθεν· ἢ ὑδατοι ἔκλυσον αὐτό· ἢ ὑπὸ αὐτοῦτων, τὸ αὐτὸ τὸ ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ τὸ ὅλως πλεῖόν ἐστιν αὐτοῦ· οὕτως ἔστιν ὅλου ὑπὸ πολλαχῶς ἔχον τὸ μὴ μορίαν εἶναι καθ' ἕκαστον, καὶ αὐ πάντα εἶναι ὑπὸ ἕκαστον οἷον δῶον· ἵππον· θεόν· ὅλα πάντα ζῶα· τὸ δὲ ὅλως ἐστὶ καὶ πεπερασμένον· ὅταν αὐξηθὲν πλείονων ἢ ὑπὸ ἐχόντων· μαχιστὸν δὲ νῦν· ἡ δὲ ὅλη ὡρισμένη· τοῦτων δὲ ὧν μέγεθος, τὰ φύσει ἢ τέχνῃ τοιαῦτα· οἷ πορ καὶ σπουδαῖοι ἐλέγοντο· καὶ οὐσιωδὴς ὁ λόγος, συνόλου λόγος· ἔλεγον πρὸς ἔχουσι φρόνησιν καὶ μάθησιν ἔσχολαν· ὅσων μὲν μὴ ποιᾶ ἡ θέσις διαφορά· πολλαχῶς λέγεται· ὅσων δὲ ποιᾶ ὅλον· ὅταν ἀμφω σὺν θέσεως καὶ ὅλα καὶ πάντα· ἔστι δὲ ταῦτα ὅσων ἡ μὲν φύσις ἡ αὐτὴ μὴ διαλυθεῖσα τὸ εἶδος· ἡ δὲ μορφή, οὐ· οἷον ἡ μὴ ἡ ὅλον· καὶ ἡ μὴ ὅλον καὶ πολλαχῶς λέγεται· ἐμψυχα ἄμφω· ὕδωρ δὲ καὶ ὅταν ᾖ καὶ μὴ· καὶ ὁ ἀὴρ ὅλος· πολλαχῶς λέγεται· ὅλος σάρξ ἡ ὅλον ὕδωρ οὐ λέγεται, ἀλλὰ μὴ μεταφορᾷ· πολλαχῶς λέγεται, ἐφοῖς ὅπως ἐστὶ ἐφ' ἑνί, ἐπὶ πρὸς ταῦτα πάντα, οἷς τὸ δι' ἡμῶν ὅρισμός· πᾶσι οὖν ὅτι ὁμωνύμοις πολλαχῶς· πολλοῦ δὲ λέγεται ὧν πολλαχῶς, οὐδὲν μᾶλλον· ἀλλὰ μᾶλλον ἐστὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐστὶ καὶ ὅλον· διὸ ἐὰν ἀφαιρεθῇ ἢ ἀπόλλυται ἢ ἕτερον τὸ εἶδος, οὐκέτι ἐστὶν ὡς ὅλον· οὐδὲ ὡς ὅρισμός οὐδὲ ὡς

μὴν φυλίξ ἡ ὁλόβοις· ἔλαφος δὲ ναὶ κύλικα· οὐδ' ἀριθμοί, οὐκ ἄλογοι· περὶ δὲ τούτοις καὶ ἀνόμοιρα ἢ, οὐδὲ τὰ πάντα· οὐδ' ἀριθμὸς ὅτιν, οὐδὲ καὶ ἀνόμοιρα ἐχόμοιρα· οἷον δυάδα· τριάδα· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μὴ τοιαῦτα θέσεις διαφορὰν, οὐδὲ κολοβοῦ· οἷον ὕδωρ, ἢ πῦρ· ἀμφὶ δὲ τοιαῦτα φύσεα ἀναλαμβάνουσιν, θεσπεσίως· ἔλεγε γὰρ· ἁρμονία, ἀρμονίοις ὁμοιοῦσθαι μὴ, καὶ θεσπεσίως· κολοβοὺς δὲ γίνεσθαι· περὶ δὲ τούτων οὐδὲν ὅλα, οὐδὲ τὰ τοῦ ὄντος ὁμοίως ἀκριβῶς οὐδὲ κολοβά· οὐδὲ ὅλα οὐδὲ τὰ κυρίως τῆς οὐσίας, οὐδὲ τὰ ὅλου ὄντα· οἷον δὲ τὸ πῦρ ἢ φῦλιξ, οὐ κολοβός· ἀμφὶ δὲ τοῦτο, ἢ ἀκεφαλεσίους· καὶ ὀφθαλμὸς οὐκ ἐν δὲ σώματι ἢ τοῦ ἀνθρώπου· ἀμφὶ δὲ ἀκεφαλείου καὶ βοῦ οὐ πολλῶν· ἀμφὶ δὲ καὶ ἐχθύων τινὰ φασὶ θεῶν ὅλον· διὰ τοῦτο οἱ φαλακροὶ, οὐ κολοβοί· γλῶχις τέτταρας τομὴν, ἐὰν ἡ γλῶττα ἴσας ἔχῃ τὰς τέσσαρας ἔχοντα τὸ· οἷον τέτταρας ἔσται δὲ ὧν γλῶς ἢ· ὅτι ἔσται δὲ ἡ γλῶττα, ἴσας ἔχουσα αὐτῶν· τὸ δὲ, ἀφ' οὗ δὲ ὧν ὅτι πρό τοῦ κινήσοντος, φέρνας· οὕτω δὲ λέγοντας· οἱ μὲν, ἑλληνες γλῶς· οἱ δὲ, ἴωνες· τῶν, οἱ μὲν ἀπὸ ἑλλήνος, οἱ δὲ ἀπὸ ἴωνος φέρνας πρώτου γλωττήσαντος· καὶ μᾶλλον οἱ ἀπὸ τοῦ γλωττήσαντος, ἢ τῆς ὕλης· λέγοντας δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ θήλεως τὸ γλῶς· οἷον ἀπὸ πέτρας· ἔλαφος, ὡς τὸ ἐπὶ πέδου τῶν σχημάτων γλῶς ὢν ἐπὶ πέδων· καὶ τὸ ὄρεος, τῶν ὀρέων· ἐκ δὲ τούτων τῶν σχημάτων, τὸ ἐπὶ πέδου τοιοῦδι· τὸ δὲ ὄρεος ἐπὶ τοιοῦδι· τοῦτο δὲ ἔτι τὸ ὑπὸ μᾶλλον ταῖς διαφοραῖς· ἔλαφος δὲ τοῖς λόγοις τὸ πρῶτον ὧν οὐ λέγεται ὧν τὸ ἔτι τοῦτο γλῶς, οὐδὲ διαφορὰν λέγον· καὶ τοιοῦτος· τὸ μὴ οὐ γλῶς, τὸ σαν τοιαῦτα λέγεται· τὸ καὶ τὸ δένεσθαι ὅμοιον τοῦ αὐτοῦ φύσεως· τὸ δὲ καὶ τὸ πρῶτον κινήσαν ὅμοιον φύσεως· τὸ δὲ ὕλη· οὗ δὲ καὶ διαφορὰ καὶ ἴσοι ὅτις ὄντι· τοῦτο δὲ ἔτι τὸ ὑπὸ μᾶλλον ὀλέγομεν ὕλην· ἕτερον δὲ τὸ γλῶς τέτταρας ὧν ἕτερον τὸ πρῶτον ὑπὸ μᾶλλον καὶ μὴ ἀναλύεται θάτερον εἰς θάτερον· μηδὲ ἀμφοτέρως εἰς ταὐτόν· οἷον

τὸ εἶδος καὶ ἡ ὕλη· ἕτερον γένει· καὶ ὅσα καθ' ἕτερον σχῆμα κατηγορίας τοῦ ὄντος λέγεται· τὰ μὲν γὰρ τί ἐστι σημαίνει τῶν ὄντων, τὰ δὲ ποιόν τι· τὰ δ' ὡς διῄρηται πρότερον· οὐδὲ γὰρ ταῦτα ἀναλύεται· οὔτ' εἰς ἄλληλα οὔτ' εἰς ἕν τι. τὸ ψεῦδος λέγεται· ἄλλον μὲν τρόπον ὡς πρᾶγμα ψεῦδος· καὶ τούτου, τὸ μὲν, τῷ μὴ συγκεῖσθαι ἢ ἀδύνατον εἶναι συντεθῆναι ὥσπερ λέγεται τὸ τὴν διάμετρον εἶναι σύμμετρον· ἢ τὸ σὲ καθῆσθαι· τούτων γὰρ ψεῦδος τὸ μὲν ἀεί· τὸ δὲ, ποτέ· οὕτω γὰρ οὐκ ὄντα ταῦτα· τὰ δὲ ὅσα ἔστι μὲν ὄντα, πέφυκε μέντοι φαίνεσθαι, ἢ μὴ οἷά ἐστιν, ἢ ἃ μὴ ἔστιν· οἷον, ἡ σκιαγραφία καὶ τὰ ἐνύπνια· ταῦτα γὰρ ἔστι μέν τι, ἀλλ' οὐχ ὧν ἐμποιεῖ τὴν φαντασίαν· πράγματα μὲν οὖν ψευδῆ οὕτω λέγεται, ἢ τῷ μὴ εἶναι αὐτά, ἢ τῷ τὴν ἀπ' αὐτῶν φαντασίαν μὴ ὄντος εἶναι· λόγος δὲ ψευδής, ὁ τῶν μὴ ὄντων ᾗ ψευδής· διὸ πᾶς λόγος ψευδής, ἑτέρου ἢ οὗ ἐστιν ἀληθής· οἷον ὁ τοῦ κύκλου ψευδὴς τριγώνου· ἑκάστου δὲ λόγος, ἔστι μὲν ὡς εἷς ὁ τοῦ τί ἦν εἶναι· ἔστι δ' ὡς πολλοί· ἐπεὶ ταὐτό πως αὐτὸ πεπονθός, οἷον σωκράτης καὶ σωκράτης μουσικός· ὁ δὲ ψευδὴς λόγος, οὐδενός ἐστιν ἁπλῶς λόγος· διὸ ἀντισθένης ᾤετο εὐήθως, μηδὲν ἀξιῶν λέγεσθαι, πλὴν τῷ οἰκείῳ λόγῳ ἓν ἐφ' ἑνός· ἐξ ὧν συνέβαινε μὴ εἶναι ἀντιλέγειν· σχεδὸν δὲ μηδὲ ψεύδεσθαι· ἔστι δ' ἕκαστον λέγειν, οὐ μόνον τῷ αὐτοῦ λόγῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ τοῦ ἑτέρου· ψευδῶς μὲν καὶ παντελῶς· ἔστι δ' ὡς καὶ ἀληθῶς· ὥσπερ τὰ ὀκτὼ διπλάσια τῷ τῆς δυάδος λόγῳ· τὰ μὲν οὖν οὕτω λέγεται ψευδῆ· ἄνθρωπος δὲ ψευδὴς ὁ εὐχερὴς καὶ προαιρετικὸς τῶν τοιούτων λόγων, μὴ δι' ἕτερόν τι, ἀλλὰ δι' αὐτό· καὶ ὁ ἄλλοις ἐμποιητικὸς τῶν τοιούτων λόγων· ὥσπερ φαμὲν καὶ πράγματα ψευδῆ εἶναι, ὅσα ἐμποιεῖ φαντασίαν ψευδῆ· διὸ ὁ ἐν τῷ ἱππίᾳ λόγος παρακρούεται, ὡς ὁ αὐτὸς ψευδὴς καὶ ἀληθής· τὸν δυνάμενον γὰρ ψεύσασθαι λαμβάνει ψευδῆ· οὗτος δ' ὁ εἰδὼς καὶ ὁ φρόνιμος·

ἐκ τοῦ ἐν οὐδὲν ἀφαιρουμένου ἢ προσλαμβανομένου ἀλλὰ τῆς ἐ-
πιστήμης. οὐδὲ κινήσεως χρόνος· τοῦ γὰρ κινητοῦ μεταβάλλοντος· τὸ χρόνιον, ὅλως
μεταβάλλει· ἐπὶ δὲ τῆς ἐκτὸς οὐκ ἀνάγκη· χωρὶς ἴσως ἐστὶ τοῦ κινητοῦ καὶ τοῦ
συμβεβηκότος δέ τι ὑπάρχει μεταβάλλοντι καὶ μεταβάλλοντος· οὐ μὴν τοιοῦτόν
γε ἐξ ἀνάγκης· οὐδὲ πολύ· οἷον ἡ γῆ ὁρύττοντι φυτεύοντος, ἀρ'
ὀνησιφόρον· τοῦτο τοίνυν συμβεβηκὸς ὁρύττοντι βοηθεῖ, τὸ ἀρτίως θε-
ωρῆσαι. οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης τοῦτο οὕτως, ἢ μεταβουλομένου θεοῦ πολύ· διὰ φυλακήν, θησαυρὸν εὑρεῖν· καὶ μισθοῦ ἄξιος ὁ γεωργός· ἡ δὲ
ἐπιστήμη ἐξ ἀνάγκης οὕτως ἐστὶ τοῦ πολυθρυλλήτου, συμβεβη-
κὸς αὐτὸ λεγόμενον· ὡσὶ δὲ ἐπὶ ἐστὶν ὑπάρχον τινὶ καὶ τινί· καὶ σὺν ἄλλοις
καὶ πού καὶ πολέ, ὁπόσα ὑπάρχει μὲν, ἀμφὶ δὲ ὄγκου εἰσὶ· ἢ νῦν ἢ σὺν ἄλ-
λοις συμβεβηκὸς ἑστάναι· οὐδὲ δὴ ἄξιον ὠφελεῖν· οὐδὲ τοῦτο συμ-
βεβηκός, ἀμφὶ δὲ τὸ γλυκὺ· τοῦτο δὲ ὁρίσασθαι, συμβέβηκε δὲ ἀμφὶ τὴν
ἕξιν· ἢ μὴ διὰ τοῦτο ἀφίκετο ὅπως ἐκεῖ ἔλθῃ, ἀμφὶ ὑποχείμενος
ἕξεως· ἢ ὑπὸ λευκαινόντων λευκαίνεται· γέγονε δὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συμβεβηκὸς
ἀμφὶ οὐσίαν εἶναι· ἀμφὶ ἕτερον· οἷον ἀμφὶ χιόνα ἀμφὶ ἄλας τοῦ μὴ ὅπου ἐ-
στὶ τὴν ἕξιν· τοῦτο δὲ ἤδη ἀμφὶ τὰ λεγόμενα σχέσεται δὲ καὶ ἄλλως συμβεβηκός.
οἷον ὁ ὁδὶ ὑπάρχει καθ' αὑτὸ ἐνόντα· μὴ ὄντα οὐσία οὐδὲ οἷον ἐγρη-
γορέναι· τὸ γὰρ ὀρθοὺς ἔχειν· καὶ ταῦτα ἐνδέχεται ἀΐδια εἶναι· ἐπὶ
δὲ, οὐδέν· λοιπὸς δὲ τούτου ἐνέτοις· - Διὸ καὶ τὰ φυσικὰ τὸ ε' -
ἀρχὴ καὶ αἰτία δεῖται ταῦτα ὄντων· δῆλον δὲ ὅτι οὐσία· ἐπεὶ πολ-
λὰ ἄξιον ὑμᾶς καὶ ἐξίας· καὶ σὺν μὴ ἐνδέχεται εἶναι ἀφαιρεῖν
τοιχεῖα· καὶ αἰτία· καὶ ὅλως δὲ πᾶσα ἐπιστήμη διανοητική ἢ καὶ
μετὰ λόγου διανοίας· περὶ αἰτίας καὶ ἀρχάς ἐστιν, ἢ ἀπὸ ἐ-
νίας ἢ ἀπλουστέρ· ἀμφὶ πᾶσαι αὗται περὶ ὅτι· καὶ μᾶλλον ἢ περὶ
γεωμετρίαν περὶ τοῦτο περὶ μαθήσεως· ἀμφὶ οὐχὶ περὶ ὅ-
τος ἁπλῶς· οὐδὲν ἧττον· οὐδὲ τοῦτ' ἐστὶν οὐδὲν ἀλόγον
περὶ οὗτος· ἀμφὶ σὺν λύσις, αἰτίαν, αἰ ἀπὸ σοφιστικῶν
ὁδῶν ἀποδείξεις αὐτὸ δῆλον· αἱ δὲ ὑποθέσεις λαμβά-
νουσι τὸ τί ἐστιν· οὐ γὰρ τὸ

καθ' αὑτὰ ὑπάρχοντα τῷ γένει περὶ ὅ εἰσιν ἀποδεικνύουσιν ἢ ἀναγκαι-
ότερον ἢ μαλακώτερον· διόπερ φανερὸν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόδειξις
οὐσίας οὐδὲ τοῦ τί ἐστιν ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπαγωγῆς, ἀλλά τις ἄλλος τρό-
πος τῆς δηλώσεως. ὁμοίως δὲ οὐδ' εἰ ἔστιν ἢ μὴ ἔστι τὸ γένος περὶ ὃ πραγμα-
τεύονται οὐδὲν λέγουσι, διὰ τὸ τῆς αὐτῆς εἶναι διανοίας τό τε τί ἐστι
δῆλον ποιεῖν καὶ εἰ ἔστιν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ φυσικὴ ἐπιστήμη τυγχάνει
οὖσα περὶ γένος τι τοῦ ὄντος εἶναι· περὶ γὰρ τὴν τοιαύτην ἐστὶν οὐσίαν ἐν ᾗ ἡ
γρ. ἀλλοιώσεως ἀρχὴ τῆς κινήσεως καὶ στάσεως ἐν αὐτῇ, δῆλον ὅτι οὔτε πρακτική
ἐστιν οὔτε ποιητική· τῶν μὲν γὰρ ποιητικῶν ἐν τῷ ποιοῦντι ἡ ἀρχή, ἢ νοῦς
ἐστὶν ἢ τέχνη ἢ δύναμίς τις· τῶν δὲ πρακτικῶν ἐν τῷ πράττοντι
ἡ προαίρεσις· τὸ αὐτὸ γὰρ τὸ πρακτὸν καὶ τὸ προαιρετόν. ὥστε εἰ πᾶσα
διάνοια ἢ πρακτικὴ ἢ ποιητικὴ ἢ θεωρητική, ἡ φυσικὴ θεωρητική τις
ἂν εἴη, ἀλλὰ θεωρητικὴ περὶ τοιοῦτον ὄν, ὅ ἐστι δυνατὸν κινεῖσθαι, καὶ
περὶ οὐσίαν τὴν κατὰ τὸν λόγον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὡς οὐ χωριστὴν μόνον. δεῖ
δὲ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ τὸν λόγον πῶς ἐστὶ μὴ λανθάνειν, ὡς ἄνευ γε
τούτου τὸ ζητεῖν μηδὲν ποιεῖν ἐστι. τῶν δὲ ὁριζομένων καὶ τῶν τί ἐστι τὰ μὲν
γρ. σιμοῦ ὡς τὸ σιμὸν ὑπάρχει, τὰ δ' ὡς τὸ κοῖλον. διαφέρει δὲ ταῦτα,
ὅτι τὸ μὲν σιμὸν συνειλημμένον ἐστὶ μετὰ τῆς ὕλης· ἔστι γὰρ τὸ σιμὸν κοίλη
ῥίς· ἡ δὲ κοιλότης ἄνευ ὕλης αἰσθητῆς. εἰ δὴ πάντα
τὰ φυσικὰ ὁμοίως τῷ σιμῷ λέγονται, οἷον ῥὶς ὀφθαλμὸς πρό-
σωπον σὰρξ ὀστοῦν, ὅλως ζῷον, φύλλον ῥίζα φλοιός, ὅλως φυτόν·
οὐθενὸς γὰρ ἄνευ τῆς κινήσεως ὁ λόγος αὐτῶν, ἀλλ' ἀεὶ ἔχει ὕλην, δῆλον
πῶς δεῖ ἐν τοῖς φυσικοῖς τὸ τί ἐστι ζητεῖν καὶ ὁρίζεσθαι, καὶ διότι καὶ περὶ
ψυχῆς ἐνίας θεωρῆσαι τοῦ φυσικοῦ, ὅση μὴ ἄνευ τῆς ὕλης ἐστίν. ὅτι
μὲν οὖν ἡ φυσικὴ θεωρητική ἐστι, φανερὸν ἐκ τούτων· ἀλλ' ἔστι καὶ ἡ
μαθηματικὴ θεωρητική· ἀλλ' εἰ ἀκινήτων καὶ χωριστῶν ἐστί, νῦν ἔτι
ἄδηλον· ὅτι μέντοι ἔνια μαθήματα ᾗ ἀκίνητα καὶ ᾗ χωριστὰ θεωρεῖ,
δῆλον· εἰ δέ τί ἐστιν ἀΐδιον καὶ ἀκίνητον καὶ χωριστόν, φανερὸν ὅτι θεωρητικῆς

f

ϛ

τρία μᾶλλον

τὸν αὐλὸν δ' πρὸ. ὁ δὴ ξέ μᾶρκ θεωρεῖ τὰ οὕτω σύμβεβηκότα τοῖς
χρώμασι· ὁ δεῖ ἐπρονεῖσθαι τὸ τείμονον· ἐστὶ τείμονον δὲ ὀρθῶς ἔχον
ἐν ᾧ τοῦτο εὐλόγως συμπίπτει· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μᾶλλον· τὸ σύμβεβηκος
ἐστὶ δὲ τὸ παρὰ τὸν προσδοκώμενον ἀκούεσθαι τὴν θρηνητικὴν· ἡ μὲν οὖν τάξις
ἐστὶν ἡ τῶν θρηνητῶν ἀλλοίωσις· περὶ δὲ τὸ συμβεβηκὸς ὡς εἰπεῖν μάλιστα
πάντων· τὸ πρόσωπον· ἡ γὰρ τοῦ μουσικοῦ γραμματικὴ ὁμοίως
κορίσκος κορίσκος· ἐστὶ δὲ πάντως μᾶλλον γραμματικὸς μουσικός·
οὐ γραμματικὸς γάρ· ἐστὶ γραμματικὸς οὐ μουσικός· ἐστὶ δὲ ἄλλοι
τοιοῦτοι τῶν λόγων εἰσί· φαίνεται γὰρ δὴ συμβεβηκὸς· ἐμμελὲς τὸ
μὴ ὄντος· σπάνιον δὲ ἐκ τῶν τοιούτων λόγων· τὸ μὲν γὰρ ἄλλον τρόπον ἔχον
τῶν ἐσχατιῶν ἐστὶ θορά· τὸ δὲ συμβεβηκὸς· ὃ κέκτηται ἄλλο μὲν
λεκτέον εἶναι περὶ τοῦ συμβεβηκότος· ἐφ' ὃ συνδοκεῖ ταῦτα ἡ φύσις αὐτὸ
θρηνητικὸν αὐλὸν ἐστὶν· ἅμα δὲ τὸ δηλονότι ἐστὶ σοφιστικὸν διαλεκτικὸν πάθημα τὸ
κέκτηται αὐλὸν· ἐπιθωμάζεται γὰρ ὑπὸ τῶν ἀεὶ τὸ αὐτὸ ἐχόντων
τὸ βάναυσος δὲ τῆς κατὰ τὸ βιάζον λαθραίως· ἀλλὰ μὴ λαθραίως· τὸ μὴ
ὀρθῶς ἔχον καθ' ἁπλῶς· τὸ δὲ βάναυσος μᾶλλον κέκτηται οὐδαμοῦ· ὅθεν ἐστὶ τὸ : ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολύ. πρ α'
πολὺ· αὐλητὴς ἀρχὴ· καὶ αὐλητὴς ἐστὶ τοῦ εἶναι τὸ συμβεβηκὸς· ὅτι φαύλη
μὲν ἐστὶ θεωρία· μὴ θαυμαστὸς δὲ ἐπὶ τὸ πολύ· τοῦτο φαμὲν συμβεβηκὸς εἶναι· οἷον ἐπὶ
κιθαριστοῦ ἀγχιμαχητὴς ὁ αὐτός· τοῦτο συμβέβηκε φαμὲν· ἀλλ' οὐκ ἀνάγκη
καλὰ πνίγος καλέσαι· ὃ δὲ μὴ ἀεὶ μηδ' ἐπὶ τὸ πολύ· τοῦτο δὲ καὶ ὁ λακωνίζων συμ-
βέβηκε πιθανὸς εἶναι· ἐπὶ τὸ πολύ· ζῷον δὲ τὸ συμβεβηκὸς καὶ τὸ τῷ
οἰκοδομοῦντι ὑγιαῖνον ποιοῦν συμβεβηκὸς ὃ δὲ τῷ οἰκοδομοῦντι ποιεῖν
οἰκοδόμος· ἀλλ' ἰατρὸς ἀλλὰ σωτήριον ἰατρὸν εἶναι τὸν οἰκοδόμον· καὶ ὁ
φοβερὸς ἡδὺ ἅπτεται μᾶλλον· ποιοῦσι γὰρ ἀμφότερα· ἀλλ' οὐ
καθ' ὁ φοβερὸς ποιητικὸν δόξαν συμβέβηκεν· ἐστὶν ὃς ποιεῖ ἀπροσδόκητον
τὸ μὴ· τὸ δὲ ἄλλα δύναμις ἐστὶ τοιαῦτα ποιητικὰ τῶν δυνάμεων
τέχνη· ἡ δὲ δύναμις ὡς εἰς μίαν τῶν γένει συμβεβηκός· οὗτος ἡ γὰρ
νόμῳ· καὶ ἀγαθὸν ἐστὶ καὶ συμβεβηκὸς· ὡς ἔστι πειθὼ δὲ πάντα ἐστὶν ἃ ἀνάγκης
ἕνεκα εἰώθαμεν λέγειν· ἀλλὰ τὰ περὶ ἃ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ·

ἀρχὴν τοῦ ἀγαθοῦ· ποῖον δὲ ἀναγκαῖον καὶ ἴδιον αὐτῆς τὸ τρόπον ὃς εἰς ὕλην
ἢ ὡς εἶδος ἕνεκα· ἢ ὡς ἐκείνη· μᾶλλον ἀσκεπτέον· περὶ μὲν οὖν
τούτων συμβεβηκότων ἀφεκτέον διὰ τὸ εἰπεῖν ἱκανῶς· δὲ
ὡς ἀληθὲς οὐκ ἐν οὐδὲν φάσκοντας ἐπὶ πᾶσι θεωρεῖν καὶ διαιρεῖν·
δὲ σῶμα λόγον· περὶ μὲν οὖν ἀληθοῦς τὸν λόγον φασὶ τὸν
ἐπὶ τῶν σημείων ἔχειν τὸν δὲ ἐπὶ τῶν διηρημένων· δὲ
φάσκοντας· τοῦτο οὖν περὶ μὲν τῶν ἀληθῶν φασὶ· πῶς δὲ τὸ ἁμαρτάνειν
συμβαίνει
χωρεῖν νοεῖν πᾶσαν· ἄλλος λόγος· λέγουσι δὲ ἁμαρτάνειν χωρεῖν· ὥστε
μὴ τῶν ἐφ' ἓν εἶναι· ἀλλ' ἐνδέχεται· γὰρ εἶναι τὸν φάσκοντα ἀληθῆ αὐτοῖς
πρᾶγμα· οἷον τὸ μὴ ἁμαρτάνειν ἀληθῆ· τὸ δὲ κακὸν φάσκοντα ἄλλην
διάνοιαν· περὶ δὲ τὰ ἀπλᾶ οὐκ ἔστιν· ἃ δὲ ἐν τῇ διάνοιᾳ· ὅσα μὴ ὧν
λέγεται ἢ ὑπάρχει ἐστὶν· ἐν δὲ τοῖς ἀπλοῖς οὐκ ἔστιν· ἐν οἷς δὲ
ἡ σύνθεσις ἐστὶν οὐκ ἐν διαιρέσεις ἀλλὰ διάνοια ἀλλ' ἐν τοῖς πράγμασι· τὸ
δὲ τοσοῦτον ἐστὶν ἢ ὁλικὸν· ἢ ὁλικὸν· ἢ ὁλικὸν·
ἢ εἰ ἄλλο σωματικὸν ἢ φαρμακὸν διάνοια· τὸ μὴ ὡς σύμβεβηκός·
τὸ ὡς ἀληθὲς οὐ· ἀφετέον· τὸ ἀγαθὸν· τὸ μὴ ἀόριστον τὸ δὲ
τῆς διανοίας ἁπλᾶ πάθος· ἐν μὲν τοῖς πολλοῖς τὸ μὴ γένος τὸ οὐ
τὸ κακὸν ὡς ἀπλοῦν ἐν δὲ ἁπλοῖς ἐν ἀφαιρέσει τὸ οὐ· διὸ τὸ μὴ ἀφειθ
σὺν δὲ πλοῦν δὲ τὸ οὐ τὸ καὶ τὸ ἁπλᾶ ἐστὶ τὰς ἀρχὰς ποῦ· φανερὸν δὲ
ὅτι διαιρεῖ σθαι πρὸ τοῦτο· ποσαχῶς λέγεται ἕκαστον· ὁλικὸν πολλαχῶ

λέγεται τὸ μὴ γένος τὸ

τὸ μὴ ὁλικὸν ἐστίν·

ὁ οὐ λέγεται πολλαχῶς· καθὰ πρότερον διείλομεν πρότερον· ἀνάγκη περὶ
τοῦ ποσαχῶς· σημαίνει γὰρ τὸ μὴ λέγεται τὸ δὲ· ὁλικὸν ποιὸν
ἢ τὸ ἄλλο ἕκαστον τῶν οὕτω κατηγορουμένων· τὸ σωματικὸν δὲ λαμβάνει
τὸ οὐ· φανερὸν ὁλικὸν οὕτω πρῶτον τὸ λεγόμενον· ὃ πρὸς τὸ μὴ πῶς ἔχει·
ὅταν μὲν γὰρ εἰ πρὸς τὸ ποιὸν λέγηται πρὸς δὲ τὸ καλὸν καὶ κακὸν ἀλλὰ

τειπωμεν· ἢ οὐδὲν ἔσται ἀγαθὸν ἢ κακὸν οὐδὲ θερμὸν· ἢ δὲ τριπλῆ
ἀλλὰ ἀΐδιον ἢ θνητόν· τὰ δὲ ἄμφω λέγεται οὐτε τῶν θνητῶν τὰ μὲν πο- ἐντ[ελ]ῶς
θητὰ εἶναι· τὰ δὲ ποιότητα· τὰ δὲ πάθη· τὰ δὲ ἄλλο τι τοιοῦτον
διὸ καὶ ἀπορήσειεν τις· πότερον βαδίζειν ἐστὶν ἢ ἐνέργεια ἢ καθεῖναι
ἕκαστον αὐτῶν ὃ ἦν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁτουοῦν τῶν
τοιούτων· ἀδύνατον γὰρ αὐτῶν ἐστὶν ἡ πάθη αὐτῶν ἢ τὸ φύεσθαι ἢ τὸ
λευκαίνεσθαι ἢ τὴν οὐσίαν· ἀλλὰ μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ βαδίζειν τοῦ ὄντος τι
τοῦ καθημένου ἐστὶν ἐνέργειαν· ταῦτα γὰ μᾶλλον φανερὰ ὄντα· διὸ τι
ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον αὐτοῖς ὡς εἰς μέσον· τοῦτο δέ ἐστιν ἡ οὐσία
τοῦ καθ' ἕκαστον· ὅπερ ἐπὶ μὲν φαινεται τῆς κατηγορείας τῆς τοιαύτης· τὸ
δὲ ταδὶ τοῦ καθημένου· ἐκ δὲ τούτου λέγεται· δῆλον ὅτι ἐπὶ
μὲν ταύτων κἀκείνων ἕκαστον ὅσα τὸ πρῶτόν ἐστιν· ἐκεῖνο ἄλλο
ἐστὶν ἡ οὐσία ἀνάγκη· πολλαχῶς μὲν οὖν λεγομένου τοῦ πρώτου ὁμοίως
πάντων ἡ οὐσία πρῶτον· ὁ λόγος· ἡ γνώσις· ἡ χρόνος· ἡ φύσις· τῶν μὲν
γὰρ ἄλλων κατηγορημένων· οὐδὲν χωριστὸν· αὐτὴ δὲ μόνη ἡ τῶν λόγων
τοῦ πρώτου· ἀναγκαῖον δὲ καὶ τῶν ἕκαστον λόγων τὴν οὐσίαν λέγειν
ἢ ὑπάρχειν· καὶ εἰ δὴ ἀμφοῖν δὲ τι οἷον τῷ ἕκαστον μᾶλλον εἶναι· ὁ τὰ ζῷα
ὁ ἀνὴρ γνώσιμον· καὶ τὸ πῦρ μᾶλλον καὶ τὸ ποιόν· καὶ τὸ ποσόν· καὶ
τῶν αὐτῶν τούτων· ὁ τὲ ἕκαστον ἁπλῶς· ὁ τὰ ἕκαστον ἴσμεν· ὁ τὰ ποιὸν
ἴδωμεν· καὶ δὴ καὶ τὸ πολλαχῶς τὸ δὲ ἓν ἢ τὸ μὴ ὂν καὶ τὰ προυπάρχοντα
ἐν τοῖς· τὸ ἓν· τοῦτό ἐστι· ἡ οὐσία· τοῦτο δὲ οἷον ἀρχὴ· οὐδὲ πολὺ
ἢ μῆκος· ἢ ἐπίπεδον πεπερασμένα· οἷον ἀπειρα· διὸ καὶ μᾶλλόν ἐστι
τὸ πρῶτον καὶ μονοχῶς εἰπεῖν· περὶ τοῦτο οὖν τοσοῦτος θεωρητέον ἐστὶν
εἰ δὲ καὶ οὐσία ὑπάρχειν φαμέν τισὶν ἐνίοις· διὸ τὰ μὲν ζῷα
τὰ φυτὰ· καὶ τὰ μόρια αὐτῶν· καὶ σίαν εἶναι φαμὲν· καὶ τὰ φύσικα
σώματα· οἷον πῦρ· καὶ ὕδωρ· καὶ γῆν· καὶ τὰ τούτων ἕκαστα· καὶ ὅσα ἢ μόρια
τούτων· ἢ ἐκ τούτων ἐστὶν ἢ μόρια· ἢ πάντων· οἷον ὅτι ὅλως καὶ τὰ μόρια
αὐτῶν ἄστρα· καὶ σελήνην καὶ ἥλιος· καὶ τὸν οὐρανὸν ἐκ γὰρ τούτων μερῶν ἐστὶν ἢ
ἢ ἄλλων ἢ τούτων μὴ ἁπτῶν εἶναι· ἢ τούτων μὴ ἁπτῶν· ἢ τούτων μὲν ἁπτῶν

σκεπτέον· δοκεῖ δέ τισι τὰ τοῦ σώματος πέρατα· οἷον ἐπιφάνεια καὶ
γραμμὴ καὶ στιγμὴ καὶ μονὰς εἶναι οὐσίαι καὶ μᾶλλον ἢ τὸ σῶμα καὶ τὸ στερεόν·
ἔτι παρὰ τὰ αἰσθητὰ· οἱ μὲν οὐκ οἴονται εἶναι οὐδὲν τοιοῦτον· οἱ δὲ
πλείω καὶ μᾶλλον ὄντα ἀΐδια· ὥσπερ πλάτων τά τε εἴδη καὶ τὰ μαθη-
ματικὰ δύο οὐσίας· τρίτην δὲ τὴν τῶν αἰσθητῶν σωμάτων οὐσίαν· σπεύσιππος
δὲ καὶ πλείους οὐσίας ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀρξάμενος· καὶ ἀρχὰς ἑκάστης οὐσίας
ἄλλην μὲν ἀριθμῶν· ἄλλην δὲ μεγεθῶν· ἔπειτα ψυχῆς· καὶ τοῦτον δὴ τὸν
τρόπον ἐπεκτείνει τὰς οὐσίας· ἔνιοι δὲ τὰ μὲν εἴδη καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τὴν αὐτὴν
ἔχειν φασὶ φύσιν· τὰ δὲ ἄλλα ἐχόμενα· γραμμὰς καὶ ἐπίπεδα μέχρι πρὸς
τὴν τοῦ οὐρανοῦ οὐσίαν καὶ τὰ αἰσθητά· περὶ δὴ τούτων τί λέγεται καλῶς
ἢ μὴ καλῶς· καὶ τίνες εἰσὶν οὐσίαι· καὶ πότερον ἔστι τις χωριστὴ οὐσία· καὶ — τίνες παρὰ τὰς αἰσθητάς, ἢ οὐκ εἰσί, καὶ αὗται πῶς εἰσί, ἢ πότερον
διὰ τί καὶ πῶς· ἢ οὐδεμία παρὰ τὰς αἰσθητάς· σκεπτέον· ὑποτυπω-
σαμένοις πρῶτον τὴν οὐσίαν τί ἐστι· λέγεται δ' ἡ οὐσία· εἰ μὴ πλεοναχῶς·
ἀλλ' ἐν τέτταρσί γε μάλιστα· καὶ γὰρ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ τὸ καθόλου καὶ τὸ γένος
οὐσία δοκεῖ εἶναι ἑκάστου· καὶ τέταρτον τούτων τὸ ὑποκείμενον· τὸ δ' ὑποκείμενον
ἐστὶ καθ' οὗ τὰ ἄλλα λέγεται· ἐκεῖνο δὲ αὐτὸ μηκέτι κατ' ἄλλου·
διὸ πρῶτον περὶ τούτου διοριστέον· μάλιστα γὰρ δοκεῖ εἶναι οὐσία τὸ ὑ- — γὰρ
ποκείμενον πρῶτον· τοιοῦτον δὲ τρόπον μέν τινα ἡ ὕλη λέγεται·
ἄλλον δὲ τρόπον ἡ μορφή· τρίτον δὲ τὸ ἐκ τούτων· λέγω δὲ τὴν μὲν
ὕλην· οἷον τὸν χαλκόν· τὴν δὲ μορφὴν τὸ σχῆμα τῆς ἰδέας· τὸ δ' ἐκ τούτων·
τὸν ἀνδριάντα τὸ σύνολον· ὥστ' εἰ τὸ εἶδος τῆς ὕλης πρότερον καὶ μᾶλλον
ὄν· καὶ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν πρότερον ἔσται διὰ τὸν αὐτὸν λόγον· νῦν μὲν οὖν
τύπῳ εἴρηται τί ποτ' ἐστὶν ἡ οὐσία· ὅτι τὸ μὴ καθ' ὑποκειμένου· ἀλλὰ
καθ' οὗ τὰ ἄλλα· δεῖ δὲ μὴ μόνον οὕτως· οὐ γὰρ ἱκανόν· αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἄ-
δηλον· καὶ ἔτι ἡ ὕλη οὐσία γίνεται· εἰ γὰρ μὴ αὕτη οὐσία· τίς ἐστιν ἄλλη
διαφεύγει· περιαιρουμένων γὰρ τῶν ἄλλων οὐ φαίνεται οὐδὲν ὑπομένον·
τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τῶν σωμάτων πάθη καὶ ποιήματα καὶ δυνάμεις·
τὸ δὲ μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος ποσότητές τινες· ἀλλ' οὐκ οὐσίαι· τὸ γὰρ
ποσὸν οὐκ οὐσία· ἀλλὰ μᾶλλον ᾧ ὑπάρχει ταῦτα πρώτῳ·

ἐπιφανὰ εἶναι τὸ λακκῶδες εἶναι· ἀλλὰ μᾶλλον τὸ βαθὺ τὸ ἐπι-
φανὲς λακκῶδες εἶναι· διὰ τί· ὅτι πρόσεστιν αὐτῷ· ὑπὸ γὰρ μικροῦ ἐστι λεγόμε-
νον λαγὼς ἀλλὰ μὴ μέγας· ὥστε ὅλως δοῦλόν ἐστιν ἐκάστου ὃ ἂν ᾖ τὸ ἐπιφανὲς
λακκῶδες εἶναι· ἐστὶ δὲ ἐπιφανείᾳ εἶναι λεῖα· τὸ λακκῶδες λεῖον εἶναι· διὸ καὶ
ἐπὶ δέρεως καὶ τριχὸς καὶ τῶν ἄλλων καὶ ὑδρίας σωθήσεται· ἐστὶ γὰρ δοῦλον ὑπὸ κάμη
ἑκάστου· οἷον τοῦ ποιοῦ καὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ποτὲ καὶ τοῦ που· καὶ τῶν ἄλλων σκεπτέ-
ον ἆρα ἐστὶν ὅλως δοῦλόν ἐστιν ἑκάστου αὐτῶν εἶναι καὶ ὑπάρχειν τοῦτοις δοῦλόν ἐστιν.
οἷον λακκῶδες λάκκου· τὸ λακκῶδες λάκκου· ἐστὶ δὲ ὄνομα αὐτῷ μᾶλλον δοῦλόν ἐστι τὸ μᾶλ-
λον εἶναι· ἀλλὰ μὴν τὸ καθ' αὑτὸ λεγόμενον καὶ ὃ ἔστι τοῦτο· ἢ τὸ καθ' αὑτὸ λεγόμε-
νον ἴσως καὶ τοῦτο ἐστὶ δοῦλον· ἐκ προθέσεως τοῦτο· τὸ γὰρ καθ' αὑτὸ τοῦ αὐτοῦ
ἄλλου προσκείσθαι λέγεται· οἷον εἰ τὸ λακκῶδες εἶναι ὃ ἔξω μέγας
λέγεται λάκκου δοῦλόν ἐστιν· τὸ δὲ λακκῶδες τοῦ αὐτοῦ· οἷον εἰ σημαίνει τὸ μᾶλλον
λακκῶδες· ὃ δὲ ἔξω τὸ μᾶλλον· ὡς λάκκου· τὸ δὲ λακκῶδες ἐστὶ
μᾶλλον λάκκου· τὸ μᾶλλον δοῦλόν ἐστιν εἶναι λακκῶδες· ἀλλὰ τοῦ μᾶλλον εἶναι·
ἆρα ἐστὶ δοῦλόν ἐστιν εἶναι πολλοστῷ· πρὸς ὃ πρός γε δοῦλόν ἐστιν εἶναι· ἐστὶ δοῦλόν ἐστιν
ὅταν δὲ ἄλλο καὶ ἄλλου λέγηται· ἀλλ' ἐστὶν ὅπερ δοῦλόν ἐστι· οἷον ὁ λακκῶδες ἄνος
ἐκείνου ὅπερ δοῦλόν ἐστι· εἰ περ δοῦλόν ἐστι τούτου οὐσία ὑπάρχει μόνον· ὥστε
δοῦλόν ἐστιν εἶναι ἐστίν· ὅσον ὁλοσχερές ἐστιν ὁρισμός· ὁρισμὸς δέ ἐστιν· ὃ κατὰ
ὄνομα λόγος τοῦ τὸ σημαινόμενον· πάντες σχεδὸν οἱ λογικοὶ ὅροι· ἔστω γὰρ
ὄνομα ὁ τοῦ ὡμολογωμένου λόγος· ὥστε καὶ ἰλλὰς ὁρισμός ἐστιν· ἀλλ' ἐν πρώ-
τοις διαφορά ἐστιν, ὅσα λέγεται μὴ τοῦ ἄλλο κατὰ ἄλλου λέγεσθαι· ἀλλ'
ἕκαστα ἆρα ἀνάγκη τοῦ μεγέθους εἶδος ὑπάρχον δοῦλόν ἐστιν εἶναι· ἀλλὰ τούτοις
μόνον· τοῖς ἀγαθοῖς δοκεῖ ἀνάγκη τὸ μεσοχώλ ἀγαθὸς παθεῖν· ἀνάγκη ζῶον ἔμ-
βιον εἶναι· ἀλλὰ τοῦ μεγέθους εἶδος ἑκάστου ἐστὶ τοῦ ἄλλου· οἷον μαγνήσιος
ἐὰν ᾖ ὄνομα· ὅλως τοῦτο τοῦ ὑπάρχει· πάντως λόγου δὲ τοῦ ἀκριβέ-
στερος· ὁρισμὸς δοῦλός ἐστιν· ἀνάγκη δὲ δοῦλόν ἐστιν εἶναι· ἢ ὁ ὁρισμὸς ὅσων ἕν
δοῦλόν ἐστι πλείω σημαίνειν· ἐστὶ δὲ τοῦτο· ὅταν μὴ τρόπον σημαί-
νῃ· οἷον τοῦτο δὲ τοῦ ἄλλον δὲ ἕκαστον τοῦ καλοῦ μέγα· πολύ·
ποιόν· ἢ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· ὅσα γὰρ δοῦλόν ἐστιν ὑπάρχειν πᾶσι ἄλλα

ὑπάρχη ὅλον ἢ τὸ σύνολον. ἔστι τοῦτο πάθος ἰσμηνιδάζειν
ἀπὸ τῶν χοείων ὅσον ὁ λακωνίζειν ἀπὸ τῶν λακώνων. ἀλλ' οὐθὲν
ἧττον τοῦ ξόου. ὅστις τούτων δίκην εἶναι ἰσόρροπος. ἢ οὐκ ἔστιν οὐδ' ὅμοιος
ἢ ἔστιν. ἀλλὰ καθάπερ εἰρήκαμεν. ἔστι διάφορα εἴδη τῶν πραγμάτων
ἔστι μὲν γὰρ ταῦτα ἐστὶ ποιητικὰ καὶ ποιλητικά. ἃ δὴ καὶ ποιητὸν καὶ ποίλον
καλοῦσιν. ἅδεμη. διὰ τὸ δόωσαν εἶναι πτὴν τοῦ μὲν ἀφαίρεσιν
καλοῦσι δ' ἔστι πάθος καθ' αὑτό. ὃ ἔστι ταῦτα ποιοῦν καὶ ποιλητικὸν εἶναι τοῦ
ποιεῖν μὲν πτὴν οὐκ ἔστιν. πόλις δὲ ταῦτα ἐστὶν εἰρημένη εἰς εἰς κοίλην. ἢ τὰ ῥεῖς
ποίμνη. εἰς εἰς κοίλην ἔσαν. διὸ ἄβατον τὸ ὑπάρχειν δὲ τοιούτοις τὸ λίην
εἶναι. ἅδεμη. εἰς ἃ πειρον εἶσι. εἰ γὰρ ἔστιν ἰσμηνιδάζειν. ἐστὶ καὶ ἀλλοῃέσαι.
δῆλον δὲ ἰνιῶν ὅλιμον ἢς τὴν οὐσίας ἔσαν ὅεις μὸς. ἅ γὰρ ἐστὶ τῶν ἄλλων κατὰ
τὴν μερὶ. ἀνάγκη κατὰ πρόσθεσιν εἶναι. οἷον. τὸν πλοῦν. ἐστὶ πεῖ τὸ δ'
ἁγὰρ ἀνευαρίθμων. δ' ἢ ὁ τοῦθ' ἥλεος ἀνάξοου. τὸ δὲ ἐκ προαιτόσωα
λφοο. ᾧ οἷς σύμβαμ δὲ ἐστὶ τὰ ὅλα ὁλίγα. ὅσα δ' ἐστὶ τούτοις. ἃ δ' τοῦτο ἀληθ
τὸ δὲ τῶν σῶν διαζομ ἔσαν. οἷον ἀριθμῶ πεῖ πλῆν. ἀλλὰ λαυθάνῃ
ὅλιον καὶ ἀριθμὸς λέγεται. οἱ λοιποὶ. εἰσὶ δὲ εἰσὶ τοῦτο ὅροι. ἢ διάλλοντρο
ἅ σιν. ἢ καθάπρ ἐλέχθη. πολλαχῶς λεκτέον εἶναι τὸ ὁρισμὸν ἐστὶ λίην
εἶναι. ὅσα τὸ ὅλιμον. ἅδμος ἔσαμ ὅεις μὸς. ἅ δ' ἐστὶ λίην εἶναι ἅδμοι
πάρξῃ πλὴν τῇ οὐσίαις. ὧ δὲ δ' ἔσαν. ὁ λίην μὴ ὅμως ἐστὶν ὅεις μὸς ὃ τ'
λίην εἶναι λέγεται τὸ λίην εἶναι. ἢ μόνον τῶν ἁ σὶ ὧν ἐστὶν. ἢ μᾶλλ ἔσα
πρῶτα ἐκ πρὸς. δῆλον. πότερον δὲ ταὐτὸν ἐστὶν ἢ ἕτερον τὸ λίην
εἶναι ἕκαστον. σκεπτέον. ἐστὶ γάρ τι προείρηται πρὸς τὴν πεῖ τὴν οὐσίαν
σκέψιν. ἑκάστου τέταρτον καὶ λόδοκεῖ εἶναι τῆς ἑαυτοῦ οὐσίας. ἐστὶ τὸ λίην
εἶναι λέγεται εἶναι ἢ ἑκάστου οὐσία. ἐπιμεμιγδὴ τῶν λέγομεν κὸ συμβεβη-
κός. δοξειαν ἂν ἕτερον εἶναι. οἷον. λακωνίζειν ὅστις ἕτερον. ἐστὶ τὸ λακωνίζειν
εἶναι. εἰ γὰρ ταὐτὸν τὸ λακωνίζειν ἐστὶ καὶ λακωνίζων ταὐτὸν. ἀγαθὸς ἐστὶ λακωνίζειν ὃς
ὡσφαῖ. ὅστις ἐστὶ τὸ λακωνίζειν ἐστὶ τὸ ἀγαθὸν ἢ καὶ ἀγαθὸν ὄσαν κὸ συμβεβηκὸς
εἶναι ταὐτὰ. ἅ γὰρ ὡσαὶ ὡς τὸ ἄκρα γίνεται ταὐτὰ. ἀλλ' ἴσως ἅ
ἐκεῖνο δοξειν ἂν συμβῇ τὰ ἄκρα γίνεσθαι ταὐτὰ κὸ συμβεβηκός.

γὰρ τὸ ζῷον ἕνεκα τοῦ ζῆν ἐστιν ἢ ἕνεκα ἄλλου ἕτερα εἰς ἄπειρον
εἰσὶ δὲ μεμιγμένα τοῦ ζῆν ἕνεκα καὶ τοῦ εὖ ζῆν· δεῖ δὲ τοῦ εὖ· οὐ γὰρ
ὅ αὐτὸς ἕκαστος ὁ λόγος· ὁ μὲν γὰρ ὧν ἐπὶ τῶν πρώτων ἐκ καθαιρέσεως λόγος
ὁ δὲ κατὰ προσθήκην ἐκ τοῦ ἐκ τούτου δῆλον· οὐδὲ θρέψιν οἷόν τε ἔχειν
πρὸς τὴν θέσιν ταύτην φαῦλον· τὴν αὐτὴν γὰρ ἀνάγκη λύσιν εἶναι καὶ τοῦ
κρατεῖν ἄδηλον γὰρ διαφορᾷ· ἀλλὰ τὸ ζῷον ἐρώτησις ἀπορίας· ἀλλὰ τὸ ζῷον
λύσεως ἐπιτυχόν· πῶς μὲν οὖν τὸ τίνες εἶναι ταὐτὸ καὶ πῶς ἓν τὰ ἐκάστῳ·
εἴρηται· τὸν δὲ γίνεσθαι· ταὐτὸν μὲν φύσει γίγνεται· τὰ δὲ τέχνῃ· τὰ δὲ
ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου· πάντα δὲ τὰ γινόμενα ὑπό τινος γίνεται· ἢ
ἀπὸ τινός· ἢ τί· ἢ τὸ ἁπλῶς καθ' ἕκαστον καὶ ἡ ὕλη· ἢ κατὰ τὸ ἐξ οὗ· ἢ ποθέν· ἢ ποῖ·
ἢ ποῦ· οὐδὲν μὲν οὖν ἐστὶν ἄνευ φύσεως καὶ αἱ ἰδέαι δὲ καὶ τὰ μαθηματικὰ
ὡς ἢ γνῶσις ἐστὶν ἢ φύσεως ἕνεκα· δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῆς ὕλης· ἡ γὰρ
ὕλη· τῶν φυσικῶν τόνων δέ τινες· οἱ μὲν ἁπλοῦς· ἢ φλοιόν· ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον·
οἱ δὲ σύνθετοι· οἱ μὲν ὁμοιομερεῖς οἷον ἀὴρ ἢ γῆ· οἱ δὲ ἀνομοιομερεῖς
ἢ τὰ μέρη· ἔχει γὰρ ἕκαστον ἀνάγκη ἐκ τούτων εἶναι· καθόλου δὲ ἡ ὕλη· φύσις· καθὸ φύσις· ἡ μὲν
γὰρ γινόμενον ἔχει φύσιν· οἷον φυτὸν καὶ ζῷον· καὶ ὑφ' οὗ γίνεται τοιαύτη
φύσις ἐν ὁμοειδὴς· ἄνθρωπος γὰρ ἄνθρωπον γεννᾷ· διὰ τοῦτο καὶ
οὕτω γίνεται τὰ γινόμενα διὰ τὴν φύσιν· ἄλλα γε μὴν ὅσα μὴ φύσει ποιή-
σεις· τούτων δὲ εἰσὶν αἱ ποιήσεις ἢ ἀπὸ τέχνης ἢ ἀπὸ δυνάμεως ἢ
διανοίας· τούτων δὲ τίνες μὲν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου καὶ ἀπὸ τύχης·
παραπλήσιόν ἐστι τὸ αὐτόματον τοῖς ὑπὸ φύσεως γινομένοις· ἐμφερὲς γὰρ κἀκεῖ
ταῦτα· καὶ ἐκ σπέρματος γίνεται καὶ ἀνάπηρον σπέρματος γίνεται· πλὴν
οὐ τοῦτον· ἀτρομεπιστερεπλέον· ἀπὸ τέχνης δὲ γίνεται ὧν τὸ εἶδος
ἐν τῇ ψυχῇ· εἶδος δὲ λέγω τὴν εἰσαγωγὴν ἑκάστου· καὶ τὴν πρώτην οὐσίαν·
καὶ γὰρ τῶν ἐναντίων τρόπον τινὰ τὸ αὐτὸ εἶδος· τῆς στερήσεως δέ
ἐστιν ἡ οὐσία ἐναντίωσις· οἷον ὑγιεία μὲν οὖν τὸ ἔχειν τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα
λόγον τινὰ τοιόνδε· ἡ δὲ ὑγιεία ὅτι τοιόνδε καὶ τῇ ἐπιστήμῃ
γίνεται τὰ δὲ τὸν ὑγιῆ ποιοῦντα οὕτως· ἐπειδὴ δεῖ ὑγίειαν ἀναγκαῖον

13 τὸ ζῷον : 19 ὁ

κάμινος· ὑλίης· ἡ δὲ ἄνου· διὸ καμψὶ μὲν ὁ ὑλίης ἄλφι· ἄνος δὲ·
ἄνος· ὑλίης· οὐ δηλοῖ δὲ ἡ ἀρχὴ ἄλλος τις ἄνος ὑμὸς· οἷον χαλκοῦν
ἡμιμαλὸς ὁ τοιοῦτος· ἢ ἀπὸ πλίνθοις καὶ ξύλοις οἰκίας· ἐκ τούτου δὲ δῆ
λόν ἐστι καὶ ὅσα ἐκεῖ ἐκκάμινος· διὸ ὅσα σφαῖρα δὲ ἐκεῖ δὲ τοῦτο ἐκεῖνο
ἄλφι· ἄδηλον δὲ τεύθει ὁ ἀνδρεὶ ἀπὸ ξύλων· ἀλλὰ παρὰ σταξύλινος· ἄ
ξυλον· καὶ χαλκοῦς· ἀλλ' οὐ χαλκοῦς· καὶ λίθινος· ἀλλ' ἄλιθος· καὶ οἰκία
πρίνθινη· ἀλλ' ἄπρινθος· ἐπεὶ οὐδὲ ὅσα ἐκ ξύλου μίγνυται ἀνδρεία· ἢ
ἐκ πλίνθων οἰκία· ἐὰν μὴ ἐπιβλέπῃ σοφόκλεα· ἄκλαυτα πρὸς ἅ ποι· : ε α' ἀ ποδ.
διὰ τοῦτο μὲν βάλλουσι μίγνεσθαι δὲ· ἀλλ' ἄμπολεμοῦντος· διὰ
μαχόμενοι τοῦτο· ἄτοσι λέγει· ἐπὶ δὲ ὑπὸ λίνος τε μίγνει· τὸ μιγνόμενον
τοῦτο δὲ λέγω· ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς ἐργασίας ἐστὶ· καὶ ἕκλινος· ἕστασε δὲ μὴ ἢ
σφῆνες τοῦτο· ἀλλ' ὕλη· ἢ σκληρὸν δὲ οἷον ὁ πρόπους τοῦτο λέγε-
ται· τοῦτο δέ ἐστιν ἢ ἡ σφαῖρα· ἢ ὁ κύκλος· ἢ ὁ λίθος τις τοιοῦτος ἀλλ'
ὅσα τε δὲ τοῦ ὑποκείμενον ποιεῖ τὸ χαλκοῦν· ἄτοσι δὲ τὴν σφῆρ
εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός· ὁ λίθος χαλκῆ σφαῖρα· σφαῖραι ἐστὶ· ἐκείνῳ τῷ : ε ιγ'.
δ' ποιεῖ· ὅταν γὰρ δὲ λίθος ποιεῖν· ὅτι τοῦ ὅλως ὑποκείμενον τοῦτο ποιεῖν
ἐστὶ· λέγω δὲ λίθος τὸ χαλκοῦ ἀπρομύλου ποιεῖν ἐστὶν ἄ τὸ ἀπρομύλλον·
ἢ τὴν σφαῖραν ποιεῖν· ἀλλὰ ἐπρόμυλος· οἷον τὸ εἶδος τοῦτο· ἢ ἄλλο·
ἐκ γὰρ ποιεῖ· ἐκ λίνος ἂν ποιοιοῦν ἀλλὰ δ' τοῦτο γὰρ ὑπέκειτο· οἷον ποιεῖ
χαλκῆν σφαῖραν· τοῦτο δὲ οὗτος· ὁ λίθος ἐκ τοῦ δίος ἐστὶ χαλκός· τοῦ δὲ
ποιεῖ ὅτι ἐστὶ σφαῖρα· τοῦτο ποιεῖ ὁ λίθος· ἀλλ' οὐ λίθος ὁ ὁ ποιητὴς
ποιητής· ἀλλὰ ἀπὸ τέχνης· ἢ ἀπὸ φύσεως· ἢ δῆλον ὅτι ὁ τοῦ ἐ
χαλκῆν σφαῖραν εἶναι ποιεῖ· ποιεῖ δὲ ἐκ χαλκοῦ ἐστὶ σφαῖρ· ἄ τοῦ δῆλον ὅτι
τοῦ εἶδος ποιεῖ· ἐστὶ τοῦτο σφαῖρα χαλκῆ· τοῦτο δὲ σφαῖρα εἶναι·
τοῦ δὲ σφαῖραν εἶναι· ὅλως ἄτοσι μίγνεσθαι· ἔκλινος ἕστασι· δὲ ἡ σφῆρ
λίαν ἀρχὴ εἶναι ἀεὶ τοῦ μιγνόμενον· ἐκ ἄν μὴ· τοῦ δὲ· τοῦ δὲ· λέγω δὲ

ἀλλ᾽ ἐχόδι· ὅτι οὐδ᾽ ὁτιοῦν ἀρχὴ σαθρὰ ὁ σαθρὸν τοιαύτην ὑλὴν ὁτιοῦν οἰκεῖον
ἀδύνατον οὐδὲ κίνησιν θεῖναι ἢ μὴ ὑπάλλου· οὐδὲ μεῖναι ἂν τὸ πῦρ
διὰ ταῦτο τάμνειν καὶ πάντα ἀνεύθυνε ἔχοντα τὴν τέχνην· τάδε· ἐάν
τι τοῦτο τῶν κινήσεων ἢ τῶν ἀκολούθων μὴ πρὸς τὴν τέχνην κινεῖται
δεδώκαμεν ἀλλοῖον ἢ ὑπάλλου καὶ ἔχοντα τὴν τέχνην· ἐκ μέρ
δηλονότι τοῦ εἰρημένου καὶ ὅτι πρόπολον ἀεὶ πάντα γίγνεται τοῦ ὅ
μουνύμου· ὥσαυτως δὲ καὶ ἐπὶ μέρους ὁμωνύμου· οἷον ποικίλα, σχοινί
ου τοῦ νῦν· πηλοῦ τέχνη· τὸ εἶδος ἐκ μέρους· ἢ ἔχον τὸ εἶ μέρος· ἐὰν
μὴ κατὰ σύμβεβηκος γίγνηται· τὸ δὲ ἀεὶ ὂν οὐ ποιεῖν πρόπολον καθάπερ τὸ
μέρος· θερμότητος δὲ ἡ τῆς κινήσεως· θερμότητι γὰρ τὸ σῶμα λύεται ποι-
ήσαι· αὕτη δ᾽ ἐστὶν ἡ τοῦ ὑγιείᾳ· ἢ μέρος· ἡ ἀκολουθοῦσα αὕτη μέρος ἐστὶ τῆς νῦν
ὑγιείας· ἡ αὕτη ἢ ὑγίεια· λύσις λέγεται ποιεῖν ὃ μὲν ἐκεῖνο ποιεῖ τὴν νῦν ὑγίειαν·
ὧν ἀκολουθοῦσα σύμβεβηκε θερμότης· ὥστε ὥσαυτως τοῖς συλλογισμοῖς· πάν
τα ἀρχὴ οὐσία· ὅτι γὰρ οὗτ᾽ ἐστὶν οἱ συλλογισμοὶ εἰσὶν· οὔτ᾽ ἄλλο δεῖ ἡγ-
εῖσθαι ὅμοιως δὲ καὶ τἀφιστίου· ὥσπερ καὶ ἀδύνατα οὕτως ἔχει· τὸ μὲν γὰρ ἀσαφὲς
ποιεῖ ὥσαυτως ἀπὸ τέχνης· ἔχει γὰρ δι᾽ ὧν ἀμείβει εἴδος· ἐὰν δ᾽ ὁ ἀσαφὲς
ἐάσῃ πρὸς ὅλου τοῦ λόγου· γὰρ πάντα τὸ δεῖ ζητεῖν· ὡς ὁ βαίνων ἀγὼν
γὰρ μὴ ὁ βάλλων· διὸ καὶ μῦθος· ἢ καὶ βίος μύθου· ἀλλ᾽ ἁμὴ πη-
ρωμάτων· ὅσα ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ὥσαυτως ἐκείνῃ γίγνεται· ὅταν ἡ ὕλη δυ-
νατὴ κυφωθῆναι κίνεσθαι· ταύτην τὴν κίνησιν ἢ ὁ ἀσαφὲς μὴ κινεῖ· οὐ
δὲ μὴ· ταῦτα ἀδύνατα γίγνεσθαι ἄλλως πως ἢ ὡς βαίνων· ὁμοίως δὲ
περὶ τῆς οὐσίας ὁ λόγος φανερὸς ὁ μὴ γίνεσθαι τὸ εἶδος· ἀλλὰ περὶ πάντ᾽
ὁμοίως πρόσεστιν κοινὸς ὁ λόγος· οἷον πρῶτον· ποιοῦν· ἐστὶν ἄλλου κατὰ μέ
ρος· γίνεται τὸ ὡσαύτως χαλκὸς σφαῖρα· ἀλλ᾽ σφαῖρα ὁ δὲ χαλκὸς
ἐστὶ πῖ χαλκοῦ γίγνεται· ἀεὶ γὰρ δεῖ προϋπάρχειν τὴν ὕλην ἐστὶ τὸ εἶδος· ὃ τοῦ
ἐστὶ τοῦ ὑλικοῦ ἐστὶν ἐστὶ τοῦ ποιοῦντος πρῶτον ἐστὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως καὶ τῆς ὑλ
ὃ γὰρ γίγνεται τὸ ποιον· ἀλλὰ τὸ ποιοῦν ξύλον· ὃ δὲ τὸ ποιοῦν· ἀλλὰ τὸ πρὸ
ξύλου ἢ ζῴου· ἀλλ᾽ ἰδιόν τῆς οὐσίας ἐκ τούτων λαβεῖν ἐστὶν· ὅτι ἀεὶ γάρ ἐστι
πρόϋπάρχειν ἀεὶ ὡρανὸς οὐσίαν ἢ ἐμψυχία οὐσία· ἢ ποιεῖ· οἷον· ζῴου·

ἢ τιμᾶ ζῴου·

8

ξ

ἀφαίρεσις τῆς ὑστέρας τῆς μέρους

φθείρου· ἰδέα δὲ ἐστὶν ὅσα μεριστὰ ὄντα ζῶα εἰλημμένη τὸ εἶδος ἐν ὕλῃ ἐστὶν οἷον τὸ σιμὸν ἢ ὁ χαλκοῦς κύκλος· ταῦτα μὲν φθείρεται ἅ ἐστι ταῦτα· τὰ μερικὰ αὐτῶν ἐν ὕλῃ· ὅσα δὲ μὴ ζῶα εἰλημμένα ἐστὶν ἀλλὰ ἄνευ τῆς ὕλης οἷον λόγοι τοῦ εἴδους μόνου· ταῦτα δὲ οὐ φθείρεται ἢ ὅλως· ἢ οὐ τὰ δὲ τοιαῦτα ἐστὶν εἰκὸς ἀρχὰς εἶναι τὰ μερικὰ ταῦτα τοῦ εἴδους· ἢ τὰ μερικὰ τὰ χαλκᾶ ταῦτα ὡσὶ διὰ τοῦτο φθείρεται ὁ πολίτης ἀνδρὶ εἰς πηλὸν ὕστερον εἰς χαλκὸν εἰς κάλλιας εἰς σάρκα καὶ ὀστᾶ· ἐκ δὲ τοῦ κύκλου εἰς ταῦτα μή· ἐστὶ γὰρ τὸ ζῶον ἐν ὕλῃ πᾶν τὴν ὕλην ὁμωνύμως ἐπὶ πάντων κύκλος δὲ ἐστὶ καὶ τόδε τὸ καθ' ἕκαστα· διὰ τοῦτο εἶναι ἰδέαν ἢ λόγον ἀεὶ τοῦ καθ' ἕκαστον· φθαρτὰ μὲν οὖν ἀληθῶς· ὅμοιος δὲ λίθος ἀφεάρου ἐπὶ πολλῶν ἐπὶ πολλὰ λαβόντος· ὅσα μὲν γὰρ τοῦ λόγου μερικὰ εἰς ἃ διαιρεῖται ὁ λόγος· ταῦτα πρότερα ἢ πάντα ἢ οὔ· ὅδε τὶς ὀρθὴ ὁ λόγος· ἢ διαιρεῖται εἰς ὀξείαν λόγον· ἀλλὰ τῆς ὀξείας εἰς ὀρθὴν· χρὴ γὰρ οὕτως εἰς ὁμωνύμως τὴν ὀξεῖαν· τὴν ὀρθὴν· ἐλάττων γὰρ ὀρθῆς ἡ ὀξεῖα· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ κύκλος καὶ ἡμικύκλιόν ἐστι· τὸ γὰρ ἡμικύκλιον τοῦ κύκλου εἶδος· ὡς δὲ σάκτυλος τοῦ ὅλου· τὸ γὰρ τοιόνδε μέρος ἀνθρώπου· δάκτυλος· ὡς θ' ὅσα μὲν μερικὰ ὡς ὕλη εἰς ἃ διαιρεῖται ὡς εἰς ὕλην· ὕστερα· ὅσα δὲ ὡς τὸ ὅλον τῆς οὐσίας τὸ κατὰ τὸν λόγον· πρότερα· ἢ πάντα ἢ οὐ· ἐπεὶ δὲ τῶν ζώων ἡμῖν τοῦτο μὲν οὐσία τὸ ἐμψυχωμένον τὸ ὅλον ἡ εἶδος· τὸ δὲ οὐκ εἶναι τῶν τοιούτων ἕκαστον μέρος ἐὰν εἶεν καλῶς ἔχον καὶ κατὰ τὸ ἔργον δεῖσθαι· ὃ γὰρ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀναίσθησις· ὥστε τῶν μερῶν πρότερα ἢ πάντα ἡ ψυχὴ τοῦ ζώου· ὡς καθ' ἕκαστον δὴ ὁμοίως τοῦ ζώου καὶ τὰ τούτου μόρια· ὕστερα τῆς οὐσίας· ὡς διαιρεῖται εἰς ταῦτα ὡς εἰς ὕλην· οὐκ οὐσία· ἀλλὰ τὸ ζῶον τὸ συναμφότερον τοῦ προτέρα ταῦτα ἐστὶν ὡς ἐπὶ δοῦλος δ' ἐστὶν εἶναι δύναται χωρὶς ὢν ψυχὴ δὲ τοῦ τοιοῦτος ἔχουσι δάκτυλος ζῴου· ἀλλ' ὁμωνύμως ὁ τεθνεὼς ἐμψύχου δὲ ἀμφότερα ὅσα κυρίως ὡς ὅλον πρῶτον τοιοῦτον ἡ οὐσία οἷον εἰ τοῦτο καρδία ἢ κεφαλή· διαφθείρεται δὲ καὶ πότερον τοιοῦτον· ὁ δ' αὐτὸς λόγος ἐστὶ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ καθ' ἕκαστα καθόλου δὲ οὐκ ἔστιν οὐσία· ἀλλὰ ζῷον ὅλον τοῦτο δὲ τοῦτο

μὴ ὁρᾶται χωρὶς ὂν ἀλλ᾽ ἀεὶ ἐν ὁμοίωσις ἔχειν ταὐτοῖς· ὥσπερ
καὶ φοἱ κύκλοι πάντες ὡρῶνται χαλκοῖ· ἀλλ᾽ ὅμως οὐδὲν ἧττον ὁ χαλκὸς τῆς εἰδ
χαλεπὸν δι᾽ ἀφελεῖν τοῦτο τὴ διανοίᾳ· οἷον· τὸ τοῦ ἀνὸς εἶδος ἀφ᾽ ἁπλῆς σαρξὶ
φαίνεται ἐν ὅσοις ἐστὶ τοῖς τοιούτοις μέρεσιν· ἀδρόως ἐξ ἑκάστου μέρη ταῦτα τῆ
ἕξιδος ἐν τοῦλη· ἡδ᾽ ἀλλύλη· ἀλλ᾽ ἀδιαλύτως μὲν ἔπαλλοῖ πὶ μέγεθος ἀδίωα-
τοῦ μὴ χωρίσαι ἐπὶ δὲ τοῦτο δοκεῖ μὴ ᾶν δύνασθαι· ἀδηλον δέ πότε· ἀ
πορούσι δ᾽ ἔνιες ἤδη καὶ ἐπὶ τοὺς κύκλους τοὺς τε ἐν τῷ μόνου· ὅσου προσήκοντος γραμμαῖς
ὄντος ἐξαιρεῖσθαι τὸ σωματικὸν ἀλλὰ ταῦτα πάντα ὁμοίως ἔχειν φαίνεται ὥσπερ εἰ
ἡ ὅδε ἀνὸς, ὁ χαλκὸς κύκλος· κἀναιροῦσι πάντα εἰς τὸ ἀριθμὸν
Ὁ γραμμῆς τὸ λόγον· τοῦτον δὲ ἔστιν ἀφ᾽ ὅτου τὰς ἰδίας λαβόντων
ὁ μὲν αὐτὸ γραμμὴν τὴν δυάδα· ὁ δὲ εἶδος τῆς γραμμῆς· ἡ μὲν
γὰρ εἶναι τὸ αὐτὸ εἶδος· ἐν τόδε· οἷον δυάδα ἐν εἶδος δυάδος· ἐπὶ
γραμμῆς δ᾽ οὐκέτι· συμβαίνει δὲ πολλὰ εἴδος εἶναι· ὧν εἶδος φανε
τρον· ὅπερ ἐστὶ τοῖς πυθαγορείοις συμβαῖνε· οὐ γὰρ ἔσται πάντων ποι
αὐτὸ εἶδος· τὰ δ᾽ ἄλλα μὴ εἴδη· εἰ δ᾽ οὕτως ἔσται πάντα ἔσται· ὅτι μὲν οὖν
ἐχει ἀπορίαν τινὰ τὰ περὶ τοὺς ὁρισμοὺς· καὶ διὰ τίναιτίαι εἰρηται· διότ
τὸ πάντα ἀναλύειν οὕτως ἀφαιρεῖν τὴν ὕλην· περὶ ἐρῶν· ἡμῖν μὲν οὖν ὁ
δοκεῖ τὸ δεῖν· καὶ ὅλως δὲ ἔχον· ἐν πορα βολὴν ἔχει τὸ δύσκολον ἴσως
λέγειν σοκράτης ὁ νέος προσοὐκ ἀλόγως ἔλεγε· ἀπορεῖ γὰρ ἀπόδυσις
ποιεῖ ὑπολαμβάνων ἔσεσθαι δάχρι ποῦ ἕνας δυνατὸν ἄνον ἄνα τῶν μερῶν
ὡς ἔστιν ἄνα δυσχαλκοῦ δὲ κύκλον· τὸ δυνατὸν ὁμοίον ἀεὶ θὴν γὰρ ἴσως
ἔξω ἐν ἀγωγὴν ἡσῶς ὁ ἔστιν ὁ εἶναι· διὸ οὐδ᾽ ἕνα τῶν μερῶν ἐν χ
πως· ὅλα γὰρ πάντως δυνατὸν μέρος ἢ χείρ· ἀλλ᾽ ἁπλῶς μὲν ἢ χεῖρ ἀπο-
πλεῖν· ὡς τεμνόμενον τὸ μὲν μνόμενος ὁ μέρος· πρὸς δὲ τὰ μαθη
ματικὰ· διαλεῖ δ᾽ κεῖσι μέρη ὁ λόγος τῶν λόγων· οἷον· κύκλου τὰ ἡμικύ-
κλια· χωρὶς ἔστιν ἃ αθητὰ πάντα· ἡ δὲ διαφορά· ἐστὶ γὰρ ὑλητὸν
ὁ μὴ ἁθητὸν· ἐν πάντα δὲ μὴ ἔστι τί ἦν εἶναι κύκλου μὴ ὧν ἄνευ τὸ
καθόλου· τῶν δὲ καθ᾽ ἕκαστα ἐστὶ μὲν ἐν τῷ λόγῳ πρότερον· ἐστὶ
γὰρ ὑλητὸν μὲν· ἁθητὸν δὲ· νοητὰ δὲ λόγῳ μὲν ψυχῇ δ᾽ οἷα τὰ πρό-

: ἢ τον·

ἐστιν· ἀλλὰ πολλὰ ζῷον ἐστὶ δίπουν· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ἀνθρώπου κοινὸν· πολλὰ
μέν ἐστιν· ὁ τράγος μὲν ὑπάρχει θαλερὸν θάτερον· οὐδὲ· ὁ τράγος ὑπάρχει· ὁ πα
τὴρ τοῦ ὑποκειμένου· ὁ ἄνθρωπος· ὥστε γὰρ οὐ γίνεται ἐστὶν ὁ τράγος ἀνθρωπος·
οὐ ταὐτὸν δ' ἐστὶ θαλερὸν θάτερον· ὥστε ἀρχὴ ὁ τράγος· ἀνθρωπος εἶναι τὸ
τὸ διάφορ· ἀμφότερα γὰρ τοῦ ὑποκειμένου τοῦ αὐτοῦ μετέχει· αἱ γὰρ διαφοραι
ἀνάλογον· αἱς διαφέρει ἕκαστος· ἀφ' ὧν μετέχει οὗτος λόγος· ἀφ' ὧν ἐστὶν
αἱ διαφοραι πρώτου· οἷον πεζὸν· δίπουν· ἀπτερον· διαιρετὸν ταῦτα οὖν
ἀλλὰ πολλὰ· ὥστε μὲν γὰρ δὴ πάντως ἐστὶν ἀφ' ὧν· δεῖ δὲ πεζὸν εἶναι ὅσα
ἐστὶ τῶν ὁρίσασθαι· ὥστε γὰρ ἡ οὐσία ἀφ' ὧν ἐστὶ τὸ δεῖ πεζὸν εἶναι ὅσα
ἐστὶ τῶν ὁρίσασθαι· ὥστε γὰρ ἡ οὐσία ἀφ' ὧν ἐστὶ τὸ δεῖ πεζὸν εἶναι
ὁμοίως δὲ καὶ διαπτερωτῶν λέγω· ὁμοίως δὲ καὶ διαφέρει διαπολλῶν ἢ
διὰ ὀλίγων λέγεται· ὥστε οὐδὲ διὰ ὀλίγων· ἢ διὰ δυοῖν· δυοῖν δὲ ὄντων
διαφορα· τὸ δὲ γένος· οἷον τὸ ζῷον δίπουν· ὁ μὲν ζῷον γένος διαφορ
δὲ θάτερον· τὸ δὲ γένος ὅσα πρὸς μὲν ἐστὶ πορεύεσθαι ὥστε γένους φύσει ἢ
μὴ· ὡς ὕλη δέ ἐστιν· ἡ μὲν γὰρ φωνὴ· γένος ἐστὶν ὕλη· αἱ δὲ διαφοραι τὰ εἴδη
τὰ στοιχεῖα δὲ ταῦτης ποιοῦσι· φανερὸν δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ ὁρίζεσθαι· οὐκ
διαφορὰ λόγος· ἀλλὰ μὴν καὶ δεῖ διαιρεῖσθαι τὴν τῆς διαφορ διαφορ·
οἷον ζῷου διαφορα· τὸ ζῷον τοῦ ὑποποδος τὴν διαφ
φορὰν δεῖ εἶδος εἶναι ὑποποδος· ὥστε λεκτέον τοῦ ὑποποδος· τὸ μὴ πτερω
τὸ δὲ· αἱ τοῦ ἑτέρου ἀπολελυμένα καλῶ· ἀλλὰ διαιρεῖν ποιήσει
τοῦτο· ἀλλ' ἢ τὸ μὴ· ἀξιοῦσι· τὸ δὲ ἀδύνατον· ἅπαντα γὰρ διαφορὰ πολ
ὑπερέχει ποδία· πολύποδα τίς ἐστιν ἐν τοῖς ἀεὶ βούλεται βαδίζειν· ἕως
ἀνέλθοι εἰς τὰ διαφορα· τὰ δὲ ἔχοντα τοσαῦτα εἴδη ποδός· ὅσα πτε
ρὰ διαφοραι εἰσὶ τὰ ὑποποδα ζῷα· ἴσα ταῦτα διαφοραις· φασὶ ταῦτα εἶναι τοὺς
φάλαγγας· φανερὸν δὲ ἡ πεζὰ τῶν διαφορα· οὐσία δὲ τὸ πρᾶγμα ὃ ἐστιν·

ἔχον δύο πόδας.

Ὁρισμὸς ἁπλῶς μὲν εἰπεῖν ὁλίγοις ἅπαντα λαβεῖν τοῖς ὅροις πρέπει ἐργον
τὸ ζῶν βάδιζον ὀπτερωτὸν ἄπουν ὑπὸ πωλοδίπουν· ἢ ὁδὶ
ἀλλοειρήκαμεν· ἢ ζῶον πόδας ἔχον· καὶ τοῦτο διαιρητὸν εἰς διαιρέσεις
πλείονας εἰρεῖν εἰς ἁπλᾶς τὰς διαφορὰς· ἐὰν μὲν δὴ διαφοραὶ διαφορᾶς
μὴ ᾖ· μία ἔσται ἡ τελευταία τοῦ εἴδους καὶ οὐσία· ἐὰν δὲ ζῶν βαδιστικὸν
οἷον· εἰ διαιρεῖ τοῦ ὑπόποδος· βαδιστικὸν· τὸ δὲ μὴ βαδιστικὸν
ἀναβατικὸν ὄν· ὡσαύτως ὁλίγον· ὁλίγοις ὁρίσασθαι· ὁ ἐκ τῶν διαφορῶν.

Τούτων τῆς τελευταίας κατ' εἶδος ὀρθῶν· δῆλον δὲ ὡς εἰ εἷς μὲν τάξει
τις εἴη ὁρισμὸς οἷον· τοῦ ἀνθρώπου· λόγον ζῴου δίπουν· ὑπὸ πωλοδίπουν·
πλείονες δὲ ὑπὸ πωλοδίπουν· εἰρημένου τοῦ δίποδος· τάξις δὲ κατὰ
τὴν οὐσίαν· πῶς ἐστὶ δεῖ νοῆσαι· τὸ μὲν ὕφορον· τὸ δὲ πρότερον· πλείω μὲν
ὄντων τῶν τὰς διαιρέσεις ὅλας μὲν τοῦ πολλαπλασίονα πρώτων· ποιοῖ τινὲς
εἰσιν· ἐπεὶ δὲ πλείονες οὐσίας ἡμῖν φίλον εἶναι· πάλιν ἐπανιόντες λέγωμεν
λέγεται δὲ ὑποκειμένου τι οὐσίαν εἶναι· ἢ τὸ τί ἦν εἶναι· ἢ τὸ ἐκ τούτων
τὸ καθόλου· πλείω μὲν οὖν δυνατὸν εἰρῆσθαι· ὡς μᾶλλον πλείω ἡνεῖναι·
τῶν ὑποκειμένου δὲ ἰδιαχῶς ὑποκειμένου· ἢ τὸ δεῖξον· ὅσα περὶ τὸ ζῶον τοῖς
καθ' ἕκαστα· ἢ ὡς ὑλικὴ ἢ τῶν μερῶν· δοκεῖ δὲ καὶ τὸ καθόλου μᾶλλον οὐσίαν εἶναι μᾶλλον
εἶναι ἐξ ἀρχῆς τὸ καθόλου· διὸ ἐπὶ πλεόνων τὸ πεῖ τοῦτο· ἔοικε γὰρ
ἀδύνατον εἶναι· οὐσίαν εἶναι ὃ τί ἐστιν τῷ καθόλου λέγεσθαι· πρώτη μὲν γὰρ
οὐσία· ἡ κατὰ παντὸς ἢ οὐ κατά τινος ἢ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ· οἷον ὁ ἄνθρωπος
τοῦτο δὲ λέγεται καθόλου· ὁ πλείοσι ὑπάρχειν πέφυκε· τίνος οὖν οὐσία
τοῦτ' ἔσται· ἢ γὰρ πάντων· ἢ οὐδενός· παντῶν δὲ ἀδύνατον· ἐνὸς δ' ἔσται· ἡ
πάλιν τοῦτ' ἔσται· ὃ γὰρ μία οὐσία· ἡ τί ἦν εἶναι ἑνί· ἡ αὐτῷ εἶναι· ἡ
οὐσία μὲν ἡ λεγομένη· τὸ μὴ καθ' ὑποκειμένου· τὸ δὲ καθόλου· καθ' ὑποκειμένου
τινὸς λέγεται ἀεί· ἀλλ' ἆρα ἔστω μηδὲν καθόλου ὡς τί ἐστιν ἕνα· ἢ οὐκ
ἐνδέχεται ὑπάρχειν· οἷον τὸ ζῶον ἐν τοῖς οὖσι τοῖς πολλοῖς· ἀνάγκη οὐσίαν
εἶναι τὸν λόγον διαφερόντως· ἐν δεῖ μὴ πάντων λόγους εἶναι τὴν οὐσίαν·
ἐν ᾧ γὰρ ἡ τοιαύτη οὐσία ἐστὶν ἑνὸς ὡς ὁ λόγος τοῦ λόγου ἐν ᾧ ὑπάρχει·
ὥστε τὸ αὐτὸ ζῶν ἔσται πολλοῖς· εἰ καὶ ἡ οὐσία· ἡ τοιαύτη· τὸ ζῶον

ἀλλ' ὡς ἴδιον ὑπάρχει· ἔτι δὲ καὶ ἀδύνατον καὶ ἄτοπον τὸ τόδε καὶ οὐσίαν, εἰ ἐκ τι-
νῶν, μὴ ἐξ οὐσιῶν εἶναι μηδ' ἐκ τοῦ τόδε τι ἀλλ' ἐκ ποιοῦ· πρότερον γὰρ
ἔσται μὴ οὐσία τε καὶ τὸ ποιὸν οὐσίας τε καὶ τοῦ τόδε· ὅπερ ἀδύνατον· οὔτε
λόγῳ γὰρ οὔτε χρόνῳ οὔτε γενέσει οἷόν τε τὰ πάθη τῆς οὐσίας εἶναι πρότερα·
ἔσται γὰρ χωριστά. ἔτι τῷ Σωκράτει οὐσία ἐνυπάρξει οὐσία, ὥστε δυοῖν
ἔσται οὐσία. ὅλως δὲ συμβαίνει, εἰ ἔστιν οὐσία ὁ ἄνθρωπος καὶ ὅσα οὕτω λέγεται,
μηθὲν τῶν ἐν τῷ λόγῳ εἶναι μηδενὸς οὐσίαν μηδὲ χωρὶς ὑπάρχειν
αὐτῶν μηδ' ἐν ἄλλῳ· λέγω δ' οἷον οὐκ εἶναί τι ζῷον παρὰ τὰ τινά, οὐδ' ἄλλο
τῶν ἐν τοῖς λόγοις οὐδέν. ἔκ τε δὴ τούτων θεωροῦσι φανερὸν ὅτι οὐδὲν τῶν
καθόλου ὑπαρχόντων οὐσία ἐστί, καὶ ὅτι οὐδὲν σημαίνει τῶν κοινῇ κατηγορουμένων
τόδε τι, ἀλλὰ τοιόνδε. εἰ δὲ μή, ἄλλα τε πολλὰ συμβαίνει καὶ ὁ τρίτος ἄνθρωπος.
ἔτι δὲ καὶ ὧδε δῆλον. ἀδύνατον γὰρ οὐσίαν ἐξ οὐσιῶν εἶναι ἐνυπαρχουσῶν
ὡς ἐντελεχείᾳ· τὰ γὰρ δύο οὕτως ἐντελεχείᾳ οὐδέποτε ἓν ἐντελεχείᾳ·
ἀλλ' ἐὰν δυνάμει δύο ᾖ, ἔσται ἕν· οἷον ἡ διπλασία ἐκ δύο ἡμίσεων δυνάμει γε·
ἡ γὰρ ἐντελέχεια χωρίζει· ὥστ' εἰ ἡ οὐσία ἕν, οὐκ ἔσται ἐξ οὐσιῶν ἐνυπαρχουσῶν·
καὶ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ὃν λέγει Δημόκριτος ὀρθῶς· ἀδύνατον γὰρ εἶναί φησιν
ἐκ δύο ἓν ἢ ἐξ ἑνὸς δύο γενέσθαι· τὰ γὰρ μεγέθη τὰ ἄτομα τὰς οὐσίας
ποιεῖ. ὁμοίως τοίνυν δῆλον ὅτι καὶ ἐπ' ἀριθμοῦ ἕξει, εἴπερ ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς
σύνθεσις μονάδων, ὥσπερ λέγεται ὑπό τινων· ἢ γὰρ οὐχ ἓν ἡ δυάς, ἢ οὐκ
ἔστι μονὰς ἐν αὐτῇ ἐντελεχείᾳ. ἔχει δὲ τὸ συμβαῖνον ἀπορίαν. εἰ γὰρ μήτε
ἐκ τῶν καθόλου οἷόν τ' εἶναι μηδεμίαν οὐσίαν διὰ τὸ τοιόνδε ἀλλὰ μὴ τόδε τι
σημαίνειν, μήτ' ἐξ οὐσιῶν ἐνδέχεται ἐντελεχείᾳ εἶναι μηδεμίαν οὐσίαν σύν-
θετον, ἀσύνθετον ἂν εἴη οὐσία πᾶσα, ὥστ' οὐδὲ λόγος ἂν εἴη οὐδεμιᾶς οὐ-
σίας. ἀλλὰ μὴν δοκεῖ γε πᾶσι καὶ ἐλέχθη πάλαι ἢ μόνον εἶναι οὐσίας
ὅρον, ἢ μάλιστα· νῦν δ' οὐδὲ ταύτης. οὐδενὸς ἄρα ἔσται ὁρισμός· ἢ τρόπον
μέν τινα ἔσται, τρόπον δέ τινα οὔ. δῆλον δ' ἔσται τοῦτο ἐκ τῶν ὕστερον
μᾶλλον. φανερὸν δ' ἐξ αὐτῶν τούτων καὶ τὸ συμβαῖνον τοῖς τὰς ἰδέας
λέγουσιν οὐσίας τε χωριστὰς εἶναι καὶ ἅμα τὸ εἶδος ἐκ τοῦ γένους
ποιοῦσι καὶ τῶν διαφορῶν. εἰ γὰρ ἔστι τὰ εἴδη καὶ τὸ ζῷον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἵππῳ·

τέον· ζητεῖται δὲ τὸ διαλεῖται ἀεὶ ὅτου διαλεῖ ἄλλο ἄλλου λέγει ὑπάρχειν τὸ δὲ
ζητεῖν διαλεῖ ὁ μουσικὸς ἄνθρωπος μουσικὸς ἄνθρωπός ἐστιν· ἢ δεῖται τοῦ ἡμίσεος
ζητεῖν· διαλεῖ ὁ ἄνθρωπος μουσικός ἐστιν ἢ ἄλλο· ἆρα οὖν διαλεῖ ἆρα τὸ ἐστὶν ἆρα τὸ
ἄρα ἐστὶ ζητεῖν· δεῖται δὲ τοῦ λεῖν ὑπάρχειν δηλαδὴ ὄντα· λέγω δὲ οἷον
ὁ λίθος ἐλήνηκλάφπει· ἆρα οὖν διὰ τοῦτο ἆρα εἰς λόγος ἐστὶ μία ἀγαθὸς ἐστὶ πάντ·
διαλεῖ ὁ ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἢ ὁμοιομερὴς μουσικὸς μουσικός· πλὴν εἰ λίθος λεγόμενος διαλεῖ ἀδιαιρέτ
προσαπτόμενα ἕκαστον· διὸ δὴ τοῦ εἶναι ἀλλὰ διὰ τοῦτο κοινωνοῦντες τοῦ πάντ
ὃ δὲ σῶμα ὅλον· ζητήσει δὲ ἄν τις διὰ τί ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῷον ὅλον διὰ τοῦτο ὅλ
τοίνυν ὁμοιομερὲς ὅλον· διὰ τί ζητεῖ· διαλεῖ ὅσα ἐστὶν ἄνθρωπος ἄνθρωπός ἐστι· διὰ τί ἄνθρωπος ζητ
διαλεῖ ὑπάρχειν· ὅτι δὲ ὑπάρχει δῆλον εἶναι· ἡ γὰρ μονὰς ὅτου· ἀεὶ ζητεῖ·
οἷον διαλεῖ βροντᾶ· διὸ λεῖ φοφος γίνεται ἐν τοῖς νέφεσιν· ἄλλοτε δὲ ἄλλο τι καὶ
ἄλλου ἐστὶ διὰ τί ζητοῦμεν· ὡς διαλεῖ τὸ δὲ οἷον πλίθοις λίθοι· οἰκίαι ἐστὶ φα-
νερὸν δὲ τοῦτο ὅτι ἐν ζητεῖ τοῦ λεῖ· διὰ τοῦτο δὲ ἐστὶ διὰ τί ἐστὶν εἶναι ὡς τὸ πῖνον λογικ
ὅ ἐστὶ πῖνον μὲν ἐστὶ πίνοσι ἕνεκα· οἷον ἵππος ἐστὶ ποιὰ σὰρξ καὶ ὀστᾶ· ἐστὶ δὲ διὰ τί ἐκείνα
πρῶτον· ἀγαθὸν γὰρ ἦν τοῦτο· ἀλλὰ διὰ τί μὴ τοιοῦτον ἀγαθὸν· ἐπὶ τοῦ μὲν εἶναι ζη-
τεῖται τὸ φθείρεται· φθαρτὸν δὲ ἐπὶ τοῦ εἶναι· λανθάνει δὲ μάλιστα τὸ ζητοῦμ
μὴ τοῖς μὲν ἀλλήλοις ὁμοίοις· οἷον ἄνθρωπος διὰ τί ζητεῖται· διὰ τὸ λόγον ἔχειν
ἀλλὰ μὴ διορίζειν· ὃ δὲ ταὐτὸν ταὐτὸ· ἀλλὰ δεῖ διορθοῦσθαι τὰς ζητεῖν· ἆρα δὲ
μὴ κοινὸν τοῦ μὲν ζητεῖν τὸ τοῦ ζητεῖν τὸ μὲν ἐπὶ δὲ τοῦ ἔχειν τὸ
ὑπάρχειν τὸ εἶναι· ἀλλὰ δὴ ὁ δὲ τὴν ὕλην ζητεῖ διὰ τί ἐστι· οἷον οἰκία ταὐτὸ
διαλεῖ ὅτι ταὐτὸ ὑπάρχει· οὐκ οἰκία εἶναι· ἀλλ' ὅτου οὐδὲ ἡ τοῦ σῶμα τοῦτο δὲ
ἔχον· ὥστε δ' ἀγαθὸν ζητεῖ τὰ τοῦτο· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ εἶδος ἢ ὃ λέγεται· τοῦτο
δ' οὐσία· φανερὸν δὲ ἐκ τούτων ὅτι ἐπὶ τῶν ἀπλῶν οὐκ ἔστι τις ζήτησις· οὐδὲ διδαχὴ
ἀλλ' ἕτερος τρόπος τῆς ζητήσεως τῶν τοιούτ· ἐπεὶ δὲ τὸ ἐκ τίνος σημαίνει τὸν
ὥστε σημαίνει δ' ἁπλῶς· ἀλλὰ μὴ ὡς τυχόντος· ἀλλ' ὅσα ἡ συλλαβή· ἢ δὲ συλλαβὴ
ἀλλ' ἡ συλλαβὴ ἀνάγκη ἔστι τὰ στοιχεῖα· οὐ ταὐτὸ τοῦ β· καὶ· οὐδὲ σὰρξ πῦρ ἢ γῆ
ἀλλ' ὕδωρ ἢ τῶν τοιούτων· οὐκ ἔστι οἷον ἡ σὰρξ ἐκ τοῦ συλλαβὴ τὰ στοιχεῖα
ἐστὶ τὸ πῦρ καὶ γῆ· ἐστὶν ἄρα τὸ ἡ συλλαβὴ· μόνον τὰ στοιχεῖα τὸ φωνήεν
καὶ ἄφωνον· ἀλλὰ καὶ τρόπον τινὰ ἡ σὰρξ· μόνον πῦρ καὶ γῆ· ἢ τὸ θερμὸν·

ἀφαιρουσκεπτέον πρᾶγμα τὰ ἀληθῆ τὰς οὐσίας ταύτας λέγουσι τὴν
εἶναι νῦν δὲ περὶ τοῦ ὁμολογουμένου ἐστὶ σκέψασθαι εἰ σύνολαι αἱ ἀληθεῖς
αἱ ἀληθεῖς οὐσίαι πᾶσαι ὕλην ἔχουσιν ἔστι δὲ οὐσία τὸ ὑποκείμενον ἄλλως
μὲν ὕλη ἄλλως δὲ τὸ εἶδος ὕλην δὲ λέγω οἷον τὴν μὴ τόδε τι οὖσαν ἀλλ' ἐρ εἰα
λως ἔστι τόδε τι ἄλλως δὲ τὸ λόγος καὶ μορφὴ ὃ λέγεται τόδε τι ὂν τὸ λόγος χωρι α
ἐστὶ τρίτον δὲ τούτοιν σύνθετον λέγω τὸ ἐκ τούτων οἷον τὸ σιμὸν ἐν σιμότητι
τὸ δὲ σιμὸν τὸ λόγῳ τοιοῦτον ἀνάγκη ἄρα εἶναι ἐν τούτοις ὅτι δὲ αἱ οὐσίαι ὕλη τινές εἰσιν
ὡμολογημένον ἐστὶν ἐν γὰρ πάσαις σχεδὸν ταύταις ἀντιβολεῖ ἐναργὲς εἶναι τὸ
τοῦτο τοιοῦτον γὰρ οἷον ἀναίρεσις μὲν οὐκ ἔστιν ἀλλ' οὐ πάντως ἀνάγκη εἶναι
ἀναίρεσις μὲν ἔστιν οὐ πάντως δὲ ἀνάγκη ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλως ἐπὶ πολλῶν
ὡσαύτως ἔχειν ὕλην γὰρ τοιαύτην ἔχει τὸ μὴ ὂν θατέρου εἶναι τὸ δὲ μὴ ὂν
τοῦτο ἐγκλίνειν φθαρτὴν ἔχει τὸ μὴ ὂν θατέρου εἶναι τὸ δὲ μὴ ὂν
τοῦτο ἐγκλίνειν φθαρτὴν ἔχει τὸ μὴ ὂν θατέρου εἶναι τὸ δὲ μὴ ὂν
ὡς ὑποκειμένην οὐσίαν ὁμολογεῖται αὐτὴ δ' ἐστὶν ἡ ὕλη
λοιπὸν τῶν οὐσιῶν ἐστὶ δὲ τὰ μὲν ἀληθῆ τῷ πᾶσιν ἐξεῖναι δηλοκρισ
μὲν δὴ τρεῖς διαφορὰ εἴοικε δ' οἷον μοιῶσθαι εἶναι τὸ μὲν γὰρ ὑποκείμενον
σῶμα τὴν ὕλην ἐστὶ δὲ ταύτη διαφέρειν δὲ ἡ ῥυσμῷ ὃ ἐστὶ σχῆμα
ἡ τροπῇ ὅ ἐστὶ θέσις ἡ διαθιγῇ ὅ ἐστὶ τάξις φαίνονται δὲ πολλὰς
διαφορὰς ἔχουσαι οἷον τὰ μὲν (ὠθεῖ πιλᾷ) τὴν ὕλης ὅσα δρ ὅσα
κράσει καθάπερ μέλι πρασσον τὰ δὲ δίς οἷον φάκελος τὰ δὲ πολλ ι
οἷον βιβλίον τὰ δὲ γόμφῳ οἷον κιβωτίον τὰ δὲ πλείοσι τούτων
τὰ δὲ θέσει οἷον ὀδὸς ὑπόθυρον ταῦτα δὲ τῷ καιρῷ ἀθῆ πρὸς
διαφέρει τὰ δὲ χρόνῳ οἷον δεῖπνον ἀκρόδρυον τὰ δὲ τῷ πῶ οἷον τὰ πρά-
γματα τὰ δὲ τοῖς τῶν ἀληθῶν παθεῖν οἷον δεῖπνον καὶ ἀρίστον
τὰ δὲ τρόπῳ οἷον τὰ πρὸς τι τὰ δὲ τοῖς τῶν ἀληθῶν πάσχειν οἷον σκλη-
ρότητι μαλακότητι ἐμαλακότητι κ ὑγρότητι ἐτάμνειν οἷς τοῦ

:: πλικόν δε.

+ κ ὑπυκνώτητι καὶ μανώτητι
καὶ ξηρότητι

ἡ δὲ τελ(ευταία)· ἡ ἐκ τούτων· δεῖ δὲ μὴ ἀγνοεῖν ὅτι ἐνίοτε λανθάνει· πότερον
σημαίνει τὸ ὄνομα τὴν σύνθετον οὐσίαν· ἢ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν μορφήν· οἷον· ἡ οἰκία·
πότερον σημεῖον τοῦ κοινοῦ ὅτι σκέπασμα ἐκ πλίνθων καὶ ξύλων καὶ λίθων
ὡδὶ κειμένων· ἢ τῆς ἐνεργείας καὶ τοῦ εἴδους· ὅτι σκέπασμα· καὶ γραμμή· πότερον δυὰς
ἐν μήκει· ἢ ὅτι δυάς· καὶ ζῷον· πότερον ψυχὴ ἐν σώματι ἢ ψυχή· αὕτη γὰρ οὐσία
καὶ ἐνέργεια σώματός τινος· εἴη δ᾽ ἂν καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέροις τὸ ζῷον· οὐχ ὡς ἑνὶ λόγῳ
λεγόμενον· ἀλλ᾽ ὡς πρὸς ἕν· ἀλλὰ ταῦτα πρὸς μέν τι ἄλλο διαφέρει· πρὸς δὲ
τὴν ζήτησιν τῆς οὐσίας τῆς αἰσθητῆς· οὐδέν· τὸ γὰρ τί ἦν εἶναι· τῷ εἴδει καὶ τῇ
ἐνεργείᾳ ὑπάρχει· ψυχὴ μὲν γὰρ καὶ ψυχῇ εἶναι ταὐτόν· ἀνθρώπῳ δὲ καὶ ἄνθρωπος οὐ ταὐτόν·
εἰ μὴ καὶ ἡ ψυχὴ ἄνθρωπος λεχθήσεται· οὕτω δὲ τινὶ μέν· τινὶ δ᾽ οὔ· οὐ φαίνεται δὴ
ζητοῦσιν ἡ συλλαβὴ ἐκ τῶν στοιχείων οὖσα καὶ συνθέσεως· οὐδ᾽ ἡ οἰκία· πλίνθοι
τε καὶ σύνθεσις· καὶ τοῦτο ὀρθῶς· οὐ γάρ ἐστιν ἡ σύνθεσις καὶ ἡ μίξις ἐκ τούτων
ὧν ἐστὶ σύνθεσις ἢ μίξις· ὁμοίως δὲ οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐθέν· οἷον οὐδὸς θέσει·
οὐκ ἐκ τοῦ οὐδοῦ ἡ θέσις· ἀλλὰ μᾶλλον οὗτος ἐξ ἐκείνης· οὐδὲ δὴ ὁ ἄνθρωπος
ἐστὶ τὸ ζῷον καὶ δίπουν· ἀλλά τι δεῖ εἶναι ὃ παρὰ ταῦτά ἐστιν· εἰ ταῦ-
θ᾽ ὕλης· οὔτε δὲ στοιχεῖον οὔτ᾽ ἐκ στοιχείου· ἀλλ᾽ ἡ οὐσία· ὃ ἐξαιροῦντες
τὴν ὕλην λέγουσιν· εἰ οὖν τοῦτ᾽ αἴτιον τοῦ εἶναι· καὶ οὐσία τοῦτο· αὐτὴν ἂν
τὴν οὐσίαν λέγοιεν· ἀνάγκη δὴ ταύτην ἢ ἀΐδιον εἶναι· ἢ φθαρτὴν ἄνευ
τοῦ φθείρεσθαι καὶ γεγονέναι ἄνευ τοῦ γίγνεσθαι· δέδεικται δὲ καὶ δεδήλωται
ἐν ἄλλοις ὅτι τὸ εἶδος οὐθεὶς ποιεῖ οὐδὲ γεννᾷ· ἀλλὰ ποιεῖται τόδε·
γίγνεται δὲ τὸ ἐκ τούτων· εἰ δ᾽ εἰσὶ τῶν φθαρτῶν αἱ οὐσίαι χωρισταί· οὐδέ-
πω δῆλον· πλὴν ὅτι γ᾽ ἐνίων οὐκ ἐνδέχεται· δῆλον· ὅσα μὴ οἷόν τε παρὰ
τὰ τινὰ εἶναι· οἷον οἰκίαν ἢ σκεῦος· ἴσως μὲν οὖν οὐδ᾽ οὐσίαι εἰσὶν οὔτ᾽
αὐτὰ ταῦτα· οὔτε τι τῶν ἄλλων· ὅσα μὴ φύσει συνέστηκε· τὴν γὰρ
φύσιν μόνην ἄν τις θείη τὴν ἐν τοῖς φθαρτοῖς οὐσίαν· ὥστε ἡ ἀπορία ἣν οἱ
ἀντισθένειοι καὶ οἱ οὕτως ἀπαίδευτοι ἠπόρουν· ἔχει τινὰ καιρόν· ὅτι οὐκ
ἔστι τὸ τί ἐστιν ὁρίσασθαι· τὸν γὰρ ὅρον λόγον εἶναι μακρόν·
ἀλλὰ ποῖον μέν τί ἐστιν· ἐνδέχεται καὶ διδάξαι ὥσπερ ἄργυρον· τί μέν
ἐστιν οὔ· ὅτι δ᾽ οἷον καττίτερος· ὥστ᾽ οὐσίας· ἔστι μὲν ἧς ἐνδέχεται εἶναι

h

ῦν

ὁρισμοὶ σὺν τῷ ὄντι τὴν εἶναι ἀθὺ· ὃ γὰρ ἐστὶν ὡς ἁπλῶς
ὂν τὶ δηλοῦσι τὴν ἐπὶ τοῦλάχιστον· τοῦ δὲ εἶναι ἀθωὶ τούτων· ὁ δὲ
τοῦ ὄλῳ εἶναι· ἀθωὶ τὸ ἓν καὶ ἑνὶ εἶναι· χρόας γὰρ εἶναι τοῦ ὄλῳ
τῷ ὄλῳ· χρόας χωρὶς τῶν ὄντων πολλὰ τὰ καθ' ἕκαστα· διὰ ταῦτα δὲ
τὴν ἀπορίαν· οἱ μὲν ἓν εἶναι φασὶ τὸ ὄλῳ τὴν μονάδα· οἱ δὲ
μεταξύ τι πρᾶγμα· οἱ δὲ ζῷον οὐσίαν ψυχῆς ὡς ἁπλοῦν φορᾶς εἶναι
τὴν ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ πάσας ἁπλῶς ψυχῆς· οἱ δὲ ζῷον θεὸν ἢ τὸν θεὸν μονὰς
καὶ ὄλῳ τὸ ζῷον· ὡς οἱ αὐτοὶ λόγοι ἐπὶ πάντων· ὡς γὰρ ἓν μία ἕκαστα τί
ζῷον οὐσία· ἢ σὺν θέσει ψυχῆς ὡς ἐμψύχου· ὡς τὸ χαλκοῦν εἶναι
τεῖχος τὸν σὺν θέσει χαλκοῦν· ὡς τὸ λάκκον εἶναι σὺν θέσει ἐστὶ
φανείας χλακότητος· ἀλλὰ καὶ δὴ δι' ὧν δύναμις ἐστὶ μορφῆς· ζῷον δὲ σὺν ψυχῇ λόγον
ἢ ὁ πρῶτον σῶμα· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἢ ἁπλῶς ὕλης ἢ μορφῆ τοῦτο·
δηλοῦμεν· τὸ δὲ ὁμώνυμον τὸ ξύλινον· οὗ δύναμις ἐστὶν ἀγαθόν· ὡς τὸ ὑγιεινὸν
ὑγιεινὸν γὰρ ἓν κατὰ· ὡς τὸ δηλοῦμεν ὡς τὸ ὑγιεινὸν· ὃ ποιεῖ ὑγίειαν· ὡς τὸ
ὑγιεινὸν ὑγιεινὸν καὶ ἐκ δυνάμεως ἐστὶν ὑγιεινόν· ὅσα δὲ μὴ ἐχει ὕλην· πάντ'
ἄτοπα ὅσα πρόσεστι·

α

εἰ μὴ ὅμως τοῦ πρώτου ὄντος· ἐπὶ πρόσθεν πάσαι αἱ ἄλλαι κατηγορίαι
τοῦ ὄντος ἀναφέρονται· εἰρηται· περὶ τῆς οὐσίας· καὶ γὰρ τὴν οὐσίαν
λέγομεν ἕκαστα· πάλλα οὐτα· τὸ τε ποσὸν καὶ ποιὸν καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα λέγομεν·
πάντα τὰ τοιαῦτα τῆς οὐσίας λέγειν· ὅσα δὴ πρὸς μὲν τοῖς πρώτοις λέγομεν
ἐπὶ δὲ λάχιστον· τὸ μὲν τὸ ἡπίου ἢ πρῶτον· τὸ δὲ κατὰ δύναμιν καὶ τελέ-
χειαν καὶ τὸ ἔργον· διόπερ ἴσως μᾶλλον πρὸς δύναμιν ἐστὶ φαμὲν καὶ πρῶτον
πρὸς δύναμιν λέγεται μᾶλλον· ἀλλ' ἐπὶ πρὸς τὴν χρῆσιν ἐστὶν πρὸς
ὃ θουλόμεθα· ἐπὶ πρίονος γὰρ ἡ αἴνη δύναμις καὶ ἡ ἐργασία τῶν μονωνλε-
γομένων κίνησις· ἀλλ' εἰ πόντες πρὸς ταύτην τὴν τῆς ἐργασίας διόπερ ἴσως
δηλοῦμεν ὡς πρὸς τὸν ἄλλον· οὕτως ὅσα λέγεται πολλαχῶς ἡ δύναμις
τὸ δύνασθαι· διόπερ ἅπαντα ἡμῖν ἐν ἀλλοις· τοῦτον δὲ ὅσα μὴ ὁμωνύμως

ἐπιπάσιν εἶναι μὴ τῷ λέ εἶναι δὲ τοῦμὴ καθ' αὑτὰς τοῦδε μὴ καθ'
αὑτὰς ἐκατέρου τοῦμὴ καθ' αὑτὸ τοῦδε τὸ πονεῖν καὶ συμβεβηκὸς
ἐπιφάσεις τὰρ ἐκάτερα δηλοῖ τὸ μὴ ἀμείνον ἢ τὰρ αἴρησις ἢ πρώτη τοῦ μὴ
αὑτὴ δὲ ἀπόφασις θατέρου ἐπεὶ δὲ τὰ μὴ ἀμείνω ἀπέφησαν τῶν αὑτῶν
ἢ δὲ πάσιν δοκεῖ μὴ ἀμείνω τοῦ λόγου ἔχειν ἐκ τῆς μνήμης ἢ νόσος ἀρχὴ
τὸ μὲν οὖν ἔλεγον οὐκ ἀνόμοιον πρὸς ποιεῖ ἐκ τοῦ θερμαντικοῦ θερμότητ
τοῦ ψυκτικοῦ ψυχρότητ ὁδὲ πάσιν ἀμφω λόγος ἐστὶν ἀμφοῖν
μὲν τὸ μοιος ὡσδὲ ἐκ μνήμης ἢ νόσος ἀρχὴν ὥσπερ ἀμφω ἐπὶ
τῆς αὐτῆς ἀρχῆς κίνησιν ποιεῖ αὐτὸ σωματοειδὲς διὸ τὰ μὲν λόγου δώσεται
τοῖς δ' ἄλλου δώσει τοῖς ποιεῖ τὰ μὲν ἀρχὴν πρεῖ ἐκ τοῦ λόγου
φανερὸν δὲ τοῦτο μὴ τοῦ τοῦδώσει μὲν ἀκολουθεῖ μόνον ποιῆσαι τὴν
παθὴν δώσεται δὲ τὴν δεῖ κείνην δ' καὶ ἀναγκαῖον οὐ ποιοῦσα
ποιεῖν τοῦδὲ μόνον ποιοῦσα δ' καὶ ἀναγκαῖς οὐ ποιεῖν φασὶ δέ τινες οἱ φα
εἶναι οἷον μαθητικοὶ ὅταν οὖν ἀρχὴν μόνον δώσαθ' ὅταν μὴ ἐγρήν
μὴ δώσαθ' ὅσον τοῦ μὴ οἰκοδομοῦσα μὴ δώσαθ' οἰκοδομεῖν ἀλλὰ
τοῦ οἰκοδομοῦσα ὅταν οἰκοδομῇ ὁμοίως δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων οἷς τὰ
συμβαίνοντα ἀδύνατα ἐπὶ τοῦ δὲ δηλονότι ὅτι δ' οἰκοδομος
ἐάν τε δύνηται οἰκοδομεῖν τοῦ τὸ οἰκοδομοῦσα εἶναι ἐστὶν οἰκο
δομεῖν ὁμοίως δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὰχ' ἡ δώσαλον τοῦ δι αὐτὰς
ἔχειν τάχα μὴ μανθάνοντα ποτὲ κρατοῦντα καὶ μὴ ἔχειν μὴ ἀπο-
βάλλοντα ποτὲ ἡ δὲ λίθη παθητικὴ ἡ ῥόμβος μᾶλλον δὲ τοῦτο πρᾶ-
γμα τος φθορᾶς δ' εἰσὶ ἀτίν ὅταν παύσηται μὴ δ' ἐπιτεχνήν πα
θὼν οἰκοδομικός πῶς λαβ' ὡς τὰ δύνασθαι δὲ ὁμοίως δ' τὰ ἀρτῆν
δ' τὸ θερμὸν δ' τὸ γλυκὺ δ' τὸ ὅλως καὶ αθητὸν δ' ἀγνόησιν μὴ ἀθανασίᾳ ὥστε
τὸν πρῶτα ῥοῦλόγου συμβήσεται λέγειν αὐτοῖς ἀλλὰ μὴν δ' δύνασθαι
δ' ἐπιστήμην μὴ μανθάνηται μὴ δ' ἐπ· φῶς τυφλὸν τὸ μὴ ἔχον ὄψιν
πῶς ὑποστὸν ὡς τὸ τε πῶς ἔχειν ὡς οἱ αὐτοὶ τυφλοὶ ἐνίοτε πολλάκις τῆς
ἡμέρας ὡς κωφοὶ ἐνίοι δὲ ἀδύνατον τὸν ἐάσειν μὴ γυμνάσιον τὸ μὴ γυμνάσιον
ἀδύνατον ἐστὶ γυμνάσθαι τὸ δὲ ἀδύνατον γυμνάσιον ὅλως ἢ ἀναπέσθαι

ἵνα δυνατὸν· ἀτοπον γὰρ ἀναγκαῖον εἶναι, ἢ θάτερον κωλύεσθαι εἶναι
δυνατὸν εἶναι· εἰ γὰρ δυνατὸν τὸ Α δυνατὸν ἢ κινεῖσθαι τὸ Α δυνατὸν ἢ μὴ ἵνα
ἡ τὸ Β ἐστίν, ἢ δυνατὸν δυνατὸν εἶναι. ὡς δ' αὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ Β· ἀναγκαῖον
ἄρα ἢ τὸ Α δυνατὸν εἶναι ἢ τὸ Β δυνατὸν· εἰ γὰρ μὴ ἀναγκαῖον τὸ Α
ἀναγκαῖον τὸ Β μὴ ἵνα· ἀλλὰ μὴν εἰ τὸ Α δυνατὸν· εἰ τὸ Α ἄρα
ἀναγκαῖον τὸ Β μὴ ἵνα· ἀλλὰ μὴν ἔστω τὸ πρῶτον δυνατὸν· εἰ τὸ Α ἄρα
ἀνάγκη ἢ τὸ Α δυνατὸν· εἰ τὸ Β ἐστὶ δυνατὸν· ἢ πρότασις ἔστω· ὅτι
τοῦ Α ὄντος ἀναγκαῖον καὶ τὸ Β· ἐὰν δὴ οὕτως ἔχοντων τῶν Α Β· μὴ
δυνατὸν τὸ Β γίνεσθαι· ἀλλ' ἐστὶ τὸ Α Β ἐξ ὑποθέσεως τεθέν· εἰ τοίνυν τὸ Α δυνατὸν
ὄντος· ἀναγκαῖον τὸ Β δυνατὸν εἶναι· εἰ ἐστὶ τὸ Α ἀναγκαῖον εἶναι εἰ τὸ Β· ἔχει γὰρ
δυνατὸν εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον τὸ Β εἶναι εἰ τὸ Α δυνατὸν· τοῦτο σημαίνει
ἐὰν μὴ· τὸ Α· ὡς τοῦ μὴν δυνατὸν εἶναι, κἀκεῖνο δέ τε· ἐξ οὗ τὸ εἶναι ἀναγ-
καῖα δὲ τῶν δυνάμεων ἁπλῶς τὰ τοιαῦτ' εἰσίν· οἷον τῶν ἀναθῶν· τῶν δὲ
ἐθέλειν οἷον τῆς τυχεῖν· τῶν δὲ μαθόντα· οἷον τοῦ τάδε· τὰς μὲν ἀναγκαίας
προσειρήσθω τὰς ἔχειν· ὅσαι ἐθέλουσι λόγῳ· τὰς δὲ μὴ τοιαύτας· οὐ τὰς
ἐπὶ τοῦ πάσχειν· ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον· ἔστι δὲ τὸ δυνατὸν· τὸ δυνατόν ποτε
ὃ πᾶς· οὐ μὲν ἀλλὰ ἀναγκαῖον προσεῖναι αὐτῷ τὸ δι' εἰσμοῦ· οὐ τὰ μὴ
λόγου δύνασθαι κινεῖν· οὐ δὲ δυνάμεις αἱ μετὰ λόγου· τὰ δὲ ἄλογα
δυνάμεις ἄλογοι· καὶ ἐκείνας μὲν ἀναγκαῖον ἐμψύχοις εἶναι· τούτ-
οις δὲ ἐνδέχεται· τὰς μὲν τοιαύτας δυνάμεις ἀναγκαῖον ὅταν ὦσι δύνασθαι
ὅταν παθητικὸν πρὸς αἰσθησιν· ὅταν ποιεῖν· ὅταν δὲ πάσχειν· οὐκ ἐκείνας δὲ
οὐκ ἀναγκαῖον· ἀλλὰ μὴν τὰ πάσας· μία γὰρ ποιητικὴ· ἑκάστου δὲ
τῶν ἀγαθῶν· ὅσα ἅμα τὰ ἀγαθὰ ὄντα δυνατὸν εἶναι· ἀναγκαῖον ἄρα
ἔστω εἶναι τὸ κύριον λόγον τοῦτο ὁρίζειν ἢ προαίρεσιν· ὅπου γὰρ
ἂν ὁρίσηται κύριος τοῦτο ποιήσει· ὅταν ὦσι δύνασθαι ὑπάρχειν
πρὸς αἴσθησιν τῶν παθητικῶν· ὅσα τὸ δύνασθαι κατὰ λόγον ἃ πάντα ἀναγκαῖον
ὅταν ὁρίσηται οὕτε ἄλλων δύναται· ὡς ὅλως τὸν ποιεῖν· ἁπλῶς δὲ
πρὸς τὸν τῶν παθητικῶν καὶ ὅλως ἔχοντος ποιεῖν· ἀεὶ μὴ ποιεῖν δ' δυνά-
σεται· ὁ γὰρ μεθυστὸν οἶνον κωλύων προσδιορίζεται, δ' θάτερον
ἐνδεῖ· τῶν γὰρ δυνάμεων ἁπλῶς ὡς ἔστι τοῦ ποιεῖν δύναμις ἐστὶ δὲ τῶν

ἀλλ' ἐν τῶν πῶς· ἐμοὶ δὲ φορεῖ αθήσεται καὶ τὰ ὄζω κωλύοντα ἀφαιρεῖ
μᾶλλον τὰ ὄλα τῶν αὐτῶν διὸ εἰς μὲν προσὸν τῶν ψυχῶν διὸ ὁ δὲ ἀνδρεῖα βούλη
ἢ ἐπιθυμῆ ποιεῖν διὸ ἢ τὰ ψυχρά· ποιητικὰ γὰρ ὁ πῶς ἐχθαλῶν
ὄλεα τῶν δύναμιν· ὁ δὲ ἀεὶ τὸ ὑλαμπροιεῖν ἡδύναμις· ἐπεὶ ὧν ἐστὶν.
ὁ πῶς ποιητικός· ἐπεὶ δὲ πρεῖ τῆς κινήσεως ἄλλη δύναμις εἰρηται.
πρεῖ ψυχῆς διὸ εἴσω μὴ τέ ἐστὶν ἡ ψυχρεία· ἐποιοῦν τὶ· ὡς γὰρ τὸ δύναται
ἀμᾶ δηλονότι καὶ διαφθορᾶς· ὅτι ὁ μόνον τὸ τοῦ θερμοῦ δύναται· ὅπερ
φύσει κινεῖν ἄλλο· ἢ κινεῖ εἰ θαμὺ πάλλον· ἢ πῶρος· ἢ πρόπον τὶ νά·
ἀλλὰ ἐ ξηρός· διὸ ζητοῦσι τινες· ἐπεὶ τοῦτον διὰ ἠλθομεν· ἐστὶ δὲ
ψυχρεία τὸ ὑπὸ χεῖν τὸ πρᾶμα· μὴ οὕτως ὡς ἀφ' ἁπλῶς μὲν δύναμει
ἁπλῶς μὲν δὲ δύναμις· οἷον ψυχρὸν ξύλον ἔρμιον· ἐστὶ γὰρ τὸ λιτὸν ἢ μὴ σφαν·
ὅτι ἀφαιρεθείη ἂν· ἐπὶ πᾶν μονάδι τὸ νῦν μὴ θερῶν τα ἂν δύναμις
ἢ θερῆσαι· τὸ δὲ ψυχρεία· δηλον δὲ πὶ τοῦ καθ' ἕκαστα τὴν πάντων·
ὃ βουλόμεθα λέγειν· ἐ δεῖ πάντ' ὁρον ζητεῖν· ἀλλὰ τὸ ἀνάλογον
ὡς ἀρ· ὅτι ὡς τὸ οἰκοδομῶν· πρὸς τὸ οἰκοδομικὸν· ἐ τὸ ἐγρηγορός·
πρὸς τὸ καθεῦδον· ἐ τὸ ὁρῶν· πρὸς τὸ μύον μεν· ὁ μὴν δὲ ἔχον· ἐ τὸ ἀπε-
κεκριμένον ὀστῆς ὕλης· πρὸς τὴν ὕλην· ἐ τὸ ἀπειργασμένον· πρὸς
τὸ ἀνέργαστον· ἔστι τέλος τῶν τῆς τοιῆς διαφορᾶς θερμοειδῶν· ἔστω
ἡμῖν ἀφορισμός· θατέρου δὲ· δύναμιν· λέγεται δὲ μὴν ὁ πάντως
ὁμοίως· ἀλλ' ἢ τὸ ἀνάλογον· οὐ τοῦτο μὴν τοῦτο· ἢ πρὸς τοῦτο· τὸ δὲ τῶν
ἢ πρὸς τόδε τι· ἁπλῶς· ἐν ὧν κίνησις πρὸς δύναμιν· τὸ δ' οὐσία πρὸς ὕλην·
ἄλλως δὲ τὸ ἄπειρον ἀκαιρον· ὁ σπάθιον ἁπλῶς λέγεται δύναμις
μὴ ἐν πολλοῖς τοῦ ὄντων· οἷον τὸ ὁρᾶν τι· ἐ βαδίζον τι· ταῦτα μὲν
γὰρ ἀφ' ἑκάστου ἐ ἀπορῶς ἀληθεύεται πότε δὲ μὴν· τὸ ὁρᾶν μενον· ὅτι
ὁρατόν· τὸ δ' οὐ τὸ ὁρᾶσθαι δύναμιν· τὸ δὲ ἄπειρον ἀρχὴ τοῦ δύναμει
ἐστίν· ὡς ἐν ἐρ ἐ ὁλόμενον χωρεῖ ἀτον· ἀλλὰ γνώσης· τὸ ἀφ' μὴ ὑπολί πειν
τῶν δ' αἱρεῖ· ἀποδίδωσι τὸ εἶναι δύναμις ταῦτ' ἐν τὴν ψυχρᾶν·
τὸ δὲ χωρεῖ ἐν θατέρου· τὸ μὴν ὅσων ἐν ἐρ τί· ἐστὶ ἐ ποῖον ἀν τοῦτον ἐ τ
τοιοῦτον· ἁπλῶν μὴν ἐστὶν· πότε ἢ δύναμις ἐστὶν ἑκατὸν ἐ πότε δ',

διοεἰατέον γὰρ ὁποτ' ὦν οἷον ἡμῖν ὀρεκτικὸν ὡς ἁπλῶς ἢ ἀλλὰ
μᾶλλον ὅταν ἡδήμεθα ἢ ταῦτα ἃ ἐὰν δὲ τοῦτο ποιῶσιν ὥσπερ ὧν
ὑπὸ ἰατρικῆς ἢ παρὰ δύναμιν ἔχειν αὐτήν ἢ παρὰ τύχης ἀλλ' ἔστι τι ὃ δύ-
ναται ἐστὶ τοῦτο ἔστιν ἔχειν οὐδὲν δύναμις ὅρος δὲ τοῦ μὴ ὑπὸ διανοίας
ἢ τέχνης γίγνομένου ἐκ τοῦ δυνάμει ὄντος ὅταν βουληθῇ τις γίγνε-
σθαι κωλύοντος τοῦ ἐκτὸς ἐκεῖ δὲ ἢ τοῦ ἔχειν ἢ τοῦ ποιεῖν ὁμοίως δὲ δυνάμει καὶ οἰκία ἢ μὴ θεμένου κωλύει
τὴν τοιαύτην ὕλην τοῦ γίγνεσθαι οἰκίαν ἃ δέ ἐστιν ὧν εἶναι προσήκει ἐὰν
ἢ ἃ πάσχει ἢ μέλλῃ πάσχειν τοῦτο δυνάμει οἰκία ἐπὶ τῶν ἄλλων
ὡσαύτως ὅσων ἔξω ἡ ἀρχὴ τῆς μεταβολῆς ἐν ὅσων δὲ καὶ αὐτῶν τὸ ἔχον
ὅσα μὴ θεμένου τοῦ ἔξω πάσχειν ἐμποδίζοντος ἐὰν διαιρῇ οἷον δακρυ-
ὰ πως ἀλλοιωτὸν μᾶλλον πάσχειν ὅταν δὴ καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς
ᾖ οὕτως ἤδη τοῦτο δυνάμει ἐκεῖνο δὲ ἐστὶν ἃ δεῖ πρᾶσαι ἀρχὴν δεῖ ἔχειν τοιαύτην
ἢ πάσχειν ἢ μέλλειν πάσχειν ὑπὸ τοῦ ἔξω ἢ κατὰ συμβεβηκός ἔοικε
δὲ οὐ λέγεσθαι εἶναι ἃ τόδε ἀλλ' ἐκεῖνον οἷον τὸν κίβδηλον ἢ ξύλον
ἀλλὰ ξύλινον ἢ τὸ ξύλον μή ἀλλὰ μὴ ἴνον πῶς μὴ ἢ οὕτως
μᾶλλον ἀλλὰ ἐκεῖνον ἀφ' ἐκείνου δυνάμει ἁπλῶς τοῦτ' ἀρνοῦνται
θὸν τὸν κίβδηλον ἴνον ἢ δὲ μὴ ἀλλὰ ξύλινον τοῦτο γὰρ δυνά-
κίβδηλον καὶ ὕλη κίβδηλος αὐτή ἁπλῶς μὲν τοῦ ἁπλῶς τοῦ δὲ
τὸ ξύλον ἢ εἰ τι ἔστι πρῶτον ὃ μηκέτι καὶ τἄλλα ἀφ' ἑτέρου ἐκ ἐκείνου
τοῦτο πρώτη ὕλη οἷον πῦρ μὲν οὐκ ἔστι ὁ δὲ ἀὴρ μὴ πῦρ ἀλλὰ πυρός ὁ
πυρὸς πρώτη ὡς τοδὶ τὶ οὐσία τοῦτο γὰρ διαφορᾶς καθόλου καὶ ὃ
ὑποκείμενον τὸ εἶναι τοδὶ τὶ μὴ εἶναι οἷον τοῖς παθητοῖς τοῦ ποιοῦ
λίνος ἐσθὴς ἀκτή ἀνδρὸς δὲ τὸ μουσικὸν ἢ λέγεται δὲ
τῆς μουσικῆς ἀφ' ἑνὸς μέν ἐκεῖνο οὐ μουσικὴ ἀλλὰ μουσικόν ὡς
ἀνθρώπου τις ὁ λάλος ἀλλ' ἀλαλικόν ἃ δὲ βαδίζοντες ἢ κινοῦσι ἀλλὰ βαδίζον
ἢ κινοῦμενον ὡς τὸ ἐκεῖνον ὅσων μὲν οὖν οὕτως τὸ ἔχαλκον ἃ οὐσία
ὅσα δὲ μὴ οὕτω ἀλλ' ὡς τὸ ὅτι τὸ καθηρουμένου τὸ ἔχαλκον
ὕλη ἃ οὐσία αὐλική ἢ ὀρθῶς δὴ συμβαίνει τὸ ἐκεῖνον χαλκῆ τὴ

δ' οἷον τί· πρῶτον μὲν ὅτι τὰ τῆς μέσης ὕλης τῶν εἰδῶν ἐστὶν οὐσία πρότερα· οἷον ἀνὴρ παιδός· καὶ ἵππος ἀπολλωνιάτου· ἔτι μᾶλλον δῆλον ἐφ' ὧν ἄνευ ὕλης τὸ εἶδος· οἷον ἀριθμός· οὐ γὰρ ἔστιν ἀπειρογωνιότης· ἔτι ἐπὶ τῶν ἐχόντων ὕλην· ἐκ τούτου γὰρ καὶ τοῦτο τέλος καὶ ἡ μέσις· τέλος δὲ οὗ ἕνεκα ἡ γένεσις· τέλος δὲ οὗ ἕνεκα ἡ ἐργασία· διὸ τοῦ χαλκοῦ ἡ δωδεκάεδρος ἐν ἀναλογίᾳ· ἀναγκαῖον γὰρ ἵνα ὁρῶσι τὰ ξῶα· ἀλλ' ὅπως ὁρῶσι οὐ μόνον ἕνεκα· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ οἰκοδομικὴ καὶ ἡ οἰκοδομικὴ· ἵνα οἰκοδομῶσι· καὶ ἡ θεωρητικὴ καὶ ἡ θεωρητική· ἵνα θεωρῶσι· ἀλλ' ἵνα θεωροῦσι· ἵνα θεωρητικὴν ἔχωσι· ἢ μᾶλλον οἱ μετέχοντες· ἆρ' ὅτι δι' ἣν θεωροῦσι· ἀλλ' ἡ ὡδί· ἢ οὐδὲν δεῖ τοῦτο θεωρεῖν· ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ἐπαγωγῆς· οὐκ ἔστι δοῦναι τὸ εἶδος· ὁ τὰν δὲ μεσότητι ἐστί· τὸ μὲν τῶν ἰδίων ἐστὶν ὅμοιον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· καὶ ἐν κινήσει τὸ τόμος· διὸ ἀσαφὲς ὀλίγα δὲ σκοπεῖν ἐν ἑκάστοις· τὰ ἐπὶ δείξαντες οἷον τῷ τόμος καὶ ἀποδεδοκιμάκαμεν· καὶ ἡ φύσις ὁμοίως· εἰ γὰρ μὴ οὕτως γίνεται· ὁ παντὸς ἕρμης ἔσται· δῆλος δὲ καὶ ἐπὶ τῆς σιμότητος· ἀσαφὲς καὶ εἰρημένον· διὸ τὸ ἔργον· τέλος· ἢ δὲ ἐνέργεια· τὸ ἔργον· διὸ καὶ τὸ ὄνομα λέγεται ἐνέργεια κατὰ τὸ ἔργον· καὶ ζωὴ τείνει πρὸς τὴν οὐσίαν ἐστὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἀψύχων ἴσως ὅρασις· ἐπὶ δὲ τῶν ζώων πρὸς τὴν ψυχήν· ἐστὶ δὲ ἐνέργεια μᾶλλον ἢ ἕξις· οἷον ἡ ὕλη ἐπὶ τὸ εἶδος· ὅταν δὲ ἐνέργεια ᾖ· τότε ἐστὶ καὶ ἔργον· ὥστε λέγεται ἐνέργεια καὶ ἔργον· καὶ τείνει πρὸς τὴν ἐντελέχειαν· ἐπὶ δὲ τῶν μὲν ἐλάττων ἡ χρῆσις οἷον ὁ ὕλης ὅρασις· ἐπὶ δὲ τῶν ἔστιν ἔργον τι παρὰ ταύτην ἐστὶ γὰρ τι ἔργον οἰκοδομικῆς οἰκία παρὰ τὴν οἰκοδόμησιν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· καὶ ὅλως κίνησις ἐν τοῖς κινουμένοις· ὅσων δὲ μὴ ἔστιν ἄλλο τι ἔργον παρὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῖς ὑπάρχειν ἐν αὐτοῖς· οἷον ὅρασις ἐν τῷ ὁρῶντι· καὶ ἡ θεωρία ἐν τῷ θεωροῦντι· καὶ ἡ ζωὴ ἐν τῇ ψυχῇ· διὸ καὶ εὐδαιμονία· ζωὴ τοιάδε τίς ἐστιν· ὥστε φανερὸν ὅτι ἡ οὐσία καὶ τὸ εἶδος ἐνέργειά τίς ἐστι· καὶ τοιοῦτον δῆλον φανερὸν· ὅτι πρότερον τῇ δυνάμει ἐνέργειαι δυνάμεις· καὶ ὥσπερ φαμὲν τὸ μὲν χρόνου ἀφ' προλαμβάν

ναὸν τὰ ἀνάλια· οἷον τὸ δωμάτιον ἔλαφρόν ἐστι τοῦτο ἐστὶ τὸ
μὴ δύνασθαι ἐν αὐτῷ κοιμᾶσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ
σκηνεῖσθαι καὶ οἰκοδομεῖν καὶ βάλλειν καὶ οἰκοδομεῖσθαι καὶ κ-
πίπτειν· δυνατὸν δὲ δωμάτιον εἶναι τὰ ἀνάλια ἅμα ὑπάρχειν· τὰ δὲ μὴ
ἁπλοῦν ὑπάρχειν· οἷον ὑγιεινὸν καὶ κάμνειν· οὐκ ἀνάγκη τοῦτον θά-
τερον εἶναι τὰ ἀεὶ ὄντα· τὸ δὲ δωμάτιον ὁμοίως ἀμφότερον· ἡ γὰρ ὑγρὸν
ἀὴρ ἀεὶ· βέλτιον δὲ ἀνάγκη δεῖ ἐπὶ τοῦ καλοῦ τὸ τέρπειν τὴν ψυχήν
ἀναγκαῖον τοῦ δωματίου· τὸ δὲ δωμάτιον· τὸ δὲ δωματίου τὰ ἀνάλια·
δῆλον δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κακοῦ πορευτὰ πολλῷ· ὑγρὸν γὰρ τὴν φύσιν
τοῦ κακοῦ τοῦ δωματίου· ἡ κάρα δὲ τοῖς βαρυκεφάλοις τοιοῦτοι δοκεῖ
ἐστὶν· ἢ τὸ κακόν· ἢ τὸ ἀνάλιον· ἢ τὸ διεφθαρμένον· ὡς μὴ δι' ἀφθο-
τὸ καὶ· ἀρίστη δὲ ἡ τοιαύτη ἡμέρα· διαυγὴς ἐστὶ καὶ ἀρίστη·
ἡ δωματιώδης ἡμέρα· φλεγματώδης· νῦν δὲ ὑπάρχει δωμ- διαλύει
φθαι· τὸ εἰρημένον· ὅτι μὲν οὖν ἐστὶ μία γονία ἐστὶ δὲ ὀρθὴ ἡ
δωματώδης τοῦ πορεύεσθαι· ἰδοὺ λέγω ἀθυμόλυπον· διὰ τί
ὑγιεινὸν κύκλῳ ὀρθὴ καθ' ὃ δὲ διὰ τί ἐστὶ τρεῖς· ἢ τε βάσις δὲ
σκέλη μὲν ἐστὶ πλατὺ ἀφ' ὃ ὀρθὴ· ἰδοὺ λέγω δὴ λόγον τοῦ ἀφ' οὗ δὲ
φλεγματικὸν ὅτι τὸ δωματιῶδες ὂν τὸ ἡμέρα ἀρίστη· αὐτίον δὲ
ὅτι νοητὸς ἡ ἡμέρα· ὡς δὲ ἡ ἡμέρα δωματιώδης· διὰ τοῦτο ποιοῦσι τὸ
γυμνάσκουσι· ἄφρον τὸ γὰρ ἐσθῆτα ἡμέρᾳ καὶ τὸ ἀριθμόν· ἐπεὶ δὲ
τὸ ὀλίγα τὸ λόγον· τὸ μὲν κοῦφον τὸ ἀνάλιον τὸ δὲ κοῦφον
δωματιῶδη ἡμέρα τοῦτ· ἢ τὰ ἀνάλια τὸ δὲ κοῦφον ὀλιθεσὶ λάθος·
τοῦτο δὲ ἐπὶ τὸ πολλὰ λέγεται τὸ ζυγκεῖσθαι ἢ διαιρεῖσθαι· ὡς δὲ
ὀλιθάσιμον ἢ τὸ δυνάμενον διαιρεῖσθαι· τὸ ζυγκείμενον
σημεῖον· ἐλάσσων δὲ ὁμοίως ἔχων ἢ τὰ πολλὰ πότερον ἢ δὲ
κεῖσθαι· ὡς τὸ ὀλιθεσὶ λάθος· ἢ λάθος τοῦτο δὲ σκεπτέον ὁμοίως
γὰρ δοκεῖ τὰ ὑμᾶς οἴεσθαι τὸ ὀλιθῶς τὸ λακωνεῖν· ἢ σὺ λακωνικὸν ἀλλὰ
διὰ τὸ τὸ λακωνεῖν· ἢ μᾶς οἱ φαύλως τοῦτο ὀλιθάσιμον· ἀσύ-
τὰ μὲν· ἀεὶ ζυγκεῖ τὸ δωματιῶδες διαιρετέον· τὰ δὲ ἀεὶ διηρτημ-

Τὸ ἓν ὅτι μὲν λέγεται πολλαχῶς ἐν τοῖς περὶ τοῦ ποσαχῶς διῃρημένοις
εἴρηται πρότερον· πλεοναχῶς δὲ λεγομένου, οἱ συγκεφαλαιούμενοι
τρόποι εἰσὶ τέτταρες· τῶν πρώτων καὶ καθ' αὑτὰ λεγομένων ἓν, ἀλλὰ μὴ κατὰ
συμβεβηκός. τό τε γὰρ συνεχὲς ἢ ἁπλῶς ἢ μάλιστά γε τὸ φύσει
καὶ μὴ ἁφῇ, μηδὲ δεσμῷ· καὶ τούτων μᾶλλον ἓν καὶ πρότερον· οὗ ἀδιαιρε-
τωτέρα ἡ κίνησις καὶ μᾶλλον ἁπλῆ. ἔτι τοιοῦτον· καὶ μᾶλλον τὸ ὅλον καὶ
ἔχον τινὰ μορφὴν καὶ εἶδος· μάλιστα δ' εἴ τι φύσει τοιοῦτον καὶ μὴ βίᾳ, ὥσπερ
ὅσα κόλλῃ ἢ γόμφῳ ἢ συνδέσμῳ· ἀλλὰ ἔχει ἐν αὑτῷ τὸ αἴτιον αὑτῷ τοῦ
συνεχὲς εἶναι. τοιοῦτον δὲ τῷ μίαν τὴν κίνησιν εἶναι καὶ ἀδιαίρετον τόπῳ
καὶ χρόνῳ· ὥστε φανερὸν εἴ τι φύσει κινήσεως ἀρχὴν ἔχει τῆς πρώτης τὴν
πρώτην· οἷον λέγω φορᾶς κυκλοφορίαν· ὅτι τοῦτο πρῶτον μέγεθος ἕν.
τὰ μὲν δὴ οὕτως ἓν ἢ συνεχὲς ἢ ὅλον· τὰ δὲ ὧν ἂν ὁ λόγος εἷς ᾖ· τοιαῦτα
δὲ ὧν ἡ νόησις μία· τοιαύτη δὲ ἡ ἀδιαίρετος· ἀδιαίρετος δὲ ἡ τοῦ ἀδιαιρέ-
του εἴδει ἢ ἀριθμῷ· ἀριθμῷ μὲν οὖν τὸ καθ' ἕκαστον ἀδιαίρετον· εἴδει δὲ
τὸ τῷ γνωστῷ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ· ὥσθ' ἓν ἂν εἴη πρῶτον τὸ ταῖς οὐσίαις αἴτιον τοῦ
ἑνός. λέγεται μὲν οὖν τὸ ἓν τοσαυταχῶς· τό τε συνεχὲς φύσει· καὶ τὸ ὅλον·
καὶ τὸ καθ' ἕκαστον καὶ τὸ καθόλου· πάντα δὲ ταῦτα ἓν· τῷ ἀδιαίρετον εἶναι
τῶν μὲν τὴν κίνησιν· τῶν δὲ τὴν νόησιν ἢ τὸν λόγον. δεῖ δὲ κατανοεῖν ὅτι οὐχ ὡ-
σαύτως ληπτέον λέγεσθαι ποῖά τε ἓν λέγεται καὶ τί ἐστι τὸ ἑνὶ εἶναι καὶ
τίς αὐτοῦ λόγος. λέγεται μὲν γὰρ τὸ ἓν τοσαυταχῶς· καὶ ἕκαστον ἔσται ἓν τούτων
ᾧ ἂν ὑπάρχῃ τις τούτων τῶν τρόπων· τὸ δὲ ἑνὶ εἶναι, ὁτὲ μὲν τούτων τινὶ ἔσται·
ὁτὲ δὲ ἄλλῳ· ὃ καὶ μᾶλλον ἐγγὺς τῷ ὀνόματί ἐστι· τῇ δυνάμει δ' ἐκεῖνα· ὥσπερ καὶ περὶ
στοιχείου καὶ αἰτίου εἰ δέοι λέγειν, ἐπί τε τοῖς πράγμασι διορίζοντα καὶ τοῦ ὀνόματος ὅρον
ἀποδιδόντα. ἔστι μὲν γὰρ ὡς στοιχεῖον τὸ πῦρ. ἔστι δ' ἴσως καὶ καθ' αὑτὸ καὶ
τὸ ἄπειρον ἤ τι ἄλλο τοιοῦτον. ἔστι δ' ὡς οὔ· οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ πυρὶ καὶ στοιχείῳ
εἶναι· ἀλλ' ὡς μὲν πρᾶγμά τι καὶ φύσις τὸ πῦρ στοιχεῖον· τὸ δὲ ὄνομα

τὸ μὴ ἀλλὰ ἀσαφῆ φησι καὶ εἰδοποιὰ τὸ μέτρον ἀλλ' οὐ τὸ
τρίτον οἷον αἱ διέσεις δύο αὐτῶν πρὸς τὸν ἀκόνδαλλήλοις τοῖς λόγοις καὶ
ἀφωνία τρίτον αὐτῶν μέτρου μὴ ἐπιδιάμετρος μέτρεῖται ὡς ἡ τρίτη
τὰ μεθ' ἑαυτὰ πάντα δ' τοσοῦτον πάντων μέτρον τὸ μὴ γνωρίζομεν
ὃ βοῦν ἐστὶν οὐσία διαφωνίες ἡ κατὰ τὸ γένος καὶ εἶδος καὶ αὐτὸ
τὸ μὴ ἀδιάφορον ὅτι δὲ τοσοῦτον ἐκάστων ἀδιάφορον δ' ὁμοίως δὲ
καὶ ἀδιάφορον οἷον τοῖς μονάς ἀλλὰ τὸ μὴ πάντως τοῦτ' εἰς ἀδι-
άφορα πρὸς τὴν αἴσθησιν ἔθελεῖ ὡς ἀφεῖρηται ἤδη ἴσως γὰρ πάντως
διάφορον ἀεὶ δὲ τὸ μέτρον μᾶλλον γὰρ μᾶλλον καθ' ἕκαστον μήκος,
μῆκος παραλλος παραλλος φωνῆς φωνή βάρους βάρος μονάδος
μονάς ὅτι πορρωτέρω λαμβάνειν ἀλλ' ὅμως ἀεὶ θᾶττον ἀριθμὸς ὡς εἰς τὸ
ὁμοίως ἀλλ' ὅμως οἱ ἀριθμοὶ ἀλλ' ὡς ἀφ' ἑνὸς μονάδων μονάδ' ἀριθμοῦσι
μέτρου ἀλλὰ μὴ μονάδα ὁ δ' ἀριθμὸς πλῆθος μονάδων ὡς τὴν ἐπι-
πλὴν δὲ μέτρον τῶν πραγμάτων ὡς τὴν αἴσθησιν δι' ἃ δ' αὐτὸ
ὅμως γνωρίζομεν τοσαῦτα ἐπὶ μέτρων μᾶλλον ἢ μέτρου ἀλλὰ
ζῷον ἢ μὴ ζῷον ἀφ' ἑνὸς ἄλλου ἢ μᾶς μέτρωσις γνωρίσαι τοι-
λίκονες μὲν τοσοῦτον πηχῶν πολὺ οὐτονὴ μὲν πολλὴν ἢ μέτρου ἀλλὰ
δεύτερον φησι πάντων εἶναι μέτρον ὡς ἀφ' ἑνὸς ἐπὶ μονάδα π.
ἢ ἐν αἰσθανόμενον τοῦτο δ' ὅτι ἀγνοοῦμεν αἰσθητὰ ὅτε ἐπὶ τὴν
ἄφαμεν ἵνα μέτρα τὸν ὑποκείμενον ἀναλαβόντες πρὸς τὸν φαίνομεν-
ὅτι λέγειν ὅτι μὲν οὖν τοσοῦτόν εἶναι μᾶλλον ἀστικὸν τὸ ὄνομα ἀφορίζει
μέτρον ὅτι κυρίως τὸ ὂν ποιὸν ἁπλοῦν ποιοῦ φθαρτὸν ἑκάστοτε τοιοῦτον
δ' μὲν ἀνὴρ ἀδιάφορον τὸ ποιόν, τόδε ἀνὴρ τοιόν διὸ πρὸς ἀδιάφορ
δ' ἢ κατὰ λόγον ἢ μὴ κατὰ δὲ τὴν οὐσίαν τὴν φύσιν ζητητέον πότερόν ἐστι
καθ' ἃ πρὸς τοιοδιάφορα ἢ ἁπλῶς τὸ μὲν ἔτι ἐστὶ τοσόνδε τοῦ
τὸ αὐτὸ λαβεῖν πότερον οὐσίας ζῴου ἢ σῆς αὐλοῦ τοῦ μὴ καθ' ἃ πρὸ
ὅτε πυθόμεθα φασὶ πρότερον τὸ αὐτὸ ἄφορον ἢ μᾶλλον ὑποκείμε-
νης φύσεως τὸ πόσον δὲ γνωρίζομεν πότερον καθ' ἃ μᾶλλον ἀσαφῆ πρὸς
φύσεως ἐκεῖνον μὲν γὰρ ὁμοίως ἐστὶ φίλιππος ἀναφησὶ δ' ὁ δ' ἄερα ὁ δὲ

τὸ ἄπειρον· ἢ δὲ μὴ δυνατὸν καθ' ὅλου αὐτὸ εἶναι· καὶ ἀπροσδιόριστος
περιουσίαν· ἐστὶ δὲ οὐδὲ εἰρημένος λόγος· ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος οὐσίαν ὡς οὐ τὶ
παράτασιν πολλαχῶς λεγομένην· καὶ γὰρ ἀλλ' ἢ κατὰ μέρη μόνον·
ἄλλον ὡς οὐσίαν δὲ οὐ· ὅμοιον· ἐστὶ οὐ καθόλου κατὰ μερείτας μᾶλλον τὰ
πάντων· ὅσα τε τὰ ζῶα φύσεις λέγεσθαι οὐσίαν χωρὶς τῶν ἄλλων φα-
σὶ τινες οὐ δεκτέον εἶναι διαλαβεῖν· διὰς πρὸς δὲ οὐ δὲ
τὴν οὐσίαν· ἐπὶ δὲ μοίως ἐπὶ πάντων ἀναγκαῖον εἶναι λέγεσθαι
ἰσαχῶς δομὰ ἐστὶ· ὥστε πεπρωμένης οἷς ποιοῖς ἐστὶ τὸ μὴ ἐστὶ φύσις·
ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς προβ. δῆλον δὲ καὶ ὅλως ἐπὶ τέον· τί τὸ μὴ ὡσαύτως
τί τοῦ· ὡς γὰρ καὶ ὄν τί τοῦτο οὐ φύσις αὐτῶν· ἀλλὰ μὴν ἀγε
χρώματα ἐστὶ δὲ μὴ χρῶμα· οἷον γλαυκόν· ἢ τὰ τὰ ἄλλα ἐκ τούτ-
ων μεμεμῆσθαι φαίνεται μᾶλλον· δὲ μέρη· ἀφὴ οἷς λεκτόν· ὡσαύτ-
ως φωνὴ ἐστὶ· τοῦτο δὲ ἐστὶ ἀφὴ οἷς φωνὴ· ὥστε εἰ τὰ ὄντα μὴ χρώματα
μὴ ἀνάγκη εἶναι τὰ ὄντα· ἀλλὰ τί· δῆλον δὲ ὅτι χρώματα ὄν· ἐστὶ δὲ μὴ
ἀνάγκη· οἷον· γλαυκόν· ὁμοίως δὲ εἰ μὴ μέρη τὰ ὄντα ἐστὶν· διεσῳσμένη δὲ
ἀλλ' ἀφ' ἑνὸς ὅλως ἡ οὐσία αὐτῶν· ἐστὶ δὲ μὴ ἀνάγκη οὐσία· ἄλλα
δὲ ἐστὶ· ὁμοίως δὲ ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν φθόγγων στοιχεῖα μὴ ἀνάγκη τὰ ὄντα ἑνὸς·
ἐστὶ δὲ μὴ στοιχεῖον φωνῆς· ἐστὶ δὲ μὴ μέρη τὰ ἐν γραμμάτων· ἀφὴ μέρη τῶν ἀνὰ
ἑνὸς ὅλως· ἐστὶ δὲ τὸ πρότερον· ὁ δὲ αὐτὸς λόγος ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μερῶν·
ὡσαύτως δὲ μὴ τοῖς πᾶσι τοῖς ποιοῖς ἐστὶ τοῖς προβ· ἐστὶ μὴ γὰρ ἡ σφαῖρα ἑνὸς
ὄντος· ἐστὶ δὲ τινος μὴ πᾶσιν· ὁ τὸ ἑνὸς ἐστὶν· ἐστὶ δὲ μὴ ἀλλ' ἐκ τούτου
αὐτῶν ἡ οὐσία· ἐστὶ δὲ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι λέγεσθαι· ὁμοίως δὲ ἔχει
ἐπὶ πάντων· ὅτι μὴ ὅλως ἐστὶ πᾶν τὶ γένεσις ἐστὶ τί ἡ φύσις ἢ δ' ὅλως ἐστὶ τοῦτο
μᾶλλον ἡ φύσις ἐστὶ· φανερὸν· ἀλλὰ ὥσπερ μὴ χρώματος χρῶμα μὴ ἔστι τὸν
αὐτὸν ἐστὶ· ἢ τοῦ οὐσίαν μὴ αὐτὸ τὸ ἐστὶ· ὅτι δὲ ἀδύνατον μὴ μένει
πῶς ἐστὶ μὴ ἐστὶ· δῆλον· τῶν τε παρακολουθεῖν ἴσως τοῖς καθ' ἡμᾶς
μὴ εἶναι ὑμνδεμίαν· οἷον τε μὴ τὶ ἐστὶν· οὔτε ἓν τὶ ποιόν· ἀλλὰ μοι
εἰρήσθω· ἐστὶ τὸ μὴ προσκαθ' ἡμᾶς· ἔθρυλλε δὲ φασὶ τοῦ δανὸς·
ὥσπερ δὲ ἐστὶ μὴ εἶναι· πρὸς δὲ τί ἢ ποιόν· ἢ πρὸς· ἐστὶ μὴ εἶναι· δὲ καὶ

ἕνα· ἀνλίκειται δὲ τὰ αὐτὰ τὰ πολλαχῶς τὰ πρείους πρὸ ὧν αἱ αὐταὶ ἰδέαι τὸ πρὶν θος τὸ αὐτὸ ἀδιαίρετον εἰδιαίρετον· τὸ μὲν γὰρ ἡδὺ ἡρμισμένον ἡδιαίρετον πρὶν θος ἐλάττων· τὸ δὲ ἀδιαίρετον ἡμιδιήρμισμένον· αἱ δ' ἐπιγραμμαὶ ἀνλίθεσις τραχεῖ· ἰσότονον δὲ τὸ ἁρμονίαν λάττων θαυμάσιον· αἱ ἀνλίον ἂν εἶεν· ἐκ δὲ τοῦ ἀνλίφασις ὅτι πᾶσα τὰ πρὸς τὴν λάθημ· λάττων δὲ ὀκτάβ αἱ ἀνλίον· ἐσυμβαίνει δὲ ὀκτὼ διαίρετον τὸ ἀδιαίρετον· διὰ τὸ μᾶλλον ἀγαθὸν· τὸ πρὶν θος εἶναι· ἰσότονον δὲ διαίρετον· ἢ τὸ ἀδιαίρετον· ἁπλῶς δὲ λέγω πρότερον τὸ πλῆθος τοῦ ἀδιαίρετου διὰ τὴν αἴσθησιν· εἰ δὲ τὰ μεγέθος ἐστὶν ἀγαθὸν καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν ἀνλιῶν διεγράψαμεν· τὸ ταὐτὸ ἰσόμοιον δ' ἐστὶν· τοῦτο δὲ πρὶν θους τὸ ἕτερον· ἰσάνομοιον· ἰσάνιον· λάθημεν δὲ ταὐτοῦ πολλαχῶς· αἱ μὲν τρόπον κατὰ ῥιθμὸν· ἀλλάθημεν ἴσοτε ἀλλὰ· τοῦτο δὲ ἀνίσαλλοιωσις τὸ ῥιθμῷ· οἷον· σὺ σαυτῷ ἴσος εἶ δύο ἢ τρία τὴν ὕλην αἱ· εἰ δὲ ἀνόλογος ὅτης πρώτης οὐσίας εἰς ἓν· οἷον αἱ ἴσαι γραμμαὶ ἀθάνατα αἱ ἀλλαὶ· ἰσταὶ ἴσαι ἰσταὶ ἰσογώνια τρεδάγωνα καὶ τὸ ταὐτὸ πλεῖσ· ἀλλήλοις ὑπὸ τὰς· αἱ ὁ τὰς· ὁμοιαὶ· ἐὰν μὴ ταὐτὰ ἀπρώσογγα· μηδὲ κατὰ τὴν οὐσίαν ἀδιάφορα τὴν ὑποκειμένην τὸ εἶδος ταὐτὰ ἢ· οἷον· τὸ μᾶζον τρεδάγωνον· τῷ μικρῷ ὅμοιον· ἰσάνισοάθεια· αὐξαι τὰ ὅμοιαι μὲν· αἱ αὐξαὶ αἱ δὲ ἀπλῶς· δ· ταὐτὸ εἶναι τὸ ἄρος ἐχόντα αὐτοῖς δ' μᾶλλον ἰσόπλευρον ἡλίνεται· μήτε μᾶλλον ἢ· μὴ πεπλάτυν· ταὐτὸ· ἐὰν ᾖ τὸ αὐτὸ πάθος ἰσόμοιον τῷ εἴδει· οἷον δ' λακκον· σφόδρα ἰσόπλευρον· ὅμοια φανῆναι· ὅτι αὐτὸ δ' εἴδος αὐτῶν· ταὐτὸ· ἀν πρείω ἐν ταὐτὰ ἢ ἑτρὰ ἢ ἄπρας· ἢ τὰ πρόχυρα· οἷον καπνίτροσ ὀφθύριον· ἡλρῦσω· χρῦσος· πυεῖ· ἡδὺ νθον ἰσόπυρρον· ὥστε δὴ λον ὅτι ὅ ἕτερον ἰσάνομοιον πολλαχῶς λάττων· ἰσόμοιον ἄλλο ἀγλίκειται ἰσότητος ἰσόπλευρον· διὸ πᾶν πρόσαντον· ἢ ταὐτὸ ἢ ἄλλο· δ' ἐὰν μὴ ἰσ ἡλικ ὁλόγως εἰς· διὸ συνίσοπλάσιον ἕτρος· δ' ἑτερόν· ὡσ τὰ αὐτοῖς μαθηματικοῖς· δ' μᾶλλον ὧν ἕτρος ἢ ταὐτὸ· διὰ ταῦτο πᾶν πρὸς πᾶν λάττων· ὅσων λάττων αἱ ὅσ· δῆλον δὴ ἀνλίφασις εἰ αἱ ταὐτὸν· διὸ ὑλάττων· ἐπὶ τὸ μὴ ὄντων· δ' ἐν μὴ ταὐτὸ λάττων· ἐπὶ δὲ τῶν ὄντων πάντων· ἢ μᾶλλον αἱ· ἢ ἧττον πφύκοσ ὀνκαὶ· δ' μᾶλλον ὧν ἕτρος ἐ ταὐτὸν· δ' τοσ ἀνλίκειται·

διαφορὰ δὲ ἐστὶ τοῦ ἕτερον τὸ ἄλλο. διαφέρει γὰρ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, ἀνάγκη ἕν τι εἶναι ἑνὶ ἕτερον· πᾶν γὰρ ἢ ἕτερον ἢ ταὐτόν ὅπερ ἀμήχανον. τὸ δὲ διαφορὸν τινός. τινὶ διάφορον ὅσα ἀνάγκη ταὐτότητί τινι ἑνὶ αὐτῶν διαφέρουσι. τοῦτο δὲ ταὐτὸν γένος ἢ εἶδος· πᾶν γὰρ τὸ διαφέρον διαφορᾷ, ἢ γένει ἢ εἴδει διαφέρει· γένει μέν, ὅσα μὴ ὑπὸ ταὐτὸ γένος ἐστὶν ἀλλήλοις· οἷον ὅσων ἄλλο καὶ ἄλλο τὸ κατηγορεῖται· ἔστι δὲ ταῦτα ὅσων ταὐτὸν γένος· λέγω δὲ γένος, ὃ ἅμα τῷ ταὐτὸν λέγεσθαι καὶ τὴν οὐσίαν ταὐτὸν σημαίνει· διαφορὰ δὲ εἰδοποιὸς διαφορά· ταὐτὸν δὲ εἶδος καὶ διαφορὰ εἰδοποιὸς διαφορά· ὅτι δὲ διαφέρειν ἀνάγκη ἀλλήλοις τὰ διάφορα τοῦ ἑαυτῶν, ἐστὶ μὲν ἐκ μέσης διαφορὰ ἐκ ταὐτοῦ λέγεσθαι ἀλλήλοις· ὃ μὲν γὰρ ἐκ μέσης διαφορὰ ἀλλήλοις ἐστὶν ἐκ τῶν ὑποκειμένων· ἐστὶ δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων διαφορὰ ἀεὶ γενέσεις ἐκ τῶν ἐναντίων φασὶν εἶναι τὰ ἐναντία· ὃ δὲ τῶν ἐναντίων διάστημα μέγιστον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐναντίον ἐστὶν ἑκάστῳ μᾶλλον ἢ τὸ ἔλαττον· μέγιστον γὰρ διάστημα ὑπερβολὴ ἐστὶν ἐν τῷ γένει· τὸ γὰρ ἐναντίον ἐστὶ μάλιστα ἡ ὑπερβολή· ἐν τῷ γένει δὲ ἐστὶν ὑπερβολὴ τὸ τέλειον· τέλειον δέ ἐστιν ἑκάστου ὃ μὴ ἔστιν ὑπερβαλεῖν τῷ ποσῷ· τὸ γὰρ ἔχειν τὰ μέρη διαφορὰ, ὅσα μὴ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ τέλος ἔχει· λέγω δὲ τέλος, ὃ ἕνεκά τινος· ἔλαττον δὲ φύσει πάντως ἐστὶ τὸ ἀτελὲς τοῦ τελείου· διὸ οὐδὲν ἔξω τοῦ τέλους· ὃ δὲ πρόσθεν τοῦ τέλους ὃ δὲ πρόσω τὸ τέλος· ὅτι μὲν οὖν ἡ ἀνάλυσις τῆς ἐστὶ διαφορὰ τέλειος, δῆλον τοῦτο· πολλαχῶς δὲ λέγομεν τὴν ἀνάλυσιν· ἀκολουθήσαι δ' τέλειος ἂν τοῖς ἄν τοῖς· ὡς ἀνάλυσις ἡ εἰς ἀνάλυσις ἕνα ἢ πλείω ἀναλύσεις· ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὄντων· φανερὸν ὅτι κατὰ μὲν τὴν οὐσίαν ἀνάλυσις ἐστὶν ἕνα· ὅτι δὲ τὸ ἓν ἢ πλείω ἀναλύσεις διαστήματα· πλείω δὲ ἐναντία· ὅλως τε εἰ ἔστιν ἡ ἀνάλυσις τῆς διαφορᾶς· ἡ δὲ διαφορὰ δύο ἐστὶν· ὅτι ἐστὶ τέλειος· ἀναγκαῖον δὲ εἶναι ἄλλους ὁρισμοὺς ἀληθεῖς εἶναι τῆς ἀναλύσεως· εἰ γὰρ πλείους ἀφαιρεῖ τὸ τέλειος διαφορά· τῶν γὰρ γένει διαφόρων ἢ κατὰ ἀναλογίαν ἔστι τὰ πολλὰ εἶναι· εἰ δὲ ἓν ἕνα· δεδείκται·

ὅτι πρὸς τὰ ζῷα τὰ μεγέθους ἕκαστα διαφορὰ τούτων δὲ ἡ μία τῶν
ζῴων τῷ αὐτῷ μεγέθει πλείστου διαφέροντα τὴν ἀγλίαν μία γὰρ διαφορὰ τούτων ἐστὶν ἡ τρίτη ὁ δὲ αὐτὸ τοῦτο δεκτικὸν πλείστην διαφέροντα αὐτῶν
ἡ γὰρ ὑλὴ μία αὕτη ἡ δι' αὐτῶν ἀγλίοις ἐστὶ τὰ ὑπὸ τὴν αὐλὸν δύο μὲν πλείστου διαφέροντα ἐστὶ γὰρ ἓξ πᾶσαι πλείους μία ἀφ' ἧς ἡ τρίτη διαφορὰ μία τῶν
πρώτη δὲ ἀγλίωσις ζῴων ἀφήσεσιν εἶναι ἡ δὲ ἄφησις πολλαχῶς γὰρ λέγεται ἄφησις ἀλλὰ πρὸς αὐτὰ μία ἡ τρίτη τὰ δὲ ἄλλα ἀγλία ἐστὶ ταῦτα
λαβόντι τὰ μὲν τῷ ἔχειν τὰ δὲ τῷ ποιεῖν ἢ ποιητικὰ ἕνεκα τὰ δὲ,
τοῦ λήγειν εἶναι ἀπὸ λαβὲ τούτων ἢ ἄλλων ἀγλί· ἐστὶ δὲ ἀγλία εἶναι τὰ μὴ ἀγλί- Βο
φασις ἄφησις ἀγλιότης τὰ πρός τι· τούτων δὲ πρῶτον ἀγλίφασις ἀγλιφάσεως
μὴ δύο ἅπαξ μεταξύ· τῶν δὲ ἀγλιῶν ἀγλίσχεται· ὅλιμὴ ὅλων δὲ ταῦτον ἀγλί-
φασις τὰ αὐτὰ ἀγλία· δῆλον· ἡ δὲ ἄφησις ἀγλίφασις λέγεται ἐστίν· ἡ γὰρ ἁδύ-
ναλον ὅλως ἔχειν· ἢ οὐ δύναται φύσιν ἔχειν· μὴ ἔχει· ἐστὶν ἡ ὅλως· ἢ πῶς ἔχει
φορία ἀεί· πολλαχῶς δὲ ἡ ἀπὸ τούτου λέγεται· ὧν ἅπαξ διήρηται ἡμῖν ἀγλία· οἷς
ὧν ἐστὶν ἡ ἄφησις ἀγλίφασις λίς· ἡ δὲ δωδεκαμία διορίζεται ἡ ζωιλημμη
τῷ δεκτικῷ· διὸ ἀγλίφασις μὲν ἕκαστον ζῴου· ἄφησις δὲ τίνος ἐστίν·
ἵππου μὲν γὰρ ἡ οὐρά ἵππου· πᾶν· ἵππου δὲ ἁπάντων· ἢ πᾶν· ἀλλὰ πρῶτον ἀγλί
τῷ δεκτικῷ τοῦ ἵππου· ἀφαιρεῖται τὴν ὑλὴν τὰ τῶν ἀγλί· γίγνονται δὲ·
ἢ ἐκ τῶν εἰδοποιῶν τῆς τοῦ εἴδους ζῴου· ἢ ἐκ ἄφησις τίνος τοῦ εἴδους ἐκ τῆς
μορφῆς· δηλοῖ δὲ ὅλιμὴ ἀγλίωσις· ἄφησις ἀγλίσεις εἰ πᾶσα· ἡ δὲ ἄφησις
ἴσως δὲ πᾶσα ἀγλιότης· ἀγλιοῦ δὲ πολλαχῶς ἀγλίσχεται ἄφησις δὲ
ἄφησις ἀγλιοῦ· ζῴου μὲν γὰρ ἀμφιβολῆς ἐλάττων· ἀγλία τὰ τοῦ φλοῦρον
δὲ ἰσοδαπῆς ἐστὶ παροῦσις· πᾶσα δὲ ἀγλία ἀγλίωσις ἔχει ἄφησιν θατέρου
τῷ ἀγλί· ἀλλ' ὁμοίως πάντα ἀνισότητος μὲν ἀνισότητος ἀνομοιότης·
ὁμοιότητος· καὶ ἴσα δὲ ἄφησις διαφορὰ δὲ ἄφησις ἀεὶ ἡ μὲν ἀνομοιότης
ἡ ἄφησις ἐστίν· ἡ δὲ ἀνισότητος ἐστὶν ἡ πρότερον ἡ ὑστέρου· οἷον ἀγλιηλία ἀγλίνι· ἢ τῶν ὑείων
ἢ πάντων· διὸ τῶν μὲν ἐστὶ μεταξὺ ἐστὶν δὲ τὰ ἀναλόγως δὲ τὰ κατὰ
τῶν δὲ ἐστὶν· ἀλλὰ ἀναγκαῖον ἢ πρεῖττον· ἢ ἄρλιον· ὅτι τὰ μὲν ἀφ'
ὧν ἐστὶ μέσου ὡρίσθαι μέσου· τὰ δὲ· ὧν ἐστὶ φλοῦρον· ὅτι ἀεὶ θάτερον

τὴν ἀνίσην ἀφαίρεσιν ἀπόχρησις καὶ τὰ πρῶτα ἴσα μεγέθη τῶν αὐτῶν
θ ὧν τὸ ἴσα πολλάκις ταὐτὰ δύναται ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔστιν
ἀνίσης ἀφαίρεσις πρὸς ἀνίσεις τὸ ἴσα πολλάκις ταὐτὰ
ἐστὶ ταῦτα δύναται ἰσότης τῶν μεγάλων πρὸς τὸ μικρόν. ὅταν πρότερον
ἀνίσεις θέσεις λάβωμεν οἷον πότερον λακών ἢ μεγάλη. ἰσοπότερον λακών
ἢ λακών πότερον δὲ ἄνισος λακών ἀλλ' ἐὰν μὴ ὑποθέσεως
ξ ἕνεκα ἴσως οἷον πότερος ἦλθεν κλέων ἢ σωκράτης ἀλλ' ἐκ ἀνάγκης οὐδενὶ
μᾶλλον τοῦτο ἀλλὰ ἰσότητος εἰλήλυθε ταῦτα δὲ ἀνίσεις μεγάλη μόνον δέχε-
σθαι δύναται ὑπάρχειν. διὸ ἰσότητος ἀφαίρεσις ἀπὸ πότερος ἦλθεν ἀγαθὸν
δύναται δέχεσθαι. τριῶν δὲ τρωτήλα. ἁδὶ κοῦτος. ὁμοίως ἐμπίπτουσι
ἐπὶ ἀνίσεσιν ἁπλῶς μὴ πολλάκις οἷον πότερον ἀμφότεροι ἦλθον. ἢ ἕτερος
ἐπὶ δὴ τοῖς ἀνίσεις μέρεσι ἀεὶ τὸ πότερον ζητήσεις. λέγεται δὲ πότερον
μᾶλλον ἢ ἥκιστα τὸν ἴσον ἢ ἄνισον. ἴσως ἐστὶν ἢ ἀνίσεσις πρὸς ταῦτα τὸν ἴσον. ἢ τὰ μὲν
θάτερα μόνως ἀνίσων. ἢ τὰ μὲν ἴσων. ἴσως μᾶλλον τῶν μᾶλλον ἢ τῶν ἐλάτ-
τονι ἐπὶ τὸν ἀνίσως ἀνίσων ἴσον. ὅσα οὖν πρείσσονι ἐστὶν ἢ ἐλάττονι ἢ δὲ
γίνεται μανθάνει τὸ αὐτὸ ἀμφοῖν. ἢ μὲν ἀνίσεσις οὐκ ἀμφοῖν. ἐνίοτε
βοηθεῖ τοῖς πάσχουσι τὸ ἄνισον δύνασθαι εἶναι. ἀλλὰ σύμβασις ἀνίσοιν εἶναι
ἀνίσων. ὅπερ δόκιμον ἐστί. ἐπὶ δὲ μείζονι μεγάλου καὶ μικροῦ
ἀνίσως ἴσοδύναται οὐ πεφύνεται ἐπεὶ τοῦ ὁρισμοῦ δύνασθαι. διὸ ἀνάγκη
τρεῖς μεγέθη λέγοντα οὐσία. ἀλλὰ μᾶλλον ἀεὶ ἐπὶ τὸ ἐλάττονι χρῆ-
σθαι ἢ ὡς ἀπόφασις ἀνίσεις ἐστὶν ἢ ὡς κατάφασις. ἀναγκαῖον ἐλάττονι
εἶναι μᾶλλον τοῦ μεγάλου ἢ μικροῦ. ἀμφοῖν δὲ ἀπόφασις ἀρνητική. διὸ
ξ πρὸς ἀμφότερα τὸ πότερον λέγεται. προσέθηκε δὲ οἷον πότερον
μᾶλλον ἢ ἴσον. ἢ πότερον ἴσον ἢ ἕκαστον. ἀλλὰ ἁπλῶς ἀφαίρεσις ἐστὶ σχέ-
σεως. δηλοῖ γὰρ τὸν ἴσον. ὅμοιον μᾶλλον ἢ ἔλαττον. ἀλλ' οἷς πέφυκεν ἐκεῖνα
ἐπιδέχεσθαι ἴσον ἢ μὴ τὸ μᾶλλον ἢ μικροῦ. πέφυκε δὲ μεγάλη μικρὸν
εἶναι. ἐπὶ δὴ τοῖς ἀνίσεις τὰ ἀμφοῖν ὡς ἀπόφασις ἀρνητική. διὸ ἰσότητος ἐστί. ἐπὶ δὲ
μὴ τελεσθὸν μὴ πεπαθὸν. δηλοῖ τὰ ἀμφοῖν. ἀλλὰ ἀόριστον. πολλαχῶς
γὰρ λέγεται ἕκαστον. ἐπὶ δὲ τοῖς ἀνίσεις δηλητήριον. ἀλλὰ μᾶλλον δὲ μὴ τελε-

μὴ τε μέγα· οὐδὲ λευκὸν λέγεται· ἀλλὰ ὁρίσματα τῆς χρόας· ἔφοδον
λέγεται ἀριθμητικὰ ἀποφάσεις αὐτῶν· ἀναγκαῖον ἢ ἀόριστον· ἢ ἀόριστον ἔναγκ
βιοῦθυλ· ἀλλὰ ὁρίσματι οὐ δοκεῖ οὐκ ὀρθῶς ἐπὶ μὲν τῶν οἰνομένων τὸ
ὁμοίως λέγεσθαι τὰ ὄντα· ὅσα ἐστὶ θαι ὑποδήματος ἐστὶ χρῶς μεταξὺ
τοῦ μήτε λευκοῦ μήτε μέλανος· ἐπεὶ πρὸς τὸ μήτε ἀγαθὸν μήτε κακὸν· τὸ
ἀγαθοῦ ἐστὶ τοῦ κακοῦ· ὡς πολίτου ἐστὶ μισοπονηροῦ ἐστὶ τὸ δὲ ἀναγκαῖον τοῦτο
ζῶν μὲν ἢ μὴ ζῶν· ἢ μὴ ζῶν ἀνθρώπου ἐστὶν ἀποφάσις ἐστὶν· οὐκ ἐστὶ μεταξύ τι
τοῦ ἀποφατικοῦ τοῦ φυκεῖναι· τῶν δὲ οὐκ ἐστὶ διαφορά· ἀλλὰ ὁ γράφων ἐστὶν ὧν
ἀποφάσεις· οὐκ οὖν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὄντος
τοῦ πολλοῦ ἀποφάσεις ἐστὶν ἡ τὰ πολλὰ τῶν ὄντων ἀπόφασις ἐστὶν
ζῶν μὲν ἢ οὐ ζῶν ἀνθρώπου ἐστὶ τὰ δὲ ὄντα ὀλίγον ἢ ὀλίγα ἐστὶ τὰ δὲ πολλὰ ὡς
τὸ ὀλίγοις ἀνθρώποις· εἶτα τὰ δὲ πολλὰ ἢ πρὸς τὸ διὰ πρασίου πολλὰ πρασίου
λέγεται δὲ καὶ διὸ δι πρασία· ὅσα τὸ ὄντος ὀλίγον· πρὸς ἃ γὰρ πολλὰ τὰ δὲ
ὡς μὴ πρὸς ὄντα πρὸς τὸ ὀλίγον· ἀνθρώπου γὰρ ἐστὶν ἑλώπιον· εἰ δὲ ὡς ἐμὲ μὴ
τὸ μακρὸν καὶ βραχύ· ἀπὸ τοσοῦτον πλήθους τὸ πολὺ ὡς τὸ ὀλίγον· ὡς τὸ ἀνθρώπου πολὺ
τὸ πολλὰ· ὡς τὰ πολλὰ πολὺ· ἡμιόλιον ἀριθμὸς διαφορᾶς ζῶν μὲν ἀποφατικῶς
τὸ ὀλίγον· πλήθους ἐστὶν ὅσα· πλήθους ἐστὶν ἢ πρὸς τὸ ὀλίγον·
τοῦτο δὲ ἀναγκαῖον τὰ διὸ πολλὰ· ἀλλ' ἴσως τὰ πολλὰ λέγεται μᾶλλον ὡς
τὸ πολὺ· πολλαχοῦ· ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀριθμητικὰ τοῦτο λέγεται· οὐ μὴν πρὸς
ἐλάττω πλήθος ἔχον ὑπερέχων ἢ ἀπὸ τῶν πρὸς ἢ πρὸς τὸ ὀλίγον οὐ ἴσως πλήθ
ἐχόντων λέγεται· τὸ δὲ ὡς ἀριθμὸς· οὐκ ἀνθρώπου τὰ τῶν ὄντων μόνον· ἀλλὰ
γὰρ ἀφωρισμένων ἢ πολλὰ· ὅσα ἂν ᾖ τις εἴποι ὡς ἄπειρα· ἢ λόγου ὡς λόγος·
τὰ μικρὰ μεγάλα πρὸς τὸ μικρὸν ὡς τὸ μικροῦ· ὅτι ὡς τὰ πολλὰ
πρασίου λέγεται· πολλαχοῦ ἔκλασος ἀριθμός· ὁ λίγος· ὡς τὸ λίγου μικροῦ
ἢ ἕκλασος· ὡς ὡς τὸ ἀνθρώπου μεγάλου τῶν ὄντων· ὅτι τῶν ὀλίγων· ὅτι οὐ μὴ ὧν
ἐστὶ πολλὰ ὡς τὸ διὸ· ὡς ἢ πλήθος ἔχον ὑπερέχων ἢ πρὸς τὸ ἢ ἀπὸ τοῦ ὡς ὅτι
κείμενον· ἀλλὰ πρῶτον· ὀλίγα δὲ ἀπὸ πρὸς τὸ διὸ· πλήθος ἐστὶν ἑλληνικὸν
ἔχον πρῶτον· διὸ ὀρθῶς ἀπαναζαρ ἢ πρῶτον· ὅτι ὁμοῦ πάντα
χρήματα ἦν· ἄπειρα πλήθει· ἐμικρότητι· ἐδήλου δὲ τὸν

ς μὴ ἀβλακεια· τὸ δὲ ἀνλιακεια· ἀνλιαστικὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ
δὲ τοιοῦτος ἐστὶν ἀνλιαστής· ἀνλιαθεσία δὲ ἡ τοῦ ὠμοθλάτρου μέσον ὀργὴ
γὰρ· ἡ δὲ ἀπορία· οὐκ ἀρύσιμος δὲ μὴ ἀρύσιμος· τὸ δὲ λοιπὸν· τὰ μὲν πρὸς
τὰ δὲ· ἀφαιρέσις· τὰ δὲ· ἀνλιαίατι· τὸν δὲ πρόσθιον σαυλὸν ἀνλιαίατι· δὲ
κάμπτειν· ἀγλίον δὲ λέγει δὲ καὶ τὸ αὐτὸ ἀγωγεῖ ἐστι· λέγει γὰρ ἐπὶ τὰ πλάγια
ς ἐπὶ τὰ πλάγια θύμου· ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ μικροῦ· ἀδιάτμητος δὲ ἀγωγὸς
τὰ μὴ θύμου· ὅσα φθείρεται κατὰ μὴ θύμου· ἀνάγκαιον δὲ τὰ σημεῖα θαμέως θύειν
τὸν ἀνλόν· ἢ γὰρ ἐστὶ λείμμος αὐλῶν· ἢ οὐδέν· ἐὰν μὴ μμος ἐστὶ τοῦτος·
ὥστε ἵνα πρότερον λέγῃ τῶν ἀνλῶν· αὐδιάφορα προτέρα ἀνλίας ἐόντας
αὐποιήσασθαι τὰς ἀνλίας ἑνὸς μμους· ὅτι γὰρ τοῦ μμους ἐστὶ τῶν διαφορῶν
τὰ εἴδη· οἷον ἡ ὀλακὸν ἐστὶ μεράκιον ἀνλίας· ἐστὶ δὲ ὅμως διακριτικὸν χρῶμα·
ὁ δὲ ζυγκριτικὸν χρῶμα· αὖ λαι αὐδιάφορα δὲ διακριτικὸν ἐστὶ ζυγκριτικὸν
ἢ πρότερα· ὥστε ταῦτα αἰ ἀνλίαι ἀλλήλοις πρότερα· ἀλλὰ μὴν τὰ μεῖζον-
λίους διάφορα μᾶλλον ἀνλίαι· ἐστὶ δὲ καὶ τὰ ἐστὶ μὴ ζυ ἐκ τοῦ μμους ἐστὶν
ἐστὶ τῆς διαφορᾶς· οἷον ὅσαι χρόαι μὴ τοῦ λακοῦς ἐστὶ μέσου ἐστὶ μὴ ζυ· τῶν λαι
ἐκ τε τοῦ μμους λέγεται ἐστὶ δὲ μμος τὸ χρῶμα· ἐστὶ καὶ διαφορᾶς τὴν· αὖ λαι δὲ
ἀκέσοντας τὰ πρῶτα αἰ ἀνλίαι· ἆρα δὲ μὴ ἐστὶ ἑκάτερον· ἢ λάκον ἢ μέγα· ἕ
τερα δὲ ἅ μὴ ζυ ὅρατ· πρῶτον αἰ ἀνλίαι αὖ λαι ἐόντ· αἱ πρῶται δὲ διαφορ·
διακριτικὸν ἐστὶ ζυγκριτικόν· ὅσαι ταῦ λαι πρῶται ζητητέον· ὅσαι ἀνλίαι
μὴ μμος ἐστὶ· ὅτι ἵνος τὰ μὴ ζυ αὐτ· ἀναμφισβήτητα αἰ τῶν αὐλῶν μμος· ὅτ·
ἀεὶ ωθέτου τῶν μμος ἐστὶ ζυγκρῖναι· ἢ ἀεὶ ωθέται εἶναι· τὰ μὲν οὖν αἰ ἀνλίαι·
δεῖ ωθέται ὀξὺ λληλ· ὅσαι ἀρχαὶ τὰ δὲ μὴ ζυ· ἢ πάντα ἢ ὅδε· ὅτ·
ἀνλὸς μὴ γεται· ὅσαι ἀμ βολὴ εἰς οὗτο πρὶν εἰσαῦλα· ἑκάλεσον
γὰρ ἐστὶ τὴν ἵαι ἐστὶ μᾶλλον· μὴ ζυ ἆρα εἶσαι ἐκ οὗτο τῶν αἰ ἀνλί· ἐστὶ ἄλλα
ἆρα πάντα σώθεται μὴ ζυ· δὲ γὰρ θύμου μᾶλλ· τοῦ δὴ πλευ· ζωθεὶς γὰρ
βέκεινος ὢν λάγχανεν εἶναι· θύμου μᾶλλον· τοῦ δὴ πλευ· ζητεῖ δὲ οὐκ ἐστὶν ἐ
τέρα πρότερα ὁμογενῆ τῆς ἀνλί· ἃ πάντα ἐστὶν ἐκ τῶν αἰ ἀνλί· εἰς ἢ τὰ μὴ ζυ·
ὥστε τὰ καλῶς πάντα τὰ τῶν ἀνλίαι ἐστὶ μὴ ζυ· ὅτ· πρῶτον αἰ ἀνλί·
ἐόντας· ὁ δὲ μὴ ζυ οὖν τὰ μὴ ζυ αἵ τε ταῦ λαι ἀγωγεῖ πάντα ἐκ μὴ ζυ αἰ ἀνλί·

σύγκειται καὶ τὰ μεταξὺ πάντα· δῆλον· τὸ δ' ἕτερον τῷ εἴδει, τινὸς τὶ ἕτερόν
ἐστι· καὶ δεῖ τοῦτο ἀμφοῖν ὑπάρχειν· οἷον εἰ ζῷον ἕτερον τῷ εἴδει, ἄμφω
ζῷα· ἀνάγκη ἄρα ἐν γένει τῷ αὐτῷ εἶναι τὰ ἕτερα τῷ εἴδει· τὸ γὰρ τοι-
οῦτον γένος καλῶ ὃ ἄμφω ἓν ταὐτὸ λέγεται, μὴ κατὰ συμβεβηκὸς ἔχον
διαφορὰν εἴτε ὡς ὕλη ὂν, εἴτε ἄλλως· οὐ μόνον γὰρ δεῖ τὸ κοινὸν ὑ-
πάρχειν· οἷον ἄμφω ζῷα· ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἑκατέρῳ τοῦτο αὐτὸ τὸ ζῷον·
οἷον τὸ μὲν ἵππον· τὸ δὲ ἄνθρωπον· διὸ τοῦτο τὸ κοινὸν, ἕτερον ἀλλήλων ἐστὶ
τῷ εἴδει· ἔσται δὴ καθ' αὑτὸ· τὸ μὲν τοιονδὶ ζῷον· τὸ δὲ, τοιονδί· οἷον τὸ μὲν,
ἵππος· τὸ δ' ἄνθρωπος· ἀνάγκη ἄρα τὴν διαφορὰν ταύτην, ἑτερότητα τοῦ γένους
εἶναι· λέγω γὰρ γένους διαφορὰν ἑτερότητα ἣ ἕτερον ποιεῖ τοῦτο αὐτό·
ἐναντίωσις τοίνυν ἔσται αὕτη· δῆλον δὴ ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς· πάντα γὰρ διαι-
ρεῖται τοῖς ἀντικειμένοις· καὶ ὅτι τὰ ἐναντία ἐν ταὐτῷ γένει δέδεικται· ἡ γὰρ
ἐναντιότης ἦν διαφορὰ τελεία· ἡ δὲ διαφορὰ ἡ εἴδει· πᾶσα τινὸς τί· ὥστε
τοῦτο τὸ αὐτὸ καὶ γένος ἐπ' ἀμφοῖν· διὸ καὶ ἐν τῇ συστοιχίᾳ πάντα τὰ
ἐναντία τῆς κατηγορίας· ὅσα εἴδει διάφορα καὶ μὴ γένει· ἕτερά τε ἀλλήλων
μάλιστα· τελεία γὰρ ἡ διαφορά· καὶ ἅμα ἀλλήλοις οὐ γίνεται· ἡ ἄρα
διαφορὰ ἐναντίωσίς ἐστι· τὸ ἕτερον εἶναι τῷ εἴδει· τὸ ἐν ταὐτῷ γένει
ὄντα ἐναντίωσιν ἔχειν· ἄτομα ὄντα· ταὐτὰ δὲ τῷ εἴδει ὅσα μὴ ἔχει ἐναν-
τίωσιν ἄτομα ὄντα· ἐν γὰρ τῇ διαιρέσει καὶ τοῖς μεταξὺ γίνονται ἐναντιώσεις·
πρὶν εἰς τὰ ἄτομα ἐλθεῖν· ὥστε φανερὸν ὅτι πρὸς τὸ καλούμενον γένος
οὔτε ταὐτὸν, οὔτε ἕτερον τῷ εἴδει οὐδέν ἐστι τῶν ὡς γένους εἰδῶν· προσηκόντως·
ἡ γὰρ ὕλη ἀποφάσει δηλοῦται· τὸ δὲ γένος ὕλη οὗ λέγεται γένος· μὴ
ὡς τὸ τῶν ἡρακλειδῶν· ἀλλ' ὡς τὸ ἐν τῇ φύσει· οὐδὲ πρὸς τὰ μὴ ἐν ταὐτῷ γένει·
ἀλλὰ διοίσει τῷ γένει ἐκείνων· εἴδει δὲ τῶν ἐν ταὐτῷ γένει· ἐναντίωσιν γὰρ ἀνάγκη
εἶναι τὴν διαφορὰν· οὗ διαφέρει εἴδει· αὕτη δ' ὑπάρχει τοῖς ἐν ταὐτῷ γένει
οὖσι μόνοις· ἀπορήσειε δ' ἄν τις διὰ τί γυνὴ ἀνδρὸς οὐκ εἴδει διαφέρει·
ἐναντίου τοῦ θήλεος καὶ τοῦ ἄρρενος ὄντος· τῆς δὲ διαφορᾶς ἐναντιώσεως· οὐδὲ
ζῷον θῆλυ καὶ ἄρρεν· ἕτερον τῷ εἴδει· καίτοι καθ' αὑτὸ τοῦ ζῴου αὕτη ἡ δια-
φορά· καὶ οὐχ ὡς λευκότης ἢ μελανία· ἀλλ' ᾗ ζῷον καὶ τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν

ὑπάρχει δὲ καὶ διαπορεῖ ἆρα ἡ αὐτὴ καὶ ὁμώνυμος ὕλη ποιεῖ
τοῦ εἴδους ἑκατέρου ἢ οὔ· οἷον τὸ περὶ τὸν ὀφθαλμὸν λα-
κκῶδες καὶ μικρανία δ' ἡ αὐτὴ καὶ ὁμώνυμος. τὰ δὲ ὧν
ἐπιδέχεται ὁ μὲν λόγος ὁ τῆς ὕλης, ὅσαι μὲν ἀφ' ὧν ὁ λόγος εἰσὶν ἀνώνυμοι
τῇ εἴδει διαφορᾷ· ὅσαι δὲ τῷ ζῴῳ καὶ μὴ ἀνώνυμοι τῇ ὕλῃ δ' ποι
οῦσι· διὸ ἀνοῦ λακότης δ' ποιεῖ· δὲ μικρανία· δὲ τοῦ λακοῦν ἀνώνυμον
διαφορᾶς εἶδος πρὸς μικρανίαν ἄνον· δὲ ἀνώνυμον τεθὲν· ὃς ὕλη
γὰρ ὄνος· δ' ποιεῖ δὲ διαφορὰ ἡ ὕλη· δ' ἐὰν οὖν ἀφ' ὕλης ᾖ· οἷον ἄνοι
διαφοῦτο· ἐὰν τὸ ἔμφασις ἀφ' ὁποιασοῦν ὄψεως εἶδος· ἀλλὰ τὸ
σύνολον· ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ ἔμφασις· ὅλως μὲν τοῦ λόγου δ' κεῖται μὴ ἀν-
ώνυμος· τοῦτο δ' ἐπὶ τοῦ καθόλου· ὁ δὲ καθ' ἕκαστα ἐπὶ ὁ λόγος μετὰ
τῆς ὕλης· ἐὰν λακοῦς δ' ὄνος· ὅλως ἐπὶ λακοῦς· ἐὰν συμβεβηκὸς ὂν ὄνος
λακοῦς· δ' διὸ χαλκοῦς δ' κύκλος· ἐὰν ξύλινος· δ' δὲ τρίγωνον χαλκοῦν·
κύκλος ξύλινος οὐδὲν τὴν ὕλην εἰδοποιὰν ἀφορᾷ· ἀλλ' ὅλως τοῦ ὡ
ὡρισμένης ἀνώνυμος· τὸ τρίγωνον δ' ποιεῖ ἐπὶ τοῦ εἴδους ἔμφασις ἢ
ἐὰν ᾖ ὡς· ποιεῖ διαλλάττουσι γὰρ οὕτως οἱ δὲ ὄνοι πρὸς τοῦ εἴδους.
ἔτι οὖν τῆς ὕλης οἱ λόγοι ἐὰν οὖν ἡ ὕλη ἐνέστηκεν ἐν τῷ λόγῳ τοῦ ἀνωνύμου· ἐὰν δὲ
λακοῦ δ' ὄνος ἐὰν μικρανοσί που· ἐὰν εἴτε φθορᾷ· ἀλλ' ὄχι ὅλως λακὸς·
οὐδὲ μικρᾶς ἕπεται ἐὰν μὴ φωλακάνην· ὅλως δ' ἀνήνη εἶδος ἐπὶ δὲ
ἄρρεν ἐὰν θῆλυ· διὸ οὐ ζῴου οὐκ εἶδος μὴ παθητικὸν· ἀλλ' ἐν τῇ νόσει· ἀλλ' ἐν
τῇ ὕλῃ ἐστὶ τοῦ σώματος· διὸ οὐ λόγος σωφρονικὴ ἡ θηλυκὴ ἄρρεν γίνεται παθητικὸν
τοῦ παθητικοῦ· ἔτι μὴν ὧν ἐστὶ τὸ εἶδος ἐπὶ νόσεις· ἐὰν ἐπὶ δὲ τὰ μὴ ἀνώνυμα ἐπὶ τοῦ εἴδους· ἔστι δὲ φθορᾷ
ἐστὶ τὸ φθαρτὸν ἐν ἀνώνυμα· σφηκὸς γὰρ δωμᾶ διορισμένη· ἀναγκη
ἐπὶ τὸν ἄνω τοῦ γένους τὸ φθαρτὸν ἐὰν ἄφθαρτον· γνῶναι μὲν οὖν τοῦ
ἐπὶ καλεῖται τὰ καθόλου ὀνόματα· ὅσα δὲ δοξάζεται ἀνώνυμα ἄνω
ὅλως ἀφθαρτὸν ἐστὶ φθαρτὸν ἐπὶ ἄνω εἶναι τοῦ εἴδους· ὅσα φθορᾷ ὑπὸ λακοῦς
μικρᾶς· τὸ γὰρ ὠὸν· ἐν δοξάζεται εἶναι ὅλως· ἐὰν ᾖ τοῦ καθόλου ὅσα φθ
ὀνός εἰσὶν ἀνώνυμοι ἐὰν μικρᾶς ἐστὶ τοῦ καθ' ἕκαστα· ἐν μὲν ἀνώνυμα

ὁ αὐτὸς λευκὸς καὶ μέλας· καίτοι ἐναντίον τὸ λευκὸν τῷ μέλανι· ἀλλὰ τῶν ἐναντίων τὰ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχει ἐνίοις, οἷον τὰ νῦν εἰρημένα καὶ ἄλλα πολλά· τὰ δὲ ἀδύνατον, ὧν ἐστὶ καὶ τὸ φθαρτὸν καὶ τὸ ἄφθαρτον· οὐθὲν γάρ ἐστι κατὰ συμβεβηκὸς φθαρτόν· τὸ μὲν γὰρ συμβεβηκὸς ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν· τὸ δὲ φθαρτὸν τῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχόντων ἐστὶν οἷς ὑπάρχει· ἢ ἔσται τὸ αὐτὸ καὶ ἓν φθαρτὸν καὶ ἄφθαρτον, εἰ ἐνδέχεται αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν τὸ φθαρτόν· ἢ τὴν οὐσίαν ἄρα ἢ ἐν τῇ οὐσίᾳ ἀνάγκη ὑπάρχειν τὸ φθαρτὸν ἑκάστῳ τῶν φθαρτῶν· ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ τοῦ ἀφθάρτου· τῶν ἐξ ἀνάγκης γὰρ ὑπαρχόντων ἄμφω· ᾗ ἄρα καὶ καθ' ὃ πρῶτον τὸ μὲν φθαρτὸν τὸ δ' ἄφθαρτον, ἔχει ἀντίθεσιν· ὥστ' ἀνάγκη γένει ἕτερα εἶναι· φανερὸν τοίνυν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται εἶναι εἴδη τοιαῦτα οἷα λέγουσί τινες· ἔσται γὰρ ἄνθρωπος ὁ μὲν φθαρτὸς ὁ δ' ἄφθαρτος· καίτοι τῷ εἴδει ταὐτὰ λέγεται εἶναι τὰ εἴδη τοῖς τισὶ καὶ οὐχ ὁμώνυμα· τὰ δὲ γένει ἕτερα πλεῖον διέστηκεν ἢ τὰ εἴδει.

Κ Ὅτι μὲν ἡ σοφία περὶ ἀρχὰς ἐπιστήμη τίς ἐστι, δῆλον ἐκ τῶν πρώτων ἐν οἷς διηπόρηται πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων εἰρημένα περὶ τῶν ἀρχῶν· ἀπορήσειε δ' ἄν τις πότερον μίαν ὑπολαβεῖν εἶναι δεῖ τὴν σοφίαν ἐπιστήμην ἢ πολλάς· εἰ μὲν γὰρ μίαν, μία γ' ἐστὶν ἀεὶ τῶν ἐναντίων· αἱ δ' ἀρχαὶ οὐκ ἐναντίαι· εἰ δὲ μὴ μία, ποίας δεῖ θεῖναι ταύτας· ἔτι τὰς ἀποδεικτικὰς ἀρχὰς θεωρῆσαι μιᾶς ἢ πλειόνων· εἰ μὲν γὰρ μιᾶς, τί μᾶλλον ταύτης ἢ ὁποιασοῦν· εἰ δὲ πλειόνων, ποίας δεῖ ταύτας θεῖναι· ἔτι πότερον πασῶν τῶν οὐσιῶν ἢ οὔ· εἰ μὲν γὰρ μὴ πασῶν, ποίων χαλεπὸν ἀποδοῦναι· εἰ δὲ πασῶν μία, ἄδηλον πῶς ἐνδέχεται πλειόνων τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην εἶναι· ἔτι πότερον περὶ τὰς οὐσίας μόνον ἢ καὶ τὰ συμβεβηκότα· εἰ γὰρ περί γε τὰ συμβεβηκότα ἀπόδειξις, περὶ τὰς οὐσίας οὐκ ἔστιν· εἰ δ' ἑτέρα ἑκατέρα, τίς ἑκατέρα καὶ ποτέρα σοφία· ἡ μὲν γὰρ ἀποδεικτικὴ σοφία ἡ περὶ τὰ συμβεβηκότα, ἡ δὲ περὶ τὰ πρῶτα ἡ τῶν οὐσιῶν· ἀλλ' οὐδὲ περὶ τὰς ἐν τοῖς φυσικοῖς εἰρημένας αἰτίας τὴν ζητουμένην ἐπιστήμην θετέον· οὔτε γὰρ περὶ τὸ οὗ ἕνεκεν

γὰρ τὸ ἀγαθὸν· τοῦτο δὴ τοῖς πρακτικοῖς ὑπάρχει τοῖς συναμφοτέροις·
τοῦτο πρῶτον κινεῖ· τοιοῦτον γὰρ τὸ τέλος· τὸ δὲ πρῶτον κινοῦν ἀνάγκη κεῖ-
σθαι ἐν τοῖς ἀκινήτοις· ὁμοίως δὲ καὶ πρότερον ἔχει· πότερον ποτὲ πρῶτον
ἀγαθὰς ἔστιν ἡ ζωτικὴ μονὴ ἐπιστήμη· ἢ τὸ· πρῶτον δὲ ζῶνας ἑτέρ-
ας γὰρ πρῶτον ἄλλας· ἢ πρῶτα τὰ ἰδιώματα· ἢ πρῶτα τὰ μαθηματικά·
τὰ μὲν γὰρ ἰδιώματα δῆλον ὅτι πρότερον ἀνέχει· καὶ φανερὸν
ὡς ἀληθῆ· διὰ τί ποτε ἔχει ἡ μαθηματικὴ· ἢ τῶν σεμνῶν
καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐστὶν ἴδιον· λέγω δὲ ὅτι τὰ μαθηματικὰ μεμιμ-
ημένα τῶν εἰδῶν ἐστὶ θεατὰ τῶν ἀληθῶν· οἷον τὸ εἶδος τὸ ἐν
ἑκάστοις τὰ ἄλλα πρὸς τὰ
ἐν ἑκάστοις τὰ ἄλλα· πρῶτον δ' ἐστὶν ἢ οὐσία· ἢ δὲ πρὸς πρᾶγμα τὸ
καθ' ἕκαστον· φανερὸν μὲν οὖν ἐκ τούτων ὅτι πρῶτον τὸ μαθη-
ματικὸν μαθηματικόν· ἀλλὰ δὴ πρῶτα ἐστὶν ἢ οὐσία· οὐκοῦν καὶ
ἐν ἑκάστοις· οἷον ἀριθμὸς μαθηματικὸς ἢ ζωτικὸς ἐστὶν ἐπιστήμη· ἢ δὲ μὴν πρῶ-
τα τὰ μαθηματικὰ ἢ ζωτικὴ μονὴ ἐστὶν ἐπιστήμη· χωρὶς ἐστὶν ἄρα αὐτὰ
ἀλλήλων· ἀλλὰ δὲ τῶν ἀληθῶν ἐστί· φανερὸν γὰρ ὅλως δὲ πρότασις
διὰ ποιᾶς ἐστὶν ἐπιστήμης· ἔστι δὲ πρότασις πρῶτης μαθηματικῆς
ὅρος· ἔστι δὲ τέτρα τὰ φύσει καθ' ἃ τὰ πρῶτα ἔχοντα αὐτοῖς ἀρχὴν κίνη-
σεως τὴν ὑφ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸ πρᾶγμα ἐστί· τί ἐστιν ἢ τί σκο-
πούσης πρῶτα πολλὰ ἐξ ὧν ἐστὶ ἐπιστήμη· πρῶτα δὲ καὶ τοῦτο δῆλος
τὴν ζητητικὴν ποιεῖται· λέγω δὲ τὰ προκείμενα εἰς ἃ τὰ πρῶτα
τῶν σκεπτῶν ποιεῖσθαι· διὰ πορισμοῦ εἰσὶ δὲ οἱ ζητοῦντες
ἐπιστήμην πρῶτας ἀρχὰς καλοῦσιν ὑπολαμβάνοντες ἁπλᾶ· ταῦτα δὲ
ὄντα ὑπάρχοντα δίς σῶν θ' οἷς ἐστὶ θεασι· μᾶλλον δ' ἀνδρὸς ἐ-
στὶ καθόλου δ' εἶναι τὴν ζητοῦσαν ἐπιστήμην· πάντα γὰρ λέγεις ὡς πᾶσα
ἐπιστήμη τῶν καθόλου δ' ἐστὶν ἕκαστον· ὅσα μὴ δ' οὕτως τὸ πρῶ-
τον· ταῦτα γὰρ ἐμμένοντα τὸ τί ἐστιν ἴδιον· ταῦτα γὰρ μᾶλλον ἂν
πολλαφῶς πρῶτα ἔχοντα ὄντα πάντα· ὡς μᾶλλον ἀρχὰς εἰσὶ καὶ
διὰ δεῖν πρῶτα τὴν φύσιν· φθορὰν τῶν τοιούτων· ζῶν ἀναιρεῖται ὡς
τἄλλοτε· πάντα γὰρ φθορὰς αὐτοῦ δ' ἀναγκαῖον

ἀλλὴ γὰρ αἰσθ. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐν τῷ θαρρ. ὁμοίως ἀπορήσομεν διαλείπει γὰρ καὶ αἰσθάνεται ἡ οὖσα ἐκ τῆς ἀρχῆς οὔσης ἐστὶ ταὐτὸ τὴν ἀρχὴν καὶ αἰσθάνεσθαι φθαρτῆς δ' οὔσης ἀλλὰ μὴν ἐξ ἀρχῆς γίγνεσθαι παντὸς καὶ κατὰ νῆσον ἑστῶτα ἐξ ὑπαρχῆς ἄπειρον προφανὲς ἀδύνατον γὰρ ἐξ ἀπείρου μὴ οὐκ εἶναι τὸ τέως ὃ ἐνθένδε πρῶτον μὲν οὖν ἐπεὶ μὴ ὁμοίως ἐνδέχεται ἑκάτερον αὐτῶν πάσχειν πῶς ἐνδέχεται καὶ διὰ τί καθάπερ διειλόμεθα πρότερον ἐν τοῖς περὶ ἀρχῶν ἡμῖν μὲν οὖν ὁμοίως ἐνδέχεται ἑκάτερον αὐτῶν πάσχειν πάντα γὰρ ὁμοίως ἐστὶ καὶ ταὐτὰ καὶ πάντων ὁμοίως καὶ ἡμῖν ὁμοίως ἐστὶ καὶ ταὐτὰ πάντα ἐστὶν ὕδωρ. ἐνίοις δὲ τοῖς τὴν πρώτην ἀρχὴν ὁμοίως λέγουσι καὶ ταὐτὸ οὖσι. διὰ δὲ τοῦ μὴ ὁμοίως ἐστὶ τὴν ὕλην ὁμοίως ἀριθμοῦ γεγονέναι πρῶτον ἐνίοις δ' οὐ φασκουσι νεῖναι. πῶς οὖν δέχεται βλάπτεσθαι μᾶλλον ἀληθὲς ἄρα τὴν γῆν δυσὶ δὲ ἢ τοῖς πλείοσιν ἑκατόν ἀριθμὸν τῶν ζώων πῶς οὖν δεινοῦ ἦσαν. περὶ τούτου γὰρ δὴ πάλαι δὴ καὶ πεπαίσθαι φασὶν ἡμῖν γραμμὰς ἢ τὰ τούτου χρώματα. λέγω δὲ τὸ φανῆναι τοιαῦτα πρῶτα αἰσθητὰ τὰς ἀρχάς. ταῦτα δ' οὐκ εἰσὶν ὕδατα ὁμαδὲ εἰς διαιρέσεις αἵματος ἐπιφανείων οὐδὲ σωμάτων οὐδὲ ἀτέλεσμα γραμμῆς. εἰ δὲ πρᾶγμα τοῦ μᾶλλον τοῦτο πάντα δὲ ταῦτα οὐ δόξειεν ἂν ἐνδέχεσθαι ἐξ ὑπαρχῆς ἐστὶν εἰ πῶς οὐσῶν οὐ λαβεῖν ἡμᾶς. ὕδατος μὲν γὰρ πάσης μεγέσεις εἰσὶ στιγμῆς δ' οὐκ εἰσὶ διαιρέσεις ἐστὶ στιγμή. πάρεισι δὲ πορείαν ἐπὶ τὸ ἓν εἶναι τὸ καθόλου ἐν τοῖς οὐδὲ τὴν δύσιν δ' αὖ μὴ τὸ καθόλου εἶναι. μᾶλλον δὲ ἔστι ἐχούσης. ὥστε εἰ πεῖ τὰς ἀρχὰς ἐστὶν ὅσα ἐστὶ μή. πῶς δὲ τῶν ἀρχῶν ὑπολαβεῖν οὐσῶν εἶναι. ἔστι πότερον ἐστὶ εἰ πάρα δὲ σῶν ὁλογενῶν δὲ λέγω δὲ τὴν ὕλην ἐν ὧν ταῦτης. ἡμεῖς γὰρ μὴ. τὰ μὲν ὕλη φθαρτὰ πάντα. ἀδύνατα εἰ δὲ εἶδος ἀνείη ἢ μορφὴ τοῦτο οὕτω ἐπὶ εἴνων εἰσὶ ἐπὶ ἓν δ'. χαλεπὸν ἀφορίσαι ἐνίοις πάρεστιν ἐν χρεία τὸν εἶδος οἰονοικίας. εἰ πότερον ἐν ἀρχαῖς δεῖ ἀριθμῷ ἀεὶ ἀεὶ ἡγεῖ ἀριθμῷ ἐν πάντα ταῦτα. ἐπεὶ δ' ἄτιν ἢ τοῦ φιλοδόξου ὅσα ἐστὶ μὴ τοῦ ὄντος ἢ ὂν καθόλου δ' ἐν μέρος δὲ δὴν πολλαχῶς δὲ καθ' ἓν λέγεται τρόπον. ἡμεῖς δὲ ὧν ὁ μονύμιος ἐν δὲ κοινὸν μηδὲν

K

ον
1

πρὸς τὴν θεωρητικὴν τὰς πρὸς ἄλληλα θέσεις τούτων. τὰς δὲ τοιαύτας συμμετρεῖ τὰς δὲ συμμετρεῖ τῶν δὲ ὅλων μὲν ἄν τινων τὴν ἀναλυτικὴν ἐπιστήμην τῶν μερῶν τὸν αὐτὸν τρόπον ἐφ' ἑκάστου ἐπὶ πλεῖστον. ταῦτα δὲ τοιαῦτα συμβεβηκότα καθ' ὅσον ἐστὶν ὄντα τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας θεωρῆσαι τὴν φυσικὴν μᾶλλον ἢ τὴν θεωρητικὴν μᾶλλον ἢ τὴν θεωρητικὴν μᾶλλον ἢ τὴν διαλεκτικὴν καὶ τὴν θεωρητικὴν τῶν μὴ ἐν ταῖς ὕλαις ὄντα. διὸ καὶ τὰ μαθηματικὰ καθ' ὅσον ἐστὶν ὄντα ἔστιν εἰπεῖν ὅτι ἐστὶν ἐν ὑποθέσει τὰ θεωρητικά. ἐπεὶ δὲ τὰ μαθηματικὰ κοινὸν λέγεται πολλαχῶς λεκτέον. ἔστι τὰς πρώτας ἀρχὰς ἀναλυτικὰς καὶ διαφορὰς τούτων ἀναγκαῖον. τὰ δὲ τοιαῦτα δῶν ὑπομένει ἐν ἀναλύσει τὴν κατ' ἀρχὰς ἀπορίαν λεχθεῖσαν λεκτέον ἢ διαπορεῖν πρῶτον μὲν διαφόρων ὄντων τῶν μαθημάτων ἐπὶ πλεῖστον. ἐπεὶ δὲ ὁμαθημαλικὸς χρὴ ταῦτας κοινὰς ἰδίας ἔστι τὰς τούτων ἀρχὰς ἀγνοεῖν θεωρῆσαι τὰς πρώτας φιλοσοφεῖ. ὅλως δὲ ἀπὸ τῶν ἴσων ἀφαιρεθέντων ἴσα τὰ λοιπὰ μεγάλα κοινὸν μὲν ἐπὶ πάντων τῶν ποσῶν ἡμαθηματικὴ δὲ πολλὰ ἀφώρισται περὶ μεγέθη καὶ ἀριθμούς ἡ τελοι πρῶτα ὄντα ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς ἡ δὲ φιλοσοφία περὶ τοῦ μὲν φυσικοῦ, ἢ τοιοῦτον ἑκάστου οὐσία πρὸς τὸν λόγον ἐστὶν ἀπλῶς δὲ ἢ οὐσία τῶν τοιούτων ἑκάστου θεωρεῖ. ἔστι δὲ καὶ τρόπος ἐπὶ τὴν φυσικὴν ἐπιστήμην τὴν μαθηματικὴν τὰ συμβεβηκότα τὰ δὴ φυσικὴ καὶ τὰς ἀρχὰς θεωρεῖ τὰς τοῦ τοιούτου κινουμένου θεωρητὸν ὄντα τὴν δὲ πρώτην τρίτην καὶ μέσην ἐπιστήμην τοιούτου εἶναι καθόλου ὄντα τὰ ὑποκείμενα ἐστὶν ἄλλου ἢ ἐστὶ φυσικὸν διὸ ἐστὶ μὴ τὴν μαθηματικὴν ἐπιστήμην μερικὴν τῆς σοφίας ἀναθετέον ἐστὶ δὲ τῶν ἀρχῶν πρῶτον μὲν ἀναγκαῖον ἀεὶ ποιεῖν λόγον ἀληθῆ οἷον ὅλον δὲ καὶ πᾶσαν δεῖ τὸν καθόλου ἀναλυτικὸν χρόνον εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἐστὶ τὰ τοιαῦτα τοῖς ἀνελίκειμενα ὃν τρόπον ἐστὶ περὶ τοῦ

τοιγάρτοι ἀπρεπῶς μὲν δοκεῖ ἀπόδειξις πρὸς τὸν ἐναντίον ἁμαρτάνειν
ὅτι πρότερας ἀρχὰς αὐτοῦ τοῦ τοῦτο ποιήσαντος λαβὼν συλλογίζεται· δόξαι δ' ἂν τοῦτο
ἐοικέναι ἀπρεπῶς ἀποδεικνύναι· πρὸς δὲ τὸν λόγον τὰ τοιαῦτα μικρὰν
φύσιν τῶν ὀνομάτων ἔχει· ὅλως δὲ ἀδύνατον λαμβάνειν τοιοῦτον ὃ ταὐτὸν μὲν
ἐστὶ τῷ μὴ ὑπάρχειν ταὐτὸν δ' οὐκ ἐστὶν ἀεὶ μὴ εἶναι καθ' ἑκάτερον τοῦ χρόνου·
μηδὲ ὑπάρξειν ταὐτόν· ἀλλὰ τοῦτο μόνας ἀναιρεῖ τὰς ἀποδείξεις τὰς πρὸς τὸν φάσκοντα
μὴ δεῖν τὰς ἀντιφάσεις ἀληθεύεσθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ· ζητοῦσι δὲ μερικὰς ἀντιφάσεις
λαμβάνειν τινὲς καὶ τῶν ἀναιρούντων τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα φάναι καὶ ἀποφάναι·
οἷον ὅτι ἐνδέχεται τὸ μὴ λευκὸν εἶναι ἄνθρωπον καὶ τὸ μὴ ἄνθρωπον λευκόν· ἐπεὶ
καὶ τὸ ἄνθρωπον καὶ τὸ μὴ ἄνθρωπον ἐνδέχεται λευκὸν εἶναι· ἐπὶ τούτων γὰρ
ἀληθεύεται μὲν ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τῶν
ἀληθευομένων μᾶλλον ἡ φάσις ἢ ἡ ἀπόφασις ἀληθεύεται ὁλίγῳ ἢ μικρῷ μᾶλλον·
ὥστε δοκεῖ μᾶλλον ἀληθὲς εἶναι· ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ὁμοίως ἔχειν·
οἷον ἐνδέχεται τὸν ἄνθρωπον μὴ ἐν τῷ ἵππῳ εἶναι ἢ ἐν τῷ ἵππῳ· ἀλλὰ μᾶλλον
ἐν τῷ ἵππῳ· ἢ οὐκ ἐν τῷ ἵππῳ· ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ἔσται τι μᾶλλον
ἀληθὲς καὶ ἐνδεχόμενον ἀληθεύεσθαι· ἢ οὐδὲν μᾶλλον ἀλλ' ὁμοίως· οἷον ἐνδέχεται
τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ ἵππῳ εἶναι καὶ μὴ ἐν τῷ ἵππῳ· ἢ τὸν μὲν ἄνθρωπον ἐν τῷ ἵππῳ
μᾶλλον ἢ μὴ ἐν τῷ ἵππῳ· τὸν δὲ ἵππον οὐδὲν μᾶλλον ἐν τῷ ἵππῳ ἢ μὴ ἐν τῷ ἵππῳ·
ἀλλ' ὁμοίως· ἀλλὰ μὴν ἀναγκαῖον ἢ ἐν τῷ ἵππῳ εἶναι ἢ μὴ ἐν τῷ ἵππῳ· ὥστε
καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ἔσται τι μᾶλλον ἀληθὲς καὶ ἐνδεχόμενον ἀληθεύεσθαι·
ἢ οὐδὲν μᾶλλον ἀλλ' ὁμοίως· ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ἔσται τι μᾶλλον
ἀληθὲς καὶ ἐνδεχόμενον ἀληθεύεσθαι· ἢ οὐδὲν μᾶλλον ἀλλ' ὁμοίως· τὰς μὲν οὖν
τοιαύτας ἀντιφάσεις ὁμοίως φατέον ἀληθεύεσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν ἀναγκαίων οὐχ ὁμοίως·
ἀλλὰ τὴν μὲν ἀληθεύεσθαι τὴν δὲ μή· ἀλλὰ ποτέρα καὶ πῶς ἐν ἄλλοις ἔσται λεκτέον·
νῦν δὲ συμβαίνει εἰς ἄτοπον ἐλθεῖν τὸν λέγοντα· ταῦτα γὰρ ἔλαβε τὴν ὑπόθεσιν· ὅλως δὲ
ἐν λόγῳ τοῦτο ἀληθὲς εἶναι· τὸ δὲ μὴ εἶναι τοῦτο ἀληθὲς εἶναι λέγω
δὲ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι ταὐτὸ καθ' ὁμώνυμον τοῦ αὐτοῦ χρόνου ἅμα τε εἶναι καὶ μὴ εἶναι·

καθαπρὸς δίκρημνῆ αὐτ- ὁ δὴ μᾶλλον ἢ τῷ φασὶν ἢ ἀπόφασις ἀλη-
θεύεται· τὸ ναῦλον τρόπον τὸ τοῦ ὠμφότερου· ἐς τοῦτο ἔστι πτῶμα ἢ
καθάπερ μιᾶς λέγοσι φάσεως ὂν σκεπτέον μᾶλλον ἢ ἀπόφασιν ὅλον
ὡς ἐν τῷ φάσι λέθεμαγον ἀληθεύεται· εἰ δὲ μὴ ψεύεται ἀληθεύος
τῷ φήσαι· καὶ ναῦλον τοῦτο φάσεσιν τὸ φάναι μηδὲ μὰ ἀληθῆ τῷ φάναι
ἀφορεῖν· φασὶ τὰ λύοι τὸν ὅλαθμαγον ὑπὸ τῶν τοιαῦτα ἀμάτων
πάντα ὡς ἀναιρούμενον τὸ διαφέρεσθαι· παραπλήσιον δὲ τοῖς ἐν
ρημένοις ἐστὶ τὸ λαθὲν ὑπὸ τοῦ προστάγματος· ὡ γὰρ ἐκεῖνος ἔφη· πάντ
ἔναι χρὴ μᾶλλον μικρὸν ἢ μέγα· ἢ τὸ δοκοῦν ἐ
κάστῳ τοῦτο εἶναι παλίωσις· τοῦτο δὲ γίνομαγον· τὸ ναῦλο ξυμβαίνει
φῆναι μὴ εἶναι· ἐκ κακοῦ ἐς ἀγαθὸν εἶναι· ἐς τἄλλα τε καὶ τὰς ἀληθείας
φάσις λέθμαγα· διὰ τὸ πολλάκις τοῖς δίκαιος φαίνεσθαι τὸ εἶναι καλ-
τοῖς δὲ τὸ ναῦλον· μᾶλλον δὲ φαγόμαγον ἐκάστῳ λύοι τὸ δὲν
αὖ πάντα πορεία θῶ φασὶ πρὸς τὸ μὲν ἐλήλυθεν ἀρχὴ τῆς πόλεως
ταῦτα· εἰκὸς γὰρ ἁπλοῦς μᾶλλον· ἐκ τῆς τῷ φύσει λόγου δοξης γράφεσθαι·
τοῖς δὲ κατὰ τὸ μὴ ταῦτα πρὸς τοὺς ναῦλους πάντας γίνεσθαι· ἀλλὰ τοῖς δὲ
μᾶλλον δὲ τὸ φαίνεσθαι· τοῖς δὲ τοῦ ναῦλου· τὸ δὲ μὴ δοκεῖν ὄντος
γίνεσθαι· πάντα δὲ ὄντος· ἀγαθὸν ἀπάντων ἐστὶ κοινὸν δόγματα τοῦ πρὸς
φύσεως· ἐστὶ οὖν ἀλλήκου γίγνεται ἀλλήκου τρεῖς ὄντος ἐς δὲ ἀλ-
λήλου· νῦν δὲ γράφεται μᾶλλον γίγνοι τὸν ἐκ μὴ ὄντος λάκ-
τὸ γίγνόμαγον μὴ λάκ· ὅστε δοκεῖ ὄντος γίγνοι τὸν κατ' ἐκείνους· ἐμ-
τὸ ἀρχὴ μὴ λάκου τὸ δὲ λάκον· ἀλλὰ πῶς δὲ διαλύειν τινὰ ποεῖ
ταῦτα· φρίτται γὰρ τοῖς φύσικοῖς· πῶς δοκεῖ μὴ ὄντος γίγνεσθαι τὰ
γίγνόμενα· ἐς πῶς δ' ὄντες· τὸ μὴ νόμοι προσέχειν ἀμφότερα
τὰ δόξαντα ἐς τὰς φαντασίας· τῶν πρὸς αὐτοὺς διαμφίσβητοῦντων·
ἄνθεσ· δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς ἀρρώστοις αὐτῶν ἀγαθὸν διεφάνη· φλεγμον
δὲ τοῦ πικροῦ γίνομαι ἐς τὴν αἴσθησιν· ὁ δὲ πότερα δὴ αὐτὸ φαίνεται τοῖς
μὴ πυκνοῦ· τοῖς δὲ τοῦ ναῦλου· μὴ ἐφθαρμένοις ἀλλ' ὅλου μὴ τῶν ἐπὶ
δαίου τὴν ἐρῶν ἐκ τὴν ἐρῶν τῶν λεφθέντων χυμῶν· τοῦτο δὲ ὄντος τοιοῦτο

ἕτερα ποιοῦντα διδασκάλους· καὶ μὴ τὰ αὐτὰ ὄντα αὐτοῦ δὴ τρόπου
ἔχειν τὸ τῆς εἰρήνης μᾶλλον βούλησιν γίνεσθαι· ἴσως δὲ ἀναγκαῖον ἐστιν· ἵνα μὴ
μεταβάλλωμεν· ἀλλὰ ταῦτα διαφεύγοντες· φιλεῖ ἁμαρτάνειν πρὸς
μείζω δι' ἐλάττους εἰρήνας ἀπορεῖ ἔχοντας· ἡράδιον διαλύσαι
μὴ τιθέντων εἰ δυνατὸν μηδὲν ἁπλῶς αὐτῶν· οὐ τοίνυν πᾶς λόγος·
ὁ τὰ σαθρὰ ἀποδεχόμενος· μηδὲ τὰ τιθέντες· ἀναιροῦσι δι' ἃ λέ-
γομεν λόγον· ὅσα τε πρὸς μὴ τοιούτους· ἀνεξέταστος λόγος· πρὸς δὲ
τοιαῦτα πορίσασθαι· δυνατὸν παραδοθῆναι ἀπορεῖ· ῥᾴδιον ἅπαντα
διαλύειν τὰ ποιοῦντα τὴν ἀπορεῖν αὐτοῖς· δῆλον δὲ καὶ τῆς εἰρήνης μᾶλλον.
ὡς ἀφαιροῦντάς τινας ὅλως ἀκούσαντας ἀγαπᾶν φάσεις·
πρεῖττον καθ' ὃ χρόνον ἀληθῆ λέγειν· ἢ τὰναντία· διὰ δὲ λέγεσθαι
καὶ ἀφ' ἃ πᾶσι φανερότητα· δῆλον δὲ τοῦτο παρὰ τοὺς λόγους· οἱ δὲ
λύουσι τοιαῦτα φανερά· ὁμοίως δὲ οὐδὲ τῶν ἀγαθῶν ἀφαιροῦσί τινες
καὶ τηρεῖσθαι καθ' ὃ τοῦτο αὐτοῦ· λακωνικὸν ὄντος τοῦ τοιοῦτο μᾶλλον.
λέγειν τε αὐτὸ εἶναι ἢ τελικὸν ἢ τὸ μέγα φασὶν· συμβαίνει γὰρ
εἶναι λακωνικὸν αὐτὸ καὶ μὴ εἶναι· καθάπερ γὰρ τῶν συμπεφυκότων
ἀληθῆ καὶ ψευδῆ· τοῦτο δέ ἐστιν ἀνελεῖν φάσις τοῦ λακωνικοῦ· ἢ τὸ δι' ὃ καθ-
ῥᾴκλειτον μὴ δοκεῖν λέγειν ἀληθῆ· ἢ τὸ κατ' ἄνεσιν ἀόρατον· ὡς δὲ
μὴ συμβαίνει τὰναντία τοῦ αὐτοῦ καὶ τηρεῖν· ὅτι τὰναντία πανταχοῦ πανταχοῦ
φύεται· πανταχοῦ εἶναι μοῖραν· ἢ θερμὸν μᾶλλον φησὶ γλυκὺ ἢ πικρόν·
ἢ τὰ λοιπὰ ὁμοίως ἀνελεῖν ὡσαύτως· ἢ πρὸς μὲν τὰ ὑπάρ-
χοντα δυνάμει μόνον· ἀλλ' ἐνεργείᾳ καὶ ἀποκεκριμένον· ὁμοίως δὲ
καὶ ὅσα φαίνεται καὶ δοκεῖ ἀληθεύεσθαι φύσεσθαι δύνασθαι εἶναι· διὰ τί
πολλὰ τῶν λεγομένων ἀνδριάντων διὰ ταὐτὸ τὴν ὕλην· καὶ διὸ ἔμψυχα
μὲν ἀπὸ σπερμάτων· ἄψυχα δὲ τοῦτο ἐκ φανεροῦ ἀληθοῦς· ἀληθῶν
δὲ ἀφαιροῦσί τινες φύσιν πᾶσαν λέγουσαν· πᾶσα δὲ ἐπιστήμη ζητεῖ
ζητήσεως ἀρχὰς καὶ αἰτίας περὶ ἑκάστου τῶν ὑφ' αὐτὴν ἐπιστητῶν· οἷον ἡ
περὶ κίνησιν φυσικὴ ἐστὶ τῶν λοιπῶν ἑκάστην ποιητικὴ ἐστὶ μαθημα-
τικὴ ἑκάστου δὲ περὶ γραμμῆς τί γένος αὐτῇ περὶ δὲ τοῦτο πρᾶγμα τὸ

ὡς ὑπάρχουσιν ἀχώριστον. ἀλλ' ὅμως αἱ τοιαῦται τῶν
ὄντων αἰτίαι εἰσὶν ἐπιστημικαί. τῶν δὲ λοιπῶν αἱ ἐπιστημικαὶ
ἐκάστη λαβοῦσα πῶς ἔχει ἐστὶν ἐκάστου γνῶναι πειρᾶται δηλονότι
μαθηματικῶς περὶ ἀκριβείας λαμβάνουσι δὲ ἔστιν αἳ μὲν
διὰ τῆς ἀφαιρέσεως· αἳ δὲ ὑπολήψεως. διὸ καὶ δῆλον ἐκ τῆς διαιρέσεως
ἑκάστου τῶν οὐσιῶν ἐν ταῖς ἔστιν ἃ κινήσεως ἀρχή· ἐπὶ δέ τινων
ἐν περὶ φύσεως ἐπιστήμη· δῆλον δὲ ὅτι πρακτικῆς οὐδὲ ποιη-
τικῆς ἐστιν· ποιητικῆς μὲν γὰρ αἰτίου τοῦ ποιοῦντος· ἐν δὲ τοῖς ποιοῦσι μέρος
τῆς κινήσεως ἡ ἀρχή· ἐν ταύτῃ ἔστιν εἴ τε τέχνη ἐστὶν εἴ τε τις ἄλλη δύναμις·
ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς πρακτικῆς· ἃ γὰρ τοῦ πράττειν· μᾶλλον δὲ ἐν τοῖς
πράττουσιν ἡ κίνησις· ἡ δὲ τοιαύτη περὶ τὰ ἔχοντα ψυχὴν οἷς
κινήσεως ἀρχὴν ἐστίν· ὥστε μετὰ βίου ἡ τε πρακτικὴ καὶ ποιητικὴ· ἀλλὰ
θεωρητικήν· ἀναγκαῖον εἶναι τὴν φυσικὴν ἐπιστήμην· δῆλον ἐκ τούτου
ἐπεὶ γὰρ τοῦτ' ἦν ἡ φύσις ἀναγκαῖον τὰ τρία ταῦτα εἰδέναι· ἐπὶ δὲ ἔστιν ἀναγ-
καῖον ἑκάστου πῶς τί ἐστιν ἕξομεν ἐκ τούτου ἀρχήν· δεῖ
καὶ λαμβάνειν πῶς ὁρίζεται τὸ φυσικὸν καὶ πῶς τὴν οὐσίαν λέγεται πρῶ-
τον ὡς ὁ σίμου· ἢ μᾶλλον ὡς ὁ κοῖλον· τούτων γὰρ ὁ μὲν ἄνευ ὕλης
λόγος τῆς ὕλης ἐστὶν ἀφορισμός· ὁ δὲ τοῦ κοίλου χωρὶς
τῆς ὕλης· ἡ γὰρ σιμότης ἐν ῥινὶ γίγνεται· διὸ καὶ ὁ λόγος αὐτῆς μετὰ τοῦ
ἔστιν· ὅσα μὴ ἄνευ ὕλης εἰς κοίλη· φανερὸν τοίνυν ἐκ τούτων καὶ ὁ
ὁρισμὸς ἐν τοῖς περὶ μορίων τῆς ὕλης ἐστὶν ἀποδοτέον· ἐπὶ δέ τινα
ζητεῖται ἐπιστήμη ἓν εἶδος ἢ οὐκ ἓν ἀποδοτέον· σκεπτέον πρῶτον περὶ τῆς φυσικῆς τῶν
οὐσιῶν θεωρητέον ἐστὶν ἢ μᾶλλον πρᾶξιν· ἢ μὴ ὅλως φυσικὴ περὶ
τὰς κινήσεως ἔχοντας ἀρχὰς αὐτοῖς ἐστίν· ἢ δὲ μαθηματικὴ· θεωρητικὴ
μὲν· ἀκριβεστέρα τῶν περὶ αἴσθησιν· ἀλλ' ὅμως ἐστὶ περὶ ἀκίνητόν τι
καὶ χωριστὸν ἐπράξαμεν ἀμφοτέρων μὲν ἐστὶ φανερὸν ἐστὶ
ἐν τοῖς θείοις ἐστὶν ἡ ἀκίνητος· ὅπερ πρᾶγμα θεωρῆσαι
καὶ ἀκινήτου· ἐστὶ δὲ τοιαύτη φύσις ἥτις ἐστὶν οὐσία καθαρὰ ἢ
τοιοῦτον ἐστὶν ἢ ἐν τοιούτῳ τινὶ ἀκινήτῳ ἐστὶν ἡ ἀρχή· δῆλον δὲ

ὁλιτεία γὰρ ἡ τῆ θεωρητικῆ ἐπιστήμη ἐστὶ φυσικὴ μαθηματικὴ
θεολογικὴ· βελτίων μὲν οὖν ἡ τῆ θεωρητικῆ ἐπιστήμη· τοῦτων δὲ αὖτ
ἡ τελεστικὴ ἀναγκαιοτέρα· πρὸς δὲ τιμῶ τῆ ἑτέρα τούτων· βελτίων δὲ
θ χρόνον ἐκάστη λέγεται· καὶ τὸ οἰκεῖον ἐπιστῆμον· ἀπορήσειε δ' ἄν τις
πότερον περὶ τὸ ὂν ἢ τὸ γνωστὸν ἢ ὄν ἐπιστήμη καθόλου δεῖ θεωρεῖν· ἢ δ' ἢ μὲν
γὰρ μαθηματικὴ ἑκάστη περὶ ὑλικοῦ γένους ἀφορίζει μόνον ἐστίν· ἡ δὲ καθόλου
κοινὴ περὶ πάντων· ἆρα μὲν οὖν φυσικὴ οὐσίαν πρώτην τῶν ὄντων
ἐστὶ· καὶ ἡ φυσικὴ πρώτη τῆ ἐπιστήμη ἐστίν· ἀδιαίρετον γὰρ φύσει ἐστὶν ἡ
οὐσία χωριστὴ δὲ κίνησις· ἀδιαίρετος μὲν οὖν ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη ὡς
πρότερον τῆς φυσικῆς· ἢ καθόλου πρότερον· ἐστὶ δὲ διαιρετὸς οὖν
καὶ πλείους λέγεται τρόποι· οὐ γὰρ ἔστιν οὐκ ζῷον ἄνευ ἀνθρώπου λόγος
σκεπτέον πρῶτον περὶ τούτου τοῦ λόγου· ὁλιμὲν οὖν οὐδὲ μία
τῆ παραδεδομένη ἐπιστήμη πραγματεύεται περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ὅλη
δ' ἐστὶ τετράποδα οἰκοδομικὴ σκεπτὶ δοῦ μὲν ὑλικοῦ διεστῶσι οἰκία χρησιμεύοις
οἷον· ἡ λύρα ἡ δὲ οἰκοδομικὴ οὐσία· ἡ θυφαλικὴ· ἡ τεσκυτο-
μικὴ· ἡ τεὀργοποιητικὴ· τὸ δὲ καθ' αὑτὸ ἰδίου ἑκάστου τούτων τοῦ
τῆ ἐπιστήμη μόνον· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ οἰκεῖον τέλος· ἡ δὲ γραμμουσικὴ γραμ-
ματικὴ· ἡ δὲ δοῦ τα μουσικοῦ ὑλικοῦ μουσικὴ γραμματικὴ μία
ἑκάστα τὰ ἀμφότερα· πρότερον γάρ· ὅτι μὲν οὐσίαν ἐστίν· ἡ μὲν γὰρ τοῦτο
ὡσθὰ μουσικὸς ἐστὶν ἡ γραμματικὸς· τοῦτο δὲ ἡ δὲ μία ζητῆ
τὸ ὁμολογουμῆ ἃ ἐπιστήμη· πλὴν ὑφιστικὴ· περὶ δὲ ζῷου μὲν οὖν
γὰρ αὐτῆ μόνη πραγματέα· διὸ πρᾶτ' ἂν καὶ εἰρηκεφαλῶν
ὑφιστὴν περὶ μὲν οὖν διαιρεῖ ἓν· ὁλιδοῦ δὲ ἡ χρόνου ἐστὶν εἶναι τὰ
ζῷου μὲν τοῦς ἐπιστῆμον· φανερὸν ἐστὶ πρᾶθεῖσιν ἰδεῖν· τίπρο τ'
ἐστὶ δοῦ μὲν οὖν τοῦς· πανδὶ φάμεν ἓναι· δ μὲν· ἀφ' ὧν ἀναγκης· ἀ-
ναγκαιοδοῦ τῆς κ' βίαιον λόγος μὲν· ἀλλ' ἡ χρόνου ἐν τοῖς κ' τα-
ἀποδίζῃ· τὸ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· τὸ δὲ ὑθὸς ἐπὶ τὸ πολύ· δ' ταῖς ἀν-
αγκης ἀλλ' ὅπως ἐτύχη· οἷον ἐπὶ κωμῳδοῖ μὲν τὰν νόμος· ἀλλὰ δ' οὐτο
δ' θὸς ἀφ' ὧν ἀναγκης· δ' πῶς ἐπὶ τὸ πολύ· ζῷον μὲν οὖν ἐστὶ τοῦ·

βεβηκὸς πρότερον τοῦ καθ' αὑτὸ ὑπάρχειν ἀλλ' ἅμα τῷ ἐκ τοῦ
ἀναλύειν ἀγαθὸν τοῦ οἰκοδομεῖν προτέρου γίνεσθαι φύσει ἐστὶν ἡ
δύναμις ἡ ἱερατικὴ δὲ δύναμις ἡ ἱερατική· δύναμις οὖν·
τοῦ δὲ ποιόν· τοῦ δὲ τὰ λοιπά· ὑπάρχει δὲ κίνησις πρᾶξις πρᾶγμα·
μὴ βάλλειν παρὰ εἰς τὰς τοῦ ὄντος κατηγορίας· κοινὸν δὲ πάντων ὑπάρχειν
δεῖ ἐστίν· ὑπάρχει δὲ καὶ τῇ κατηγορίᾳ ἑκάστῃ δηλοῦσθαι πᾶσιν·
οἷον τοῦδε· δύναμις ἁρμοστικὴ αὐλοῦ· τοῦδε ἁρμοστικὸν ποιόν· δύ-
ναται· τοῦδε μεγάλην· ἐκ τοσοῦδε· δύναμις τελείου· τοῦδε ἀρχεῖ· ἐκ
τοσοῦδε· δύναμις ἀγαθοῦ· τοῦδε καιροῦ· ἐν τῷδε κατὰ τόπον κί-
νησις· ἐν τοσοῦδε· ὅσα τοιοῦτος· δύναμις μείζονος
καθ' ἕκαστον γένος· δύναμις δύναμει τοῦ αὐτοῦ ἐστιν· τὴν τοῦ δυνάμει
ἢ τοιοῦδε ἐστὶν· ἡ ἱερατικὴ· λέγω κίνησιν· οἷον δύναμις θεμελίου
δῆλον· ὅταν γὰρ τοῦ οἰκοδομικοῦ ἢ τοιοῦτον· αὐλοῦ λέγω μὴ φύναι ἡ ἱερατική·
ἢ οἰκοδομεῖται· ἐστὶ τοῦτο οἰκοδόμησις· ὁμοίως μάθησις· ἰατρεύ-
σεως· καύσεις· βάσεις· ἀφαιρέσεις· λεπτύνσεις· ξύλα μὴ δύνασθαι κί-
νεῖσθαι ὅταν ἡ αὐτῶν ἁρμοστικὴ αὐλοῦ ἢ· ὡς δ' ἔστι πρότερον δ' ὕστερον· ἢ αὐ-
τοῦ οἰκοδομοῦντος· ἢ οἰκοδομοῦντος· ἢ ἄλλου τινὸς κινοῦντος
κίνησις ἐστί· λέγω δὲ ἢ· ὡς ἐστὶ τὸ χαλκοῦ δύναμις ἀνδρὶ
ἀλλ' ὅμως δ' ἐκ τοῦ χαλκοῦ αὐτοῦ ἡ χαλκοῦ κίνησις ἐστίν· δηλοῖ
ταῦτ' χαλκοῦ εἶναι ἐδύναμις ἐνίοτε ἐστὶ τοῦτο ὃ ἐπὶ τοῦ ὑγιεινοῦ·
τοῦ ὑγιεινοῦ ἐνίοτε τοῦ χαλκοῦ αὐτοῦ τελεία κίνησις λέγω· ὡς δὲ ταῦτ'
δῆλον δὲ πῶς τοῦ αὐτοῦ· δύναμις τοῦ δύνασθαι ὑγιάζειν· ἐδύνασθαι
κάμνειν δ' ταῦτον ἐνίοτε· ἐνδέχεται τὸ ὑγιάζειν εἶναι τὸ κάμνειν· ταῦτὸν
ἓν· δ' ὑποκείμενον ἐστὶ τὸ ὑγιάζον· ἐνυπάρχει ἡ θύρα τοῦ
ξύλου· ἐπεὶ δὲ τὸ αὐτὸν οὐκ ἀεὶ δ' ἐνδέχεται ταῦτὸ εἶναι ἢ τῶν
δύο τοῦτο δύνασθαι τὸν αὐτὸν αὐτοῦ κίνησις ἐστιν· ὅλως μὲν γὰρ ἐστὶν αὐλὸς
ὅλως οὐ μὲν δ' τὸ κινεῖσθαι· ὅταν ἡ αὐτῷ ἁρμοστικὴ αὐλοῦ· ἐν δ' τε
πρότερον δ' ὕστερον· δῆλον· οὐκ ἄν ποτε δὲ κάσαν ὅτε μὴ ἡ ἱερατική·
ὅτε δὲ μὴ· οἷον τὸ οἰκοδομικὸν ἢ οἰκοδομικόν· ἐν τοῦ οἰκοδομικοῦ δ'

βνκὸς· διαίρετον ἐστάν· ὃ τὸ διαιρετόν· ἡ μεγέθος ἢ πλῆθος· ἀφ' οὗ
διαίρετον· ἢ κἀπειρον· ἢ μὴ καθ' ὁπρηφανῆ ἀόρατος· ἀλλ' ὁ γε-
ωμέτρης· ἢ θεωρεῖ ζητοῦμεν· ἀλλὰ διέξοδον· ἔστι πως αὐτὸ λέγε-
σθαι ἀπειρον· ἢ μὴ ἢ ἀριθμὸς· ἢ μέγεθος ὃ μὲν πάθος δ'
ἄπειρον· ἐλλείψει ζυμβεβηκὸς· ἢ κατ' εἰς τοιχεῖον τοῦ ὅλου ἢ ἄπειρ-
ὡς ἀφ' οὗ ἀόρατος τῆς διαιρέσεως ἐστιν· ἢ ἐφ' ἑκάτερα ἀόρατος ἐστὶν ἢ κατ'
ἀμφότερα ἀναγκαῖον· δῆλον· ἐστὶ γὰρ ὁλικῶν ἐστὶ τοῦ ἀπείρου μέρος
ζελαμβανόμενον· ζυγὰρ ἄπειρον εἶναι ἐστὶν ἄπειρον δ' αὖτε· ἢ πρόσθεσι
ζὰ ἄπειρον ἐστὶ μὴ καθ' ὑποκείμενον· ὥστε ἡ διαίρεσις ἢ εἰς ἀπειρα διαί-
ρεσιν· ἢ πλείστον· πολλαχῶς δ' εἶναι δ' αὖτο δῆλον αὖτο ἄπειρα· ὥσπερ
γὰρ μέρος ἀήρ ἀέρος ἐστὶ τοῦ ἀπείρου ἄπειρον ἢ ἐστὶν οὐσία καὶ ἀρχή·
ἀμέθεκτον ἄρα εἶναι διαίρεσιν· ἀλλὰ δῆλον ζωὴ τεχεία οὐκ ἄπειρ-
πολὺ γὰρ εἶναι ἀνάγκη· ζὺν συμβεβηκὸς ἄρα ὑπάρχει· ἀλλ' ἔστιν ὃς
εἰρηται ὅλως καὶ ἀδύνατον εἶναι ἀρχὴν· ἀλλ' ἐκεῖνο οὐ συμβεβηκὲ
ζυγάειρα· ἢ ἐν ἀρχῇ· αὐτὴ μὲν οὖν ἡ ζήτησις καθόλου· ὁ λόγος ζοῖς
αὐτοῖς δ' ἐστὶν· αὐθεωρεῖ δῆλον· ἢ γὰρ σῶμα ἐστὶν ἢ ζωὴ πε-
ωρισμένον· ἢ κεῖνα ἄπειρον σῶμα· ἢ ταῦτα ἢ τετράγωνον· ἢ
ἀριθμὸς· οὐκ ἀφωρισμένος ἐστὶν ἄπειρος· ἀριθμὸν γὰρ ὁ ἀριθμὸς·
ἢ ἐν ἔχον ἀριθμόν· φύσει οὐκ ἔστιν ἐκτὸς δὲ δῆλον· ἢ τετράγωνον
τε εἶναι· ἢ θάτερον· ζωὴ θογνὸν μὴ γὰρ ἐστὶ σῶμα ἐπὶ ἢ πε-
ραντὸν τοῦ πλήθους τὰ στοιχεῖα· δεῖ γὰρ ἴσας ἔχειν τὰς ἀγωνίας· ἐν μὴ εἶναι
ἢ ἄπειρον· ἢ γὰρ ὁποιωνοῦν ἢ πτερωτὴν θάτερον σῶμα δύ-
ναμις· φθαρήσεται ὑπὸ τοῦ ἑνὸς πέρους οὐ πεπερασμένου· ἑκάτερον δ'
ἄπειρον εἶναι ἀδύνατον· σῶμα γὰρ ἐστὶ πάντα ἔχον διάστασιν·
ἄπειρον δὲ· ζὰ πρὸς ἅπαντας δὲ τὸν κόσμον· ὅσα ἐστὶ ζὰ ἄπειρον σῶμα πάν-
τη ἐστὶν ἄρα ἄπειρον· ἢ δὲ ἐν δεῖ ἀπορῆσαι ἢ πότερον εἶναι
σῶμα· ἢ θῶσι λέγουσι τινες παρὰ τὰ στοιχεῖα ὃ ζῶν γίνεσθαι πάντα·
ἢ κεῖνα γὰρ τοιοῦτον σῶμα παρὰ τὰ στοιχεῖα· ἃ πάντα γὰρ ὃ ζῶν
ἐστὶ διαλύεται εἰς τοῦτο· ἢ φαίνεται δὲ τοῦτο παρὰ τὰ ἁπλᾶ σώμ-

γάλ. πῦρ. γάλ. πῦρ. γάλ. ἀλλοίωσιν στοιχεῖ γάλ. χωρεῖ γὰρ ὑὰ πάγον
ἵνα μὴ ἀλλοῖον, ἀλλ' ἀεὶ τὸν αὐτὸν καὶ ἓν πεπερασμένον, ἵνα μὴ
μίγνηται μηδὲ ἀλλοῖον. ὡς ἄρα πρακλάφος φησὶν ἅπαντα γίγνεσθαι πρὸ τὲ
πῦρ. ὁ δ' αὖ πλάτων ἐκ τριγώνου. ὅποι δ' ἕτερα τὰ στοιχεῖα οἱ φυ
σικοὶ πάντα φερόμενα βάλλουσι βαλλίου. οἷον εἰ θερμοῦ εἴη σφαῖρον. εἰ
δὲ ἀφαιθὲν σῶμα πῦρ. ἐκ δ' αὖτος τὸ πρὸς ὅλου τὸ μορίου. οἷον ἡ ψυχρὸν
ὡς τὸ μὲν ὁμοφυὲς ἀκίνητον ἔσται. ἢ ἀφαιθήσεται. τοῦτο δὲ ἀδύ
νατον. τὸ γὰρ μᾶλλον κάτω ἢ ἄνω ἢ ὅπου οὖν. οἷον ὑφ' βάλλοσειν. πῦρ
αὖ ἡ κίνησις ἔσται. ἡ μεμιγμένη. ὅτε γὰρ τὸ πρὸς αὖ τῆς τοῦ συμμιγοῦς σώματος
ἄπειρος. καθ' ὃ φῶν τὸ ὅλου τὸ πρὸν. ἐκ ποῦς τὸ ὅ ὧν ἡ μονικὴ κί
νησις. ἢ πάντα χῇ μενεῖ. ἀκίνητα θήσεται ἆρα. ἢ πάντα χῇ κάρα
θήσεται. ἀδύνατον δὲ πᾶν. ἀνόμοιοι γὰρ οἱ τόποι. ἐκ πρώτου μὲν γὰρ
χωρεῖ τὸ σῶμα τοῦ παντὸς. ἀλλ' ἢ τὸ ἄπειρον. εἰ ταὐτὸ πεπερασμένα
ταῦτα ἔσται ἢ ἄπειρα ἅπαντα. εἰ πεπερασμένα μὲν ὄντα χωρεῖ τε ἕκαστα
τάμεσα. ἀπειρα ταῦτα. ἔστι δὲ πᾶν ἄπειρον. οἷον πῦρ. ὕδωρ. φθορὰ
δὲ τοιοῦτον ἐν τοῖς ἀγαθοῖς. ἔστι δὲ ἄπειρα ἐν ἄτοπα. ἐστὶ δὲ τοιαῦτα φύ
σει. ἔστι δὲ ἄπειρα τὰ στοιχεῖα. ἔστι δὲ τοῦτ' ἄδηλον. ἐστὶ δὲ τοιαῦτα πεπερα
σμένοις ἐν τόπῳ δυνάμει πεπερασμένα. ὅλως δ' ἄδηλον ἐστὶν ἄπειρον ἵνα
σῶμα. ἐστὶν ὅτι ἐστὶ σῶμα ἀΐδιον. ἔστω δὲ σῶμα ἀθρόως ἔχει
ἡ ποσότητα. ἢ τὰ ἐπὶ τὸ μέσον. ἢ δὲ ἄνω οἰκήσεται. ἄδηλον δὲ τὸ
ἄπειρον. ἢ πᾶν. ἢ τῷ πλῆθει. ἢ ὁ πλοῦτος ὑπονοήσας. πῦρ
γὰρ δι' ἐλάχιστον ἢ πόσον τοῦ ἀπείρου ἔσται τὸ μέγα. καὶ ὅλως ἢ ἔλαττον
μέσον. ἐστὶ πᾶν ἀΐδιον σῶμα ἀλλ' ὑπὸ τοῦ δι' ὃ ἀδύ
νατον δὲ τὸ ἄπειρον σῶμα εἶναι τοῦτ' ἔστιν. ὅλως δ' ἄδηλον τὸν
ἀπειρομένην. ἐστὶ σῶμα ἄδηλον. ὅτι ἀρχὴ τὸ πῦρ. τοῦτο δὲ ἄδη
λον ἢ ἄνω. ἢ κάτω. ἢ τοῦ λοιποῦ. τοῦτον δὲ ἕκαστον πρὸς λέ. ὅ
λον ἄπειρον. ἢ ταῦτον. οἷ μὲν θῶσι κίνησιν. ἐκ τούτων ὡς μία φύσις
ἀλλ' ἅ ὕδατος λήψεται. ὃ πρότερον. οἷον κίνησις. ὅ μᾶλλον
ἐφ' ἃ κινεῖται. ἢ ἄλλοιοῦται. ἢ αὔξεται. χρόνος δὲ διὰ τὴν κίνησιν. μᾶ-

βάλλει δὲ καὶ βάλλον· τὸ μὲν γὰρ συμβεβηκὸς ὡς τὸ μουσικὸν βαδίζειν
ἐστὶ· τὸ δὲ οὗτος ἐστὶ βάλλειν ἁπλῶς λέγεται καὶ βάλλει· οἷον ὅσων καὶ
μέρη· ἡμίσεια γὰρ τοῦ ὅλου τὰ ὄμματα· ὅλιον ὀφθαλμός· ἔστι δὲ ὃ καθ' ὃ τὸ
πρῶτον κινεῖται· ἀεὶ οὗτος ἢ τὸ καθ' αὑτὸ κινητόν· ἔστι δὲ ἐν τῷ
κινουμένῳ ὡς ἁπλῶς· κινεῖται γὰρ καὶ συμβεβηκὸς· τὸ δὲ μέρος τοῦ
καθ' αὑτὸ· ἔστι δὲ τὸ κινούμενον πρῶτον ἔστι δὲ τὸ κινοῦν μέσον· ἐπεὶ οὖν
χρόνος ἐν ᾧ ἄλλο· τὰ δὲ ἴδια ἐστὶ τὰ πάθη· ἐν τῷ πρός τι ἐστὶ κινούμενα· τὰ
κινούμενα δὲ κίνησίν τινα ἔστιν· οἷον· ἐπιστήμη· ἐστὶ θερμότης· ἔστι δὲ ἡ θερμὸ
κίνησις· ἀλλ' ἡ θερμαντοῖς· ἡδὲ μὴ καὶ συμβεβηκὸς μὲν βολὴ δὲ καὶ ἁπασῶν
ὑποφορά· ἀλλ' ἢ τοῖς φαυλίοις ἐν μέσῳ· ἐν ἀφαυλίᾳ δὲ τοῦτο δὲ
πῇ ἐστὶ· ἐκπίπτει παρομοίως· μὲν βάλλει δὲ βάλλον· ἢ δὲ ὑποκείμενον
ἐν τῷ ὑποκειμένου· ἢ ἐκ μὴ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον· ἢ δὲ ὑποκειμένου
εἰς μὴ ὑποκείμενον· ἢ ἐκ μὴ ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκείμενον· λέγω δὲ
ὑποκείμενον· δὲ φαστὶ δηλοῦμεν· ὃ ἀναγκαῖον εἶναι μὲν βολὴν
ἡγοῦμαι ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκείμενον δὲ καὶ μὲν βολὴν δὲ τὴν φορὰν
δὲ τοιαύτην ἐστίν· οἷον ἀναίρεσις· ἢ μὲν ὅλως δὲ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ
ἐν ὑποκειμένου· καταίρεσις γένεσίς ἐστιν· ἢ μὲν ἁπλῶς ἁπλῆ
ἢ δὲ τινός τινος· ἢ δὲ ἐν ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκειμένου φθορὰ· ἢ μὲν
ἁπλῆ ἁπλῆ· ἢ δὲ τινός τινος· ἐν οἷς μὲν οὖν λέγεται πρότερον καὶ ὕστερον· ἐν οἷς μήτε
δὲ συνθέσει ἢ διαιρέσει ἀναδέχεται κίνησιν μήτε δὲ δυνάμει τοῦτο
ἁπλῶς οὐδὲν ἀνάγκη· ἐν ᾧ δὲ ἡ μὲν ἀφαίρεσις οὐ ἀναδέχεται κι-
νησιν καὶ συμβεβηκός· ἐνδέχεται γὰρ καὶ ἁπλῶς μὴ ὂν καὶ
ἐν ὅλῳ· ἀδύνατον γὰρ ὅλου κίνησιν· ἐνδέχεται· ἐν τούτοις· ἐστὶν ἡ γένεσις· κίνησιν
εἶναι· μίγνυται γὰρ ὅλου ἐν ᾧ ὑποκειμένῳ καὶ συμβεβηκὸς μίγνυ-
ται· ἀλλ' ὅμως ἀληθὲς ἐνδέχεται· οὐ γὰρ ἐν ὑποκειμένου· καὶ τὸ μίγνυμενον
ἁπλῶς· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πρῶτον· ταὐτὸν δὲ συμβαίνει καὶ ἐπὶ
κινούμενον ἀπὸ τοῦ δὲ ὅλου δὲ καὶ ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ· ἐνδέχεται γὰρ· ἡδὲ
δὲ φθορὰ κίνησις· ἀλλ' οὐ γὰρ κίνησιν· κίνησις ἢ ἄρα μία· φθορὰ
δὲ γένεσις· ἐπὶ δὲ πάσας κινήσεις· μὲν βολὴ οὖσα δὲ τρεῖς

τὸ πρόσθεν· ὥσαν δὲ τὸ χρόνου· οὐ γὰρ ἅμα ἐστὶν ὧν τὸ κινεῖσθαι οἷόν τε
τὸ μὲν βάλλειν τὸ δὲ βάλλεσθαι· ἔστι δὲ οὐ κίνησις ἡ ἀμβλύτης· ἀλλὰ μᾶλλον
νεύσεις καὶ φθοραὶ· ὅσαι τε γίγνονται ὑπὸ γῆς ἢ γιγνομένου τε φθείρεσθαι
καὶ τὰ ἀόριστα γιγνόμενον· καὶ θύραθεν φέναι τὸ δεῖ τὸ φθειρόμενον· ἔτι
δεῖ ὕλην ὑπεῖναι τῷ γιγνομένῳ· ἐν μὲν ἄλλοις τοῖς οὖσιν ὅσα τοιαῦτα
τὰ ἄλλοισθαι σώματα ἡ ψυχή· καὶ τοῖς ἐν τῷ γιγνομένῳ ἡ κίνησις· ἡ μεγέσεις·
ἔτι δὲ εἰς ὃ κινοῦνται· δῆλον δὲ εἶναι δεῖ τὴν τοῦδε εἰς τόδε κίνησιν·
μὴ κίνησιν· πῶς οὖν· μεγέθη ἐστὶ μαθήσεις τὰ μαθήσεως· ὥσαύτως δὲ
μεγέσεις μεγέσεως· ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας· ἔστι τοῦ πρός τι· ἔστι τοῦ ποιεῖν καὶ
πάσχειν· λέγω δὲ τὸ ποιοῦν τὸ πρῶτον· ἐν τῇ κίνησιν εἶναι· τοῦτ
γὰρ ἑκάστῳ ἀλλοίωσίς ἐστι· λέγω δὲ ποιοῦν· ἡ μὲν οὐσία ἐστὶν διαφορᾶ
ποιόν· ἀλλὰ δὲ παθητικὸν καθόλου λέγεται πάσχειν· ἢ πάθος ἕνα·
δὲ δὲ κινητὸν τὸ μὴ ὡσαύτως κινεῖσθαι· ἐν τῷ μᾶλλον καὶ χρόνῳ πολλῷ
βραδέως ἐρχόμενον· ἐν τῷ φύσει κινεῖσθαι· μὴ δυνάμενον δὲ
ὁπτιφύκασι· ἐν δὲ ὅσα ὅλως ἢ ἐρεμεῖν τῶν δὲ κινητῶν μόνον· ἀλλοῖον
γὰρ ἠρεμία κινήσεως· ὅσα ἀφήσεις ἀνεῖναι δυνατικοῦ· ἅμα δὲ τὸ πονοῦν
ἀνάγκη τοῦτο πρῶτον· ἐν οἷς ἔστι σῶσαι ἄλλο· ἃ πέπαυται δὲ· ὧν τὰ ἀπραξία
μᾶλλον δὲ ὁπτιφύκε πρότερον ἀφεῖναι δυνατὸν βάλλον· εἰς ὃ
ἕκαστον μὲν βάλλει κατὰ φύσιν ζωῆς μὲν βάλλον· ἀλλοῖον δὲ τόπον·
καὶ ἀθεία ἀπέχον πλεῖστον· ἔχει δὲ· ἡ μὲν τινὰ ἀρχὴν ὄντος θέσει
εἰ δὲ ἡ ἄλλως πως ἀφορισθήσεται· μεθ' ἡμῶν ἐστὶ τοῦ καὶ τῶν αἰσθητῶν·
ὃ δὲ φύσει ἐστίν· οἷον γραμμαὶ γράμμης· ἢ μονάδες μονάδος·
ἢ οἰκίας οἰκία· ἄλλο δὲ θάτερον κωλύειν μὴ ζωὴν εἶναι· ὃ πάντ' ἔστι· ζῷον
ἐφ' ᾧ ἐστὶ καθ' ὅλου· ἡ γὰρ τοῦ ὄντος ἐστὶν ἡ δύναμις· ἡ δὲ τοῦ ἐνεργείᾳ τοῦ ἐφ'
ἑκάστου δὲ· ὃ ἂν ἐφ' ἑνὸς ἁπτεται· ἔστι δὲ πᾶσαι μὲν βολαὶ τοῖς ἐν
ζῴοις ταῦτα δὲ ἀναλογίαι· ἀνάφασις· ἀνάφασις δὲ οὐδὲν ἀλλὰ
μᾶλλον· δῆλον ὅσα τοῖς ἀναλογίοις ἔστι ζῷον· ἔστι δὲ ζῷον ὃ πρόσθεν οὗ
ἂν πλεῖον· λέγω δὲ ζῷον· ὅταν ἀπολειφθῇ ἐν· ἓν δὲ ἕκατέρου πέρας
οἷς ἀπλοῦν· ἐν ζῷον· ὥσαν δὲ πλεονάζει ἔστι ζῷα ἐν τούτοις· ἔστι δὲ οὐ πλεῖ

πόφυκεγίνεσθαι κ̓ τὴν ζωὴν μίν. ὡς ὁ ἵππος τοῦ βοὸς κύλον.
βλάβος βοὸς ἀγαθόν. τοῦ δὲ φθορὰ βοὸς κακόν. ἀλλ᾽
ἀγαθόν. ἢ πως ζωὴ. ὑγιὲς δὲ μὴ εἶναι τὸν φθορὰ μὴ εἶναι ζώου τοῦτ᾽
ὥστε εἰ εἶναι τὴν μὴ οὐσίαν ἀδύνατον. τὰ ἐναντία. τὸ ὑπάρχειν ἀδύνατον.
τὰς δὲ. ἀλλὰ τοῦ βοὸς. ἀ τοῦ νεκροῦ. κατὰ ζύλι. τῶν δὲ.

λ

Θεωρεῖ τὴν οὐσίας ἡ θεωρεία. τοῦ γὰρ οὐσῶν ἀρχὰς καὶ αἰτίας ζητοῦσι
θεωρεῖ γάρ τις ὁλοκλήρου τρόπον. ἡ οὐσία πρῶτον μέρος. ἢ τοῦ βοὸς.
εἰ δέ τινες πρῶτον ἡ οὐσία. ἢ τὰ δ᾽ ποιὸν ἢ πρός τι. ἅμα δὲ ἐν δοὺ τὰ ὄντα ἢ
ἀπλῶς τὰ ταῦτα. ἀλλὰ ποιότητες καὶ κινήσεις. ἢ ὡς βούλακον καὶ βόν καθ᾽ αὑ.
λέγομεν εἶναι καὶ ταῦτα. οἷον εἰ αἰτία βλάκου. εἰ δὲ δυ τῶν ἄλλων χωρὶς
μαρτύρου εἰδὲ καὶ ἀρχαὶ οἱ ὅρου. τὴν γὰρ οὐσίας ἐν τοῖς ὁρισμοῖς. καὶ αἱ τοιαῦται
αἰτία. οἱ μὲν ὧν γῶν. τὰ καθόλου οὐσίας μᾶλλον εἶναι δοκοῦσι τὰ ἀρχαὶ
καθόλου. ἄφασιν ἀρχὰς καὶ οὐσίας εἶναι μᾶλλον. διὰ τὸ λογικῶς ζητᾶν.
οἱ δὲ πάλαι. τὰ καθ᾽ ἕκαστα. οἷον πῦρ. ἀγαθόν. ἀλλ᾽ οὐδὲ κοινὸν οὐ σῶμα. ἡ
σίας δὲ τρεῖς μάλιστα δοκεῖ. ἥ τε τῶν αἰδίων. καὶ φθαρτῶν. ὧν πάντες
ὁμολογοῦσι. οἷον τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα. καὶ αἰδίους. ἢ ἀναγκαῖα τοιχεῖα λαβεῖν
ἢ τε καὶ ἢ τε πολλά. ἀλλ᾽ οὐδὲ κίνησις. τοῦ πυρὸς εἶναι χωρεῖ τὸν
οἱ μὲν εἰς τὸ διαιρούμενον. οἱ δὲ εἰς μὴ φύσεις θεωρητικὰ καὶ τὰ μα-
θηματικά. οἱ δὲ. τὰ μαθηματικὰ μόνον οὐ. ἐκεῖνα μὲν δὴ φύσικῆς.
μὴ κινήσεως γὰρ. αἱ πλεῖστοι ἢ μὲν μία καὶ ἢ ἀρχὴ κινήσεως. ἢ δὲ
αὐτὴ οὐσία μὲν βλάβη. ἢ δὲ μὲν βολή. ἐκ τοῦ ἀνθρώπου μὴ τῷ ξύλῳ
ἀνθρώπου δὲ μὴ πάντων. ἀλλὰ τοῦ φανῆ. ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ. ἀφαι-
ρεῖ πρὸ ἀγαθοῦ τὸ μὲν βάλλον εἶ τὴν ἀγαθοῦ. ἀρχὴ τὰ ἀγαθοῦ μὲν βάλλει.
ἐπὶ δὲ μὴ. ὑπομένει. τοῦ δὲ ἀγαθοῦ. ἀγύπομφ. εἰ δὲ ἀφαίρεσιν τοῦ πρὸ
τὰ ἀγαθοῦ. πῦρ. ἢ δὲ μὲν βολὴ ἐστὶ ἀρεῖ. ἢ δὲ βλάβη. ἢ δὲ ποιόν
ἢ ποσόν. ἢ πῦ. ἐκ γενέσεως μὴ ἀπρεπὲς φθορὰ ἢ δὲ. αὔξησις δὲ ἐκ φθίσις.

ἢ κατὰ τόπον· ἀλλοίωσις δὲ ἢ κατὰ πάθος· φορὰ δὲ ἢ κατὰ τόπον· φησὶν ἀλλοιώσεις δὲ
φησὶ τὰς καθ' ἕκαστον μὲν βολὰς ἀναγκαίως βάλλειν τὴν
γῆν δυνάμει ἀμφω· ἐπειδὴ τοῦτον, τὸν μὲν βάλλει πανεκτοῦ δυνάμει
οὗτος· εἰς δὲ ἐρεσίαν οὐ· οἷον ὁ κλακοῦ δυνάμει· εἰς δὲ ἔρλακον· ὁμοί-
ως δὲ ἐπὶ πάσης σώσεως καὶ φθίσεως· ὅσα δὲ μόνον κατὰ συμβεβηκὸς ἀφ' ἑαυτῶν
μίνεσθαι κινήσεως, ἀλλ' οὐ πάντως μίνεται πάντα· δυνάμει μὲν γὰρ
ὄντες· ἐκ μὴ ὄντος δὲ ἐγένετο· εἰ δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἀφροῦσι· βιαίου τοῦ ἐπὶ μὲν
πάντα· εἰ ἐλπὶς δὲ κρείσσους δὲ μίγμα· εἰ δὲ ἀναγκαῖον ἄνδρου· εἰ δὲ ὁ δὲ μοκρίτος
φησὶν ὅλου πάντα δυνάμει· ἐν ἑρδοῦ· ὅσα τῆς ὕλης ἐν ἑαυτοῖς κίνησιν ἔχει· πᾶν
δὲ ὕλην ἀφείσασα βάλλει· ἀλλ' ἔστραται· εἰ τὸν ἀΐδιον ὅσα μὴ γεννητὰ· κίνη-
σὶ φορᾶ· ἀλλ' ἔγγυθεν· ἀλλὰ πόθεν ποῖ· ἀπορρήσεις δὲ ἄλλης· ἐκ τοῖ
μὴ ὄντος ἐγένεσις· τοῖχος δὲ τοῦ μὴ οὐ· ἀνάγκαι δυνάμει· ἀλλ' ὅμως
ἀνύτυχόντος· ἀλλ' ἐπὶ τροῦ δὲ τρόπου· ἀδίκαιον δὲ μοῦ πάντα χρή-
ματα· διαφείσας τὴν ὕλην· ἐπειδὴ ἀΐδιον πρὸς ἀλλ' ἄχρι· ὁμὲν
νῶν· εἰς· ὅτι φύλη μία· ἐκεῖνο φησὶ δὲ ἀέρ· ἀ δὲ ὕλη τῶν δυνάμει
πρῶτα δὴ τὰ ἀΐδια· ἐπὶ τρεῖς ἀρχαὶ· δόμα δὲ καὶ δυνάμει ὅτι· ἢ δὲ μὴ λόγος δὲ
εἶδος· ἀδὲ· στέρησις· ἀδὲ πρῶτον· ὕλη· μὲν ταῦτα δὲ ὅμως δὲ τ
ὕλη δὲ τὸ εἶδος· λέγουδε τὰ ἐξαίρετα· πάντα δὲ μὲν βάλλειν δὲ ὑπὸ ὅμος·
εἶδος· εἰ δὲ μὴ δὲ ἂν πρὸς δυνάμει ὅμως· ἀ δὲ ὅδε· ὕλη· εἰς δὲ ὁ δὲ εἶδος·
εἰς ἀπείρους δὲ εἶναι· φησὶ μόνον δὲ χαλκὸς μὲν εἶναι ἀργύλλος· ἀλλὰ
δὲ ἀργύλλον· ἢ δὲ χαλκὸς· ἀναγκαῖα· μὲν ταῦτα δὲ ὅτι ἐκ ἀπὸ τοῦ
ζῴων μὲν μὴ ὄντων δὲ οὐσία· τὰ δὲ φύσει· ἀ δὲ σίας· εἰ τὰ ἄλλα· ἢ τὰ δὲ τέχνη·
ἢ φύσει μίνεσθαι· ἢ τέχνη· ἢ τὰ δὲ αὐτόματα· ἢ μὴ δὲ ὧν τέχνη ἀρχή· ἐν ἄλλῳ·
ἢ δὲ φύσις ἀρχὴ ἐν αὐτῷ· ἀνὸς τὰ δὲ ἀνόνγγυαλ· ἀ δὲ λοι πᾶσαι αἱ δὲ ἀ-
ρήσεις δὲ ὕτων· ἀ δὲ αἱ δὲ τρεῖς· ἢ μὴ· ὕλη δὲ τοῦ τί οὐσία τὸ φαίνεσθαι·
ὅσα τε δὲ εἶναι ἀφ' ἑαυτῶν καὶ σύμφυσιν· ὕλη εἰ δὲ ὑποκείμενον· ἢ δὲ φύσις δὲ τοῦ τί·
εἰ εἰ δὲ εἰς τί· ἐ δὲ τρίτη ἐκ δὲ ὑτοῦ ἢ καθ' ἑκάστα· οἷον δὲ ὁ κρᾶτη
ἢ καλλίας· ἐ πὶ μὲν δὲ ὅλων· δὲ τὸ οὐκ εἶναι πρὸ τὴν ζῴων δὲ οὐσίαν·
οἷον· οἰκίας δὲ εἶδος φησὶν ἡ τέχνη· δὲ διὰ τί γένεσις εἰς φθορὰ δὲ ὑτῶν· ἀλλ' ἀλλ'

προπονήσει ὁ ἀκρ[ό]α· οἰκείως ἐν ἀρχῇ ὕλης· ἐν ὑγιείᾳ· ἐν πάσῃ δὲ τῇ τῶν
ἀλλ' ἢ περὶ τῶν φύσει· διὸ δὴ καὶ κακῶς ὁ πρὸ τοῦ ἐφη· ὅτι φθαρτὴ σὰρξ
ὁ πότε φύσει ἢ περιττὸν εἶδη· ἀλλὰ τοῦτον· οἷον πῦρ· σὰρξ· κεφαλὴ
ἀ πάντα τὰ ὑλικὰ ἐστὶ τῆς μὲν οὐσίας ἕνεκα τὰ μὴ δῶν κινούμενα
ἄψυχα· ὡς προεγεννήσαμεν· τὰ δὲ ὡς ὅλης· ἅμα· ὅτε τὸ ψυχὴ ἐμψυ-
χὸν· τὸ δὲ ἀψυχία εἶναι· ἐν ᾧ μάλιστα τῆς ἐγχαλκῆς σφαίρας ἅμα καὶ χαλκῆ
σφαῖρα· ἀεὶ δὲ ἐν ὑγρῷ ὑπολαμβάνει· σκεπτέον· ἐπὶ πλέον τὸ ὑδατώδη κοινόν.
(9) ἐν μὲν οὖν τοῖς οὐσίαν μὴ προῦσα· ἀλλ' ὅνος· πᾶσα τὸ ἀδιόριστον ἀγορία·
φανερὸν δὲ τί ἐστὶ καὶ διὰ τῶν πεπραγμάτων τὰς ἰδέας· ἀνάγκη τὸν ἀνάγκην γνῶναι·
ὃ καθ' ἑκάστου λύειν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τέχνῃ· ἡ τοῦ ἰατρικὴ τέχνη,
ὅλης τῆς οὐσίας ἐστί· τὰ δὲ ἄλλα ἐν ἀρχαὶ ἄλλα ἄλλων ἐστὶν ὡς· ἰατρικὸς,
ἢ ἀνακαθόλου λέγῃ τις ἐκ καλῶν λογίζηται τὰ αὐλὰ πάντων· ἀπορήσειε δ' ἄν τις
πότερον ὕδωρ· ἢ ἀέρα καὶ ἀρχὰς ἐκ στοιχεῖα τῶν οὐσιῶν· ἐκ τῶν προϊόντι· ἐκ καθ'
ἑκάστων ἢ τῆς καθ' ἡμᾶς ὁμοίως· ἀλλὰ τὸν πρῶτον· ἢ τὰ πάντων· ὄντ'
αὐλῶν δὲ ἐστὶ τὰ πρόσθια οὐσία· λίθων δὲ τὰ ἐστὶ παραγαρτῶν δὲ
τὰ ἄλλα τὰ καθ' ἡμᾶς αὐλά· ἀδηλὸν ἐστὶ κοινόν· πρότερον δὲ τὸ στοιχεῖ-
ον ὂν στοιχεῖον· ἀλλὰ μὴν ἀδιαίρετον οὐσία στοιχεῖον τῶν προϊόντι· ἀδιαίρετον
τῆς οὐσίας ἐστὶ· πᾶν δὲ ἀδιαίρετον πάντων εἶναι στοιχεῖα τὰ αὐλὰ· ἀδηλον γὰρ
οἷον τὶ εἶναι τὰ στοιχεῖ· τοῦ ἐκ τοῦ στοιχεῖ ζῶντι μέντοι τὸ αὐλὸ· οἷον τοῦ βᾶ· τὸ β·
ἢ ἁ· ἀδιαίρετον δὲ τὸ ὂν τοῦ στοιχείου ἐστὶ· οἷον τὸ ζῷον· ἢ τὸ ὄν· ὑπάρχει δὲ τὰ αὐλὰ
ἐκ τὰ ἄνω ἐκ τῶν ζωθέτων· ἀδηλον δὲ ἐστὶ καὶ αὐλῶν· ἀδιαίρετον δὲ τὸ οὐσία· ἀδιαίρετον δὲ τε πρόσθι· ἀ-
λλὰ γραφῆς· ἀδιαίρετον δὲ ἐστὶν ἁπλᾶ πάντων τὰ αὐλὰ στοιχεῖα· ἢ ὡς ἁπλῶς λέγειν· ἐστὶν
ὡς· ἐστὶ δὲ ὡς· ἀδιαίρετον· οἷον· ἴσως τῶν ἀγαθῶν τὸ ζῷον· ὡς μὴ ἄνθρωπος· τὸ θερμὸν· ἐκ
ἄλλον τρόπον δὲ λιχρὸν· ἢ ἀφωνία· ἢ ὕλη δὲ· τὸ δὲ ὑμᾶς τὰ αὐλὰ πρῶτον
καθ' αὑτὸ οὐσίαν δὲ· τὰ αὐλὰ ἐστὶ τὰ ἐκ τούτων· οὐ γὰρ ἀρχαὶ τὰ αὐλὰ· ἢ ἔστιν ἐκ θερ-
ἐκ λιχροῦ γίνεσθαι· οἷον σάρξ· ἢ ὅσων· ἔστω τὸ ἀναγκαῖον ἐστὶν ἐξ ἀναγκ-
γόμενον· τούτων μὲν οὖν τὰ στοιχεῖα ἐκ ἀρχαὶ· ἄλλων δ' ἄλλα· πάν-
τα δ' ὅσα μᾶλλον εἶναι· δ' ἐστὶ· τὰ δ' ἀναλογίαν δὲ· ὡς ἀφ' ἑτέρου ἐστὶ· οἷον
ἀναγόμενα πρῶτα· τὸ εἶδος· ἐκ ἀφωνία· ἐκ ὕλη· ἀλλ' ἐκ τούτου· ἑτέρου

πρῶτον ἐκ τῶν στοιχείων ἐστὶν οἷον αἰθὴρ ἀὴρ πῦρ ὕδωρ γῆ
φῶς σκότος ἄνθρωπος ἡμέρα νύξ ἔπειτα τὰ ὁμογενῆ τὰ μὲν ἀνω-
μαλα ἀγάλματα ἀλλὰ τὰ τῶν ἐνύδρων οἷον δελφὶν ὄνος ἵππος
στοιχεῖον ἀγάλματος δὲ ἄμφω εἰς ταῦτα διαιρεῖται ἡ ἀρχὴ δὲ τῶν σκευῶν
ἡ ἁπλῆ ἀρχὴ εἰς οὐσίαν ὅσα στοιχεῖα καὶ ἀναλογεῖα ἀγάλματος ἀρχή
τέταρτος ἄλλος δὲ ἄλλῳ εἰς τὸ πρῶτον ἀγάλματος ὅσα σκευῶν ἄλλος ἄλλῳ ὑμέ-
νεος ὅλα δὲ σκευῶν ἰατρικὴ εἶδος ἀταξία διὰ πλίνθοι δὲ σκευῶν
οἰκοδομικὴ εἰς ταῦτα διαιρεῖται ἡ ἀρχὴ ἔπειτα δὲ σκευῶν οἰκίας
διὰ φυσικοῖς δόμος οἱ δὲ διὰ προθέσεως τὸ εἶδος ἡ τοῦ ἀγάλματος τρο-
λινὰ τείχη ἀγάλματα δὲ εἰσὶν ὅσα δὲ τὰ παρὰ σκευὴ ἰατρικὴ
τὸ οἰκίας εἶδος οἰκοδομικὴ εἰ δόμος δόμου μέγα ἔτι παρὰ ταῦτα
ὡς δὲ πρῶτον πάντων σκευῶν πάντα ἔστι δὲ ἃ μὲν χωρεῖ τὰ δὲ
οὐ χωρεῖ ἃ δὲ οἰκεῖα ἐκείνων διὰ τοῦτο πάντων ἀγάλματα ταῦτα ὅλως δὲ
δόμον ἃ δὲ εἰσὶ τὰ πάθη τῶν σκευῶν ἔπειτα ἐξ ὧν ταῦτα συμπέπλεκται
σῶμα ὑγρὸν ὀρέξις ἔσωθεν ἔξωθεν πρόπον τὸ ἀλλογενὲς
ἀγάλματος οἷον μέρη ὁλοκληρίας ἄλλα ταῦτα ἄλλα τὰ ἄλλοις καὶ ἄλλος
οὐ οἷς μὲν γὰρ ταῦτ' ὀστέα τὰ μὲν μέρη εἰσὶν ὃ τὸ δὲ δωμεῖ οἷον οἶνος
ὑδωρ καὶ δόμος εἰς ταῦτα εἰς τὰ μὲν ἀγάλματα οὐ μέρη τὸ
εἶδος εἰς τὸ χωρεῖν καὶ τὸ ἄμφοιν ἀρχὴ δὲ οἷον σκότος ἡ καμόν
δωμεῖ δὲ ὕλη τοῦτο δὲ ἔστι τὸ δωμεῖ γίνεσθαι ἄμφω ἄλλως δὲ
μέρη ἃ δωμεῖ διαφορὰ οὖν μὴ ἔστιν ἄνευ ὕλης οὐκ ἔστι τὸ ὄφελος
ἀλλ' ἔθρον ὅσα δόμου ἀγάλματος ταῦτα στοιχεῖα πῦρ ὑγρὸν ὕλη καὶ τὸ ἐξ οὗ
ὁδὸς καὶ ἔτι ἄλλο ὃ οἷον ὁ πῦρ καὶ πέτρα ταῦτα ὀνείρου καὶ ὅλως σκύλ-
λεται ὄντα ἢ τοῦδος ἢ τι ἀρκτικὸς ἢ πολυειδὲς ἀλλὰ κινοῦντα ἐκ
μὲν ὁρᾶν δεῖ ὅλῳ ταῦτα μὴ καθόλου ἐστὶν εἰ πῖν ταῦτα δὲ πάντων δὴ πρῶτον
ἀρχαὶ δὲ μὲν πρῶτον δεῖ καὶ ἄλλο τὸ δωμεῖ ὅπερ ἐνδέχεται καθόλ
ὅπερ ἐστὶν ἀρχὴ γὰρ τῶν καθ' ἕκαστον ὅ καθ' ἕκαστον ἀνὸς μὲν γὰρ ἀνὸς ἐν
καθόλου ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑδρεῖο ἀλλὰ πηλὸς ἀλλ' οὐδὲ ὁ πῦρ ὡς δὲ
δὲ ὡς τοῦτο ὅλως δὲ τοῦτο πρῶτος ἐστὶ τὰ τῶν

γιγνόντες· ἅπασι δοκοῦσι μοῦσαν πάντα χρῆναι· φασὶ γὰρ τὸ αὐτὸ ἁδιώτας
πάσας δύνασθαι· ἢ μᾶλλον ἐπαΐειν ἢ ἄμουσον· γὰρ ἁπλῶς ἐπὶ πλῆθος ἡ μίμησις
αὐλητικὴ καὶ τραγῳδία· δὲ ἐπὶ μικρόν· ἀλλὰ τὰς ἐπὶ μικρὸν
δύνασθαι· διὸ οὐκ ἴσοι ποιοῦσιν ἀεὶ ἄριστον· οἷον λακωνικὸς ἀρχὸς
ἐναντιοῦται· ἀλλὰ διὰ μικρὸν κινδυνεύουσι· δὲ διὰ πολύ· δὲ τὸ ἁπλῶς
δὲ μὴ ἐπιτυγχάνειν ἀλλὰ δεῖ μικρὰ ἁμαρτάνουσι φύσει μᾶλλον δή·
βίαιαι δὲ καὶ πόνου καὶ ἄλλου ἁπλῶς· ἃς τὰ ποιὰ πρώτη· διαφθείρεται ἁμαρτάνον
ὄν· ἀλλὰ μὴ δὴ πρὸς τοῦτο ποιοῦντες τελεῖν· καὶ οἱ ἐναντίοι
δὲ αὖ τοῖς κινοῦσι· ἐστὶ γὰρ καὶ ἁμαρτάνουσι φύσει· τὸ μὲν δὴ
μᾶλλον οἱ αὐθαίρετοι ἐστὶ πρὸς ἓν καὶ ἐπὶ μικρὸν ἐστὶ καλὸν· ἐστὶ δὲ ἁπλῶς· ἐστὶ
δὲ ποιὸς· ὁ δὲ πρότερον· μᾶλλον ἐστὶ ἀναγκαῖον· ὅτι γὰρ οὐκ ἐστὶ
ἐστὶ ἐμπεδοκλῆς· φιλία οὐσία κόσμος ἐστὶ ἀεὶ λέγουσι καὶ ἓν καὶ πολλά·
κίνησις· ὅτι οὐκ ἐστὶ πειρᾶν χρόνος ἐστὶ ἀλλὰ τὰ αὐτὰ· ἀεὶ ἡ πρεῖ-
όδου· ἡ ἄλλως· ἐστὶ πρότερον ἐστὶ δυνάμεως· ἐστὶ δὲ αὐτὸ ἀεὶ πρεῖόδ.
δεῖ ἀεὶ μᾶλλον αὐτὸ αὐτὸ ἐστὶ· ἐστὶ μέλλει μᾶλλον ἐστὶ φθορὰ εἶναι· ἄλλο ἐ
ἓν καὶ ἐστὶ· ἄλλως καὶ ἄλλως· ἀναγκαῖον ἀεὶ μᾶλλον καὶ αὐτὸ ἐστὶ· αὐτὸ ἐστὶ
καὶ τὸ ἄλλο· ἢ οὐδὲν ἄρα καὶ ἓν ἀεὶ μᾶλλον καὶ αὐτὸ ἐστὶ· αὐτὸ ἐστὶ
γὰρ ἐκεῖνο αὐτὸ τὸ ἀεὶ ὂν καὶ ἐκεῖνο· ἀεὶ κόσμος βέλτιον τὸ πρῶτον· ἐστὶ τὸ ἀεὶ μᾶλον
ὧν ἐκεῖνο· τὸ δὲ ἀεὶ αὐτὸ ἐστὶ τὸ δὲ ἄλλως· ἐστὶ τὸ δὲ ἀεὶ ἄλλως· ἀμφω
δὲ λόγοι· ἀεὶ κόσμος οὕτως· ἐστὶ ἀεὶ κίνησις· μὲν ἄλλ᾽ ἀρχή·
ἐστὶ δὲ οὕτως τὸ μὲν ἐστὶ· ἐστὶ μὴ οὕτως ἐναντίως ἐστὶ ἐστὶ δὲ πάντων·
ἐστὶ μὲν ὄντος· λυοιτ᾽ ἂν ταῦτα· ἐστὶ ἔστι τι ἀεὶ κινούμενον κίνησις ἄπαυστον·
αὐτὴ δὲ κύκλῳ· ἐστὶ τοῦτο ὁ λόγον· ἀλλ᾽ ἔργῳ δῆλον· ὅτι φαίη ἂν
ἐστὶ ὁ πρῶτος ὅτι· ἔστι τι κινεῖ· ἐπεὶ δὲ τὸ κινούμενον ἐστὶ κινοῦν
μέν· τινὰ ἔστι τι· ὃ δὲ κινούμενον κινεῖ ἀεὶ ἄλλο· ἐστὶ σία αὐτὸ ἔρουσα·
κινεῖ δὲ ὃ δὲ ἐκεῖνο ἐστὶ τὸ νοητὸν· κινεῖ δὲ κινούμενον· τούτων δὲ πρῶτα
τὰ αὐτὰ· ἐπιθυμητὸν μὲν τὸ φαινόμενον καλὸν· βουλητὸν δὲ πρῶτον
τὸ ὄντως καλόν· ὀρεκτὸν δὲ ὃ ὀρέγεται μᾶλλον ἢ δοκεῖ· διὸ ὀρθῶς· ἀρχικὸν
κινήσεως· γὰρ ὑπὸ τοῦ νοητοῦ κινεῖται· τοῦ δὲ ἡ ὄρεξις αὐτοῦ ἐστὶ καθ᾽ αὐτὸ τὸ

ἐστὶν ἀλλὰ τὸ τέλειον· οἷον πρότερον ἀνθρωπὸς ἢ ἀνὴρ οὐσία ἐστίν· ἕκαστος γὰρ τούτων ἐκ τοῦ γεγονέναι λέγεται· ἀλλ' οὐ πρότερον ἡ ἀνθρωπὸς ἢ ἀνὴρ· οὐδὲ μὴν ὅλως οὐδὲν τῶν ἐν ὑποκειμένῳ τινὶ οὐσία ἐστὶν οὐδὲ χωρὶς μὴ τῶν ἀναθῶν· φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων· δέδεικται δὲ καὶ ὅτι μέγεθος ἀδύνατον εἶναι τὴν πρώτην καὶ μάλιστα οὐσίαν· ἀλλὰ διαιρεῖται καὶ διαιρεθήσεται· κινεῖ δὲ τὸ ἄπειρον χρόνον· ἡ δὲ κατὰ χρόνον ἀπειρία πεπερασμένον· ἐπεὶ δὲ πᾶν μέγεθος ἢ ἄπειρον ἢ πεπερασμένον· πεπερασμένον μὲν οὖν· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐχόμενον μέγεθος ἄπειρον δὲ ὅτι ὅλως οὐκ ἔστιν ἡ κατὰ ἄπειρον μέγεθος· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἄπαθῆ ἀναλλοίωτον· πᾶσαι γὰρ ἀλλαγὴ κινήσεις· ὑπάρχει δὲ καὶ τόπον τῷ πεπερασμένῳ δῆλα· διὸ καὶ τοῦτο ἔχει τὸν τρόπον· πότερον δὲ μία ἢ πλείους· καὶ πόσαι· δεῖ μὴ λανθάνειν· ἀλλὰ μὴν ἀφορισμοὶ τῶν ἄλλων ἀποφάσεις ὅτι πρὸς πλήθει ἡ κατὰ ἀριθμὸν ἑνὸς· ὅτι καὶ σοφιστικῶς εἰπεῖν· ἡμεῖς γὰρ περὶ τὰς ἰδέας ὑπολαμβάνομεν· ἡ δὲ μία ἔχει σκέψιν ἰδίαν· ἀριθμοὶ εἰσὶ καὶ λέγονται τὰς ἰδέας οἱ λέγοντες τὰν ἰδέας· περὶ δὲ τῶν ἀριθμῶν ὅτι μὲν ὡς περὶ ἀπείρων λέγουσι· ὅτι δὲ οὐδὲ μάχεται τὸ ἓν κόσμος· ὡς εἰς μὲν δηλοῖ τὸ σύνολον τὸ πλῆθος τῶν ἀριθμῶν ἡ δὲ λέγεται μὴ ἀσυνδέτως ἀποδεικτικῶς· ἡμῶν δὲ τῶν ὑποκειμένων· ὁ διορισμὸν μὲν οὐ λεκτέον· ἡμεῖς γὰρ ἀρχὴν εἶναι τοῦτον τὸν λόγον· ἀκίνητον καθάπαξ· εἰ δὲ σύμβεβηκος· κινοῖ δὲ τὸν πρώτην οὐσίαν· ἐκείνην κινήσει· ἐπεὶ δὲ κινοῦν μέγεθος· ἀναγκαῖον πολλοὺς κινεῖσθαι· εἰ δὲ πολλοὺς κινοῖ ἀκίνητον εἶναι καθάπαξ· εἰ τὴν οὐσίαν κινήσει ἡ ὑπὸ οὐσίαν κινεῖται· εἰ τὴν μὲν ἰδίαν ὁρῶμεν δὲ πορευομένην τοῦ παντὸς τὸν ἀπλανῆ φορὰν· ἐν κινεῖν φαμὲν τὴν πρώτην οὐσίαν ἀκίνητον· ἀλλὰ σφαῖραν οὐ τὰς τῶν πλανωμένων οὐσίας· οὐσίαν δὲ ἐκάστου τὸν κύκλον τὸν δεδειγμένον τοῖς φυσικοῖς περὶ τούτων· ἀνάγκη δὲ τούτων ἑκάστην τὸν φορὰν ὑπὸ κινητοῦ τινὸς κινεῖσθαι καθάπαξ καὶ ἀΐδιον οὐσίαν· ἡ περὶ τὸν ἀεὶ φύσις οὐσία· ἀΐδιος καὶ ἀκίνητος καθάπαξ· ἐν πρώτῳ τῷ κινοῦντι· ἐν πρότερον τοῦ κινουμένου· ἐν πρότερον οὐσίας· οὐσίαν ἀναγκαῖον εἶναι· φανερὸν ἐν τούτοις· ὅτι τοσαῦτας τὸν οὐσίας ἀναγκαῖον εἶναι· τὴν τε φύσιν ἀΐδιον καὶ ἀκίνητον καθάπαξ· καὶ ἀναμφ

διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν πρότερον. ὅτι μὲν οὖν φαίνονται οὐσίαν ἔχοντες τινὰ οἱ πλανήτης ἀστέρες, καὶ τῶν αὐλῶν ταύτην τὴν φοράν, φανερόν. ἔστι δὲ πλῆθος ἡλίου τῶν φορῶν ἃς οἰκείως ἔχει τοῦ σελήνην ἐπιβαίνειν, διὸ καὶ ποιεῖται τὴν ἀστρολογικὴν αὐλὸν πρὸς τὴν τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων φοράν· ἀεὶ γὰρ πλείους οὐσίας ἀφαιρεῖται τὸ ἀεὶ ἐλάττους ποιεῖν τὴν θέσιν τὸ ἀεὶ ἐλάττονας πλείους συμβαίνουσιν· οἷον ἥ τε πλειὰς τὸν ἀριθμὸν ἔχει τῶν ἑπομένων πλείους τὸν φθινοπωρινὸν καὶ φορὰν φανερὸν ὅτι ἔχει μείζους ἢ μιᾷ φορᾷ πλείους ἑκάστην φορὰν τοῦ πρώτου πλανήτου ἀστέρος· πόσαι δ' αὗται τυγχάνουσιν οὖσαι νῦν μὲν οὐ ῥᾴδιον ἐκλογίζεσθαι τοῖς μαθηματικοῖς· ἀγνοίας γὰρ ἐνούσης ὁποσηοῦν τῇ διανοίᾳ πρὸς ὃ εἰκὸς οὐ δυνατὸν ὑπολαβεῖν· ὅτε δὲ λαβεῖν, τάχα μὲν ζητοῦσιν ἄν τινες αὐτοὺς δή· τάχα δὲ πιθανόμενοι παρά τῶν ζητούντων ἀντιφάσεις παρατάξωσιν εἰρημέναις βίβλοις πρὸς μαθηματικοῖς· φείδειν μὲν ἀμφοτέροις, πιθανὰ δὲ τοῖς ἀκριβεστέροις· ἀνάγκη μὲν οὖν ἡλίου ἴσην εἶναι ἑκατέρου τὴν φοράν· ἐν τῇ εἰσὶν ἐν τῷ σφαίρᾳ· ὧν τὴν μὲν πρώτην τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων εἶναι· τῶν δὲ ἀστέρων ἐν ὧν διαμένοντων τῶν ζῳδίων· τὴν δὲ τρίτην ἐν τῶν λελοξωμένῃ ἐν τῷ παραλλήλῳ τῶν ζῳδίων· ἐν μείζονι δὲ πρὸς λελοξωμένῃ, καθ' ὃν νῦν λαμβάνομεν· ἐκλαθὸν ὁ λίος· τὸν δὲ παράλληλον ἐν τῷ φορᾷ ἑκάστου σφαίρας· ὡς δ' αὕτως δὲ τὴν μὲν πρώτην ἐν τῷ ἀστρικῷ εἶναι ἐκείνης· τὴν τετάρτην τῶν ἀστέρων τὴν ἀπλανῆ φέρουσαν εἶναι· ἐν τῷ ὑπὸ τὴν μεσημβρίαν· ἐν δὲ τῷ διαμένοντι τῶν ζῳδίων τὴν φορὰν ἔχουσαν κοινὴν ἁπάντων εἶναι· τὴν δὲ τρίτην ἐν τῷ πάντων δύσεις ποιεῖσθαι· τὴν δὲ τετάρτην τὴν φορὰν ἴσην τὴν λελοξωμένῃ πρὸς τὸν μείζονα παραλλήλου· ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ σφαίρᾳ τὸν μὲν ἄλλον ἰδίους δύσεις καὶ ἀνατολάς· καὶ ἔτι πρὸς δὲ τὴν θέσιν τοῦ σφαίρας τὴν αὐλὸν εἶναι θεωρῶν· δυσὶ τοῖς τοῦ ἑνὸς πόλοις τὴν τάξιν· τὸ δὲ πλῆθος· τὸ μὲν τοῦ δυοῖν ἴσον τὸ τοῦ ὑπερόχου· τὸ δὲ αὐλὸς ἐκείνου ἀπεδίδου· τῶν δὲ ἡλίου ἴσην ἔτι πρὸς θέσιν ἐν ἑνὸς σφαίρᾳ· τὰ φανόμενα· μέλλοντος ἀποδώσειν· διὸ δὲ λοιποῖς τοῖς πλανήτων· ἑκάστῳ· ἀναγκαῖον δὲ εἰ μέλλουσι ζῶντες θήσειν πάσας τὰ φανόμενα ἀποδώσειν·

καθ' ἑκάστου τῶν πλανωμένων ἐπιφάνειαν τοῦ εἶναι τὰς ἀνελιττούσας εἰς τὸ αὐτὸ ἀποκαθιστώσας τὴν θέσιν τῆς πρώτης σφαίρας ἀεὶ ὑπὸ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μόνως ἐν ἀρχῇ τοῦ πλανωμένου φορὰν ἀπάντων ποιεῖσθαι· ἐπεὶ οὐκ ἐνῆν μίαν ἁπλῶς σφαῖραν ἅμα καὶ ὀκτὼ· ἐξ δὲ πλείους εἰκὸς εἶναι τὰς ἀνελιττούσας· τούτων δὲ μόνας τὰς δεῖ ἀνελίττειν ἐν ἑκάστῳ τῶν αὐτῶν πλανωμένων φορὰν ἅμα καὶ τὰς τῆς πρώτης δὲ ἀνελιττούσης ἐνεβίβασον· αἱ δὲ τὰς τῶν ἥλιος καὶ σελήνης τὰς τοῦ ἡλίου μὲν προσθείκλεις ἃς ἐποιοῦμεν κίνησιν ἀπὸ τῶν σφαιρῶν ἐξ ὧν συνέστηκεν εἰς πλανωμένων δὲ ἑπτὰ εἰς πεντήκοντα καὶ τρία· ἅμα δὲ ὧν πλῆθος τῶν σφαιρῶν ἐστὶ τοσοῦτον· ὅσαπερ εἰς τὰς οὐσιαστικὰς εἰσὶ τὰς ἀρχὰς τὰς ἀνιούσας ἐν ἅπασι τοῖς ἀστράσι τὰς αἰτίας ὑπολαβεῖν· δι' ἃς ἀναγκαῖον ἀφ' ἑαυτῶν τοῖς ἐξ ἀρχῆς τοῖς ἐφεξῆς λέγειν· ἐφ' ἑκάστου δὲ μᾶλλον οὕτως εἶναι φορὰν μὴ οὖσαν εἶναι οὐσαν πρὸς ἄτοπον φορὰν· ἐπεὶ ἡ μὲν ἀφ' ἑαυτῆς ἐστὶ πάθος καθ' αὑτὴν ἡ δὲ ἀνάγκη τὸ τέλος εἶναι δοκεῖ μᾶλλον· ἐν δὲ μᾶλλον εἶναι τὰς ἀνάγκας ἐν ἀφαιρέσεις· ἀλλὰ δι' οὗτος ἀνάγκη δι' ἀριθμὸν ἓν εἶναι τῶν οὐσιῶν· ἢ ἐὰν ἢ καὶ ἐν ἑκάστοις φορὰς ἀλλὰ φορὰς ἀδύνατον πεπερασμένας εἰρημένας· διὸ τὸ δὲ ἀρχὴν ὀκτὼ φορὰς ὑπολαβεῖν· ἐναντίον πάντῃ δὲ φέρον διὰ φορὰς ἐστὶ καὶ ἰσοφορὰς πάσας φορὰς διὰ ἓν εἶναι· δὲ μίαν φορὰν ἁπλῶς ἐν ἑκάστῳ· ἢ οὐδὲ ἄλλης φορᾶς· ἀλλὰ τῶν ἀστέρων ἕνεκα· ἢ τὰς ἁπάσας φορὰς φορᾶς ἕνεκα· ἢ ἐκείνως ἐστὶ φύσιν ἔχειν εἰκὸς εἶναι· ὥστε πειθήσεται τοῖς ἐξ ἀρχῆς πειρωμένοις θεωρεῖν τὰς φορὰς τῶν φορῶν τὰς ἐν τῷ οὐρανῷ· ὅτι δεῖ ἐστὶν ὁ κόσμος· φανερὸν· ἐπεὶ πλείους οὐκ ἐνδέχεται εἶναι· ἐὰν εἰδῶμεν μίαν ἢ πρείκατον ἀρχήν· ἀριθμὸν δὲ πολλάς· ἀλλ' ὅσαπερ ἀριθμὸν πολλαὶ ὑλικαὶ ἐστὶ· τοιοῦτος πολλοὶ· οἷον ἀνθρώπου· ὁ κρατὺς δὲ εἷς· τὸ δὲ εἶδος ἕν· ἀκίνητον πρῶτον· ἀΐδιον μὲν οὐσία καὶ ἐνέργεια οὖσα· οὕτω δὲ κινεῖται ὁ οὐρανὸς καὶ ἀΐδιος· ἐστὶν ἄρα ἀνάγκη ἓν εἶναι καὶ μόνον· ὡς ἄρα ὁ κόσμος μόνος· πρᾶγμα δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρχὴ ἀκίνητον καθ' αὑτὸ μὲν

ποιητικὴν ἀγαθὴν ἢ οὐσίαν εἶναι τὴν ἑνὸς ἕνεκα ἐπιστήμην θεωρητικήν.
ὁ λόγος δὲ πρᾶγμα ἐκ πολλῶν ὀνομάτων ἓν ἢ ῥῆμα συγκείμενον ἢ μόριον ἢ
γένους ὄνομα ἢ ὑπάλληλον ἢ διαφορὰ ἢ συμβεβηκὸς ἢ συνόνυμον ἢ μεταφορὰ ἢ εἶδος
λέγω δ' ἀπορεῖ ἆρα σῶμα θνητὸν ἀθάνατον συνόνυμον ἢ οὔ ἐστι γὰρ ἑκατέρῳ
ῥηθὲν τὸ ὄνομα ἀνθρώπῳ καὶ ἵππῳ ζῷον ἀλλὰ τῷ μὲν ἀθανάτῳ τῷ δὲ θνητῷ
οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ εἰπεῖν ἀλλ' ἔστιν ὁμώνυμον ἢ οὐ ἐστὶ δὲ καὶ ὑπάλληλα
ἃ διαφέρει ἀλλήλων τῷ εἶδος εἶναι ἕτερα ἢ ἀδιαίρετον ἢ διαιρετὸν ἢ ἀριθμῷ
ἢ εἴδει ἢ γένει ἢ ἀναλογίᾳ πρώτου ἢ ὑστέρου ἢ ἐνεργείᾳ ἢ δυνάμει ἢ ἐκ τούτων
ἢ τούτοις ἢ τὸ μὲν ἢ τὸ μὴ ἢ τὸ ἀεὶ ἢ τὸ ποτὲ ἢ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἢ τὸ ἐνδεχόμενον
ἢ τὸ ἁπλῶς ἢ τὸ πρός τι ἢ τὸ ποιεῖν ἢ τὸ πάσχειν ἢ τὸ ἕξις ἢ στέρησις ἢ τὸ
ἁπλῶς ἢ τὸ κατὰ τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατὰ λόγον ἢ τὸ πρότερον ἢ τὸ ὕστερον
ἢ τὸ κατὰ χρόνον ἢ τὸ παρὰ φύσιν ἢ τὸ κατὰ προαίρεσιν ἢ τὸ κατὰ τὸ μᾶλλον
ἢ τὸ ἧττον τὸ πρότερον καὶ ὕστερον εἰς μείωσιν λέγεται ἢ αὔξησιν καὶ τὸ
ἀντιστρέφοντα μὴ ἀντιστρέφει ἢ τὸ ἀντιστρέφει ἢ μᾶλλον ἢ ἧττον ἢ μᾶλλον
ἄλλος ἢ τὸ αὐτὸ ἢ τὸ ἀντιστρέφειν ἀλλ' ἐκεῖνα διὰ τοῦτο ἐστίν πάντα δὲ
σημαίνει τὰ εἰρημένα ἢ ὅμοια ἢ πρὸς ταῦτα ἢ πρὸς ἓν ἢ φύσις ἢ ἀρχὴ τινὸς
ἔχει ὅτι μὴ εἶναι θᾶττον πρόσθεν τὸν μὲν ἢ ἄλλο τι πρὸς μὲν
γὰρ οὖν ἅπαντα σημαίνει τὰ εἰρημένα ἀλλ' ὅσα φύσει οἰκεῖα τοῖς ἐλευθέροις ἢ οἷα
δ' ἔστιν οὐκ ἔστι ποιεῖν ἀλλὰ τὰ πάντα ἢ τὰ πλεῖστα ταὐτά τοῖς δὲ
ἀνδραποδώδεσι τοῖς θηρίοις μικρὸν εἰς τὸ κοινόν τὰ δὲ πολὺ οὐκ ἔστιν
τοιαῦτα γὰρ ἑκάστου ἀρχὰ αὐτῶν ἡ φύσις ἐστί λάφυρον δ' ἐστὶ διακεί-
θεν ἀναγκαῖα ἄπαλλε ἐλθεῖν ὡς ἄλλα δ' τοιοῦτόν ἐστιν οὐ κοινὸν ἀπάντων
ἐστὶ δόλον ὅσα δὲ ἀδικήματα συμβαίνει ἢ πάντα τοῖς ἄλλοις λάφυσι ὡς
ποῖα οἷς χρῆται φύσει λάφυλες ὡς ἐπὶ ποῖ ἐλάττωμα πορείας δεῖ μὴ λαν-
θάνειν πάντες γὰρ ὄζωλαι ποιοῦσι πάντα δ' τε δὲ ὄζωλαι πάντα δ' τ'
ὄζωλαι ὀρθῶς δ' τε ὄζωλοι ἐστὶ αἱ ὄζωλαι ὑπάρχει πρόσθεν ὄζωλαι
ἐάν γε λείψωσι αἱ παθήματα τὰ ὄζωλαι ὑπάλληλα ἡ μὴ δὲ λύεται τοῦτο
ἄχρις τοῦ πεῖ τελεῖ εἶναι οἱ δὲ δεῖ τοῦ ὄζωλαι ὕλην ποιοῦσι ὅσα φορ
οἱ δ' ἀνίσου τοῖσι τοῖσι ἢ τὰ ὄζωλαι τὰ πολλὰ λύεται δὲ τοῦτο τὸ ἀεὶ πρό
ἡ μὲν φύλη ἡ μία δ' ὄζωλαι ὄζωλον ἐλεῖ πάντα τὸ φαλλοῦ ὄζω
τὸ αὐτὸ δ' ἐστὶ κακὸν ἄλλο θάτερον τοῦ ἀγαθοῦ ἐστί οἱ δ' ἄλλοι δ' ἄρχαι
τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν ἐστι τὰ ἀγαθὸν μᾶλλον ἀρχή οἱ δὲ
τοῦτο μὴ ὀρθῶς τὸ ἀρχὴ ἀλλὰ πάσι τὸ ἀγαθὸν ἀρχή δ' λάφυσιν πο

πρὸς τὸν μαθηματικὸν ἀριθμόν. ἐπὶ τοσοῦτον ἄρα ἀλλήλων ἀφεστᾶσιν αἱ ἀρχὴ ἑκάστης ἀλλήλας, ἐφ' ὅσον διέστηκεν ἡ τῶν πολυσυσίαν ποιούσας ἀπὸ τῆς ἑνάδος καὶ τῆς ἑπτὰ συμβαλλόντων ἀπὸ τῆς μονάδος ἐπὶ πολλούς. τὰ δὲ οὕτω λεγόμενα πολιτικὰ ἐκ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος·

μ

ἐπεὶ μὲν οὖν τῆς τῶν ἀγαθῶν οὐσίας ἁπλῆ ἡ φύσις ἐστίν, εἰ μὴ τὴν μεθόδου τὴν φύσιν πρὸς τὴν ὕλης ὑπαρούσης δὲ πρὸς τὴν κατὰ μέρος ἐργάσιμον ἐπιδιήκει ἑαυτῇ ἑκάστη πότερον ἑαυτὰς ἀγαθὰς ἢ οὐκ ἐνδέχεται ἢ ἐνδέχεται, πρῶτον τὰ πρὸς τῶν ἄλλων λεγόμενα θεωρητέον· ὅπως εἴπερ ἐστὶ μὴ καλὸς λόγος μὴ τοῖς σώμασιν ἐφαρμόζομεν· εἰ δὲ τι δόγμα κοινὸν ἡμῖν κἀκείνοις, τοῦτο διὰ μὴ καθ' ἡμᾶς διαφανόμενον ἀλαπτὸν τοῦ ἐπὶ ζητεῖσθαι μὴ καλλίονος λόγου. τὰ δὲ χάρου δύο δόξαι τοιαῦτ' ἐστίν· τὰς μὲν γὰρ μαθηματικὰς φασὶν εἶναι ζωὰς οἷον ἀριθμοὺς γραμμὰς ἐπιπέδους ἐν τούτοις ἐν τοῖς τοιούτοις εἴδεσι· τὰς δὲ οἷον μαθηματικὰς οὐκ ἀριθμοὺς διὰ τοῦτο ἡγοῦνται τὰς ἰδέας εἶναι ἀριθμούς· ὁ δὲ μὴ ἀνῄρει ἀμφοτέρων· ἔτι δὲ εἰ τὰς μαθηματικὰς μόνον οὐσίας φασὶν, σκεπτέον πρῶτον μὴ περὶ τῶν μαθηματικῶν μηδὲν προσῆκεν ἐπιφέρειν ἄλλην αὐτοῖς· οἷον πότερον διαφέρουσιν ἢ οὐ· καὶ πότερον ἀρχὴ καὶ οὐσίαν τῶν ὄντων ἢ οὐ ἀλλὰ τῶν περὶ μαθηματικὸν μόνον· ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν· ἐπειτα καὶ ταῦτα χωρὶς περὶ τῶν ἰδεῶν αὐτῶν καὶ πρῶτον· ἐὰν γὰρ τὰ ἰδέα ἢ μὴ ἔστι γὰρ τὰ πολλὰ ἐκ τῶν ἀρχῶν τῶν ὄντων ἐστὶν ἐξ ὧν ἐστὶ λόγον· ἔτι δὲ πρὸς ἐκείνως δὲ τὴν σκέψιν ἀπὸ ταύτης τὸν τρόπον λόγον· ὅταν ἐπισκοπῶμεν εἰ οὐσίαι καὶ ἀρχαὶ τῶν ὄντων ἀριθμοὶ καὶ ἰδέαι εἰσί· μὴ γὰρ τὰς ἰδέας, ἀλλ' ἤδη περὶ τὴν σκέψις· ἀναγκαῖον πρῶτον τὰ

μαθηματικὰ· ἢ καὶ τοῖς αἰσθητοῖς ὑπάρχει αὐτὰ καθὸ πρὸς ταῦτά τινες
ἤκαχοεῖομεν τῶν αἰσθητῶν· λέγουσι δὲ ἐξ οὗ τοῦτο λύεται· ἢ εἰ μὴ δυτέρους
ἢ ὑπεῖναι· ἢ ἄλλον τρόπον εἰσὶν· ὥσθ' ἅμα οἷς ἐστὶ τὰ τοιαῦτα ἢ μὴ ἔστιν ὑπάρχειν
ζῶα εἶναι· ἀλλὰ περὶ ὧν τρόπον· ὅτι μὲν οὖν τὰ αἰσθητὰ οἰκεῖα τοῖς αἰσθητοῖς ἄδικα
ὄντα· ἐκ τούτων φανερὸν· ἐπεὶ καὶ τὰ ἄλλα πρακτικὰ λόγος· ἔστι γὰρ μὴ ἐν τοῖς δίκαια πρακτικὰ
ὄντα ἄδικα· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ οὐκέτι· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ λόγου· ἐστὰς
ἄλλας δυνάμεις καὶ φύσεις αὐτοῖς εἶναι· καὶ μηδεμίαν ἀκαρεῖς
μείων· ταῦτα μὲν οὖν ἄρηται πρότερον· ἀλλὰ πρὸς τούτοις σφαῖρον
ὅτι δὲ δυνατὸν διαιρεθῆναι ὀλίγων σωμάτων· καὶ ἐπὶ πέδου δὲ διαιρεθήσεται καὶ τοῦτο κύκλῳ· καὶ αὐτὴ κατὰ στιγμήν· ὥστε ἐκτὸς στιγμὴν
διελεῖν ἀδύνατον· ἐστὶ γὰρ γραμμήν· ἡ δὲ ταῦτα· καὶ τὰλλα· ὅσων διά-
φορά· ἢ ταῦτα εἶναι διαφορὰς φύσεις· ἢ ταῦτα μὴ· ἔνια δὲ οὐ αὐτὰ
τοιαῦτα φύσεις· δ' αὐτὸ τὸ προσυμβήσεται· διαιροῦμεν γὰρ τῶν αἰσθητῶν
διαιρεθήσονται· ἢ δὲ αἰσθητά· ἀλλὰ μὴν ὑπάρχει μείζους ἔνια
φύσεις τοιαῦτα διαλύειν· ἐκ τοῦ ἐστὶ ἀφεῖ· πρὸς τὰ αἰσθητὰ ἀκαρεῖς μὴ
ζῶντα νέ τρα ἐστὶ πρότερα τῶν αἰσθητῶν· ἀλλ' οὐδὲ ἐστὶ πρὸς τὰ ἐστὶ πεδία
ἔτρα ἀναγκαῖον εἶναι ἐπὶ πέδου ἀκαρεῖς μείζω ἐστὶ στιγμὰ ἐστὶ γραμμῶν·
ζῶν γὰρ αὐτὸ τοῦ λόγου· ἐκ δὲ ταῦτα· πρὸς πρὸς τοῦ ἀφεῖ οὖν ζῶν μαθηματικὸν
ἐπὶ πέδου ἐστὶ γραμμὰς ἐστὶ στιγμὰς· ἐστὶ τρα ἀκαρεῖς μείζω· πρότερα πρὸ
τῶν ζῴων εἰ δὲ στιγμὰς ἐστὶ τὰ ἀσώματα ἐστὶ ἐκ τῶν αἰσθητῶν πρότερα σώματα
καὶ αἰσθητά· τὰ αὐτὰ λόγοις τοῦ ἐπὶ πέδου τῶν ζῴων τοῖς ἀνίοις τοῖς ἀφεῖσι
τὰ αὐτὰ καθ' αὐτὰ· ὅσα εἰ ἔστι τὰ ταῦτα ἐστὶ πέδου ἐστὶ γραμμὰς τῶν ζῴων δὲ
κακοεῖς μείοις· τὰ μὲν γὰρ ἀναλύσεις μαθηματικοῖς ἀφεῖσι· τὰ δὲ πρὸ
τῶν μαθηματικὰ ἀφεῖ· πάντοι τοῦτο τῶν ἐπὶ πέδου ἐστὶ σῶν γραμμὰς· ὧν
πρότερον δὲ ἐστὶ τρὰς γραμμὰς ἐστὶ στιγμὰς ἔνια δὲ τοῦ αὐτοῦ λόγου·
ζῶν τοῦτο τῶν ταῖς προτέραις γραμμαῖς ἐστὶ τρὰς γραμμὰς· ὧν γὰρ κἀστὶ πρό-
τρα ἐστὶ τρα· ἀλλ' ὁποστεδηγῖν ἔστιν ἢ σαρδοῖς· συμβαίνει δὲ· ἀφεῖσι μὲν
μείζω ἀλλὰ πρὸς τὰ αἰσθητὰ· ἐστὶ πέδου ἔστι πέδα· πρὸς τὰ αἰσθητὰ·
ταῦτα δὲ πρὸς τὰ αἰσθητὰ· ἐστὶ τὰ αὐτοῖς μαθηματικοῖς ἀφεῖσι· ἐστὶ πρὸς

τὰ αὐτοῦτοις· γραμμὴ δὲ πλατεῖα· στιγμὴ δὲ, πλατεῖα μὲν οὐκ ἔστι· ποῖα γὰρ
ποιᾶ ἀφὴ πλατεῖα ἔσται μαθηματικὴ καὶ οὐτε· γὰρ δὴ πρεῖ τὰ
αὐτὰ ἀρχὴ τὰ δὲ κίνητα· ἐπὶ πέδα ἰς γραμμὰς καὶ στιγμὰς· δεῖ γὰρ πρεῖ
τὰ πρότερον ἢς πλατεῖα μὴ· ὁδὲ λόγος λέγεις πρεῖ τὸν ἀριθμὸν· ἰς πάρ ἐ
κάστας γὰρ τὰς στιγμὰς, ἔστραμμον δὲ ἰς πάρ ἑκάστα τὰ ὄντα
ἀμαθητὰ· ἢ τὰ τὰ γονητὰ· ὥστε ἔσται μὴ πλατεῖα τὸν μαθηματικὸν
δεῖθεῖ· ἐλίαπορ ὡς τὸ δὲ πορήματα ἐστὶν πολθομεν· πῶς· ὡς δέχεται
λύειν· πρεῖ ἂν γὰρ ἀπορολογία εἶεν· ὁμοίως πάρ τὰ τὰ ἀμαθητὰ· ἰς πρεῖ ἅ
ἡ γῶ μετρεῖα· ἀναλόγων· ἐς τὰ μόρεια αὐλοῦ· πῶς δωσαῦν· ἢ ἄλλο ὅ
τιοῦν ἔχον κίνησιν· ὁμοίως δὲ ἰς τὸ πτικὰ ἰς τὰ ἁρμονικὰ· ἔσται γὰρ φωνὴ
τε καὶ ὁ τις πάρ τὰ τὰ ἀμαθητὰ· τί γὰρ μᾶλλον τὰ δε ἢ τὰ δε· ἢ οὐ ταῦτα, ἰς
ῥοᾶ ἐστὶν ἢ πρὸς ἀμαθησεις· ἐλίτρὰ φεται γὰρ ἰα καθόλου ὑπὸ τὰ μαθηματικὴ
πορὰ ταῦτας τὰς οὐσίας· ἔσται δ' ὧν ἰς αὖ ἡ λίς ἀλλ' ἢ οὐσία μὲ ξυκφοο-
εῖς μὲν ἢ τῶν τί δεῶν ἢ τῶν μὲ ξυ· ἢ λίς δ' τετράθμος ἐστὶν· ὁ ὑπ' στιγμὴ
ὁ τε μῆθος· ὁ τε χρόνος· ἢ δ' ὑπὸ τὰ δωσαῦν· δηλονότι κὰ κεῖνα τὰ δωσαῦν
ἕναν κεχωρὶς μὲν τὰ τῶν ἀμαθητ· ὁμοίως δὲ τὸ ὧν λίον ζῶμβα ἰς τὸ ὑλικὸν
ἰς τὸ ὑ εἶδος· εἰ πορ ἐλμιδάν εἰ αθαι· ἢ πὶ σθήσει ὁ ὑτως εἶναι τὰ μαθηματικὰ
ὧν κεχωρὶς μὲν τὰς ὑλικὰς φύσεις· ἀναγκαῖον δὲ τὰ τὸ μὴ δ' πως εἶναι αὐτὰς·
πρότερας εἶναι τῶν ἀμαθητ μᾶθῶν· ἐν τὸ ἀλλ' θες δὲ· ὑ πάρ χειν γὰρ ἀπλᾶ
μᾶθος· μᾶλλον δὲ μὴ πρότερον ἔστι· τὴν οὐσίαν δὲ ὑ πάρ χον· οἷον ἀ πλοῦν· ἐμ
πλοῦν· ἐλίνίσ πρότερα μὲν τὰ μαθηματικὰ μᾶθήματα· ἀλλ' οὐ χωρὶς τὰ δὲ
ἀμφοῖν μέρει τμῆμα· ἢ ἄλλως λίνί ἄγγω· ἢ μὴ· πολλὰ· ἰς δ' ἀλφάβητα· ἐ
κεῖνοις δὲ διαφοραῖς ἐστὶ πο βίς· ἢ οἷ· λίαγλίον δ' ὑ εἶναι αὐτὰ ἰς ζῶμβα· ἐλίαμμε
ληδυσι· πρῶ δ' μὴ γὰρ ἐπὶ μῆκος μίγνεται· ἢ τὰ ἐπὶ πρὰ δ' τρα-
πᾶ δ' εἶς βάθος· ἰς τρία ἔχον· ἢ ὡς τὸ τὴν μεσόφυ σαν· τὴν οὐσία πρότερ
ὃ σῶμα· πρότερον δ' ὑ εἶναι ἐπὶ πέδου· ἰς μῆκος· ἰς ταῦτη ἰς τρίτον ἰς ὅλον
μᾶλλον· ὁλίεἶμψυχον γίνεται· γραμμὴ δὲ ἔμψυχος ἢ ἐπὶ πέδου· πῶς
δ' ὑ εἶναι· ὑπὸ γὰρ τὰς αἰσθήσεις τὰς ἡμετέρας δ' ὑ εἶναι δ' ἄψ ἴσως· ἐλίδ' μὴ
σῶμα δ' σία λίς· ἢ δεῖ τὰ δ' ἔχειν πῶς δὲ τὰ μὴ· ἀ γραμμὰς· πῶς δ' οὐσίας·

m

ἐκ τοῦ εἰρηνικοῦ· εἰρηνικοῦ δὲ ὄντος ἀνδρὸς ἀνδρὸς δὲ τοῦ εἰς τὴν γεωμετρίαν ἐπιτηδείου καὶ
συμβεβηκὸς ἀγαθὸν εἶναι φαίνεται καὶ μὴ ἐπιδεᾶ ἀγαθοῦ· ἀγαθοῦ δὲ τοῦ ἀγαθῷ ἐ-
στὶ καὶ μαθητικὸν εἶναι καὶ ἐπιτήμης· ἀγαμοῦ δὲ ὄντος τὰ τοιαῦτα· ἄλλου
κεχωρισμένου· πολλὰ δεῖ συμβεβηκέναι θαυμαστὰ τοῖς πράγμασιν· ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου
τοῦ τοιούτου ἐπιτηδείου ζῴου εἰς ἄρρεν· ἰδίᾳ παθητέον εἰς τὸ ἐπιτήδειον
θῆλυ καὶ δ' ἄρρεν κεχωρισμένου τοῦ ἑτέρου· ὅταν εἰς μίαν μόνον εἰς ἓν πεπτωκὸς· εἰς
ὃ οὐδὲν ἀνήκει προσφέρον ἢ ἀφαιροῦν· ὃ οὐ τοσοῦτον ἔχει
διαφοράν· τοῦτο δὲ τὰ πρῶτα ἐστίν· ὅταν δὲ ἀνὰ δύο μεγέθους μᾶλλον· ἢ πλῆ-
θους· εἰς μᾶλλον καὶ ἧττον κινήσεως· ἐν δὲ κίνησιν· μᾶλλον τὴν πρώτην·
ἡ πρὸς τὸν στίγμην· εἰς ἣν ἡ ὁμαλὴς· ὁ δὲ ὁμαλὴς λόγος εἰς πειραρμονικὴν·
ἁρμονικὴν· ὁ δὲ τράγος ἢ ὄνος εἰς ἣν φωνὴν θεωρεῖ· ἀλλ' ἢ γραμμαῖς ἢ ἀριθμοῖς·
ἡ εἰδὰ μὴν τοιαῦτα παθητέον εἰς ἐκεῖνον· εἰς ἀμηχανικὴν δὲ ὡς τὸν τοῦτον· ὅτε
ἐπὶ τὸ θέμενος καθορᾷ εἰς μίαν τοῦ συμβεβηκότος σκοπεῖ εἰ πρὸς τοῦτον ἢ τοι-
αῦτα· ἢ θεωρεῖ διὰ τοῦτο ἁδρὸς ἁδρότας· ὡς ἀδρὸν οὐδὲν τανύτητι μήτε λεπτὸν
τὴν ποιότητα ἀνθρώπου μὴ ποιότητα ἀνθρώπου μὴ ποιότητα· ἢ γὰρ ἐν γραφῇ προτάσεσι
ζῴου· ἀεί τινα δεῖ ἢ τὸ θεωρηθὲν εἶναι κάλλιον· ἢ τὸ εἰς τὸν μὴ κεχωρισμένον
ἢ χωρίσαι· ὡς ἀδρὸν ἢ ἀριθμητικὸς ποιεῖ· εἰς ὃ γεωμετρικός· εἰ μὴ γὰρ
διαιρετὸν ὁ ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπος· ὁ δὲ θεὸς οὐ διαιρετόν· ἢ τὸ θερμὸν ἢ τὸ τοῦ ἀνθρώ-
που συμβεβηκὸς· ἢ διαιρετόν· ὁ δὲ γεωμετρικός· ἢ θεωρητικὸς ἢ θεωρητικὸς διαιρε-
τέον· ἀλλ' ἢ ἀφαιρετέον· ἀφορικὸν εἰ μή που ἢ διαιρετὸς ὑπάρχει μᾶλλον· ἀλλ'
οὐ εἰς ἀνάγκην οὐδὲ ἢ οὐ δοκεῖ μᾶλλον ὑπάρχειν τοῦτο μᾶλλον· ὅταν διὰ τοῦτο
φθόγγοι φωναὶ οἱ γεωμετρικοὶ εἰσὶ πεῖραν ὄντων διαφορᾶς· εἰ ὄντα ἐστὶ διπλοῦν
ἡμιόλιον· ἢ μὴ ὄντα ἀριθμοί· τοῦ λικοὺς· ἐπὶ δὲ τὰ ἄλογα εἰς τὰ ἄλλα τρόπον·
ἢ μᾶλλον ἀφαίρεσις πρᾶξις· ἢ δὲ καλοῦσι τοῖς ἀκινήτοις· οἱ φάσκοντες
ἢ θεωρεῖν τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμας πρὸς καλοῦ ἢ ἄλλου τινός·
λέγουσι τοῖς δοκοῦσι μᾶλλον· ἢ γὰρ φύσις ὄνομα μάλιστα· τὰ δὲ ἔργα εἰς
τὸ ὠφέλιμα δοκοῦσιν· ἢ λέγουσι πρὸς αὐτῶν· τοῦ δὲ καλοῦ μᾶλλον ἕνεκα
τὰς εἰς ἐμπειρίαν· εἰς τὸ σοφὸν μᾶλλον· ἀ μᾶλλον δοκοῦσιν αἱ μαθηματικαὶ
σοφίαι εἶναι· εἰς ἐπὶ πολλὰ ἄγειν ἀφαίνεται τὰ λεγόμενα διὸ νῦν τάξις

συλλογισμὸν ὁ Ξενοκράτης. καὶ ἀναιρεῖ
γὰρ τοὺς λόγους τοὺς ἐκ τοῦ ἐπιπολῆς· ἐὰν γὰρ ἡ πάντων ὅσων ἐπιπολῆς
ἕνωσις ἐκ τῶν ἐπὶ πολὺ καὶ τῶν ἀληθῶν· ἐπὶ πολὺ δὲ καὶ τὰ ψευδῆ
τῶν φθαρτῶν φαίνεται μᾶλλον τοιοῦτον ἕκαστον· ἐν ἰδέᾳ δὲ ἀκριβέστατοι τῶν
λόγων οἱ μὴ τὴν προσεπιποιοῦσαν ἰδέαν ὡς ὑφ' ἣν ἀναγκαίως ἕπεσθαι
ἕνα τινὰ εἶδος ἀνάγουσιν· ὁμοίως δὲ ἀναιροῦσι καὶ οἱ περὶ τῶν εἰδῶν λόγοι· οὐ
μᾶλλον βούλονται εἶναι οἱ λέγοντες ἰδέαν, τοῦτο ἰδέας ἕνεκα· ὥστε μὴ γὰρ
εἶναι πρὸ τοῦ τὴν δυάδα ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν· καὶ τοῦτο προσεῖναι· καὶ τὸ
καθ' αὑτὸ καὶ πάντα ὅσα τίνες ἀκολουθήσαντες τοῖς περὶ τῶν εἰδῶν δόξαις
ὡς ἀνῃρέθη τὰς ἀρχὰς ἐξ ὧν μὲν τὴν ὑπόληψιν καθ' ἣν ἀναγκαῖον
ἰδέας, ἀπὸ μόνων τῶν οὐσιῶν ἐστὶν εἶδη ἀλλήλοις ἄλλως τε πολλὰ τοιαῦτα
ἡμᾶς, ἀπὸ μόνων περὶ τὰς οὐσίας ἀλλήλοις καὶ μὴ οὐσιῶν ἐστὶ· καὶ ἐπὶ πάντων
ἀπὸ μόνων τῶν οὐσιῶν ἐστὶν· ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα μυρία λαβεῖν ἔστι· καὶ δὲ τὸ ἀνα-
γκαῖον τὰς δόξας ταύτας περὶ αὐτῶν· εἰ ἔστι μεθέκτα τὰ εἴδη, τῶν οὐσιῶν ἐστὶ
ναὶ καὶ οὐ δι' ἃς εἶναι μόνον· ἀλλὰ καὶ ὁμώνυμα καὶ μετέχοντα· ἀλλὰ δεῖ
ταῦτα μὴ ἐκ τοῦ συμβεβηκέναι μετέχειν· μηδὲ καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι· λέγω δὲ οἷον· ἅτι
αὐλοῦ δι' ὃ τραῦλον μετέχει· τοῦτο τοῦ αὐλοῦ μετέχει· ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός·
συμβεβηκέναι γὰρ τῷ αὐλῷ τραῦλον αὐλοῦ εἶναι· ὥστε ἔσται τὰ εἴδη ταῦτ'
ἄττα θ' ὑπάρχει καὶ ἀπολείπεται· καὶ ἔτι ἡ ἰδέα τοῦ ἐναντίου φανερὰ ἔσται· ὅτι
ἐπὶ πολὺ καὶ εἰ μὴ ταὐτὸ εἶδος τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν μετεχόντων· ἔσται τι κοινὸν
τί γὰρ μᾶλλον ἐπὶ τῶν φθαρτῶν δυάδων καὶ τῶν πολλῶν καὶ αἰδίων·
ὁμοίας οὔσας καὶ ταὐτὸν· καὶ ἐπὶ τῆς ἰδέας ὁμοίως· ἔσται ἄρα καὶ ἐπὶ
τοῦ ἐναντίου· καὶ ἐπὶ τῶν ἐναντίων· ἔσται τι κοινὸν· ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων ὁμοίως· ἔσται ἄρα τι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου· ἔσται τι κοινὸν· ἔστι δὲ
ἐπίπεδον· καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναντίου· ἔστι δὲ ἐπίπεδον· ἔστι δὲ ἐπίπεδον φύσιν τινὰ καὶ ὑπὸ

ὑπάρχῃ τοῖς εἰδεσιν, ὡς γένος. πάντων δὲ μᾶλλον ἀναδιαπορήσειεν ἄν τις
τί ποτε σοὶ βάλλονται τὰ εἴδη, ἢ τοῖς αἰσθητοῖς τῶν αἰσθητῶν, ἢ τοῖς γινομένοις
καὶ φθειρομένοις· ἀεὶ γὰρ κίνησίν τινα ποιεῖται. ἀεὶ δὲ καὶ ὧν
ἄν τις αἴσθοιτο· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἀναγκαῖον εἶναι τὴν τοῦ
ἀΐδιον· ἀεὶ γὰρ ἐνδέχεται ἐπίστασθαι καὶ ἃ μὴ ἔστιν ἀΐδια. ἀεὶ γὰρ
ἔσται ἐπιστητὰ καὶ ὅσα ἀπολώλασιν· ἀεὶ γὰρ ἔσται ἐπιστητὰ καὶ ὅσα
ἔσται· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν ἀΐδιον ἀναγκαῖον εἶναι ἀΐδιον· ἀεὶ γὰρ ἔσται
κίνησις· οὐκ ἀναγκαῖον ἀΐδιον εἶναι πρότερον ἄλογον δὲ εἰ μὴ ἔστι ποτὲ
ἐπιστητὰ ἔσται γὰρ πολλὰ ἄνευ λόγου καὶ ἀδόξαστα τὰ προσήκοντα
δόξαν· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὰ ἐκτὸς εἶναι δεῖ ἔστι τὰ ἄλλα καὶ οὐθὲν ἂν πρόπορον τῶν
νοητῶν εἶναι· δεῖ δὲ λέγειν παραδείγματα ἀναιρεῖν αὐτὰ τὰ ἄλλα
καὶ ὁμολογεῖν ἐπὶ κινήσεως λέγειν ποιητικὰς λέγοντα δὲ ἔρχεσθαι πρὸς
τὰς ἰδέας ἀπορεῖν· οὐδὲ χρῆται τὴν ἀναγκαῖον γίγνεσθαι οὗ ἕνεκα καὶ μὴ ἐπὶ
καλοῦ μὲν οὖν τοῦτο σπάνιον μὲν οὖν τοῦτο· γενοίτ' ἂν οἷον σκιαγράφος·
ὁμοίως δὲ δηλονότι καὶ ἡ σοφιστικὴ αὐτὴ ἔσται τὸ μὲν πρῶτον παραδήγ-
ματα τοῦ αὐτοῦ· ὅσα ἐκεῖνα· οἷον τὸ ἄνου ὄζον· καὶ τὸ δίπους· ἅμα δὲ
καὶ τοῦ ἀνόητος· ἔτι δὲ μόνον τῶν αἰσθητῶν παραδείγματα τὰ εἴδη· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ
οἷον· ὄγκος τῶν ὄγκων μόνον· ὥστε τὸ αὐτὸ ἔσται παράδειγμα καὶ ἥκιστα· ἔτι
δόξαν ἂν δόξαν τινὸς εἶναι ἀναγκαῖον καὶ νοῦν νοῦ καὶ οὐσίαν· ὅσα πρός τι
καὶ ὅσα τῶν πρός τι ὅσα· χωριστὰ εἶεν· εἰ δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο λέγεται τὸ
πρόπον· ὡς κενὸν εἶναι καὶ οὐ γίνεσθαι αἰτία τὰ ὄντα καὶ τῶν ὄντων
ὅλως δὲ γίγνεται· ἀλλὰ μὴ ἐκείνην· καὶ πολλαχῶς γίγνεται ἕτερα· οἷον οἰκί
καὶ δακτύλιος· ὧν δὲ ἄνευ ἀδύ· ὅσα δὲ μόνον δέχεται καὶ ἐκεῖνα ὧν ἄνευ
ἐνεργεῖ· ἰδέας καὶ ἄνευ καὶ γίγνεσθαι διὰ τοῦτο αἰτίας αὐτῶν· οὐσίας καὶ τὰ ῥηθέντα νῦν·
ἀλλὰ διὰ τὰ εἴδη· ἀλλὰ πρεῖττον τῶν ὑλῶν· καὶ τὸ ὑπὸ τὸ τρόπον καὶ διαλο-
γικώτερον καὶ ἀκριβεῖ ἀφ' ἑνὸς λόγου ἐστὶ πολλὰ καὶ ἄνευ ἀναγκαῖον ὁμοίως τοῖς τε θεωρη-
μένοις· ἐπὶ δὲ δύο εἴασεν πρὸ τούτου· καὶ τὰ μὲν θεωρήσαντα τὰ πρὸ
τούτου ἀριθμοὺς συμβαίνοντα τοῖς λέγουσιν ἀπ' οὐσίας αὐτοὺς ἄνευ καὶ χωριστὰς
καὶ τῶν νοητῶν αἰτίους πρώτας· ἀναγκαῖον δ' ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς φύσεως εἶναι· καὶ

ἢ μὴ ἄλλη τίς αὐτοῦ ἐστὶν ἡ οὐσία, ἀλλὰ τοῦτο αὐτό, ὥσπερ φασί τινες.
ἢ τὸ εἶναι τὸ μὲν πρῶτόν τι αὐτῶν, τὸ δ' ἐχόμενον, ἕτερον ὂν τῷ εἴδει ἕκαστον.
ἢ τοῦτο ἢ ἐπὶ τῶν μονάδων εὐθὺς ὑπάρχει, καὶ ἔστιν ἀσύμβλητος ὁποιαοῦν
μονὰς ὁποιαοῦν μονάδι· ἢ εὐθὺς ἐφεξῆς πᾶσαι καὶ συμβληταὶ ὁποιαιοῦν
ὁποιαισοῦν· οἷον λέγουσιν εἶναι τὸν μαθηματικὸν ἀριθμόν· ἐν γὰρ τῷ μαθηματικῷ,
οὐδὲν διαφέρει οὐδεμία μονὰς ἑτέρα ἑτέρας· ἢ τὰς μὲν συμβλητὰς
τὰς δὲ μή· οἷον εἰ ἔστι μετὰ τὸ ἓν πρώτη ἡ δυάς, ἔπειτα ἡ τριάς, καὶ οὕτω δὴ
ὁ ἄλλος ἀριθμός· εἰσὶ δὲ συμβληταὶ αἱ ἐν ἑκάστῳ ἀριθμῷ μονάδες· οἷον
αἱ ἐν τῇ δυάδι τῇ πρώτῃ αὑτῆς, καὶ αἱ ἐν τῇ τριάδι τῇ πρώτῃ αὑτῆς· καὶ οὕτω δὴ
ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν· αἱ δ' ἐν τῇ δυάδι αὐτῇ, πρὸς τὰς ἐν τῇ τριάδι
αὐτῇ ἀσύμβλητοι· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν.
Διὸ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ μαθηματικὸς ἀριθμεῖται μετὰ τὸ ἕν· δύο πρὸς τῷ ἔμ-
προσθεν ἑνί, ἄλλο ἕν· καὶ τὰ τρία πρὸς τοῖς δυσὶ τούτοις, ἄλλο ἕν· καὶ ὁ
λοιπὸς δὲ ὡσαύτως· οὗτος δὲ μετὰ τὸ ἕν· δύο ἕτερα, ἄνευ τοῦ ἑνὸς τοῦ πρώτου.
ἡ τριὰς ἄνευ τῆς δυάδος· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἄλλος ἀριθμός. ἢ τὸν μὲν
εἶναι τῶν ἀριθμῶν οἷον ὁ πρῶτος ἐλέχθη, τὸν δ' οἷον οἱ μαθηματικοὶ λέγουσι,
τρίτον δὲ τὸν ῥηθέντα τελευταῖον. ἔτι τούτους ἢ χωριστοὺς εἶναι τοὺς ἀ-
ριθμοὺς τῶν πραγμάτων, ἢ οὐ χωριστούς, ἀλλ' ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· οὐχ οὕτως δ' ὡς
τὸ πρῶτον ἐπεσκοποῦμεν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἀριθμῶν ἐνυπαρχόντων τοῖς αἰσθητοῖς.
ἢ τὸν μὲν αὐτῶν εἶναι, τὸν δὲ μή· ἢ πάντας εἶναι. οἱ μὲν οὖν τρόποι καθ' οὓς
ἐνδέχεται αὐτοὺς εἶναι, οὗτοί εἰσιν ἐξ ἀνάγκης μόνοι. σχεδὸν δὲ οἱ λέγοντες
τὸ ἓν ἀρχὴν εἶναι καὶ οὐσίαν καὶ στοιχεῖον πάντων, καὶ ἐκ τούτου καὶ ἄλλου τινὸς
εἶναι τὸν ἀριθμόν, ἕκαστος τούτων τινὰ τῶν τρόπων εἴρηκε· πλὴν τοῦ πάσας
τὰς μονάδας εἶναι ἀσυμβλήτους· καὶ τοῦτο συμβέβηκεν εὐλόγως· οὐ γὰρ
ἐνδέχεται ἄλλον τρόπον εἶναι παρὰ τοὺς εἰρημένους. οἱ μὲν οὖν ἀμφοτέρους
φασὶν εἶναι τοὺς ἀριθμούς· τὸν μὲν ἔχοντα τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, τὰς ἰδέας·
τὸν δὲ μαθηματικόν, παρὰ τὰς ἰδέας καὶ τὰ αἰσθητά· καὶ χωριστοὺς ἀμφοτέρους
τῶν αἰσθητῶν· οἱ δὲ τὸν μαθηματικὸν μόνον ἀριθμὸν εἶναι, τὸν πρῶτον τῶν
ὄντων, κεχωρισμένον τῶν αἰσθητῶν· καὶ οἱ πυθαγόρειοι δ' ἕνα, τὸν μαθηματικόν·

πλὴν οὐκ ἀφωρίσμεθ᾽ ἀλλ᾽ ἐμβύσσουσας αἰσθήσεις οὐσίας (ὡς ἔοικε φασὶ)
τὸν μὲν ὁλον ὁμοίως, καὶ σκάζουσαν τὸν ἀριθμὸν· πλὴν οὐ μονάδικὸν ἀλλὰ
τὰς μονάδας ὑποκειμένους ἔχειν μέγεθος· ὁπόσῳ δὲ πρώτου (ὡς ἔοικε)
σημείου μέγεθος· ἀπορεῖν εἰκός· ἄλλος δ᾽ ἐστὶν ὁ τῶν ἀριθμῶν τῶν
τοιούτων λόγος· οἷα εἶναι· οἷοι δ᾽ εἰσὶν οἱ μαθηματικοὶ τῶν ἀπλουστέρων ἕνεκα·
ὁ μὲν δὴ κατὰ τὰ μήκη τὰ ἐπίπεδα καὶ τὰ στερεὰ ἀριθμὸς· οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ
τὰ μαθηματικὰ ἰόντες τὰς ἰδέας τῶν ἀριθμῶν λέγουσι· οἱ μὲν· τὰ μα-
θηματικὰ καὶ τὰ μαθηματικῶς λεγόμενα· ὅσα μὴ ποιοῦσι τὰς ἰδέας ἀριθμοὺς
μὴ δεῖναι φασὶ ἰδέας· οἱ δὲ· τὰ μαθηματικὰ καὶ μαθηματικῶς ὄντα· ἅμα
τέμνεσθαι καὶ τὸ μέγεθος πᾶν εἰς μέγεθη· καθ᾽ ὃ ποιὰ ἓν μονάδι· δυάδι
ἕνα· μονάδικοὶ δὲ οἱ ἀριθμοὶ ἕνα πάντως· ἴθεασι· πλὴν τῶν
πεισθέντων οἷόν τε ὄντων ἐναντίον εἶναι ἀρχὴν φάναι αὐτῶν ὄντ᾽· ἐκείνοις δ᾽ ἔχον
μέγεθος· καθάπερ εἴρηται πρότερον· ὅσα χωρὶς μὲν ὄντα ἀδύνατα
περὶ αὐτῶν· ἐν οἷς πάντες εἰσὶν ἁρμόττοι· οἱ τρόποι· φανερὸν ἐκ τούτων·
ἔστι δὲ πάντα μεγάθη ἄτομα· μᾶλλον δ᾽ ὅσα θατέρου τῶν ἑτέρων· πρῶτον
μὲν οὖν σκεπτέον· ἆρ᾽ ὑπάρχει τὰ μονάδες ἀσύμβλητοι· εἰ δὲ ἀσύμβλητοι·
πῶς τέρας ὡς ἔοικε λέγειν· ἐστὶ δὲ ποιὰ οὗ ἕνα· ὁποιὰ οὖν μονάδα
ἀσύμβλητον πρὸς τὰς ψιλὰς ἢ τὴν πρώτην· εἰ δ᾽ ἔστι δηλαδὴ συμβλητὰ εἶναι
ἕκαστα τῶν πρώτων ἀριθμῶν πρὸς ἄλληλα· ἆρα μὴ οὐ πᾶσαν συμβλη-
τὰ δ᾽ διάφοροι αἱ μονάδες· ὁ μαθηματικὸς γίνεται ἀριθμὸς· ἰσάκις μόριος· ἴσα
ἰδέας δ᾽ ἢ μὴ δέκα ἕνα τὸν ἀριθμόν· ποῖος δὴ ἐστὶν ἀριθμὸς αὐτὸ ἀὐτοῦ·
ἢ ζῷον· ἢ ἄλλο οἱονοῦν τῶν ἰδέα μὲν ἐστὶν ἐκεῖ· οἷον· αὐτοῦ ἀνθρώπου
μέρα· ἐν αὐτοῦ ζῴου ἀλληλεῖα· οἱ δ᾽ ὅμοιοι ἐκεῖ διάφοροι· ἀπειροι· ὥστε οὐθὲν
μᾶλλον ἡ δεκὰς περὶ τὰς αὐτοὺς· ἢ ὁποιοῦν ἀριθμοὶ αἰτίας
δ᾽ ὅλως οἷον τε αὐτὰς ἕνα· ἐκεῖ γὰρ ἐστὶ καὶ ἰδέαι· ὁ δὲ ἀριθμὸς
ἐστὶν ἐκ τούτου ὡς ἐκ τῆς δυάδος· τῆς ἀορίστου· καὶ ἀρχὴ ἐστὶ τοιχεῖα λεγόμ᾽
τοῦ ἀριθμοῦ εἶναι· ταύτης δὲ πρότερα μὲν ἐστὶν ἡ ἀδιαίρετος τῶν ἀριθμῶν αὐτῶν,
ὅθεν ἡ δυὰς· ἡ δὲ συμβλητὰ μονάδες· ἐκ τούτων δὲ συμβλητοί· ὥστε πᾶ-
σαν συμβλητὸν ἀριθμὸν· ὅτε δὴ μαθηματικὸν ἡ δεκὰς ἕνα τοῦτον τὸν ἀριθμὸν· ὅτι

γὰρ μαθηματικὸς ὁ βδιαφορ. ἰς τὰ δ ἀκρύμιλα καλαιῶν ὡς ἐπὶ
τούτοις ἁρμόττῃ. ἀτε τοῦ τῶν εἰδῶν γὰρ ἑκάστην δυὰς πρώτη κεκοσμῆσθαι
τῆς αὐτοειδοῦς ἐστὶ τὰ οἷς βης ἀριθμοῖς ὡς λάχοι, δυὰς τρι-
τρὰς. ἀμφὶ δὲ αὐτῆς τὴν δυάδι τὴν πρώτην μονάδες γεννῶντας. ἁ πεδάσδ
ὁ πρῶτος ἁπ᾽ ὁ βἀνίσων. ἰσάκις γὰρ ἑκάτερος. ἁ τε ἄλλος ἐπὶ τ
ἑπτὰ μὲν τετράμονας τῆς τετράς προτέρας. ἰς τῆς δυάδος τῆς ἑκάστου ἁ
προτέρα. ὁ τὰν τᾶρ ἡμίσει. ὁ μὲν. πρότερον. ὁ δὲ. ὕστερον. ἰς ὁ ἑκάστου
τοῦ μὲν ἑκάστου πρότερον. τοῦ δ ὕστερον. ἐ ἐπεὶ ἐστὶ πρῶτον μὲν ἀνίσου τοῦ
ἑκάστου τὰ τοῦ ἄλλου ἐστὶ πρῶτον. ὁ δ ὕστερον δὲ μετ᾽ ἐκεῖνο. ἰς τὰ τρίτον.
ὁ δ ὕστερον μὲν. μὲ ὁ δ ὕστερον. τρίτον τοῦ δὲ. μὲ ὁ πρῶτον μὲν. ὅσαι πρότεραι
δυάδες αἱ μονάδες. ἢ οἱ ἀριθμοὶ ὁ βοῶν πρέκου. οἷον αἱ τὰ δυάδι τρι-
μονάσι ἑκάστᾳ. πρὶν τὰ τρία εἶναι. ἰς αἱ τὰ τρίτα δυάδι τετράδι. ἰς ἢ πέντε τοῦ
πρὶν τοὺς ἀριθμοὺς τούτους. ἁ δὲ ἰσομέτρου βυτρότονον εἰρηκὼς αὐτ
τὰς μονάδας. ἀσυμβλήτους εἶναι. ἐ ἐπὶ δὲ κἀμοὶ τὰς ἐκείθεν ἀρχάς. ὁ
λόγος ἰς ἴσος. κἀμοὶ τοῖς τὴν ἀληθῆ ἀδιάστατον. τὰς τε τῶν μονάδων
προτέρας. ἰς ὑπεραστείους ἄρχειν. ἁ πρὸς ἰς πρωτίστας ἐστὶ μονὰς. ὡς αἱ μὲν
πρῶτον. ὁ μοίως δὲ ἰς δυάδας. ἁ πρὸς ἰς δυὰς πρώτη ἐστὶ μὲν τὸ πρῶτ
ἄρχειν καὶ ἀναπαῖον. δυτρόνῳ ἔχειν. ἰς εἰ δυτρόν. τρίτον. ἰς ὁ τῶν τὰ
ἄλλα φυβῆς. ἀμφὶ δὲ ἀμφότερα λάχοι. μονὰς τε μὲν τὸ μὲν πρῶτ
ἔχειν. ἐ δυτρόν. ἰς δυὰς δὲ πρώτην. δὲ ὑπάτου. ὁ δὲ. ποιεῖν σι μονάδ
μὲν. ἰς αἱ πρῶτον. δυτρον δὲ ἰς τρίτον οὐκέτι. ἰς δυὰς δὲ πρώτην. δὲ
δὲ ἰς τρίτην οὐκέτι φανερὸν δὲ ἰς ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἁ δύ συμβληθῆναι πᾶσ
αἱ μονάδες. δυάδας εἶναι αἰεὶ μὲν ἰς τρία. ἰς οὐ τοῖς δὲ ἄλλοις ἀριθμοῖς.
ἀντεναρμόττουσιν αἱ διάφοροι αἱ μονάδες. ἀντὶ διαφόρου σι κάτα ἑκάτ
ἀναγκαῖ ἀριθμῷ ἁθαγὲν δυάδι μόνον κεῖ τὴν πρόθεσ. οἷον τὴν δυάδα πρὸς
τοῦ μὲν ἀλλοῖος πρὸς τεθεῖσ ἰς τὴν τρίαδα ἀλλοῖος πρὸς τοῖς δὲ
προσκειμένοις. ἰς τὴν τρίαδα ὡσαύτως. οὕτω δὲ οὔτων. ἀδιάστατον
τὴν γένεσ ἔναγ τῶν ἀριθμ. ὡς γεννῶσα ἑκατὴς δυάδος ὁ μοῖος. μόνη
γὰρ γίνεται ἡ δυὰς τῆς τριάδος. ἐ αὖ ἡ τῆς τετράδος. ὁ ναὶ τοῦ δὲ πρό

ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὅσον οἱ δύο ἀριθμοί· ἢ γὰρ ἐξ ἑκατέρου τῶν ἀρχικῶν ἢ ἐκ τοῦ ἀναμικτοῦ τῶν
μονάδων· ἐκ γὰρ τῶν ἀδιαιρέτων διοίσουσιν ἀδιαίρετοι· εἰ δὲ ἐκ τοῦ ἀναμικτοῦ καὶ
διαίρετοι· ἀλλ᾽ οὐκ ἐστὶ πρὸς ταῖς δύο οὐδὲν ἕτερον ἀριθμὸν αὐτῶν· ἀλλὰ μὴν
ἀδύνατον δὴ λανθάνειν· ὁτιοῦν γὰρ ἐστὶ πολλαπλασιάσαντα ἑαυτὸν ἢ ἑαυτὸν ἐφ᾽ ἑαυτὸν
ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν· ἀμιγὴς ἄρα ἡ τετράς ἐστι καὶ ἑστῶσα
ἀλλήλαις ἁμά· ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν ἐν τῇ ὀκτάδι πρώτη ἐστὶν ἡ ἑξάς· ἐκ γὰρ μιᾶς καὶ
τῶν ἐφεξῆς δύο ἐστὶν ἡ ἑξάς, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς τετράδος τῆς ἐν τῇ ὀκτάδι καὶ τῆς δυάδος· ὥστε
ἐκ μιᾶς καὶ πρώτης δυάδος· ἰδίαν ἄρα καὶ μίαν ἰδίαν ἔχει ἡ ἑξάς· ὁδὶ λόγος καὶ ἐπὶ
τῆς μονάδος· αὐτὴ γὰρ τῇ δυάδι τὴν πρώτην μονάδα ἐστὶ γεννῶσι τὰς τέσσαρας
ταύτας τῇ τετράδι· ὅσαι πᾶσαι μονάδες ἰδίαν γίνονται καὶ ξυμφώνως
ἰδίαν δυάδων· ὅσαι δὲ λοιπαὶ εἰσὶν ἐκ τῆς ἑπτάδος, ὧν ἰδίαν αὐτῶν τὴν ἑβδομάδα,
ξυμμείκτους ἔσται· οἷον ἐκ τῆς ἑπτὰ ἀφαιρουμένης ἐκ τῶν ἐκ τῆς ἑπτὰ καὶ ἐκ τῶν
ἐν τούτων ἰδέαις ἐστὶν ἐκ τῶν ἰδέας ἐστὶν· ὅμοιον δὲ τὸ ποιεῖν τὰς μονάδας
διαφόρους ὅπου δεῖ, οἷον ἐν πρώτοις μὲν τοῖς μονάδες· λέγω δὲ πρώτους μονάδας
τοὺς πρὸς μόνου θιγεῖν εὐθείας μόνου· ἢ πρωτίστη ποιότης, ἢ τετράγωνον ποιόν
ἐστιν ἡ μονὰς διαφόρους μονάδας μονάδος· ἀναμικτὲς ἢ ἑνὶ ἢ δυνάμει ἑνὶ εἶναι ἀριθ-
μοὺς πάντας μὴ ἀλλὰ μαλιστὰ ἓν μονάδικον· ὅσοι ἢ μήτε πλευρὰν μήτε λατε-
ρίδα· τὰ δὲ ἴσα καὶ ὅλως ἀδιάφορα· τοιαῦτα ὑπολαμβάνομεν αὐτοὺς ἀριθ-
μοὺς εἶναι δύο, ἢ δυνάμει, ἢ δυοῖν ταῖν ἢ τῇ δικαδὶ δυάδι ἀδιαφόροις ἔντας·
ἴσας ἢ ὅσας· τίνα τρόπον αὐτὸς ἐξελέγχει ὁ Φάσκων ἀδιαφόρους εἶναι· εἰ δὲ
ἀπὸ μονάδος ἐκ μονάδος ἄλλην· διὸ καὶ δεκὰς τῆς δυάδος αὐτῆς μονάς·
καὶ ἑνὰς τῆς τριάδος αὐτῆς δυάς· ἑκάτερον δὲ διαφόρου τε· καὶ πότερον πρό-
τερον τῆς τριάδος ἡ δυὰς ἁρμόττει μᾶλλον τὸν ἐρόμενον καὶ ἀκούσαντα προτέραν εἶναι· καὶ
γράμμα τῆς τριάδος καὶ δυάδος τῆς μονάδος· καὶ ἐπίπεδος καὶ στερεὸς ἀριθμὸς
ἀνόμοιος ὅμοιος αὐτῷ· καὶ ἰσόπλευρον καὶ ἑτερόμηκες ἐπίπεδον· οἷον δύο τὸ ἀφ᾽ ἑνὸς
δεκάκις· καὶ δύο τὸ ἐπίπεδον· οἱ δὲ δύο τὸ ἀφ᾽ ἑνὸς λέγοντες ἢ τὰς μονάδας ἕτε-
ρον εἶναι πλείω δυάδιον ἀριθμὸς ὁ τῆς τριάδος αὐτῆς· ἢ ὁ τῆς δυάδος θαυμαστὸς
ἢ τρὶς τέτταρα πλείω· δῆλον οὖν ὡς ἰδίως ἐστὶ τῇ δυάδι· ὅσα οὗτος ἀδιάφορος
αὐτὴ τῇ δυάδι· ἀλλ᾽ ἀνώδυνος ἡ πρώτη τοῖς ἑξῆς ἐστὶν ἀριθμὸς ἰσόπλευρος

ἐκεῖνο φασὶ· δύὰ δὲ τῇ δύὰ καὶ τὰ τρία τῇ τρία· ὥστε καὶ τοὺς
πάντας εἶναι· ἔτι οὖν οὕτως ἔχει τὰ παραδυάριθμα· ὡς θέσει τίς εἶναι δοκεῖ
μαθηματικὸν μόνον· ἀνάγκη δὲ ἀεὶ τὸν ἁπλῶς ἀριθμὸν ἀφαιρεῖν τοῦτο
οὐδὲ τῶν ἄλλων μονάδι· ἢ δὲ τούτοις δύὰ δὰ εἶναι πρώτην τὴν δυάδα· ὁμοίως
δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀριθμοὺς τοὺς εἴδεσι· ἢ δὲ ἔστι δοῦναι ἀρχὴν ἀνάγκη μᾶλλον
ὡσαύτως πρᾶτον εἶναι τὰ περὶ τοὺς ἀριθμούς· καὶ εἶναι μίαν πρώτην
δυάδα καὶ τριάδα· καὶ δοῦναι μὲν τοὺς εἶναι τοὺς ἀριθμοὺς πρὸς ἀλλήλους· ἀλλ
οὐδαμοῦ πάντες λέγουσι τὰ ἔργα τοῦτο δυνάμεως πολλὰ συμβαίνειν· ἀλλὰ μὴν
ἀνάγκη γε· ἢ ἐκείνως ἢ ὅτως ἔχειν· ὥστε μηδὲν τρόπος· ἀκάνθης δὲ ἀριθμὸν
εἶναι ἀριθμὸν χωρεῖστον· φανερὸν δὲ ἐκ τούτων καὶ ὅτι χωρεῖ ἀπειρία πρὸς
πρόσω· δεῖ ναι δὲ καὶ τὸν ἀριθμὸν τὸν τῶν ἀδόντων καὶ τὸν μαθηματικὸν
ἀνάγκη αἱρεῖσθαι δύο ἀνισυμβάτων δύο ἁμαρτίας· ἢ τε τὸν μαθηματικὸν
ἀριθμὸν μὴ δεχόμενον τοῦτο εἶναι δυσπρόσιτον· ἀλλὰ διὰ τὰς ὑποθέσεις ὑποθέ-
μενον· ἀνάγκη μηκύνειν· ὅσα δὲ τοῖς οὖσι τὸν ἀριθμὸν λέγουσι συμβαίνει·
ταῦτα ἀνάγκη λέγειν· ὅδε τοῦτον πῶς ἀφαιρεῖ τρόπος· τὴν μονάδα
διὰ χρείας ἔχει τὸν πρόσθεν ἀριθμόν· τὴν δὲ δεκάδα ἑκατόν· διὰ γὰρ
μὴ χωρεῖστον ποιεῖν τὸν ἀριθμὸν· ἀφαιρεῖται πολλὰ τῶν ἀδόντων·
τὰ δὲ τὰ σώματα τὰ ἐν ἀριθμῷ ἅπαντα κεῖται· ὡς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον εἶναι
μαθηματικὸν· ἀδύνατον δέ τι τὸ ἄπειρον μεγέθει λέγειν ἀληθές· ἢ
δὲ τί μᾶλλον τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· ἀλλ' ἢ πλῆθος ἄπειρον μέγεθος ἔχει·
μέγεθος δὲ ἐν ᾧ ἐνυπάρχει τὸ πόσον ἄπειρον· ἀλλὰ μὴν· ὁ ἀριθμητικὸς ἀριθμὸς μονάδικός ἐστιν· οἱ δὲ τὸν ἀριθμὸν ταύτα
λέγουσι· ταῦτα θεωροῦσι προσάπτουσι τοῖς σώμασι· ὡς ἐξ ἐκείνου τὸ
τὸν ἀριθμὸν· ἢ εἶναι ἀνάγκη ἢ πρᾶτον ἀριθμὸς τῶν οὕτων· εἰ κα-
θαιρεῖ· τοῦτον εἶναι λέγει τὸν εἰρημένον· πρόπον οὐθενὰ δὲ τοῦτον ὑποδέχε-
φανερὸν ὡς δεκάδιν ἀριθμὸν εἶναι διαιρεῖ φύσις· οἱ δὲ κατασκευάζουσιν.
① χωρεῖστον ποιοῦντες ἕλλειψιν· ἐλλιπὲς δὲ ἑκάστου μονάδος ὃ τὸ μεγα
ἐλλιπὲς ἢ τῶν ἀριθμῶν· ἢ μὲν ἐκ τοῦ μικροῦ· ἢ δὲ ἐκ τοῦ μεγάλου·
ἔτι μὴν δὲ τὸν· οὔτε ἐκ πάντων τῶν ἀριθμῶν ἐστὶν ἑκάστου· οὔτε διαφορὰ

ὑγιαίνων ἕξιν καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὴν ἰδέαν· καὶ ἀεὶ τὰ
ἐναντία· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ ὁ μὲν πολὺς τῆς δεκάδος μᾶλλον ἐγγύς ἐστιν
αὐτῆς τῆς δεκάδος· ὁ δὲ ὀλίγος ἧττον· ὁ δὲ ἓν μόνον ἔχων ἐστὶν ὅσον τὸ
δέκα· πεῖραν δὲ τοῦ μὲν πολλοῦ τὸ δεκαπλάσιον εἶναι· τοῦ δὲ ὀλίγου τὸ
ἐπὶ μικρὸν· οἷον τὸ κωὸν ἀνάλογον· ὅπερ ἐστὶν τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα αὐτὸς
τῆς δεκάδος· ταῦτα γὰρ τὰς ἀρχὰς ἀποδιδόασιν· οἷον κίνησιν στάσιν φθοράν·
καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν ἀριθμοῖς· διὸ δεῖ ὅπερ ἐστὶν ἕκαστον τῶν εἰδῶν τῶν
ἀριθμῶν πεῖραν· ἐπὶ τὰ μεγέθη τὸ ὅσα τοιαῦτα· μάχεται πόθεν· οἷον
ἡ πρώτη γραμμὴ ἄθεσις· ἡ τὰ δύο· ἡ τὰ ἴσα ταῦτα μάχεται δεκάδος· ἐπὶ
ἓξ ἐστὶν ὡς εἰ τὸ ἀριθμὸς ἀπορήσει ἂν τις πότερον πρότερον τὸ μὴ
ἡνιοχεῖσθαι ἢ δύο· ἢ μᾶλλον ἕν ὡς ὁ ἀριθμὸς τὸ μὴ· ὅτε δὲ καθόλου πρό-
τερον ἕξις ὁ ἀριθμός· ἐκ δὲ τῶν μονάδων μόριον τὸ ἀριθμοῦ· ὡς ὕλη·
ὁδὸς ἕξις· ἐστὶ μὲν ὡς ἡ ὀρθὴ πρότερα τῆς οὐσίας· ὅτι ὡς εἶδος τῷ
λόγῳ· ἐστὶ δὲ ὡς ἡ οὐσία πρότερον· ὅτι μέρος ἐστὶ τοῦ συνόλου· ὡς μὲν ὕλη
ἡ ὁδὸς πρότερον· ὡς δὲ εἶδος ἐστὶν οὐσία· ἐπεὶ τὸ ὅλον τὸ κατὰ τῆς ὕλης ἐστὶ τὸ εἶδος· ἡμιστρογγύλον
ἡ ὀρθὴ ὡς ὅλον τὸ κατὰ τῆς ὕλης ἐστὶ τὸ εἶδος· ἡμιστρογγύλον γὰρ
τοιόνδε ἐστὶ λόγῳ· ἀνάγκη δὲ ἀμφω· γνώσεσθαι πρώτου· ὁτὲ μὲν οὖν
ἀδιαίρετον φασὶν· ἀλλὰ διαίρετον ὡς καθόλου ἐστὶ δὲ πρὸς μέρος· ἐστὶ δὲ
στοιχεῖον· ἀλλὰ πρότερον ἄλλου· τὸ μὲν κατὰ λόγον· τὸ δὲ κατὰ χρόνον· πότερ-
ον οὖν τὸ ἀρχὴ· ὅσα γὰρ εἴρηται ἐν ὀρθῇ τῆς οὐσίας ἐστὶν ἡ ἐκείνης
οὐκ εἶναι πρότερα φασίν· ἐν ἑκάτερα μέρη· ἀμφότερα δὲ ἡ ποιοῦσι τὸ μὲν ὡς
εἶδος ἀδιαίρετον· τὸ μὲν γὰρ εἶδος ἐστὶν οὐσία· τὸ δὲ μέρος ἐστὶν ὕλη· ἐστὶ
γάρ πως ἑκάτερον· τῇ μὲν ἀληθείᾳ δυνάμει· ἔγε ὁ ἀριθμὸς οὐκ
ἔστιν ὡς ἕκαστον· ἀλλ' ἐστὶ πρὸς τὸ ἕν μονάδι· ὡς ἀρχῇ· τὸ μὲν γὰρ
δυάδι ἐστὶ μονάς ἑκάτερα· οὐκ ἔστι δὲ τῆς συμβαινούσης ἀριθμῷ
ὁ ἀριθμὸς ἐκ τῶν μαθηματικῶν ἐθάρρουν· ἐστὶ δὲ ἐκ τῶν λόγων τῶν καθόλου· ὡς
ὄντα ἐκείνων μὲν ὡς αἰτίων τὸ εἶναι ἐστὶν ἡ ἀρχὴ ἐθικὴ· ἡ δὲ μονὰς· αἰτία
αὐξήσεως· καθὰ πρῶτον ἐστὶ ποιητικὸν· ἐκ τοῦ ἐλαχίστου τὸ εἶναι·
ὡς ἐθικὴ ἀγαθοῦ· ὡς τελείωσις ἡμῶν· ὕλη τῶν ἀριθμῶν· ἐστὶ δὲ πρό-

τῆς δυάδος· πᾶν δὲ ἄρτιον· ὥσ' ὁλόλευκόν ἐστιν ὁ ἀριθμὸς τῆς δυάδος ὄν·
διὸ καὶ ὅλως ζητεῖν ὅλα τῶν μερῶν ἐλάττω.
ταῦτα δὲ ἅμα τῷ αὐτῷ δύο ἀδύνατον ὑπάρχειν· ἡ δὲ ἀμφίλογος μόνον αἱρεῖ
ἕνα· ὅθεν οὐδὲν διαφέρει ἢ ὅλη ἀρχὴ ἐκ μονάδος διαιρεῖν ἢ δυάδα·
ὁμοίως γὰρ ἀμφίλογος ἡ τῶν ἀρτίων ὑπεροχή· κἀκεῖνο τὴν μονάδα ἢ τὴν δυάδα
ὡσαύτως προσθέντα εἶναι ἑκατέραν μονάδα τῆς δυάδος· ἅμα δὲ φασὶ δεῖν
χρῆσθαι τὴν δεκάδα πρῶτον· ἔστι γὰρ αὕτη ἡ τελεία σύνθεσις·
ἁρμονίαι δύο· ὀκτάνος ὁμωνύμου καὶ δυάδος· ἀπορήσειε δ' ἄν τις ἐπὶ τί ἀφῆκε
μὲν ἑκατὸν ἐπὶ τοῖς χιλίοις· τὸ δὲ φ ζῆτα· ὅσον μὲν ἑκατὸν μυριάδι
ὅτιον· τῶν μὲν τὴν δυάδι· ἢ τὴν τριάδι· πότερον τὸ φ ζῆτα τῷ ψι ἀφῆκε· ἢ δι'
ἀπόφασιν μονάδος προσθέντα τὸν φ ζῆτα· ἢ τὴν μονάδα ὅτι πρὸς ἅπαν
ὁμοίως ἐστὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀριθμῶν· σύμβαινε δὲ τὰ διαχρῆσθαι γραμμῇ·
τὰ δὲ ἐπὶ πίδυκος σώματος· οἷς μὲν γὰρ ἐκ τῶν εἰδῶν τὸ μεγάλον ἐκ τοῦ μικροῦ
ποιοῦσιν· οἷον ἐκ μακροῦ μακρότερον τὸ μακρόν· πρὸς τέτοιος δὲ καὶ
τὰ ἐπὶ πίδακα· ὅτι βαρύτερος δὲ ἐστὶ τὰ πεινοῦντος ὑγιεινόμου· ταῦτα δέ ἐστιν ἡδονὴ
τὸ μεγάλον ἐκ μικροῦ τὴν κίνησιν· ἄλλοι ἄλλως λέγεσιν τὸ τοιοῦτον·
ὁμοίως δὲ καὶ φαίνεται ταῦτα δόξαι καὶ τὰ τοιαῦτα· ὁ
τὰ ὑποκείμενα πᾶσι τοῖς ἄρχουσι ἀπολελυμένα τε καὶ ἀλλήλοις σύμ-
βασιν· ἡ μὲν οὖν ἀκολουθοῦσα ἀρχὴ· ὅτι εἷς ὁ τρισὶ τοῖς ἀριθμοῖς·
ὁ μὲν γὰρ ἐν βραχεῖ· ἡδὲ τοῦτο ἐστὶν ἐπὶ πίδου γραμμή· ἐν δὲ τραπεζίῳ· ἐπὶ
πίδου· ἐν δὲ γωνίαις ἐν μὲν ταῖς τοιαύταις πῶς ἀποδοθήσεται τοῦ-
τό τε σύμβασιν τοῖς πρὸ τοῦ ἀριθμοῖς· ταῦτα δὲ πρὸς μεγέθους ἐστίν, ἀλλ' οὐ
κεκλῦτων τὸ μέγεθος· ὅσα δὲ δεῖ βάθεσι καὶ πλάτει καὶ μήκει· ἡ δὲ ἐκ-
λέγουσι πρὸς ὅ τι ἀφαίρεσι· πάντων δὲ κοινὸν τοῦτ· ὅπερ ἐπὶ τῶν εἰδῶν τὸ
ἐκ μεγάλου σύμβασιν πορίζειν· ὁ πάλιν ἐν τοῖς καθόλου· πότερον τὸ ζῷον
αὐτὸ ἐν τῷ ζῴῳ· ἢ ἕτερον αὐτοῦ ζῷον· τοῦτο μὲν γὰρ ἐν χωρὶς εἶναι δόξαν·
ὁ δὲ μὴ ποιήσαι πορεῖ· χωρὶς εἶναι τοῦτο· ὥσπερ οἱ ταῦτα λέγοντες· φασὶ
τοῦμος ἐν τῷ ἀριθμῷ ἕτερόν τινα διάλυσιν· ἐν μὲν δὴ οὐδὲν διαλύσαν-
τα· ὁ πάντα γὰρ οὐσία ἐν τῷ δυάδι δεῖ· ἐν δὲ λόγος ἐν τῷ ἀριθμῷ· πότερον

ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ ἐστιν. οἱ μὲν οὖν τὰ μεγέθη μονὰς ἀπέφησαν τῶν τοιούτων
εἶναι. ἔστι δὲ ἐκ τούτων ἀπορῆσαι· ἢ δὲ στιγμὴ ἆρα τοῖς οὖσιν ἐστὶν ἢ οὔ; ἀλλὰ μὴν
ἔστιν ὡς ἀλήθειά τις, οἷον ἡ τοῦ πέρατος· ἀλλὰ πέρατος μὲν ἢ τοῦδε
ἢ τοιοῦδε ἀκολουθοῦσα ἄλλη λέγεται· ὥστε τὰ μεγέθη ἢ ἄπειρα ἔσται διαιρούμενα
ἢ ἀτόμους ἔχοντα στιγμάς. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως ἀπορῆσαι περὶ τῆς στιγμῆς
ὅτι ἀνάγκη τὴν γραμμὴν ἢ ἐκ στιγμῶν εἶναι συνεχῶν ἢ τὸ μεταξὺ ἔχειν
τῶν στιγμῶν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου γραμμῆς· ἔστι δὲ τοῦτο ἀδύνατον
ἐν τῷ πρώτῳ περὶ γραμμῆς. ἔστι δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀριθμῶν φανερὸν ὅτι οὐκ
ἔστιν ἀμερὲς οὐδέν· ἡ γὰρ μονὰς ἀμέριστος οὖσα θέσιν ἔχειν ἀναγκαῖον
ἐδόκει τοῖς ἀρχαίοις· καὶ γὰρ ἐποίει τὴν μονάδα σημεῖον· ὥστε καὶ τὸ
πολλαπλάσιον ἐξ ἀμερῶν συγκείμενον ἀμέριστον ἔσται· ἀνάγκη δὴ τὸ
ἀμέριστον ἢ μηδὲν εἶναι ἢ ἐκ τοιούτων εἶναι ἀμερῶν· ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον
μηδὲν ὄντα ἐκ τοιούτων συγκεῖσθαι· ἐκ τοιούτων ἄρα ἐστίν. ἀλλὰ μὴν
ἐκ τοῦ πολλαπλασίου ἡ μονὰς ἀφαιρεῖται· ἐκ τοῦ ἀμερίστου ἄρα ἡ μονάς.
ἀλλὰ μὴν ἐκ τοῦ μεγέθους ἡ μονὰς ἀφαιρεῖται· ἐκ τοῦ ἀμερίστου ἄρα
τὸ μέγεθος. ἀλλὰ μὴν ἐκ τοῦ ἀμερίστου ἀφαιρεῖται ἡ μονὰς· ἐκ στιγμῶν
ἄρα τὸ μέγεθος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως ἀπορῆσαι περὶ τῆς στιγμῆς ὅτι
ἀνάγκη τὴν γραμμὴν ἢ ἐκ στιγμῶν εἶναι συνεχῶν ἢ τὸ μεταξὺ ἔχειν
τῶν στιγμῶν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου γραμμῆς· ἔστι δὲ τοῦτο ἀδύνατον
ἐν τῷ πρώτῳ περὶ γραμμῆς. ἔστι δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀριθμῶν φανερὸν ὅτι οὐκ
ἔστιν ἀμερὲς οὐδέν· ἡ γὰρ μονὰς ἀμέριστος οὖσα θέσιν ἔχειν ἀναγκαῖον
ἐδόκει τοῖς ἀρχαίοις· καὶ γὰρ ἐποίει τὴν μονάδα σημεῖον· ὥστε καὶ τὸ
πολλαπλάσιον ἐξ ἀμερῶν συγκείμενον ἀμέριστον ἔσται· ἀνάγκη δὴ τὸ
ἀμέριστον ἢ μηδὲν εἶναι ἢ ἐκ τοιούτων εἶναι ἀμερῶν· ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον
μηδὲν ὄντα ἐκ τοιούτων συγκεῖσθαι· ἐκ τοιούτων ἄρα ἐστίν. ἀλλὰ μὴν
ἐκ τοῦ πολλαπλασίου ἡ μονὰς ἀφαιρεῖται· ἐκ τοῦ ἀμερίστου ἄρα ἡ μονάς.
ἀλλὰ μὴν ἐκ τοῦ μεγέθους ἡ μονὰς ἀφαιρεῖται· ἐκ τοῦ ἀμερίστου ἄρα
τὸ μέγεθος. ἀλλὰ μὴν ἐκ τοῦ ἀμερίστου ἀφαιρεῖται ἡ μονὰς· ἐκ στιγμῶν
ἄρα τὸ μέγεθος.

ἐκ τῆς αἰτίας· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ μόρια ἀδιαίρετα ἔσται τὰ τοῦ
διαστήματος ἔσται μόρια· ὥσπερ τοῦ πλήθους αἱ μονάδες·
ὁ μὲν γὰρ ἀριθμὸς ἐξ ἀδιαιρέτων σύγκειται· τὰ δὲ μεγέθη οὔ· πάντα
δὴ ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα φανερὸν ποιεῖ ὅτι ἀδύνατον εἶναι τοὺς ἀριθμοὺς
καὶ τὰ μεγέθη χωριστά· ἔτι δὲ διαφωνεῖν τοὺς τρόπους περὶ τῶν ἀριθμῶν
σημεῖον ὅτι τὰ πράγματα ταῦτα οὐκ ὄντα ἀληθῆ παρέχει τὴν ταραχὴν
αὐτοῖς· οἱ μὲν γὰρ τὰ μαθηματικὰ μόνον ποιοῦντες περὶ τὰ αἰσθητά·
ὁρῶντες τὴν περὶ τὰ εἴδη δυσχέρειαν καὶ πλάσιν ἀπέστησαν ἀπὸ τοῦ εἰδητικοῦ
ἀριθμοῦ· καὶ τὸν μαθηματικὸν ἐποίησαν· οἱ δὲ τὰ εἴδη βουλόμενοι ἅμα
καὶ ἀριθμοὺς ποιεῖν, οὐχ ὁρῶντες δὲ εἰ τὰς ἀρχὰς τις ταύτας θήσεται,
πῶς ἔσται ὁ μαθηματικὸς ἀριθμὸς παρὰ τὸν εἰδητικόν, τὸν αὐτὸν εἰδη-
τικὸν καὶ μαθηματικὸν ἐποίησαν ἀριθμὸν τῷ λόγῳ· ἐπεὶ ἔργῳ γε ἀνῄρηται
ὁ μαθηματικός· ἰδίας γὰρ καὶ οὐ μαθηματικὰς ὑποθέσεις λέγουσιν· ὁ δὲ
πρῶτος θέμενος τὰ εἴδη εἶναι καὶ ἀριθμοὺς τὰ εἴδη καὶ τὰ μαθηματικὰ
εἶναι εὐλόγως ἐχώρισεν· ὥστε πάντας συμβαίνει κατὰ μέν τι λέγειν ὀρθῶς,
ὅλως δὲ οὐκ ὀρθῶς· καὶ αὐτοὶ δὲ ὁμολογοῦσιν οὐ ταὐτὰ λέγοντες· ἀλλὰ τὰ
ἐναντία· αἴτιον δὲ ὅτι αἱ ὑποθέσεις καὶ αἱ ἀρχαὶ ψευδεῖς· χαλεπὸν δὲ
ἐκ μὴ καλῶς ἐχόντων· λέγειν καλῶς κατ' Ἐπίχαρμον· ἀρτίως τε
λέλεκται καὶ εὐθέως φαίνεται οὐ καλῶς ἔχον· ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἀριθμῶν
ἱκανὰ τὰ διηπορημένα, καὶ διωρισμένα· μᾶλλον γὰρ ἂν ἐκ πλειόνων
ὁ πεπεισμένος πεισθείη· πρὸς δὲ τὸ πεισθῆναι μὴ πεπεισμένος
οὐθὲν μᾶλλον· περὶ δὲ τῶν πρώτων ἀρχῶν καὶ τῶν πρώτων αἰτίων καὶ στοιχείων,
ὅσα μὲν λέγουσιν οἱ περὶ μόνης τῆς αἰσθητῆς οὐσίας διορίζοντες·
τὰ μὲν ἐν τοῖς περὶ φύσεως εἴρηται· τὰ δ' οὐκ ἔστι τῆς μεθόδου τῆς νῦν·
ὅσα δὲ οἱ φάσκοντες εἶναι παρὰ τὰς αἰσθητὰς ἑτέρας οὐσίας· ἐχόμενόν ἐστι
θεωρῆσαι τῶν εἰρημένων· ἐπεὶ οὖν λέγουσί τινες τοιαύτας εἶναι τὰς ἰδέας
καὶ τοὺς ἀριθμούς· καὶ τὰ τούτων στοιχεῖα τῶν ὄντων εἶναι στοιχεῖα καὶ ἀρχάς,
σκεπτέον περὶ τούτων τί λέγουσι· καὶ πῶς λέγουσιν· οἱ μὲν οὖν ἀριθμοὺς
ποιοῦντες μόνον καὶ τούτους μαθηματικούς· ὕστερον ἐπισκεπτέον· τρόπον

ταὶς αἰτίαις λεγῶν· ἅμα δὲ καὶ τε προσθεάσασθαι τὰ ῥηθέντα ἐστὶν ἃ πρὸς τὴν ἀπορίαν τῶν πρὸς αὐτῶν· ἅμα γὰρ καθόλου τε ὡς οὐσίας ποιοῦσι τὰς ἰδέας, ἐκ τοῦ ἀδιαιρέτους εἶναι τῶν καθ' ἕκαστον· ταῦτα δὲ οὐκ ἐνδέχεται, διὸ καὶ πορήσαιεν ἂν πρότερον· αὖθις δὲ τοῦ σώματος ταῦτα εἶναι καὶ τῶν ἰδέας καθόλου, ὅτι τοῖς αἰσθητοῖς· ἀλλὰ τὰς αὐτὰς οὐσίας ἐποίουν τοῖς αἰσθητοῖς· καθ' ἕκαστα μὲν οὖν μείζονα ἐκ πλείονων ἀδιαιρέτων· ἐδόκει καθόλου παράδειγμα εἶναί τε ἐκ τῶν πρώτων εἶναι· τοῦτο δὲ ὡσαύτως τοῖς ἐπὶ προσθήκῃ λέγομεν· ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἐκ πλειόνων ἀδιαιρέτων εἶναι τὰ αἰσθητὰ ἔφασκον· ἡμεῖς δὲ καθ' ἕκαστον ἐκ τοῦ ὀρθῶς ἐνόησεν ἀφορίσαντος· δηλοῖ δὲ καὶ τὸ ἔργον· ἀναιρεῖ γὰρ καθόλου· ἀδύνατον δὲ ἐπιστήμην λαβεῖν τοῦ ἀφορίζειν· ἀφ' οὗ τὸν συμβαίνοντα τοῦτο δεῖ χρῆσθαι περὶ τὰς ἰδέας ἐστίν· οἱ δὲ ἀναγκαίως, ὅπερ ἐν τοῖς λόγοις ἔστι οὐσίαν παράταξιν αἰσθητὰς ἐκ τοῦ ὑπάρχουσας χωρίς εἶναι, ἀλλ' οὐ μὴ ὄντα· ταῦτα δὲ τὰς καθόλου λέγομεν ἀρχὰς καὶ στοιχεῖα· ὥστε συμβαίνει τὰς αὐτὰς φύσεις εἶναι τάς καθόλου καὶ τὰ καθ' ἕκαστον· αὖθις μὲν οὖν αὐτὰ καθ' αὑτὰ ἡμῖν ἀνδέχεται τῶν εἰρημένων· ὅδε ἐκ τοῖς λέγουσι τὰς ἰδέας εἶναι καὶ ἀπορεῖ κ τοῖς μὴ λέγουσιν ὑπὲρ καὶ ἀρχὰς αὐτοῖς διὰ πορήματα ἔχειν ἔθη πρότερον· λέγω μὲν οὖν ἡμῖν δὲ λέγειν μὴθόσει· ταὶ οὐσίας εἶναι καὶ χωρὶς ἡμᾶς ἐκ τοῦ τρόπον τοῦτον ὡς λέγεται τὰ καθέκαστα τῶν ὄντων· ἀναιρήσει τὴν οὐσίαν ὡς βουλόμενος λέγειν· ἀνδέχεται θήτας ὄντας χωρίστας· πῶς θήσει τὰ στοιχεῖα ἐκ ταὶ ἀρχὰς αὐτῶν· ἡμεῖς δὲ καθέκαστον ἐκ μὴ καθόλου· ὁσαῦτα ἔστι ταῦτα ὅσα περὶ τὰ στοιχεῖα· ἐκ δὲ ἐπιστήμη τὰ στοιχεῖα· ἑτέρα γὰρ ἡμῖν ἡ φωνὴ συλλαβὴ καὶ στοιχεῖα τὰ στοιχεῖα αὐτῶν· στοιχεῖα τοῦ οὐσί· ἀναγκαῖον δὲ δύο ἢ ἕν εἶναι· ἐκ καθ' ἕκαστον συλλαβὴ μία· ἕν πρὸς μὴ καθόλου ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν· ἀλλὰ μία ἑκάστων τῶν εἴδει μὰ· ἐκ τοῦ ἐκ μὲν οὖν ὅτι ἐκ κατὰ λόθεσαν ἐκ δὲ ἐκ τοῦ ἐκ δύο ἢ ἕν· καὶ ἐκ ἀπλῶς πλείω ἀλλ' ἁπλοῦς· καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου στοιχεῖον θεωρεῖν λόγου· οὐ πρὸς ἐκ τοῦ ἄλλου συλλαβῶν καὶ πάλιν ἄλλη ἐκ ἄλλη· ἀλλὰ μὴ εἶναι τοῦτο· καὶ ἐκ ἁπλῶς παράλογα στοιχεῖα ἕν πρὸς ἐκ ὄντα· ἀλλὰ μόνον τὰ στοιχεῖα· γίνεται καθόλου· καὶ ἐπιστήμη τῶν καθόλου· δῆλον δὲ ἐκ τῶν λόγων ἐκ τοῦ ὅτε εἰσὶν ἐκ ὄντες συλλογισμοὶ

ὁλότης δὲ τετράγωνος διόρθωσις· ἡμιτομὴ τετράγωνος διόρθωσις· διὸ ὅτι ὁδὶ ὁ ἀριθμὸς ζῷον· ἡμιτομὴ ἄνθρωπος ζῷον· ἀλλὰ μὴν ἡμιτομὴ καθόλου ἀρχή ἐστιν ἐκ τούτων οὐσία ἀκαθόλου· ἐὰν μὴ οὐσία πρότερον οὐσίᾳ τινὶ καθόλου· οὐκ οὐσία· ὅδε στοιχεῖον ἐστὶν ἀρχὴ καθόλου· πρότερον δὲ στοιχεῖον ἀρχή· οὐδὲν ἀρχή ἐστι στοιχεῖον ἐστίν· ταῦτα τε δὴ πάντα συμβαίνει γράμμασι· ὅτι τὰ μὲν στοιχεῖα τῆς φωνῆς στοιχεῖ· πολλαὶ εἰσὶν αἱ τῶν ἀλόγων ἀναβάσεις· μήκεσιν ἀσυμμέτροις πολλαὶ ἄρα τῶν ἀλόγων ἀσύμμετροι· ἐγὼ μὲν ἐκ τούτου ἄπειροι ὁμοίως συλλαβαί· ὅδε τῆς ἐπιστήμης εἶναι καθόλου πρᾶξις, οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι ἐστὶ τὸ τῶν ἀρχῶν καθόλου εἶναι ἐστὶ μὴ οὐσίας καθορίσμους, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπορεῖ τὸν λόγον τοῦτον· ἀλλὰ μὴν, ἀλλὰ ἔστι μὲν ὡς ἀληθὲς ὅλῃ μὲν ἐστὶ δὲ ὡς ἀληθές· ἡ γὰρ ἐπιστήμη μὴ ὡς ἄρα ἐστὶ δὲ ἐπίστασθαι διὰ τοῦ· ὧν μὲν δύναμις· ὅδε· ἐξ ἧς· ἡμιτομὸν δύναμις· ὡς οὐ μὴ τοῦ καθόλου ἐστὶν ἀλλὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀορίστου· τοῦ καθόλου ὡς ἀορίστου ἐστίν· ἡδονὴ ἐργεία ἀορίστου ἀορίστου· ὅδε μὲν ἐστὶ τοῦδε τινός· ἀλλ' ἀεὶ συμβεβηκὸς ἦν ὅτι δὲ καθόλου γράμμα ὅραν· ὁ μὲν τόδε τι γράμμα ὅραν· γράμμα ἐστίν· ὡς οὐθὲν ὄφελος γραμμικῆς· ὅδε τὸ ἄλφα· ἄλφα· ὥστε εἰ ἀναγκαῖον τὰς ἀρχὰς καθόλου εἶναι· ἀναγκαῖον τὰ ἐκ τούτων καθόλου· ὡσαύτως ἐπὶ τῶν λόγων δείξομεν· ἡδὲ βύσσος οὐκέτι ἁπλῆ ἐστὶν ἡδονὴ ἡ δὲ οὐσία· ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἔστι μὲν ἐπιστητὸν καθόλου· ἔστι δὲ οὐ·

V

ἐκ μὲν τῆς οὐσίας ταύτης· ἡ μὲν θεωρία ταῦτα· πάντες δὲ ποιοῦσι τὰς ἀρχὰς· ἐξ ἀνάγκης ἀπὸ τῶν φυσικῶν· ἐκ δὲ τῆς ἀκινήτου οὐσίας· ὁμοίως· ἡ δὲ τῆς πάντων ἀρχῆς μὴ ἐξ ἑτέρου λέγεται πρότερον ἵνα· ἀδύνατα ἀναφὴν ἀρχὴν ἑτέρου λέγουσιν· ἵνα ἀρχῶν· οἷον ἡ λίθος λίθου ἀρχὴ ἐστιν ἵνα· ὅμοιος ἑτέρου· ἀλλὰ λίθος· ἵνα μὴ τοιαῦτα καθ' ὑποκειμένου· ἐστὶ τι ὃν· λίθος εἶναι· ἐκεῖνο δὲ πρότερον ἔσται· ἀλλὰ μὴν ἡμῖν ἡ πάντα σχεδὸν ὑποκειμένου τινός· ἀνάγκη ἄρα μᾶλλον ἀεὶ τοῖς φυσικοῖς· τοῦ

ὑπάρχειν· ἀεὶ γὰρ πάντα τὰ ἀναλίσκα καθ' ὑποκειμένου τινὸς γίγνεται·
ἀλλ' οὐδὲ σαφὲς φαίνεται γιγνόμενον οὐσία ἀναλίσκον· οὐ γὰρ μαρτύρει γιγνόμενα
τῷ ἀναλίσκεσθαι πάντων· ἀλλ' ἕτερα· οὐδὲ τὸ ἕτερον τῶν ἀναλισκομένων
ποιοῦσιν ὕλην· οἱ μὲν τῷ ἴσον τὸ ἄπειρον· οὐ γὰρ τοσοῦτον ἐνδέχεται πλῆθος
ἀεὶ φύειν· οὐδὲ τῷ μέγεθος· μηδὲν γὰρ εἶναι τοιοῦτον οἷόν τε ἐκ τῆς
γῆς ἀναδυόμενον ἀεὶ τοσοῦτον μεγαλύνεσθαι μικρὸν τὸ δεκτὸν πλῆθος· ὥστε τῆς γῆς
μὴ ὀλίγον εἶναι ἀμφοῖν· οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ἀναλισκόμενον τοσοῦτον χειλιοστὸν τὸ ἀναλισκόμενον
ὅσον μεγαλύνεσθαι μικρὸν δυνάμενον· ὥστε μὴ ὀλίγα ἂν εἶναι τὰ μεγέθει μικρὰ λέγω
δὲ οἷον εἰ ζεύγη ὕλης λέγοιμεν ἀριθμῷ δοῦναι· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοσαῦτα· ἄπειρα γὰρ
ἂν καλοῖτο καὶ πολλαπλάσια· οἱ μὲν τὰ μεγάλα καὶ μικρὰ λέγοντες μετὰ
τοῦ μᾶλλον καὶ τὸ ἧττον τοσαῦτα ποιοῦσι τῷ ἀριθμεῖν· τοσαυταπλασίονα γὰρ ὕλην τὸ μέγα
φασὶν εἶναι τοῦ μικροῦ· οὐδὲ τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον· ὁτὲ μὲν γὰρ τὸ μικρὸν μᾶλλον οἰκεῖον
τῇ φύσει· οὐδὲ τὸ καθόλου μᾶλλον ἐπὶ τούτων ὑπερέχον ὑπερέχομεν·
διὰ δὲ ταῦτα γιγνόμενα οὐκ εἰσὶν οὐσίαι· πρὸς δὲ τὰ συμβαίνοντα· ἀλλὰ
πρὸς τὰς λογικὰς μόνον διαφορὰς ἀσφαλὲς τὴν διὰ τῶν λογικῶν
φέρειν τὰς ἀποδείξεις· πλὴν τοῦ μᾶλλον τὸ ὑπερέχον καὶ ὑπερέχομενον
εἶναι ἀρχάς· ἀλλὰ μὴν μέγα καὶ μικρόν· ἐν ὑπάρχουσι πρότερον
τῆς ὕλης ὅτι τοῦ ποσοῦ καθόλου ἐστὶ μᾶλλον· ὑπὸ δὲ τοῦ ποσοῦ
μέγα λέγουσι καὶ ὀλίγα· οὐδὲ ὅτι ἕτερον καὶ ἄλλο πρὸς ἀλλήλα θέσθαι.

(9) Τὸ δὲ πλῆθος καὶ ὅλον· ἆρ' ἐστὶν οὐσία ἀφορίζουσι τὰ ὄντα ἐξ ἀναλίσκων·
τῷ δὲ μὴ ἀναλίσκον οὐσίαν· ἢ οὐδὲ ἀναλίσκον μέλλει· τὸ πλῆθος ὁδὶ ἀνίσον· τῷ
ἴσον καὶ ἕτερον τοῦτο τῷ τοῦτο καὶ ἄλλο τοῦτο· μᾶλλον δὲ οἱ τῷ τὸ πλῆθος
ἀναλίσκεσθαι ἐν τοῖς ἐναντίοις δεκτικὸν γὰρ τοῦ μᾶλλον καὶ ἧττον· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ
ὀλίγου πλῆθος μᾶλλον ἐπὶ τοῦτο τὸ πολὺ τοῦ ὀλίγου ἀναλίσκεται· τὸ δὲ ἐν
ὀλίγῳ μᾶλλον ἐστὶν ἕτερον τοῦ ἐν πολλῷ· οὐδὲ τὸ ἄλλο τοιοῦτον ἕτερον ὑποκειμένου·
οἷον ἀνθρωπογενὲς ἀδιαίρετος ἡ δὲ μέχρι δακτύλου ἢ ποδὸς ἢ τοιοῦτου·
ἡ δὲ ῥυθμοῖς ἁπλοῦς ἡ δὲ συλλαβὴ ὁμοίως δὲ καὶ ἡ θάλασσα ἀθρόως ὁρίζεται
ὡρισμένως καὶ κατὰ πάντων δὲ τῶν ἀναλισκομένων τρόπον· ἐν μὲν τοῖς ποιοῖς,
ποιὸν λέγει· ἐν δὲ τοῖς ποσοῖς ποσὸν λέγει· ἀδιαίρετον γὰρ μέγεθος· ἐν μὲν τοῖς εἴδεσι

δὲ πρὸς τὴν ἀριθμὸν ὡς ἂν κοινὸν ἐπὶ πλείονος καθ' ἑαυτὸ ὂν ὑποκείμενον
σημαίνει δὲ ὀλίγον πλήθος ἐπὶ ὄνων· ὀλίγον πλῆθος
μικρὸν μέγεθος· ἐπὶ πλῆθος μικροῦ· διὸ ἐπὶ ἀριθμοῦ οὐκ ἔστι δὲ ἀριθμὸς
ἀδιαίρετον μικροῦ· μικρόν· ἀλλ' οὐκ ἐκ μικροῦ· ἐστὶ δὲ δῆλον ὅτι τὸ
ὀλίγον ὑπάρχειν παῦρον μικροῦ· οἷον ἵππος μικροῦ· ἵππος· ἐφ' ὄνου
δὲ ὄνος· ἐφ' ὄνου· ἐπὶ ἵππου θεὸς ἐπὶ ζῴου· ἵππος ἐστὶν ἀριθμὸς ἑαυτῷ ἔστιν
ζῷα· ἐφ' ὄνου ἐπὶ λαγὼς ἐπὶ βάδιζον· ἢ κἀν ταῖς μεγάλοις ἀριθμοῖς τοῦτ· διὰ τὸ
ταῦτ' πάντα ὑπάρχειν· ἐπεὶ κἂν ὀλίγος ἀριθμὸς· ὅμως γοῦν ἔστιν ὁ
ἀριθμὸς ὁ τοῦτον· ἢ ὀλίγος δὲ ἄλλο τοιοῦτος προσηκόειαι· οἷον δὲ βαδίζον
ὡς ἐπὶ λύ· τὴν δυάδα δὲ ὀλίγον ποιοῦσι μᾶλλον ἢ μικρόν· πόρρω
λίαν τῶν δεκάδων ἀφεστῶσι· παθητέον δὲ ταῦτα ἐπὶ οὐ μᾶλλον ἀλλ'
ἢ ὑποκείμενα δὲ ἐπὶ ἀριθμοῖς ἐπὶ μεγέθους ἐστὶν· ὅταν πολὺ ὀλίγον
ἀριθμὸν· ἐπὶ μικρὸν μικρόν· μεγέθους ὡσαύτως δὲ ὀλίγον ἐπὶ πολύ·
χρόνος ἐπὶ τροχὸν· ἐπὶ βῆμα ἐπὶ καμπτῆρος· ἐπὶ δὲ πρὸς ταῦτ' ἐστὶν ἁμαρτία· ἐπὶ πρὸς
τὸ ἀναγκαῖον εἶναι δὲ μικρὸν μικρόν· ἐπὶ ὅσα τοιαῦτα· ὅτι δὲ πρὸς τὸ· πάντων ἢ
κατὰ φύσιν ἐστὶν· ἢ ὑγίεια τῶν καθ' ἡμᾶς ἐστὶ· ἐπὶ σφαῖραν ποιοῦν ἐκ τοῦ πρὸς
τὸ πάθος τὸ τοῦ ποδὸς τὸ πρὸς τὸ ὡς προσέλθη· ἀλλὰ χωλὴν ἐστὶν ἕτερον·
τὸ ὅλως κοινὸν πρὸς τὸ· ἐπὶ τοῖς μορίοις ἐστὶν αὐτὸν κεῖσθαι· ὅθεν ἡ ἀρετή ἐστιν ὅτι
μέγα ὅτι μικρόν· ὅτε πολὺ· ὅτε ὀλίγον· ὅτε ὅλως πρὸς τὸ ὄχετρον τὸ
ὄν· πολὺ ἢ ὀλίγον· ἢ μέγα ἢ μικρὸν ἢ πρός τι ἐστί· σημεῖον δὲ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι
ἁπλῶς ἐστὶ τὸ πρός τι· δοκοῦν μὲν εἶναι μέγεθος αὐτὸ αὑτοῦ· μηδὲ φθορὰν
μηδὲ κίνησιν· ὥσπερ τὸ ποιὸν αὔξησις· φθίσις· τὸ ποιὸν ἀλλοίωσις·
τὸ πονφθοράν· τὴν οὐσίαν· ἁπλῶς γὰρ ἐστὶ φθορά· ἀλλ' οὐ τὸ
πρός τι· ἀνάγκη οὖν κινηθῆναι ὁπότε μᾶλλον· ὁπότε ἔλαττον· κίνησιν
ἐστὶ κατὰ τόπον κίνησιν θῆλυς τὸ πόδον· ἀνάγκη τὸ ἐκάτερον λαμβάνειν· δῆλον
τοίνυν ὅτι κατ' οὐσίας· δὲ πρός τι· ὅτε δὲ ὅτε μὲν ἄνθρωπος
ὤν· μᾶλλον δὲ δῆλον ἄλλο· ὃ δ' οὐσίας ἐστὶν οὐσίαν ποιεῖν ἀεὶ χεῖρον ἢ πρότερον·
ἔστι γὰρ πάσαι αἱ κατηγορίαι· ἐπὶ δὲ τὰ στοιχεῖα δὲ κατηγορεῖται καθόλου
στοιχεῖα· δὲ πολὺ ὀλίγον· ἐχόμενα ἐπὶ ἅμα κατηγορεῖται τοῦ ἀριθμοῦ·

ὁ δὲ μακρὸν καὶ βραχὺ γραμμῆς· ἐὰν ἐπιπέδου ἐστὶ καὶ πλατύτερον
εἰδέναι ἐστὶ τί πλῆθος ἔστω δὲ μικρὸν ἀειολίγον οἷον ἡδύ ἀτερπολὺ
δὲ μὴ ἀνολίγον εἶναι καὶ πολὺ προσεῖναι οἷον ἡδέως πολὺ δὲ τί τοῦτο
μὴ ἐστὶ πλεῖον ἢ τὸ μικρὸν ἀλλὰ πόσον ὥστε ἔστω δὲ τοῦτο ὀλίγον ἢ πολὺ οὐκ ἀφωρι-
μένον ἢ παράμφω φάσκειν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτὴν καὶ τὴν κακίαν ἐν
μέσῳ τινὶ εἶναι· ἢ μηδέτερον· νῦν δὲ ἑτέρου μόνου καὶ τὴν ἀρε-
τὴν ἀπροσδεῆ εἰσκοπεῖν· ἀρ' ἐστὶ δίκαιόν τι τὰ ἀδίκου ἐστὶ καὶ ἰσχί
ον εἶναι· ὑλικὸν δὲ ἔστω· σῶμα θερμὸν γὰρ πάντ' ἐστὶ καὶ ἰσχί· ἀεὶ γὰρ
ἀνάγκη ἔστιν· ἀεὶ ἐστὶ· ἐκ δὲ γῆς ἔστω· ἐκ δύο τοῦ ἴσου εἶναι· μᾶλ-
λον δὲ πᾶν· ἐκ τοῦ διὰ μέσου ἔστω δὲ τοῦτο ὅτι μὲν ἀρ' ἀνάγκη ἔστιν ἐκ τοῦ ἀ
διὰ τοῦ· διὰ δὲ τί· τοῦτο διὰ τοῦ ἀεὶ ἐστὶν ἀεὶ ἐστὶ καὶ ὀλίγον μᾶλ-
λον ἀεὶ ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς· ἢ ὀλίγον ἀλλοῦ ὑλικὸν ἔχον· ἐν δὲ τοῖς πᾶν μὴ εἶναι· ὡς
πρὸς τὸ μὴ ἡμέρα ἔχον· ἐν τοῦτο ποσαχῶς ἐστί· φανερὸν ἐν τούτῳ· ἐν τούτῳ χρὸ
νῳ μὴ ἐστὶ πρᾶξις· ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἀρετή· ἀλλ' ἐν τῷ μᾶλλον τὸ ἐν δὲ τῷ μᾶλλον
εἶναι· καθάπερ ἐν ἄλλοις σωιεθι πολλαχῶς· εἰ δὲ ἐστὶ τὸ ἡδὺ μὴ
νῦν ἀληθὲς καθόλου· ὀλίγον δὲ μὴ ἀεὶ ἔστιν ἀγαθὸν οὐσία· ἐν μὴ ἐν ἐρεῖ
τις δὲ τοῖς ἰσχίοις· ὑλικὴ οὐσία· ἀλλὰ μὴ ἀφ' ἧς ἀγαθὸν ἀλλ' οὐσίας ἰσχίου ἔστω
ἐστὶν ἡ ὑπερβολὴ τοῦ ὑγιοῦς· φανερὸν δὲ τοῖς ἔχουσι· οἷον δυσὶ μὴ ἀορίστου ποιοῦσι δὲ
τοῦ ὑγιοῦς ἰσχίου· ἀλλ' ἐν τῷ διαφέρουσιν ἀφ' ὁρισθέντα συμβαίνοντα
ἀδύνατα· οἷς δοκοῦσι μόνον ἀφ' ὁρισθαι τῶν διαφόρων· ὅσα δὲ ἀ ποιεῖν
ἀλλ' ἐν τῷ πρὸς ἰσχίου ἀναγκαῖον συμβαίνειν τοῖς λέγουσιν· ὅσα δὲ
χωρὶς ταῦτ' ἐστὶ τῆς δόξης· ταῦτα καὶ κείνοις ὑπάρχειν ἀναγκαῖον· ἐν τε δὲ
τῷ ποιητικῷ ἀριθμὸν ἀγαθῶν ποιοῦσι· ἐν τε δὲ μαθηματικῷ· πολλὰ μὲ-
νοῦν τὰ αὐτὰ τῆς ἐπὶ ταῦτας ταῖς αἰτίαις ἐκτροπῆς· μᾶλλον δὲ ἅπο-
ρήσειεν ἂν τις πῶς· ἐν δὲ τοῖς πᾶσι· πάντ' ἔστιν ἃ ταὐτὰ τοῦ αὐτοῦ·
ἐν μὴ ἴσως ἐν τῷ ὁμοίως ἀδιαίρετα τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ· ἀλλ' ἀνάγκη ἄνευ τοῦ μὴ οὐδ' ἓν αὐτὸ
ἐστὶν· ὃ τοιγὰρ ἐκ τοῦ ὄντος ἐστὶ καὶ ἄλλου τινὸς τὰ ὄντα ἔσεσθαι πολλαχῶς ἐστὶ·
ἐν τῷ πρὸς τὸ μὴ· ἢ τοῦ πολλαχῶς· ἐν μὴ γὰρ ὀλίγου σημαίνει· ἐν δὲ
ποιόν· ἐν δὲ πρός τι· ἐν τὰς ἄλλας δὲ καὶ πηγὰς ποιόν τὰ ὄντα

μακρὸν. βραχὺ. ὀξῶν τὸ μηκος. πλατὺ. ἀμβλὺν. ὀξῶν τὸ ἐπὶ πέδον.
βαθὺ. ταπεινὸν. ὀξῶν οἱ ὄγκοι. ἐκ τίνων εἰδῶν πρόσεστι τοῖς
τοιοῖσδε τοῖς ἀγαθοῖς τὸ πολλάκις. ἀναγκαῖον μᾶλλον ἢ ἀσφαλῶς μᾶλλον ὑποθῶ
τὸ δυνάμει ὂν ἐκάστῳ. τοῦτο δὲ προσαπτέον ἢ ἀφαιρετέον τοῦ παραλαμβανομένου τοῖς τὸ δυ-
νάμει ὂν δὲ καθ' αὑτὸ ὃ οὔπω πρόσεστι. ὥστε φανερὸν ποῖόν τι ὂν ὃ δὲ τὸ δυνάμει ἐστὶ
τοῦτο. ἢ λόγον. ἢ τὸ ἀποφατικῶς τοῦτο. ἢ τι τοῦτ' ὄντος. ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τοῦτο
πολὺ τι μᾶλλον ὥστε προσῆκεν εἰρῆσθαι. ἀφ' ἑτέρου ζητεῖ πῶς πολλαχῶς τὰ ὄντα. μὴ τὰ αὐτὰ
αὐτῇ κατηγορεῖσθαι. πῶς πολλαχῶς οὐσίαν. ἢ πολλὰ ποιᾷ. ἀλλὰ πῶς
πολλαχῶς τὰ ὄντα. ταὐτὸ μὲν γὰρ οὐσίαι. τὰ δὲ. πάθη. τὰ δὲ. πρός τι. ἐπὶ μὲν
οὖν τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. ἁπλῶς ἐστὶν ἐπὶ πάντα. πῶς πολλαχῶς διὰ
τὸ δυνήσεσθαι τὰ εἶναι. τῶν δ' ὑποκειμένων πολλαχῶς λέγεσθαι ἐστὶν. ποι-
αττὶ πολλαχῶς ἐστὶ πρός. ἑκάστου γὰρ ὕλην. ἑκάστου γένει. πολλὴν
χρεία τῶν ἀδιαιρέτων τῶν οὐσιῶν. ἀλλ' ἐπὶ τούτων δῆλον. ἁπλῶς λέγειν.
πῶς πολλαχῶς τὸ δεῖ. ἢ μὴ δεῖ ἢ ἔστιν. ἢ τὸ δεῖ. ἐν φύσεσι τοῖς αὐτοῖς
αὐτὸ δέ ἐστιν ἐκεῖθεν μᾶλλον ἢ ποιᾷ. πῶς πολλαχῶς ἐν ἑρουσίᾳ. ἀλλ' ὅ-
μοια. ἀλλὰ μὴν ἢ μὴ ταὐτὸν ἐστὶ τὸ δεῖ τὸ προϊόν. ἀλλ' ἆρα πῶς ἐν
διαλεῖ πολλαχῶς τὰ ὄντα. ἀλλὰ πῶς ἐν διαλεῖ πῶς δὲ πολλαχῶς. ὅσαχῶς ἀριθμὸς
ταὐτὸν. πρότερον μὲν ἐν ἡμῖν ἐκ τοῦ προϊόντος. ἀλλ' ἆρα πῶς ἐν
ἡμῖν ὅμως ἐστὶν ὁ τοῦ προϊόντος τοῦ δεῖ ἐστὶν ἐνέλινος. ἀλλ'
πῶς πολλαχῶς. ἆρ' ἐστὶ ταῦτα. πολλαχῶς ὑπομένει ὁ λόγος ἐν ἀλλοιώσει. ἐπὶ-
σταται δὲ ἄλλῃ τὴν ποικιλίαν πρὸς τὸ ἀριθμεῖν. πόθεν δεῖ λαβεῖν τὴν πί-
στωσιν. τὰ μὲν γὰρ ἰδέας ἴσως ἐστὶ παρέχουσι γὰρ οὐσίαν οἷς οὐκ ἄπο-
κειται τὸ ἓν καὶ ταὐτὸν ἀριθμῷ ἰδέας ἐστίν. ἡ δὲ ἰδέα τοῖς ἄλλοις ἀλλ' ἀδύνατον ἡ δὲ
τρόπον. ἐπὶ τοῦ δὲ αὖ τοῖς ὑποκειμένοις τοῦτο. τὸ δὲ τοῦτο μὴ ὂν τρόπον
ἄλλον. διὰ τὰς ἀφαιρέσεις καὶ διαφορὰς ὁρᾶν πόρρω τὰς ἰδέας. ὥστε
διαλεῖ τὰ μὴ ποιεῖν ἀριθμούς. ποιοῦσι δὲ ἀριθμὸν μὴ μαθήματα.
πόθεν δεῖ χρὴ πάντα σωθῆναι τοιοῦτος ἀριθμός. καὶ τοῖς ἄλλοις χρή-
σιμος. ἀθρητέον δὲ καὶ περὶ τούτων. ἀλλ' αὐτὴν λέγω καθ'
αὑτὴν φύσιν. ἢ πεφυκέναι τὸν ἀγαθόν. τὰ δὲ θεωρήματα τοῦ ἀριθ-

τὰ πρὸς τὰ τοῖς οὖσιν· μὴ ὄντος γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ, οὐθὲν ἧττον τὰ μεγέθη
ἔσται τοῖς τὰ μαθηματικὰ μόνον εἶναι φαμένοις· καὶ τούτων μὴ ὄντων, ἡ ψυχὴ
καὶ τὰ σώματα τὰ αἰσθητά. οὐκ ἔοικε δ' ἡ φύσις ἐπεισοδιώδης οὖσα ἐκ τῶν φαι-
νομένων, ὥσπερ μοχθηρὰ τραγῳδία. τοῖς δὲ τὰς ἰδέας τιθεμένοις, τοῦτο μὲν ἐκ-
φεύγει· ποιοῦσι γὰρ τὰ μεγέθη ἐκ τῆς ὕλης καὶ ἀριθμοῦ· ἐκ μὲν τῆς δυάδος
τὰ μήκη· ἐκ τριάδος δ' ἴσως τὰ ἐπίπεδα· ἐκ δὲ τετράδος, τὰ στερεά· ἢ καὶ
ἐξ ἄλλων ἀριθμῶν· διαφέρει γὰρ οὐθέν· ἀλλὰ ταῦτά γε πότερον ἰδέαι ἔσονται,
ἢ τίς ὁ τρόπος αὐτῶν, καὶ τί συμβάλλονται τοῖς οὖσιν· οὐθὲν γάρ, ὥσπερ οὐδὲ τὰ
μαθηματικά, οὐδὲ ταῦτα συμβάλλεται· ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὑπάρχει κατ' αὐτῶν
οὐθὲν θεώρημα, ἐὰν μή τις βούληται κινεῖν τὰ μαθηματικὰ καὶ ποιεῖν τινὰς
δόξας. ἔστι δ' οὐ χαλεπὸν ὁποιασοῦν ὑποθέσεις λαμβάνοντας μακροποιεῖν
καὶ συνείρειν. οὗτοι μὲν οὖν ταύτῃ προσγλιχόμενοι ταῖς ἰδέαις τὰ μαθηματικὰ
διαμαρτάνουσιν. οἱ δὲ πρῶτοι δύο τοὺς ἀριθμοὺς ποιήσαντες, τόν τε τῶν εἰδῶν
καὶ τὸν μαθηματικόν, ἄλλον, οὐδαμῶς οὔτ' εἰρήκασιν οὔτ' ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν πῶς
καὶ ἐκ τίνος ἔσται ὁ μαθηματικός· ποιοῦσι γὰρ αὐτὸν μεταξὺ τοῦ εἰδητικοῦ καὶ τοῦ
αἰσθητοῦ· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ, ὁ αὐτὸς ἐκείνῳ ἔσται τῷ τῶν
ἰδεῶν· ἐξ ἄλλου δὲ τινὸς μικροῦ καὶ μεγάλου· τὰ γὰρ μεγέθη ποιεῖ· εἰ δ' ἕτερον
ἐρεῖ, πλείω τὰ στοιχεῖα ἐρεῖ· καὶ εἰ ἑκατέρου ἕν τι ἡ ἀρχή, κοινόν τι ἐπὶ τούτων ἔσται
τὸ ἕν· ζητητέον πῶς καὶ ταῦτα πολλὰ τὸ ἕν· καὶ ἅμα τὸν ἀριθμὸν γενέσθαι ἄλλως
ἢ ἐξ ἑνὸς καὶ δυάδος ἀορίστου οὐκ ἐνδέχεται κατ' ἐκεῖνον. πάντα δὴ ταῦτα ἄλογα·
καὶ μάχεται καὶ αὐτὰ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς εὐλόγοις· καὶ ἔοικεν ἐν αὐτοῖς εἶναι ὁ Σιμωνίδου μακρὸς
λόγος· γίνεται γὰρ ὁ μακρὸς λόγος, ὥσπερ ὁ τῶν δούλων, ὅταν μηθὲν ὑγιὲς λέγωσι·
φαίνεται δὲ καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν βοᾶν ὡς ἑλκόμενα· οὐ δύναται
γὰρ οὐδαμῶς γεννῆσαι τὸν ἀριθμὸν ἀλλ' ἢ τὸν ἀφ' ἑνὸς διπλασιαζόμενον.
ἄτοπον δὲ καὶ γένεσιν ποιεῖν ἀϊδίων ὄντων· μᾶλλον δ' ἕν τι τῶν ἀδυνάτων. οἱ
μὲν οὖν Πυθαγόρειοι πότερον οὐ ποιοῦσιν ἢ ποιοῦσι γένεσιν, οὐδὲν δεῖ διστάζειν·
φανερῶς γὰρ λέγουσιν ὡς τοῦ ἑνὸς συσταθέντος, εἴτ' ἐξ ἐπιπέδων εἴτ' ἐκ χροιᾶς
εἴτ' ἐκ σπέρματος εἴτ' ἐξ ὧν ἀποροῦσιν εἰπεῖν, εὐθὺς τὸ ἔγγιστα τοῦ ἀπείρου
ὅτι εἵλκετο καὶ ἐπεραίνετο ὑπὸ τοῦ πέρατος. ἀλλ' ἐπειδὴ κοσμοποιοῦσι καὶ

ὁμολογοῦντες ἀρχὴν εἶναι πρὸς ἕκαστον χρῆσθαι τοὺς ἀριθμοὺς δὲ τὸν μαθηματικὸν
ἀποστατέον ἀπὸ μονάδος εἰς ἄπειρον ὁ πραγματευόμενος πολλὴν εἰς ταῦτα
ποιεῖται τὴν ἐπίσκεψιν. τὰ εἴδη δὲ οὐ πάντα ὁ πραγματευόμενος ἀλλὰ μόνον ὅσα
ἐστὶν εἴδη ἀριθμῶν μόνον. ἔστι δὲ ταῦτα εἴδη. ἄρτιος γὰρ καὶ περισσὸς μόνον. ἔστι δὲ
καὶ τούτων πάντα τὰ ζῷα καὶ τὰ φυτὰ ἀναλύεται καὶ τὰ μιγνύμενα. ταῦτα δὲ
διὰ τοῦ μὲν ἀρτίου πάλιν ἀναλύεται εἰς τὸ ἄπειρον στοιχεῖον. ἔστι γὰρ πλῆθος τι. ἔστι δὲ
ἀνίσου καὶ μικροῦ καὶ κακοῦ μόνου. διὸ προσμιγὲν ἐφάνη τοῦ πεπερασμένου προσδιπλασιοῦν
καὶ ἀνισάζον μόνον. ἐπεὶ δὲ βραχὺ καὶ μέγα ἐστὶ καὶ τὸ κακοῦ τὴν δὲ πλῆθος φύσιν
εἶναι. ὅτι δὲ λάβρυσι δὲ ἔνι τοῦ κακοῦ φύσιν. ἔστι μὲν δὴ πάντα τὰ ὄντα
μιγῆναι τοῦ κακοῦ. ἔστι δὲ αὐτὸν τοῦτο ἰσοπαλὲς ἀκρατοῦ μιγῆναι
τοῦ ἀριθμοῦ. ἢ τὰ μεγέθη. ἐστὶ δὲ κακὸν τοῦ ἀγαθοῦ χωρὶς εἶναι. ἐστὶ μιγῆναι
δὲ ὁρᾶται ἀναλυόμενα φθορὴν γάρ. φθορὴ ἐστὶν τοῦ μὲν ἀγαθοῦ τοῦ δὲ ἀγαθοῦ. ἐστὶ δὲ ἀφ'
ἑκάστου μὲν ἀπολείπεται ὃ δὲ ὠμὸν ἕκαστον. οἷον πυρὸς μὲν ἐρ δὲ ὠμὸν πῦρ.
τὸ κακὸν ἔστιν αὐτὸ δὲ ὠμὸν ἕκαστον. οἷον πυρὸς μὲν ἐρ δὲ ὠμὸν πῦρ. τὸ
κακὸν ἔστιν αὐτὸ δὲ ὠμὸν ἀγαθοῦ. ταῦτα δὴ πάντα συμβαίνει. ὅτι
ἀρχὴ πάντων στοιχεῖον ποιοῦσι. τὸ δὲ ἓν πάντων ἀρχή. τὸ δὲ ἓν τὸ μὲν ἀρχὴ
τὸ δὲ ἓν τὸν ἀριθμὸν εἶναι προστάσεις οὐσίας ἐκ χωρὶς αὐτὰ εἴδη. φανερὸν μὲν ἓν
θεωρεῖν ἀφ' ὧν αἱ ἀρχαὶ ἰσοῦσι. καὶ ἀπὸ πάντων ἀλλ' ὅτι ἀρχαί. σκεπτέον ἀφ' ἧς ἀρχὴ
ὀρθῶς ἀποδίδοται. καὶ ἐπὶ πρώτων οὐσιῶν. καὶ ὀρθῶς δ' ὑπολαμβάνει καὶ τὰ ἓν
παρεικάζειν τοῖς ὅλοις ἀρχὴν τῶν ὄντων. ὅλως δὲ ἀπορεῖ πότερον ἀεὶ
τὰ τελειότερα. διὸ οὐκ ἐπὶ τῶν πρώτων οὕτως ἔχειν φησί. ὥστε μηδὲ τὸν ἓν
εἶναι δυνατὸν. τί οὖν δεῖ καὶ ταῦτα περιαιρεῖν ἀρχὰς ὄντα. ἀνὸς δὲ ἄνθρωπον
γεγονέναι. καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ μᾶλλον πρῶτον. ἀλλ' οὐδὲ τὸ πρὸς ἄλλα εἶναι ἀρετὴν εἶναι
μαθηματικοῖς ποιῆσαι. ὅμοιον γὰρ τὸ πρός τι τῷ καθ' ἕκαστον ἴδιος. διὸ χωρὶς εἶναι
τὸ πρὸς τι τὰ δὲ μαθηματικὰ καὶ ἀεὶ πρός τι. καὶ δεῖ πρὸς μὲν ἕκαστον λέγεσθαι. καὶ δεῖ τὸ πρὸς
μὴ ἑαυτὸ λέγοντας ἕκαστον χεῖν εἶναι τὰ οὗτα τοῦ οὗτος τὰ πρῶτα τοὺς ἀριθμοὺς
βέλτιον μέν. πῶς ἄλλως ἄλλους εἶναι. ἀλλὰ τοὺς ἀριθμοὺς ἐστὶν ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀριθμός
ἐστιν ἐκ τοῦ ἀρχῆ. πότερον μὲν ἔχ. ἀλλ' ἀλλὰ τε πάντων ἐστὶν τὸ πεμπόμενον
πρῶτον. ἀλλ' ἐστὶν χωρὶς αὐτὸν τὸ αὐτὸ ἀφαίρεσις. ἀλλ' ἐστὶ βούλομαι. ἀλλὰ σώματα.

ὥστε δεῖ μὴ φρεῖαθαι τοῦτ᾽ ἀεὶ ἀνισχεῖν ἐφ᾽ ἑαυτοῦ· α· β· γ· ἐστὶ τοῦ δ· τοῦ δὲ ε· ζ·
ὥστε τοῦτο αὖ τῷ πάντα ἀριθμὸν ἔχειν πυρός· β· ε· γ· ζ· ἐστὶ δὲ τὸ σύνολον ἀριθμὸς
ἀΐδιος τρεῖα· φθαρῆναι γὰρ οὐ πάντα ἀριθμοῦ οἷόν τε εἶναι· ἀνάγκη πολλὰ ζῷα μὴ εἶναι
τὰ αὐτὰ· ἐστὶ δ᾽ ἀριθμὸν ἓν ὧν τοῦτο δὲ καὶ ἄλλῳ· ἀριθμῷ δὲ τούτῳ ἐστὶ
ζῷ παράδειγμα· ἡ ἀσελήνου· οἷον ἔστιν ἐστὶν ὁ τῶν δυὴ λίου φορῶν ἀριθμὸς ἐστὶ δὲ πάλιν
ἡ τῆς σελήνης ἐστὶ τῶν ζῴων γένεσις ἑκάστου δὲ βίου καὶ ἡλικίας ἡ ὠὴ κωλύει ἐμμένειν
μεμιγμένων τῶν θρεπτικῶν εἶναι· ἐμμένουσι δὲ κύκλοις ἐν οἷς· οἱ δὲ δι᾽ ἀρετὴν ἐν
τοῖς καλοῦσι· ἀλλὰ ἀνάγκη μὴ τούτοις ἀρθῆναι· εἰ ἀριθμοῦ πάντα ἐκοινώνησε· ἐμ-
πέπτωκε δὲ τὰ διαφθείροντα· ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ πίπτειν· ὥστε ἔστιν ὅτε ὁ αὐτὸς
ἀριθμὸς σώματος ἔσται· ταῦτα δὴ ἡμῖν ἀλλήλοις ἐκεῖνα δ᾽ αὖ τοῖς ἐξ ἀρχῆς ἀριθμῶν
ἔχοντα· οἷον ἡλίοις σύμμετα αὐτὰ· ἀλλὰ διαλιπόντα ταῦτα· ἐπὶ μὲν
φωνήεντα· ἐπὶ δὲ χορδὴ ἡ ἁρμονία· ἐπὶ δὲ αὐλητικὴ ἐμπίπτει· ἐμ πάντα δὲ
ὁδόντας βάλλει ἡμέρα· ἡμίασι δ᾽· ἐπὶ δὲ οἷς ἐπὶ θήκας· ἀρ᾽ οὖν ὅτι τοῖς δὲ
ὁ ἀριθμὸς πέφυκε· διὰ τοῦτο ἡ ἐκείνοις ἡμέρα ὅτε ἐπὶ ἡ ἡ πλείας ἐστὶ τὰ ἀφ᾽
ἑαυτῶν· ποῖ μὲν διὰ τὰς πύρας· ἡ ἄλλην λίνα αὐτὲ· φθεὴ μεῖς οὗτος ἀριθμοῦ μὴ
τὴν δὲ ἀρκοῦντες δώδεκα οἷδε· πρεῖος ἔστι ἐστὶ ὃξ· ζ· ζῷ μφωνίας φᾶναι
δὲ λίεκείνας τρεῖς· ἐστὶ τοῦτα τρεῖα· ὃ λίδὲ μυρίας ἀνάγκη ταῦτα· ἀθῷ μὲν
τοῦ γὰρ γ· ἐρ· ἡ ἀνάγκη σημεῖον· φθορᾶς δὲ πολλοστὸν τοῦ ἄλλου ἕκαστον·
ἄλλο δὲ· αἰλίου δὲ λί τρεῖς οὖν τοῦτο δὲ πάντων ἐμ ἐφ᾽ ἑκάστους ἐπιφέρεται τοῦ σί γε
διὰ δὲ τοῦτο τρεῖα μόνον ἐστὶν· ἀλλὰ δὲ ὁ τὰ ὁ συμφωνίαι τρεῖς· ἐπὶ πολείοις γὰρ
αἱ συμφωνίαι· ἐμ πάνθ᾽ ἁδοῦ κεῖ δὲ ἰῶν ἅπαν· ὁμοίοις δὴ καὶ ἄλλοι· τοῖς ἀρχαίοις
ὁ μικροῖς· οἱ μὲν κρατοῦ μοιότητ᾽ ὁρῶσι μᾶλλον δὲ πάροντι· λάθρυσι δὲ λίγνες
οἷ λί πολλὰ τοιαῦτα· οἷον αἰτεμίσιν· ἡ μὲν ἡμέρα· ἡ δὲ ὀκτὼ· ἐστὶ δὲ πρὸς δὲ καὶ
ἐπτὰ ἡ ἀριθμὸν δὴ τούτοις βαίνει δὲ ἀνὴρ μὲν τῶν δὲ βίου ἡμέρα σύλλαβάς· ἐμ δὲ
πάντα δὲ εἰ ἀρῶν ἅπαν· ἐστὶ οἷ λί ἐστὶ τῶν δι᾽ ἀστημάτων τε τοῖς γράμμασι ἃ πρὸ τοῦ ἃ πρὸς
τοῦ· ἐστὶ πρὸ δὲ ἡ νὸ μὲν ὑπὸς ἐπὶ τὴν ὁ ζυγὸν τὴν ἡ νυ ἐλλῶν ἀνὰ λοῖς· ἢ ἐστὶ ἀριθμὸς
ἐστὶ δὲ τῆς τῶν ὁλομελείας τοῦ ὅλου· ὁ ἀνὴρ δὲ δὴ μὴ τοιαῦτα· ἀνθεὶς τὰ δὲ ἀπορήσαι
ἂν τελεῖν ἀνθ᾽ ἁρίσκειν τοῖς ἀϊδίοις· ἐπὶ ἐστὶ τοῖς φθαρτοῖς· ἀλλὰ ἐμ τοῖς δὲ
εἰθισμοῖς φύσεις ἐμ ἐπαινοῦμεν ἐστὶ τὰ δὲ τούτοις ἐμ ἀγλία ἐστὶ ὁ λοστὰ ἐμ τοῖς μαθήμασι

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
SALAMANCA

METHAPHI·ARIS·TÉ·